

အရှင်ဂုဏိန္ဒ

ဓမ္မာကထိကအိတ်ဆောင်

အမှတ်(၄)

ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်၊
လောကဝဂ်၊ အဘယရာဇကုမာရဝတ္ထုကို တန်ဆာဆင်၍
ဟောကြား ပြောကြားအပ်သော
“သောကမီးလေး + ငြိမ်းပေးပါ”
တရားတော်

ဒီနေ့ ဦး ( ) ဒေါ် ( ) မိသားစုတို့နဲ့ တရားနာပရိသတ်တွေကို အသိဉာဏ်ပေး ဟောပြောမယ့်တရားတော်က “သောကမီးလေး+ငြိမ်းပေးပါ တရားတော်တဲ့။

ဘာတရားတဲ့လဲ (သောကမီးလေးငြိမ်းပေးပါ တရားတော်ပါဘုရား) အေး - အဲဒီတရားတော်ကို စပြီး ဟောကြား နာကြရအောင်။

ထေပဿထိမံလောကန္တိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ သတ္တာ ဝေဠုနေ ပိဟရန္တော အဘယရာဇကုမာရံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ (ဓမ္မပဒ၊ ဌ၊ ၁၊ ၁၀၈)

ထေပဿထိမံ လောကံ အစရှိတဲ့ ဒီတရားတော်ကို ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်မှာနေတော်မူစဉ် အဘယမင်းသားကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

တဿ ကိရပစ္စန္တံ ဝူပသမေတွာ အာဂတဿ ပိတာ ဝိမ္ဗိသာရော တုဿိတွာ ဧကံ နစ္စဂီတကုသလံ နာဋကိတ္ထိံ ဒတွာ သတ္တာဟံ ရဇမဒါသိ။

ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက သားတော် အဘယမင်းသားကို သောင်းကျန်း သူတွေ ထကြွသောင်းကျန်းနေတဲ့ ပစ္စန္တရစ်အရပ်ကို နှိမ်နင်းဖို့လွှတ်လိုက်တယ်။

အဘယမင်းသားဟာ သောင်းကျန်းသူတွေကိုနှိမ်နင်းပြီးတော့ ပစ္စန္တရစ် အရပ်ကို ငြိမ်းအေးအောင်လုပ်ပြီး ပြန်လာခဲ့တယ်။

အဲဒီလိုအောင်ပွဲရပြီးပြန်လာတဲ့ အဘယမင်းသားကို ဖခင် ဝိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးက သဘောကျနှစ်သက်တဲ့အတွက် ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်းမှာ လိမ္မာတဲ့ ကချေသည်မတစ်ယောက်ကို ပေးလိုက်တယ်။

နောက်ဆက်ပြီးတော့ အဲဒီအဘယမင်းသားကို မင်းစည်းစိမ် ခုနစ်ရက် ပါ ပေးလိုက်တယ်။

အောင်ပွဲရပြန်လာတဲ့သားတော်ကို ကချေသည်မလေးနဲ့ မင်းစည်းစိမ် နဲ့ ဂုဏ်ပြုတာနော် (မှန်လှပါဘုရား)။

သောသတ္တာဟံ ဂေဟာ ဗဟံ အနိက္ခန္ဓောဝ ရဇ္ဇသိရိ အနုဘဝိတွာ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ နဒိတိတ္ထံ ဂန္ဓာ နှတွာ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ သန္တတိမဟာ မတ္တော ဝိယ တဿာ ဣတ္ထိယာ နစ္စဂိတံ ပဿန္တော နိသီဒိ။

အဲဒီ အဘယမင်းသားဟာ ခုနစ်ရက်လုံး အိမ်ထဲကအပြင်မထွက်ဘဲ မင်းစည်းစိမ်ကို ခံစားနေတယ်။ ရှစ်ရက်မြောက်နေ့မှာတော့ မြစ်ဆိပ်သွား ရေချိုးပြီး ဥယျာဉ်ထဲဝင်ကာ သန္တတိအမတ်ကြီးလိုပဲ ကချေသည်မိန်းမရဲ့ ကတာဆိုတာတွေကိုကြည့်နေတယ်။

သာပိ တခံဏ ညေဝ သန္တတိမဟာမတ္တဿ နာဋကိတ္ထိဝိယ သတ္တက ဝါတာနံ ဝသေန ကာလမကာသိ။

အဲဒီကချေသည်မလေးဟာ ချက်ချင်းပဲ သန္တတိအမတ်ကြီးရဲ့ ကချေ သည်မလေးလို လေဖြတ်ပြီးတော့ သေသွားတယ်

သေခြင်းတရားဟာ ကွေးသောလက်မဆန့်ခင်၊ ဆန့်သောလက် မကွေး ခင် သေသွားနိုင်တယ်ဆိုတာ ဒီကချေသည်မလေးအဖြစ်ကြည့်လိုက်တော့ မမှန်ဘူးလား (မှန်ပါတယ်ဘုရား)

မြန်ကော မမြန်ဘူးလား (မြန်ပါတယ်ဘုရား) ကြောက်စရာကော မကောင်းဘူးလား (ကောင်းပါတယ်ဘုရား)

မှန်လည်းမှန်တယ်၊ မြန်လည်းမြန်တယ်၊ ကြောက်စရာလည်း ကောင်း တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ကချေသည်မ၊ က၊ရင်းက၊ သေဆုံးရပေသည်။
- ကွေးသောလက်ပင်၊ မဆန့်ခင်၊ လူရှင်သေနိုင်သည်။
- ဆန့်သော လက်ပင်၊ မကွေးခင်၊ လူရှင်သေနိုင်သည်။

- ◆ သေခြင်းဆိုတာ အမှန်မှာ၊ မကြာမြန်လှသည်။
- ◆ သေခြင်းဆိုတာ၊ ကြောက်စရာ၊ သူငါ ကောင်းလှသည်။

တုမာရော တဿာ ကာလကီရိယာယ ဥပ္ပန္နသောကော “န မေ ဣမံ သောကံ ဌပေတွာ သတ္တာရံ အညော နိဗ္ဗာပေတုံ သက္ခိဿတိ” တိ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေသောကံ မေ နိဗ္ဗာပေထာ” တိ အာဟ။

အဘယမင်းသားဟာ အဲဒီကချေသည်မလေး သေဆုံးခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ပူဆွေးတဲ့သောကမီးလေး လောင်လာတယ်၊ ဘာမီးလောင် (သောကမီး လောင်လာပါတယ်ဘုရား)

အဲဒီသောကမီးလောင်လာတော့ အဘယမင်းသားဟာ “ငါ့ရဲ့ ဒီစိုးရိမ် ပူဆွေးခြင်းသောကမီးကို မြတ်စွာဘုရားပဲ ငြိမ်းပေးနိုင်မယ်၊ အခြား ဘယ်သူ မှ ငြိမ်းပေးနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီလို သတိထားစဉ်းစားပြီးတော့ ဘုရားထံ ရောက်လာတယ်။

ဘာတဲ့ လောကစကားက “ခလုတ်ထိမှ အမိတ” ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေရာကြည့်ပြောရင်တော့ “ခလုတ်ထိမှ ဘုရားတ” “သောကကြံ့မှ ဘုရားတ” ဒီလိုပြောရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘုရားကိုပြေးပြီးတော့ သတိရတာ၊ ဘုရားကို တဖော် ရတာပဲ တော်တယ်လို့ ပြောရမှာပါပဲ။

အဲဒီလို ဘုရားထံရောက်လာပြီးတော့ ဘုရားကိုလျှောက်ထားတယ်၊ ဘယ်လိုလျှောက်ထားသလဲဆိုတော့ “မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော် အဘံယ မင်းသားရဲ့ စိုးရိမ်ပူဆွေးသောကမီးလေးကို ငြိမ်းအေးအောင် ငြိမ်းပေးတော် မူပါဘုရား” လို့ လျှောက်ထားတယ်။

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ သောကကြံ့ရ၊ အဘယ၊ ဗုဒ္ဓထံရောက်လာ။
- ◆ သောကမီးလေး၊ အေးငြိမ်းရေး၊ ဟောပေးစောမြတ်စွာ။

ဘယ်လိုလျှောက်ထားသတဲ့လဲ။ (သောကမီးလေး ငြိမ်းပေးပါလို့ လျှောက်ထားပါတယ်ဘုရား)

ဒါဆိုရင် ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားတော်က ဘာတရားတဲ့လဲ (သောကမီးလေး ငြိမ်းပေးပါ တရားတော်ပါဘုရား)

တရားပေါ်ပြီလား (ပေါ်ပါပြီဘုရား) ပေါ်ပေမယ့် တရားက မပြီးသေးဘူး၊ ဆက်ပြီးတော့ ဟောကြ နာကြပါစို့။

သတ္တာ တံ သမဿာသေတွာ “တယာ ဟိ ကုမာရ ဣမိဿာ ဣတ္ထိယာ ဧဝမေဝ မတကာလေ ရောဒန္တေန ပဝတ္ထိတာနံ အဿုနံ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ပမာဏံ နတ္ထိ” တိ ဝတွာ တာယ ဒေသနာယ သောကဿ တနုဘာဝံ ဥတွာ “ကုမာရ မာ သောမိ၊ ဗာလဇနာနံ သံသီဒန ဌာနမေတ” ဣ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ -

အဲဒီလိုလျှောက်ထားတော့ မြတ်စွာဘုရားက အဘယမင်းသားကို နှစ်သိမ့်စေပြီးတော့ “အဘယမင်းသား၊ သင်ဟာ ဒီအတိုင်းပဲ ဒီမိန်းမသေလို့ ငိုရတဲ့အတွက် မျက်ရည်တွေဟာ အစမထင်တဲ့သံသရာမှာ အတိုင်းအရှည် ပမာဏမရှိဘူး” လို့ ဟောတော်မူတယ်။

ကဲ-လင်္ကီလာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ သူသေသည့်တွက်၊ ငိုပွဲဆက်၊ သင့်မျက်ရည်များပြီ။
- ◆ သံသရာတွင်၊ ငိုပွဲဆင်၊ ရေလျှင်မရပြီ။

အဲဒီတရားဒေသနာတော်နဲ့ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသောကမီးလေး ငြိမ်းအေးအောင် ဟောပေးလိုက်တယ်။ သောကမီးလေး ခေါင်းပါးနည်းပါးသွားတာသိရတော့ “အဘယမင်းသား၊ မစိုးရိမ်ပါနဲ့၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်ဟာ အသိဉာဏ် မရှိတဲ့လူမိုက်တွေရဲ့ နှစ်မြုပ်ရာအရပ်ဖြစ်တယ်လို့ မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောကြားတော်မူတယ်။

“ဧဝ ပဿထိမံ လောကံ၊
စိတ္တံ ရာဇေထူပမံ။

ယတ္ထ ဗာလာ ဝိသီဒန္တိ၊
နတ္ထိ သင်္ဂေါ ဝိဇာနတံ နန္တိ။

ကုမာရ-သောကမီးလေး၊ ငြိမ်းကာအေးဖို့ အပြေးလာငြား၊ အို အဘယ
မင်းသား။

ဧထ-မှန်စွာမနေ၊ မြန်စွာတွေးကာ၊ လာလှည့်ကြပါကုန်လော့။
ရာဇရထူပမံ-ရတနာခုနစ်ပါးစသည်များဖြင့်၊ ထူးခြားဆန်းကြယ်၊
ပြုပြင်ချယ်ထား၊ မင်းရထားနှင့်၊ မခြားတမူ၊ အလားတူအောင်။ စိတ္တံ-
အဝတ်တန်ဆာ၊ အဖြာဖြာဖြင့်၊ သေချာ ပြုပြင်၊ လူ့အမြင်၌၊ ရှုချင်စဖွယ်၊
တင့်တယ်သပ်ရပ်၊ ဆန်းကြယ်အောင်ပြုအပ်သော။ ဣမံလောကံ-ခန္ဓာ
လောက၊ အစရှိသော၊ ဤအတ္တဘောကို၊ ပဿထ-ပညာ၊သတိ၊ အစဉ်ရှိကာ၊
ကြည့်ရှုကြပါကုန်လော့။ ယတ္ထ-အမြင်မှားဖွယ်၊ အသွယ်သွယ်ဆင်သော၊
အကြင်အတ္တဘော၌။ ဗာလာ-ပညာ၊သတိ၊ မရှိလိုက်စား၊ လူမိုက်အများ
တို့သည်။ ဝိသီဒန္တိ-သံသရာဝဲ၊ ဂယက်ထဲ၌၊ ဆင်းရဲတွေပုံ၊ နစ်ကြရလေကုန်၏။
ဝိဇာနတံ-ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ဟုတ်မှန်ရာကို၊ သေချာစစ်တွက်၊ ဖြစ်ပျက်သိမြင်၊
ပညာရှိသူတော်စင်တို့အား။ သင်္ဂေါ-ရာဂစသည်၊ အလီလီတို့ အတည်ရှင်းရှင်း၊
ကပ်ငြိခြင်းသည်။ နတ္ထိ-မုချပိုင်ပိုင် မရှိနိုင်ပါပေ။

ဣတိ-ဤသို့။ သတ္တာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဟ-သဘောကျနေ၊
သောကမီးငြိမ်းအေးအောင်၊ ဟောပြပေးသနားတော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အဘယမင်းသား၊ မြန်မြန်သာလာခဲ့ပါ။ ရတနာခုနစ်ပါးနဲ့ ထူးခြားဆန်း
ကြယ် ပြုပြင်ချယ်သထားတဲ့ မင်းရထားနဲ့ မခြားတစ်မူ အလားတူအောင်
အဝတ်တန်ဆာ အဖြာဖြာတွေနဲ့ လူ့အမြင်မှာ ရှုချင်စရာတွေကောင်းလောက်
အောင် တင့်တင့်တယ်တယ် ထည်ထည်ဝါဝါ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် ပြုပြင်
ချယ်သထားတဲ့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ပညာသတိ အစဉ်သာရှိပြီးတော့ သေသေ
ချာချာ ကြည့်ရှုလိုက်စမ်းပါ။

ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ပညာနဲ့သတိနဲ့ စိုက်ကြည့်လိုက်ရင် ရုပ်နာမ်ပဲတွေ့ရတယ်မဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

အဲဒီရုပ်နာမ်ကို ထပ်ကြည့်လိုက်ရင် ဖြစ်ပျက်ပဲတွေ့ရမယ်၊ မမြဲတာ၊ ဆင်းရဲတာ၊ အစိုးမရအနှစ်သာရမရှိတာ၊ ကိုယ့်သဘောအတိုင်း ကိုယ့်အလိုကျ မဖြစ်တာ ဒါတွေပဲတွေ့ရတယ်မဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

အဘယမင်းသားကို ဘုရားက ပညာနဲ့ သတိနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကိုကြည့်ခိုင်းနေတာ၊ တရားပြနေတာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

အဘယမင်းသား လာ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို သတိ အသိဉာဏ်ပညာနဲ့ ကြည့်ရှု၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ပညာသတိမရှိတဲ့ လူမိုက်တွေကတော့ နှစ်သက်ကြ၊ မြတ်နိုးကြ၊ တွယ်တာကြတယ်ကွာတဲ့၊ အဲဒီလိုခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို တွယ်တာကြ၊ နှစ်သက်ကြ၊ မြတ်နိုးနေကြတဲ့ လူမိုက်တွေဟာ သံသရာရေယာဉ်ကြော နစ်ကြ မျောကြရတယ်၊ ဆင်းရဲမျိုးစုံ တွေ့ကြုံခံစားနေကြရတယ်။

အဘယမင်းသား၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို မတွယ်တာပါနဲ့၊ တွယ်တာတာဟာ လူမိုက်တွေရဲ့လုပ်ငန်းပါ၊ မကြိုက်ပါနဲ့၊ ခန္ဓာကြိုက်ရင် ဘာတဲ့လဲ (လူမိုက်ပါဘုရား) ကိုယ့်ခန္ဓာ ကိုယ်ပဲကြိုက်ကြိုက်၊ သူများခန္ဓာပဲကြိုက်ကြိုက် လူမိုက်ပဲနော် (မှန်လှပါဘုရား)၊ သင်အဘယမင်းသားဟာ လူမိုက်မဖြစ်သင့်ပါဘူး၊ သံသရာရေယာဉ်ကြောမှာ မမျောသင့်ပါဘူး၊ ဆင်းရဲမျိုးစုံတွေ တွေ့ကြုံခံစားရမှာ ကြောက်သင့်ပါတယ်။

ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးမှာ ရုပ်နာမ်ပဲလို့ ဟုတ်မှန်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်ပျက်သိမြင်ပညာရှိ သူတော်စင်တွေကတော့ ရာဂစတဲ့ ကပ်ငြိတွယ်တာမူတွေ မရှိတော့ဘူး။

အဘယမင်းသား၊ ရုပ်နာမ်အစု ဖြစ်ပျက်မှုကို သေချာကြည့်၊ သေချာသိပါ၊ အဲဒီရုပ်နာမ်ရဲ့ ဖြစ်ဟန်ပျက်ဟန်၊ မမြဲဟန်၊ ဆင်းရဲဟန်၊ အနှစ်သာရမရှိဟန်တွေကို တကယ်ကြည့်၊ တကယ်သိသူဟာ ပညာရှိဖြစ်တယ်၊ ပညာရှိမှာ

ရာဂစတဲ့ ကပ်ညှိတွယ်တာမူတွေမရှိတော့ဘူး အဘယမင်းသား ပညာရှိဖြစ်
အောင် ပညာသတိနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစဉ်သာကြည့် အစဉ်သာသိပါ။ အဲဒီလို
ခန္ဓာကိုယ်ကိုကြည့်နေရင်၊ သိနေရင်၊ ကြည့်ရင်း သိရင်း အမြင်ရှင်းကာ သင့်မှာ
ဖြစ်နေတဲ့၊ သင့်မှာ လောင်နေတဲ့ သောကမီးလေး အမြန်ငြိမ်း၊ အမြန်အေးပါ
လိမ့်မယ်လို့ ဘုရားက တရားပြ၊ တရားဟောလိုက်ပါတယ်။

ဒေသနာဝသာနေ ရာဇကုမာရော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။

ဘုရားတရားဟော တရားပြတဲ့ ဒီတရားတော်ရဲ့အဆုံးမှာ အဘယ
မင်းသားဟာ သောတာပတ္တိဖိုလ် တည်သွားပါတယ်။

အဘယမင်းသားဟာ သောကမီးလေးငြိမ်းအေးပြီးတော့ သောတာပန်
ဖြစ်သွားပြီနော် (မှန်လှပါဘုရား)

သောတာပန်ဆိုတာ ဒီငြိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာပယ်သတ်ပြီးတော့ အပါယ် ၄-
ပါး မလားတော့၊ အပါယ် ၄-ပါး မရောက်တော့ဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

သမ္ပတ္တာနမ္ပိ သာတ္ထိတာ ဓမ္မဒေသနာ အဟောသိ။

တရားနာရောက်လာတဲ့ တရားနာပရိသတ်တွေမှာလည်း အကျိုးရှိတဲ့
အကျိုးများတဲ့ တရားတော် ဖြစ်သွားတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ လင်္ကာလေးတွေ လိုက်ဆို တရားသိမ်းကြရအောင် -

- ◆ သောကမီးတွေ၊ လောင်မြိုက်နေ၊ လာလေအဘယ။
- ◆ ရတနာများ၊ စီခြယ်ထား၊ မင်းရထားတူလှ။
- ◆ အဝတ်တန်ဆာ၊ အဖြာဖြာ၊ ဆန်းတာချယ်ပြီးသ။
- ◆ အဝတ်တန်ဆာ၊ အဖြာဖြာ၊ ဆန်းတာဝယ်ပြီးသ။
- ◆ ဤကိုယ်ခန္ဓာ၊ မြတ်ပညာ၊ ကြည့်ပါသတိလှ။
- ◆ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ဖြစ်ပျက်တာ၊ သေချာတွေ့မြင်ရ။
- ◆ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ မမြဲတာ၊ သေချာတွေ့မြင်ရ။
- ◆ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ဆင်းရဲတာ၊ သေချာတွေ့မြင်ရ။
- ◆ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ မပိုင်တာ၊ သေချာတွေ့မြင်ရ။

- ◆ ဤကိုယ်ခန္ဓာ၊ လူမိုက်ဟာ၊ ကြိုက်ကာဆင်းရဲရ။
- ◆ ဤကိုယ်ခန္ဓာ၊ လူမိုက်ဟာ၊ တွယ်တာဆင်းရဲရ။
- ◆ သံသရာဝဲ၊ ဂယက်ထဲ၊ အမြဲနှစ်မြုပ်ရ။
- ◆ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ဖြစ်ပျက်တာ၊ သေချာသိမြင်က။
- ◆ ပညာရှိတွင်၊ သူတော်စင်၊ လူရှင်ခေါ်ဆိုရ။
- ◆ ရာဂစစ္စာ၊ ကပ်ငြိတာ၊ ကင်းကွာမီးငြိမ်းရ။
- ◆ အဘယအား၊ မြတ်ဘုရား၊ ဟောကြားတရားပြ။
- ◆ သောတာပန်သည်၊ ဖြစ်ရပြီ၊ ငြိမ်းငြိမ်းသောက။
- ◆ တရားနာလာ၊ လူများမှာ၊ များစွာ ကောင်းကျိုးရ။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

သောကမီးလေး+ငြိမ်းပေးပါတရားတော် ပြီးပြီ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်
ဗာလဝဂ်၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိဝတ္ထုကို တန်ဆာဆင်၍
ဟောကြားပြောကြားအပ်သော
“ဆင်းရဲချမ်းသာ + ခွဲခြားပါ”
တရားတော်

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကိုဟောကြားမယ့်တရားတော်က “ဆင်းရဲ
ချမ်းသာ ခွဲခြားပါ” တရားတော်တဲ့။

ဘာတရားတော်တဲ့လဲ (ဆင်းရဲချမ်းသာခွဲခြားပါ တရားတော်ပါဘုရား)
အဲဒီတရားတော်ကို စပြီးတော့ ဟောကြား နာကြရအောင် -

စရန္တိဗာလာ ဒုမ္မေဓာတိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ
ဝိဟရန္တော သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ (ဓမ္မပဒ၊ ၄၊ ၃၊ ၃၀၂)

စရန္တိဗာလာ ဒုမ္မေဓာ အစရှိတဲ့ ဒီတရားဒေသနာတော်ကို ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်မြတ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သုပ္ပ
ဗုဒ္ဓလူနုကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

တဒါဟိ သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိ ပရိသပရိယန္တေ နိသိန္နော ဘဂဝတော ဓမ္မ
ဒေသနံ သုတ္တာ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တာ အတ္တနာ ပရိလဒ္ဓဂုဏံ သတ္ထု
အာရောစေတုကာမော ပရိသမဇ္ဈေ ဩဂါဟိတံ အဝိသဟန္တော (မဟာဇနဿ
သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ အနုဂန္တာ နိဝတ္တနကာလေ) ဝိဟာရံ အဂမာသိ။

သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုဟာ ပရိသတ်အစွန်မှာနေပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့
တရားတော်ကို နာကြားရတဲ့အတွက်ကြောင့် သောတာပတ္တိဖိုလ် ရောက်
သွားတယ်။

အဲဒီ သူကိုယ်တိုင်ရထားတဲ့ သောတာပတ္တိဖိုလ် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားလိုတဲ့အတွက် ပရိသတ်တွေရဲ့အလယ်ကို

မဝင်ရဲပဲ ဖြစ်နေတယ်၊ (လူတွေက ဘုရားကိုရှိခိုးကာ ပြန်သွားကြတယ်၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓလည်း ခဏအကြာမှာ ကျောင်းတော်ကို ပြန်လာပါတယ်။)

တသို့ခဏေ သက္ကော ဒေဝရာဇာ “အယ် သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋိ အတ္ထနော သတ္ထုသာသနေ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ ပါကဋံ ကာတုကာမော” တိ ဥတွာ “ဝိမံသိ သာမိ န” န္တိ ဂန္ဓာ အာကာသေဋ္ဌိတောဝ တေဒဝေါစ “သုပ္ပဗုဒ္ဓ တံ” မနုဿဒလိဒ္ဓေါ မနုဿဝရာကော၊ အဟံ တေ အပရိယန္တံ ဓနံ ဒဿာမိ၊ ‘ဗုဒ္ဓေါ နဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော နဓမ္မော၊ သံယော နသံယော၊ အလံ မေ ဗုဒ္ဓေန၊ အလံ မေ ဓမ္မေန၊ အလံ မေ သံယေ နာ’ တိ ဝဒေဟီ” တိ။

အဲဒီအချိန်မှာ သိကြားနတ်မင်းက “ဒီ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုဟာ ဘုရားသာသနာမှာ သူရထားတဲ့ သောတာပန်ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ထင်ရှားအောင် ပြုလုပ်မယ်ဆိုတာကိုသိပြီးတော့ ဒီ သုပ္ပဗုဒ္ဓကို စုံစမ်းဦးမှပဲလို့ ကြံစည်ကာ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုလာရာလမ်းကို ခပ်သုတ်သုတ်သွားပြီး ကောင်းကင်မှာရပ်လိုက်တယ်။ ကောင်းကင်မှာရပ်ပြီးတော့ ဒီလိုပြောလိုက်တယ် “အို သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုကြီး၊ သင်ဟာ သိပ်ဆင်းရဲတဲ့လူပဲ၊ လှည့်လည်တောင်းစားနေရတဲ့ သူတောင်းစားကြီးပဲ၊ ငါ သင့်ကို ရေတွက်လို့မရလောက်အောင်များတဲ့ဥစ္စာတွေပေးမယ်၊ ဒါပေမယ့် ငါပြောခိုင်းသလိုပြောမှ ပေးမှာဖြစ်တယ်၊ သင်ပြောရမယ့်စကားတွေကတော့ -

- ၁။ ဘုရားကို ဘုရားမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမယ်။
- ၂။ တရားကို တရားမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောမယ်။
- ၃။ သံဃာကို သံဃာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမယ်။
- ၄။ ငါ့အား ဘုရားကိုးကွယ်လို့ အကျိုးမရှိဘူး။
- ၅။ ငါ့အား တရားကိုးကွယ်လို့ အကျိုးမရှိဘူး။
- ၆။ ငါ့အား သံဃာကိုးကွယ်လို့ အကျိုးမရှိဘူးဆိုတဲ့ စကားတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီ စကားတွေကို သင်ပြောဆိုပါလို့ စုံစမ်းတဲ့သဘောနဲ့ ပြောခိုင်း
ပါတယ်။

အထနံ သော အာဟ “ကောသိ တွ” န္တိ။

အဲဒီလို သိကြားမင်းကပြောခိုင်းတော့ အဲဒီ သိကြားမင်းကို သုပ္ပဗ္ဗ
လူနူက မေးလိုက်တယ်။ “သင် ဘယ်သူလဲ”။

အဟံ သက္ကောတိ။

ငါသိကြားမင်းပါလို့ ပြောလိုက်တယ်။

အန္တဗာလ အဟိရိက တံ မယာ သဒ္ဓိ ကထေတံ န ယုတ္တရူပေါ။ တံ
မံ “ဗုဂ္ဂတော ဝလိဇ္ဈေါ ကပဏော”တိ ဝဒေသိ၊ နေဝါဟံ ဗုဂ္ဂတော၊ နဒလိဇ္ဈေါ။
သုဓပ္ပတ္ထော အဟမသ္မိ မဟဒ္ဓနော

အလွန်မိုက်မဲတဲ့ သိကြားမင်း၊ အရှက်မရှိတဲ့ သိကြားမင်း၊ သင်ဟာ
ငါနဲ့အတူတကွ စကားပြောရန်မသင့်တဲ့သူဖြစ်တယ်။ သင်နဲ့ငါ စကားမပြော
ချင်ဘူး၊ သင်ဟာ ငါ့ကိုဆင်းရဲတဲ့သူ၊ အထီးကျန်တဲ့သူလို့ ပြောဆိုနေတယ်။
အမှန်တကယ်တော့ ငါဟာ လူဆင်းရဲမဟုတ်ဘူး၊ လူမွဲမဟုတ်ဘူး၊ သင်ဟာ
ငါ့ကို အပြင်ကြည့်ပြီးတော့ အပြင်ကြည့်ပြီးတော့ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ပြောဆိုနေ
တာဖြစ်တယ်။ သိကြားမိုက်ကြီး အပြင်ကြည့်၊ အပြင်ကြည့်ပြီး သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်
တာဟာ မမှန်ပါဘူး။ ငါ့ရဲ့ရင်ကိုကြည့်ပြီး သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ပြောဆိုမှ မှန်မှာ
ဖြစ်တယ်။

ငါ့ရဲ့ရင်ကိုကြည့်ပြီး သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ပြောဆိုရင် ငါဟာလူချမ်းသာကြီး
ဖြစ်တယ်။ ဥစ္စာတွေအများကြီးရှိသူ ဖြစ်တယ်။

သူ့မှာ ဘာတွေချမ်းသာတယ်။ ဘယ်လိုဥစ္စာတွေ အများကြီးရှိတယ်
ဆိုတာကို ဆက်ပြီးတော့ နာကြည့်ကြပါစို့။

သဒ္ဓါဓနံ သီလဓနံ၊

ဟိရိ ဩတ္တပ္ပိယံ ဓနံ၊

သုတဓနဉ္စ ဓာဂေါဓ။

ပညာ ဝေ သတ္တမံ ဓနံ၊
 ယဿ ဧတေ ဓနာ အတ္ထိ၊
 ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿဝါ၊
 အဒလိရွေတိ တံ အာဟု၊
 အမောယံ တဿ ဇိဝိတံ၊

(ဓမ္မပဒ၊ ၄၊ ၁၊ ၃၀၃)

သိကြားမင်း -

၁။ ငါဟာ ရတနာသုံးတန်၊ ကံ၊ ကံရဲ့အကျိုး၊ ခုဘဝ၊ နောက်ဘဝကို ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါချမ်းသာတဲ့ လူချမ်းသာကြီးဖြစ်တယ်။ သဒ္ဓါဆိုတဲ့ဥစ္စာတွေ အများကြီးရှိသူဖြစ်တယ်တဲ့။

ဒီတော့ ဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူရယ်လို့ လူတန်းစားခွဲခြားတဲ့နေရာမှာ ဘာနဲ့တိုင်းတာရမလဲဆိုတော့ သဒ္ဓါနဲ့တိုင်းတာရမယ်။ သဒ္ဓါနည်းသူ၊ သဒ္ဓါမဲ့သူ၊ သဒ္ဓါမရှိသူဟာ လူဆင်းရဲ၊ သဒ္ဓါရှိသူ၊ သဒ္ဓါအားကောင်းသူဟာ လူချမ်းသာ၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

သုပ္ပဗုဒ္ဓမှာချမ်းသာတာ သဒ္ဓါ။ ဘာတဲ့လဲ (သဒ္ဓါပါဘုရား)

သုပ္ပဗုဒ္ဓမှာရှိတဲ့ဥစ္စာက သဒ္ဓါ။ ဘာတဲ့လဲ (သဒ္ဓါပါဘုရား)

ဒီတော့ တရားနာပရိသတ်ရေ၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓကို လူဆင်းရဲလို့ခေါ်မလား၊ လူချမ်းသာလို့ခေါ်မလား။ (လူချမ်းသာလို့ ခေါ်ရမှာပါဘုရား)

ဒီလိုဆိုရင် လောကမှာမဆင်းရဲသူ ချမ်းသာသူဟာ သဒ္ဓါရှိသူပဲနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဆင်းရဲချမ်းသာ ခွဲခြားလိုက်တော့ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုကြီးဟာ ဘယ်ထဲပါသွားသလဲ (ချမ်းသာတဲ့အထဲ ပါသွားပါတယ်ဘုရား)

ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားက ဘာတရားတဲ့လဲ

(ဆင်းရဲချမ်းသာ ခွဲခြားပါတရားပါဘုရား)

ဒီနေ့တရားနာနေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကော ဘယ်ထဲပါ (ချမ်းသာတဲ့အထဲ ပါပါတယ်ဘုရား)

ဟုတ်, ဟုတ်။ မဟုတ်ဟုတ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတော့ ကောင်းတဲ့အထဲ ချမ်းသာတဲ့အထဲသာ ထည့်လိုက်။ အဲဒါ အကောင်းဆုံးပဲနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ, ဒကာမတွေက သဒ္ဓါကောင်းကြပါတယ်။ သဒ္ဓါကောင်းတဲ့အတွက် သံဃာတော်များကို ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေးပစ္စည်းလေးပါး လှူနေကြတယ်ဆိုတော့ စောစောက ဒကာ, ဒကာမတွေထည့်လိုက်တာ မှန်ပါတယ်။

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ သဒ္ဓါရှိသူပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားကာ၊ သေချာပြတာပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားပါ၊ မှတ်ပါတရားပဲ။

၂။ ငါဟာ ကိုယ်နှုတ်ကို လုံခြုံအောင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တဲ့ သီလချမ်းသာတဲ့ လူချမ်းသာကြီးဖြစ်တယ်။ သီလဆိုတဲ့ဥစ္စာတွေ အများကြီးရှိတယ်တဲ့။

ဒီတော့ ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာခွဲခြားတဲ့နေရာမှာ သီလရှိတာ၊ မရှိတာနဲ့ ခွဲခြားရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုကြီးမှာ ချမ်းသာတာ၊ ရှိတာက ဘာတဲ့လဲ (သီလပါဘုရား) သီလမရှိရင် လူဆင်းရဲ သီလရှိရင် လူချမ်းသာခေါ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ သီလရှိသူပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားကာ၊ သေချာပြတာပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားပါ၊ မှတ်ပါတရားပဲ။

စီးပွားဥစ္စာ ရာထူးဂုဏ်သိန် အရှိန်အဝါတွေမရှိတာ ရှက်စရာမလိုဘူး။

သီလမရှိရင် ရှက်စရာကောင်းတယ်၊ ဒါကြောင့် ကိုယ်နဲ့ မကောင်းတာတွေ မလုပ်မိဖို့ နှုတ်နဲ့ မကောင်းတာတွေ မပြောမိဖို့ လိုတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား) စီးပွားဥစ္စာတွေ၊ ရာထူးဂုဏ်သိန် အရှိန်အဝါတွေမရှိလို့ အပါယ်မကျနိုင်ဘူး၊ သီလမရှိရင်၊ သီလပျက်စီးရင် အပါယ်ကျနိုင်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘုန်းကြီးတို့က စာလွတ်ပေလွတ်ပြောနေတာမဟုတ်ဘူး၊ စာလာပေလာ ဘုရားအဟောအတိုင်းပြောနေတာပါ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ပဉ္စကနိပါတ်မှာ ဗျဿနသုတ္တန်ဆိုတာရှိတယ်၊ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ နေ့တိုင်းဆုတောင်းနေတဲ့ ဗျဿနတရားငါးပါးပါပဲ၊ ဗျဿနတရား ဘယ်နှစ်ပါးတဲ့လဲ (ငါးပါးပါဘုရား)

လွဲသွားအောင် ရေကြည့်လိုက်ပါ (မရေတတ်၊ မရေကြ) ကဲ-ထားတော့၊ ဘုန်းကြီးပဲ ရေတွက်ရင်း ဟောတော့မယ်။ အဲဒီ ဗျဿနသုတ္တန်လေးကို နာကြည့်ကြပါဦးဖို့ -
ပဋိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗျဿနာနိ။

(အံ၊ ပါဠိ၊ ၂ ၁၂၉)

ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်းဗျဿနတရားငါးပါးရှိတယ်။

ကတမာနိပဉ္စ

အဲဒီ ပျက်စီးခြင်းဗျဿနတရားငါးပါးက ဘာတွေလဲဆိုတော့ -

- ၁။ ဉာတိဗျဿနံ - ဆွေမျိုးတွေပျက်စီးခြင်း။
- ၂။ ဘောဂဗျဿနံ - စီးပွားဥစ္စာတွေပျက်စီးခြင်း။
- ၃။ ရောဂဗျဿနံ - အနာရောဂါနှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်း။
- ၄။ သီလဗျဿနံ - ကိုယ်ကျင့်သီလပျက်စီးခြင်း။
- ၅။ ဒိဋ္ဌိဗျဿနံ - အယူဝါဒလွဲမှားပျက်စီးခြင်းတို့ ဖြစ်တယ်တဲ့။

ပျက်စီးခြင်းဗျဿနာတရားဟာ ဘယ်နှစ်ပါးတဲ့လဲ (ငါးပါးပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ဉာတိ+ဘောဂ၊ ရောဂ+သီလာ၊ ဒိဋ္ဌိပါ၊ ငါးဖြာဗျဿန။

- ◆ ဆွေမျိုး+စီးပွား၊ ရောဂါများလျက်၊ ကိုယ်ကျင့်ပျက်ပြား၊ အယူမှား ငါးပါးဗျာသန။

န ဘိက္ခုဝေ သတ္တာ ဉာတိဗျာသန ဟေတုဝါ၊ ဘောဂဗျာသနဟေတုဝါ၊ ရောဂဗျာသန ဟေတုဝါ ကာယဿဘောဒါပရံမရဏ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ (အံ၊ ပါ၊ ၂၊ ၁၂၉၊ ၁၃၀)

ရဟန်းတို့ ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်း၊ စီးပွားပျက်စီးခြင်း၊ အနာရောဂါနှိပ်စက် ပျက်စီးခြင်းဆိုတဲ့ ဒီပျက်စီးခြင်းသုံးမျိုးကြောင့် သေရင် အပါယ်မရောက်နိုင် ပါဘူးတဲ့။

သီလဗျာသနဟေတုဝါ ဘိက္ခုဝေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌိဗျာသနဟေတုဝါ ကာယဿ ဘောဒါပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။

(အံ၊ ပါ၊ ၂၊ ၁၃၀)

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ကျင့်သီလပျက်စီးခြင်း၊ အယူဝါဒလွဲမှားပျက်စီးခြင်း ဆိုတဲ့ ဒီပျက်စီးခြင်းနှစ်မျိုးကြောင့် သေရင် အပါယ်ရောက်မှာသေချာတယ်တဲ့။

ဒီတော့ အယူဝါဒလွဲမှားပျက်စီးမှာ၊ သီလပျက်စီးမှာ ကြောက်စရာ ကောင်းတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကြောက်တော့ ဩကာသကန်တော့ခန်းထဲ ဘာလုပ်ထား (ဆုတောင်း ထားပါတယ်ဘုရား) ဆုတောင်းရုံနဲ့မရဘူး၊ သီလရှိပြီး ဆုတောင်းမှ အပါယ် လွတ်မှာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ပဉ္စဗျာသနာနိ။

ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်းတွေဟာ ဒီငါးပါးပဲလို့ ဟောကြားတော်မူတယ်။

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို-

- ◆ ဆွေမျိုး+စီးပွား၊ ရောဂါများ၊ ပျက်ပြား အပါယ်မရောက်ပါ။
- ◆ သီလ+ယူမှား၊ ဤနှစ်ပါး၊ ပျက်ပြား အပါယ်ရောက်သေချာ။

၃။ ငါဟာ မကောင်းတဲ့ ဒုစရိုက်တွေလုပ်ရမှာ၊ ပြောရမှာ၊ ကြံရမှာ ရှက် ခြင်းဆိုတဲ့ ဟိရိချမ်းသာတဲ့ လူချမ်းသာဖြစ်တယ်။ ဟိရိဆိုတဲ့ဥစ္စာတွေ အများ ကြီးရှိသူဖြစ်တယ်တဲ့။

ဒီတော့ အရှက်မရှိရင် ဆင်းရဲသူ၊ အရှက်ရှိရင် ချမ်းသာသူလို့ ဆင်းရဲ
ချမ်းသာ ကွဲပြားအောင် ခွဲခြားရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ အရှက်ရှိသူပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားကာ၊ သေချာပြတာပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားပါ၊ မှတ်ပါတရားပဲ။

၄။ ငါဟာ မကောင်းတဲ့ဒုစရိုက်တွေလုပ်ရမှာ၊ ပြောရမှာ၊ ကြံရမှာ ထိတ်
လန့်ခြင်း၊ ကြောက်ခြင်းဆိုတဲ့ သြတ္တပ္ပချမ်းသာတဲ့ လူချမ်းသာဖြစ်တယ်၊ သြတ္တပ္ပ
ဆိုတဲ့ဥစ္စာတွေ အများကြီးရှိသူဖြစ်တယ်တဲ့။

ဒီတော့ တိုတိုရှင်းရှင်း လိုရင်းပြောရင် သြတ္တပ္ပမရှိသူဟာ ဆင်းရဲသူ၊
သြတ္တပ္ပရှိသူဟာ ချမ်းသာသူဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ အကြောက်ရှိသူပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ၊ ခွဲခြားကာ၊ သေချာပြတာပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ၊ ခွဲခြားကာ၊ မှတ်ပါတရားပဲ။

အဲဒီ အရှက်၊ အကြောက်တရားနှစ်ပါးကို လောကပါလ (လောကကြီး
ကိုစောင့်ရှောက်တဲ့) တရားနှစ်ပါးလို့ခေါ်တယ်။

ရွှေ မေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ သုက္ကာ လောကံပါလေန္တိ၊ ကတ မေ ရွှေ -
ဟိရိစသြတ္တပ္ပဗ္ဗ၊ (အံ၊ ပါ၊ ၁၊ ၅၃)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ လောကစောင့်တတ်၊ တရားမြတ်၊ သိမှတ် ရှက်၊ ကြောက်တာ။
- ◆ လောကပါလ၊ တရားလှ၊ ဟောပြောစောမြတ်စွာ။

နောက်ပြီးတော့ အဲဒီ အရှက်၊ အကြောက်တရားနှစ်ပါးကို ဒေဝဓမ္မလို့ ဆိုတယ်။

ဒေဝဓမ္မဆိုတာ သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ရဲ့ အကျင့် တရားလို့ ဆိုတယ်။

အဲဒီ အရှက်၊ အကြောက်တရားတွေနဲ့ပြည့်စုံသူတွေကိုလည်း ဒေဝဓမ္မ လို့ ဆိုရတယ်။

ဒီတော့ နတ်သုံးမျိုးရဲ့အကျင့်တရားနှစ်ပါးကို ဒေဝဓမ္မ၊ အဲဒီတရား နှစ်ပါးကို ကျင့်သုံးသူတွေကိုလည်း ဒေဝဓမ္မလို့ ဆိုလိုတယ်နော် (မှန်လှပါ ဘုရား)

ဒေဝဓမ္မကို သိအောင်လုပ်ရမယ်၊ သိပြီးရင် ဒေဝဓမ္မကို လိုက်နာကျင့် သုံးရမယ်၊ ဒေဝဓမ္မကို သိတဲ့ ကျင့်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘီလူးဘေးလွတ်ကင်း ရပုံကို ဒေဝဓမ္မဇာတ်တော်မှာကြည့်ပါ။

ဟိရိဩတ္တပ္ပ သမ္ပန္နာ၊
သုက္က ဓမ္မ သမာဟိတာ၊
သန္တော သပ္ပရိသာ လောကေ၊
ဒေဝဓမ္မာတိ ဝုစ္စရေ။

(ဇာ၊ ပါ။ ၁၊ ၂)

လောကေ - လောက၌။ ဟိရိဩတ္တပ္ပ သမ္ပန္နာ - ရှက်၊ ကြောက်တရား၊ ဤနှစ်ပါးနှင့်၊ ထင်ရှားနေည၊ ပြည့်စုံကြကုန်သော။ သုက္ကဓမ္မသမာဟိတာ- ရှက်၊ ကြောက်နှစ်ပါး၊ အစထားဆို၊ ကုသိုလ်တရား၊ အစားစားနှင့်၊ မမှားမချ၊ ပြည့်စုံကြကုန်သော။ သန္တော-ငြိမ်သက်အမှန်၊ ကာယကံစသည်၊ အလီလီနှင့်၊ တည်ကြည်အေးမြ၊ ပြည့်စုံကြကုန်သော။ သပ္ပရိသာ - သူတော်သူကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို။ ဒေဝဓမ္မာတိ-ဒေဝဓမ္မတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စရေ-ကောင်းစွာ မသွေ၊ ဆိုအပ်ပါပေကုန်သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။
ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ဒေဝဓမ္မ၊ ခေါ်ဆိုရာ မှတ်ကြရက်၊ ကြောက်တာ။
- နတ်မြတ်သုံးပါး၊ ကျင့်တရား၊ မှတ်သားမြဲသေချာ။
- ကျင့်သူကိုလည်း ခေါ်ရမြဲ၊ မလွဲမှတ်သေချာ။
- ဒေဝဓမ္မ၊ သိ၊ ကျင့်က၊ ဘယဘေးရန်ကွာ။

၅။ ငါဟာ သူတော်ကောင်းတရားတွေကို နာကြားလေ့လာဆည်းပူးထားခြင်းဆိုတဲ့ သုတချမ်းသာသူဖြစ်တယ်၊ သုတဥစ္စာတွေ အများကြီးရှိသူဖြစ်တယ်တဲ့။

ဒီတော့ အကြားအမြင်ဗဟုသုတမရှိရင် ဆင်းရဲသူ၊ အကြားအမြင်ဗဟုသုတရှိရင် ချမ်းသာသူဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါတဲ့ရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ သုတရှိသူပဲ။
- ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားကာ၊ သေချာပြတာပဲ။
- ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားပါ၊ မှတ်ပါတရားပဲ။

၆။ ငါဟာ စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းဆိုတဲ့ စာဂချမ်းသာသူဖြစ်တယ်၊ စာဂဆိုတဲ့ဥစ္စာတွေ အများကြီးရှိသူဖြစ်တယ်တဲ့။

စာနာတတ်သူ+စာတတ်သူ

ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ စာဂကို လွယ်လွယ်ပြောရရင် စာနာတတ်တာကို စာဂတဲ့။ ဘာတဲ့လဲ (စာနာတတ်တာကို စာဂပါဘုရား)

အေး-ဟုတ်ပြီ ဘယ်လိုစာနာတတ်တာလဲဆိုတော့ ရတနာသုံးပါး မိဘဆရာသမား၊ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းများရဲ့အပေါ်မှာ အထီးကျန်မဲ့ ဆင်းရဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့အပေါ်မှာ စာနာထောက်ထားပြီးတော့ လှူတာ၊ ပေးတာ၊ ကျွေးတာ၊ စွန့်ကြဲတာဟာ စာနာတတ်တာပါပဲ။ အရာရာမှာ ကိုယ်ချင်းစာတရားထားတာဟာလည်း စာနာတတ်တာပါပဲ။

ဒကာ၊ ဒကာမတွေ စာတတ်ရဲ့လား (တတ်ပါတယ်ဘုရား) ဘယ်လို တတ်တာလဲ (ဘွဲ့ရထားပါတယ်ဘုရား) ဘုန်းကြီးပြောလိုတာက အဲဒီ ဘွဲ့ရတဲ့ စာတတ်တာကို ပြောလိုတာမဟုတ်ပါဘူး။ စာနာတတ်မှ စာတတ်တာကို ပြော လိုတာပါ။ ဘွဲ့တွေ ဘယ်လောက်ကြီးပဲရရ စာနာတတ်တာမရှိရင် စာတတ်သူ မခေါ်ချင်ပါဘူး။ ဘုန်းကြီးက စာနာတတ်တဲ့ “စာ” တစ်လုံးတတ်ရင် စာတတ် သူလို့ ခေါ်ချင်ပါတယ်။

ဒီတော့ စာဂမရှိရင် ဆင်းရဲသူ၊ စာဂရှိရင် ချမ်းသာသူဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနူကြီးမှာ ဒကာ၊ ဒကာမတွေမှာ စာဂမရှိဘူးလား (ရှိတယ် တယ်ဘုရား)

ဒါဆိုရင် ဘယ်လိုလူပါလိမ့် (ချမ်းသာတဲ့လူပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ စာဂရှိသူပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားကာ၊ သေချာပြတာပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားပါ။ မှတ်ပါတရားပဲ။
- ◆ စာနာတတ်သူ၊ စာတတ်သူ၊ ရှင်လူခေါ်အမြဲ။
- ◆ ကိုယ်ချင်းစာနာ၊ အရာရာ၊ ထားတာစာတတ်ပဲ။
- ◆ စာနာတစ်လုံး ခါခါသုံး၊ ရွှင်ပြုံးဆောင်အမြဲ။

၇။ ငါဟာ အင်္ကျီရှိတာ၊ မရှိတာကို သေသေချာချာ ရေရေရာရာသိမြင်တဲ့ ပညာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သဘာဝတွေရဲ့အပေါ်မှာ မမြဲဘူး။ ဆင်းရဲတယ်၊ အနှစ် သာဓမ္မရှိဘူးလို့ ဟုတ်မှန်တဲ့အတိုင်း သိမြင်တဲ့ ဝိပဿနာပညာ၊ ချမ်းသာသူ ဖြစ်တယ်။ ပညာဆိုတဲ့ဥစ္စာတွေ အများကြီးရှိသူဖြစ်တယ်တဲ့။

ဒီတော့ လောကီပညာ၊ လောကုတ္တရာပညာမရှိရင် ဆင်းရဲသူ၊ လောကီ ပညာ၊ လောကုတ္တရာပညာတွေရှိရင် ချမ်းသာသူဖြစ်တယ်နော်။ (မှန်လှပါ ဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- ◆ မဆင်းရဲသူ၊ ချမ်းသာသူ၊ ပညာရှိသူပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားကာ၊ သေချာပြတာပဲ။
- ◆ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ခွဲခြားပါ၊ မှတ်ပါတရားပဲ။

မိန်းမမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ယောက်ျားမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီ သဒ္ဓါ စတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေရှိရင် ဆင်းရဲသူမဟုတ်ဘူး၊ ချမ်းသာတဲ့သူဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ သဒ္ဓါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ ယောက်ျား၊ မိန်းမရဲ့ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အသက်ရှင်ခြင်းဟာ အချည်းနှီးမဟုတ်ဘူး၊ အကျိုးရှိတဲ့ လူဖြစ်ရကျိုးနပ်တဲ့ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အသက်ရှင်ခြင်းဖြစ်တယ်လို့ ဘုရားစတဲ့ သူတော်ကောင်းကြီးတွေက ပြောဆိုတော်မူကြတယ်။

ဣမာနံ မေ သတ္တဝီဓဇာရိယဓနာနိ သန္တိ။

ငါ့မှာ သဒ္ဓါစတဲ့ ခုနစ်ပါးသော သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေ ရှိတယ်။

ယေသဉ္စိ ဣမာနိ သတ္တ ဓနာနိ သန္တိ၊ န တေ ဗုဒ္ဓေဟိ ဝါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ ဝါ “ဗလိဒ္ဓါ” တိ ဝုစ္စန္တိတိ။

အဲဒီစကားဟာ မှန်တယ်။ သဒ္ဓါစတဲ့ ခုနစ်ပါးသော သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေရှိတဲ့သူတွေကို ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့က ဆင်းရဲသူလို့ မဆိုကြဘူး၊ မဟောကြ၊ မပြောကြဘူးတဲ့။

ဒီတော့ ဒီတရားတော်ကို အကျဉ်းချုပ်လိုက်ရင် သဒ္ဓါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေမရှိရင် လူဆင်းရဲ၊ လူမွဲ။

သဒ္ဓါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေရှိရင် လူချမ်းသာလို့ ကွဲပြားအောင် ခွဲခြားမှတ်သားရမယ်လို့ အသိဉာဏ်ပေးတဲ့ ဘာတရားတဲ့လဲ (ဆင်းရဲချမ်းသာ ခွဲခြားပါတရားတော်ပါဘုရား)

တရားပေါ်ပြီလား (ပေါ်ပါပြီဘုရား) တရားပေါ်ပေမယ့် တရားက မပြီးသေးဘူး၊ ဟောစရာတွေ ကျန်သေးတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လူဆင်းရဲလား၊ လူချမ်းသာလားဆိုတာကို ဒီတရားတော်နဲ့ ခွဲခြားဝေဘန် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ကြည့်ရမယ်နော် (မှန်လှပါ ဘုရား)

သက္ကော တဿ ကထံ သုတွာ တံ အန္တရာ မဂ္ဂေ ဩဟာယ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္ဓာ သဗ္ဗံ တံ ဝစနပဋိဝစနံ အာရောစေသိ။

သိကြားမင်းဟာ အဲဒီသုပ္ပဗုဒ္ဓလူနဲ့ရဲ့စကားကိုကြားပြီးတော့ အဲဒီ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူကို လမ်းခရီးအကြား စွန့်ထားခဲ့ပြီးတော့ ဘုရားထံအရင်ရောက် အောင်သွားတယ်။ သွားပြီးတော့ သူနဲ့ သုပ္ပဗုဒ္ဓနဲ့ပြောတဲ့စကားတွေ အကုန်လုံး ဘုရားလျှောက်ထားပြတယ်။

အထန် ဘဂဝါ အာဟ “န ခေါ သတ္တ သက္ကာ တာဒိသာနံ သတေနပိ သဟဿေနပိ သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိ ‘ဗုဒ္ဓေါ န ဗုဒ္ဓေါ’ တိ ဝါ ‘ဓမ္မော န ဓမ္မော’ တိဝါ၊ ‘သံယော န သံယော’ တိဝါ၊ ကထာပေတု” န္တိ။

အဲဒီလို သိကြားမင်းက လျှောက်ထားပြတော့ သိကြားမင်းကို ဘုရား က ဒီလိုပြောတယ် “သိကြားမင်း၊ သင့်လို သိကြားမင်းတစ်ယောက်တည်း တော့မပြောနဲ့၊ သင့်လို သိကြားမင်းပေါင်းတစ်ရာ၊ တစ်ထောင်ကနေပြီးတော့ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူကို ဘုရားသည် ဘုရားမဟုတ်ဘူး၊ တရားသည် တရားမဟုတ်ဘူး၊ သံယာသည် သံယာမဟုတ်ဘူးလို့ပြောခိုင်းလည်း ပြောမှာမဟုတ်ဘူး၊ ပြော လည်း မောရုံပဲ၊ ပြောခိုင်းလို့ ဘယ်တော့မှမရဘူးလို့ ပြောတော်မူတယ်။

ဒီတော့ တရားနာပရိသတ်၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနဲ့ဟာ သောတာပန်ဂုဏ်ထူး ရထားသူဆိုတော့ သိကြားမင်းပြောခိုင်းတာတွေ ပြောရဲ့လား (မပြောပါ ဘုရား)

သုပ္ပဗုဒ္ဓက သောတာပန်မို့ မပြောတာနော်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ၊ ဒကာမ တွေက သောတာပန်မဖြစ်သေးရင် စိတ်ချရပါ့မလား (စိတ်ချရပါတယ်ဘုရား)

ဘာစိတ်ချရတာလဲ၊ ဟာ - သိကြားမင်းက ရွှေ ငွေ စတဲ့ ရတနာတွေ အများကြီးပေးမှာဆိုတော့ တစ်သက်စာရပြီဟေ့ဆိုပြီးတော့ သိကြားမင်းခိုင်း တဲ့အတိုင်းပြောမှာ စိတ်ချရတာလား၊ (မဟုတ်ပါဘုရား)၊ ပြောမှာစိတ်ချရတာ လား၊ မပြောမှာ စိတ်ချရတာလား (မပြောမှာစိတ်ချရတာပါဘုရား)။

သောတာပန်အင်္ဂါလေးပါး

(သံ၊ ပါ၊ ၃၊ ၂၉၈)

သောတာပန်ကတော့ စိတ်ချရတယ်၊ သောတာပန်ရဲ့ဂုဏ်ရည်လေးပါး ရှိတယ်။

- ၁။ ဘုရားမှာ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုလေးစားတယ်။
- ၂။ တရားတော်မှာ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုလေးစားတယ်။
- ၃။ သံဃာတော်မှာ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုလေးစားတယ်။
- ၄။ အရိယာအပေါင်း သူတော်ကောင်းတွေ ချစ်ခင်နှစ်သက်မြတ်နိုး တော်မူတဲ့ ငါးပါးသီလကို လုံခြုံအောင်စောင့်ထိန်းတယ်။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အဲဒီဂုဏ်ရည်လေးပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့အတွက် အပါယ်လေးပါးလွတ်ဖို့ စိတ်ချရတယ်၊ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်က ပြောခိုင်းပြောခိုင်း ဘုရားကို ဘုရားမဟုတ်ဘူး၊ တရားကို တရားမဟုတ်ဘူး၊ သံဃာကို သံဃာ မဟုတ်ဘူးလို့ မပြောဖို့ စိတ်ချရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ဘုရားဂုဏ်ရည်၊ စွဲယုံကြည်၊ အတည်သောတာပန်။
- တရားဂုဏ်ရည်၊ စွဲယုံကြည်၊ အတည်သောတာပန်။
- သံဃာ့ဂုဏ်ရည်၊ စွဲယုံကြည်၊ အတည်သောတာပန်။
- အရိယာကန္တ၊ ငါးသီလ၊ လုံလှ သောတာပန်။

ဒီတော့ သောတာပန်ဖြစ်မှ တကယ်စိတ်ချရမှာမဟုတ်လား (မှန်လှ ပါဘုရား)

သောတာပန်မဖြစ်သေးရင် (တကယ်စိတ်မချရသေးပါဘုရား)
ဒီတော့ အနည်းဆုံး သောတာပန်ဖြစ်အောင် မကြိုးစားသင့်ဘူးလား
(ကြိုးစားသင့်ပါတယ်ဘုရား)

သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်းလေးပါး

(သံ၊ ပါ၊ ၃၊ ၃၀၂)

အေး - သောတာပန်ဖြစ်ချင်ရင် -

- ၁။ သူတော်ကောင်းတွေနဲ့ ပေါင်းဖော်ရမယ်။
- ၂။ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ ရုပ်နာမ်ဆိုင်ရာ၊ သစ္စာဆိုင်ရာ၊ တရားတော်တွေကို နာကြားရမယ် (ဒီအချက်ဟာ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ တရားနာ စရာမလိုပါဘူးကွာဆိုတဲ့သူတွေ အဓိကသတိထားရမယ့်အချက်ဖြစ်တယ်။ တရားမနာဘဲ သောတာပန်ဖြစ်ချင်နေသူတွေ သတိထားသင့်တယ်။)
- ၃။ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတွေမှာ သင့်တင့်မှန်ကန်စွာ နှလုံးသွင်းရမယ်။
- ၄။ မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်းတရားကောင်းတွေကို လက်တွေ့ကျကျ ကျင့်သုံးရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ သူတော်ကောင်းသာ၊ ပေါင်းဖော်ပါ၊ ဖြစ်မှာ သောတာပန်။
- ◆ ရုပ်နာမ်၊ သစ္စာ၊ တရားနာ၊ ဖြစ်မှာ သောတာပန်။
- ◆ သင့်စွာရှင်းရှင်း၊ နှလုံးသွင်း၊ ဖြစ်ခြင်း သောတာပန်။
- ◆ တရားဓမ္မ၊ ကျင့်သုံးက၊ ဖြစ်ရ သောတာပန်။
- ◆ လက်တွေ့ကျကျ၊ ကျင့်သုံးက၊ ဖြစ်ရ သောတာပန်။

သောတာပန်မပြု+၍ခြောက်ခု

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မပြုမလုပ်တော့တဲ့ အလွန်အပြစ်ကြီးလေးတဲ့ အရာဌာန ခြောက်ပါးရှိတယ်။

အဲဒီခြောက်ပါးက ဘာတွေလဲဆိုတော့ -

- ၁။ မာတုယာတက - အမိသတ်ခြင်း၊
- ၂။ ပိတုယာတက - အဖသတ်ခြင်း၊
- ၃။ အရဟန္တယာတက - ရဟန္တာသတ်ခြင်း၊
- ၄။ လောဟိတုပ္ပာဒ - ဘုရားသွေးထွက်အောင်ပြုခြင်း၊
- ၅။ သံယဘေဒက - သံယာကွဲအောင်ပြုခြင်း၊
(အဲဒီငါးပါးကို ပဉ္စာနန္တရိယကံကြီးငါးပါးလို့ ခေါ်တယ်။)
- ၆။ အညသတ္တာရုဒ္ဓေသ - ဘုရားမှတ်စပ်ပါး အခြားဆရာကို ညွှန်ပြ
ပြောဆိုခြင်းတို့ဖြစ်တယ်။

(ရတနသုတ်ပါဠိ)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ၁။ အမိသတ်တာ၊ မပြုပါ။ သေချာသောတာပန်။
- ၂။ အဖသတ်တာ၊ မပြုပါ။ သေချာသောတာပန်။
- ၃။ မြတ်ရဟန္တာ၊ မသတ်ပါ။ သေချာသောတာပန်။
- ၄။ ဘုရားသွေးထွက်၊ မပြုရက်၊ သိဆက်သောတာပန်။
- ၅။ သံယာခွဲတာ၊ မပြုပါ။ သေချာသောတာပန်။
- ၆။ အခြားဆရာ၊ မညွှန်ပါ။ သေချာသောတာပန်။

သောတာပန်အကြောင်းပြောလိုက်တာ တော်တော်လေးရှည်သွားပြီ။

သုပ္ပဗုဒ္ဓအကြောင်း ဆက်ကြဦးစို့ -

သုပ္ပဗုဒ္ဓေါပိ ခေါ ကုဋိသတ္တ၊ သန္တိကံ ဂန္ဓာ သတ္တာရာ ကတပဋိသန္တာရော
သမ္မောဒမာနော အတ္တနော ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ အာရောစေတွာ ဂုဋ္ဌာယာသနာ
ပတ္တာမိ။

သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနူကြီးကလည်း ဘုရားထံရောက်လာတယ်။ ဘုရားက ဝမ်း
မြောက်ဝမ်းသာကြိုဆိုကာ လက်ခံပြီးစကားပြောတော်မူတယ်။ သုပ္ပဗုဒ္ဓက
သူ့ရဲ့သောတာပန်ဂုဏ်ရည်ကို ဘုရားလျှောက်ထားပြီးတော့ နေရာမှထကာ
ပြန်သွားတယ်။

အထန် အစိရပုတ္တန္တံ ဂါဝိ တရုဏဝတ္ထာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိ။

ပြန်သွားလို့ မကြာမီမှာပဲ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနူကို နိမိန္ဒားငယ်ရှိတဲ့ နွားမကြီးက
ဝှေ့သတ်လိုက်တယ်။

သာ ကိရ ဧကောယကိုနိ ပုတ္တုသာတိကုလပုတ္တံ၊ ဗာဟိယံ ဒါရူစီရိယံ၊
တမ္မဒါဠိကစောရယာတကံ၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ်န္တိ ဣမေသံ စတုန္တံ ဇနာနံ အနေက
သံတေ အတ္တဘာဝေ ဂါဝိဟုတွာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိ။

အဲဒီစကားဟာ မှန်တယ်။ အဲဒီနွားမဟာ အမှန်ကတော့ ဘီလူးမကြီး
ပါ။ နွားမဟန်ဆောင်ပြီးတော့ -

- ၁။ ပုတ္တုသာတိအမျိုးသား၊
- ၂။ ဗာဟိယဒါရူစီရိယ၊
- ၃။ တမ္မဒါဠိက ခိုးသူသတ်သမား၊
- ၄။ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနူ

ဒီလေးယောက်လုံးကို ဘဝအရာမကအောင် သတ်ဘူးပါတယ်။

တေ ကိရ အတိတေ စတ္တာရော သေဋ္ဌိပုတ္တာ ဟုတွာ ဧကံ နဝရ
သောဘိနိ ဂဏိကံ ဥယျာနံ နေတွာ ဖိဝသံ သမ္ပတ္တိ အနုဘဝိတွာ သာယန
သမယေ ဧဝံ သမ္ပန္တယိသု “ဣမသ္မိ ဌာနေ အညောနတ္ထိ၊ ဣမိဿာ အမေဟိ
ဖိန္နံ ကဟာပဏသဟဿဉ္စ သဗ္ဗဉ္စ ပသာနေဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဣမံ မာရေတွာ
ဂတ္ထမာ” တိ။

အတိတ်တုန်းက သူတို့လေးယောက်ဟာ သူဌေးသား ဖြစ်ခဲ့ကြဘူး
တယ်။ အဲဒီသူဌေးသားလေးယောက်ဟာ မြို့ကို တင့်တယ်စေသတဲ့၊ ပြည့်
တန်ဆာမတစ်ယောက်ကို ဥယျာဉ်ထဲခေါ်ပြီးတော့ တစ်နေ့လုံး ကာမဂုဏ်
စည်းစိမ် ခံစားကြတယ်။ ညချမ်းအချိန်ရောက်တော့ ဒီလိုတိုင်ပင်ကြတယ်။
ဒီနေရာမှာ ငါတို့မှတစ်ပါး ဘယ်သူမှမရှိဘူး။ ဒီပြည့်တန်ဆာမကို တို့ပေးထား

တဲ့ အသပြာတစ်ထောင်နဲ့ သူ့မှာဝတ်ဆင်ထားတဲ့ တန်ဆာတွေအားလုံးကို ယူပြီးတော့ ဒီပြည့်တန်ဆာမကို သတ်သွားရရင်ကောင်းမယ်လို့ တိုင်ပင်ကြ တယ်။

ဒီနေရာလေးကြည့်ပြီးတော့ ကောက်ချက်ချရရင် ဒီသူဌေးသား လေးယောက်ဟာ ပြည့်တန်ဆာမလောက်မှ မပြည့်တဲ့စိတ်ဓာတ်ရှိတာကို တွေ့ရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကိုယ်ချင်းစာတရားမရှိတာဟာ မပြည့်တာပဲမဟုတ်လား (မှန်လှပါ ဘုရား)

သာ တေသံ ကထံသုတွာ “ဣမေနိလ္လဇ္ဇာ၊ မယာ သဒ္ဓိ အဘိရမိတွာ ဣဒါနိ မံ မာရေတုကာမာ၊ ဇာနိဿာမိ နေသံ ကတ္တဗ္ဗယုတ္တက” နှိတေဟိ မာရိယမာနာ “အဟံ ယက္ခိနီဟုတွာ ယထာမံ ဧတေ မာရေန္တိ၊ ဧဝမေဝတေ မာရေတုံ သမတ္တာ ဘဝေယျ” နှိ ပတ္တနံ အကာသိ။

ပြည့်တန်ဆာမဟာ အဲဒီသူဌေးသားလေးယောက်ရဲ့စကားကို ကြားရ တဲ့အခါမှာ “ဒီလူတွေဟာ အရှက်မရှိတဲ့လူတွေ ဖြစ်တယ်၊ ငါနဲ့ပျော်ပါးပြီးတော့ ငါ့ပစ္စည်းတွေကိုယူကာ ခု ငါ့ကိုသတ်တော့မှာပဲလို့ သိတယ်၊ ပြည့်တန်ဆာမ ဟာ အဲဒီသူဌေးသားလေးယောက်သတ်လို့ သေသွားရတယ်၊ သေခါနီးမှာ ဒီလို ဆုတောင်းသွားတယ်၊ ငါဟာ ဘီလူးမကြီးဖြစ်ပြီး ဒီသူဌေးသား လေးယောက်လုံးကို လက်စားချေနိုင်တဲ့၊ ပြန်သတ်နိုင်တဲ့သူဖြစ်ပါစေလို့ ဆုတောင်းသွားတယ်။

တဿနိဿန္ဓေန ဣမေ မာရေသိ။

အဲဒီပြည့်တန်ဆာမကိုသတ်ခဲ့တဲ့ မကောင်းမှုကံရဲ့ အကျိုးဆက်ကြောင့် အဲဒီသူဌေးသားလေးယောက်လုံး အသတ်ခံရတာပဲဖြစ်တယ်။ အသေဆိုးနဲ့ သေရတာပဲဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ပြုခဲ့တဲ့မကောင်းမှုကံ ကိုယ်ပဲ ပြန်ခံရတာပဲဖြစ် တယ်။

ဒီတော့ မကောင်းတာပြုခဲ့ရင် ကိုယ်တိုင်ခံရမယ်၊ ကောင်းမှုပြုခဲ့ရင် ကိုယ်တိုင်ခံရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီတော့ ဘုရားရှင်တိုင်း ဟောတော်မူခဲ့တဲ့ ဆုံးမတော်မူခဲ့တဲ့ မကောင်းမှုကို ရှောင်ရမယ်၊ ကောင်းမှုကို ဆောင်ရမယ်၊ စိတ်ကိုဖြူစင်အောင် ချယ်သရမယ်၊ ဖွေးဖြူအောင် မွေးမြူရမယ်ဆိုတဲ့ စကားသုံးခွန်းကို နှလုံးသွင်းလက်ကိုင်ထားရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- အသေဆိုးတာ၊ အကြောင်းရှာ၊ ဘယ်အရာကြောင့်လဲ။
- ပြည့်တန်ဆာအား၊ သတ်ခဲ့ငြား၊ သေသွားသေဆိုးပဲ။
- ကိုယ်ပြုခဲ့ပြန်၊ မကောင်းကံ၊ ကိုယ်ခံရမှာပဲ။
- ကိုယ်ပြုခဲ့ပြန်၊ ကောင်းမှုကံ၊ ကိုယ်စံရမှာပဲ။
- မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်မွေးမြူ။

သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု တဿ ကာလကိရိယံ ဘဂဝတော အာရောစေတွာ “တဿ ကာ ဂတိ၊ ကေနစ ကာရဏေန ကုဋိဘာဝံ ပတ္တော” တိ ပုစ္ဆိ သု၊ ရဟန်းတွေက သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုကြီး သေသွားတာကို ဘုရားလျှောက်ထားကြတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ သုပ္ပဗုဒ္ဓရဲ့ လားရာဘဝနဲ့ ဘာကြောင့် နုနာရောဂါ စွဲကပ်ရပါသလဲဘုရားလို့ မေးလျှောက်ကြတယ်။

သတ္တာ သောတာပတ္တိဖလံ ပတွာ တဿ တာဝတိသဘဝနေ ဥပ္ပန္န ဘာဝဉ္စ တဂရသိခိပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသွာ နိဋ္ဌတိတွာ အပသဗျံ ကတွာ ဒိဃရတ္တံ နိရယေ ပစ္စိတွာ ဝိပါကာဝသေသေန ဣဒါနိ ကုဋိဘာဝပ္ပတ္တိစ ဗျာကရိတွာ “ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တာ အတ္တနာဝ အတ္တနော ကဋ္ဌကဝိပါက ကမ္မံ ကရောန္တာ ဝိစရန္တိ” တိ ဝတွာ အနုသန္တိ ယဋေတွာ ဥတ္တရိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ

ဘုရားရှင်က သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုဟာ သောတာပတ္တိဖိုလ်ရောက်ပြီး တာဝတိသာနတ်ပြည်မှာဖြစ်ကြောင်း၊ တဂရသိခိ အမည်ရှိတဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်ကို တံတွေးနဲ့ထွေးပြီး မဒ္ဓိမသေပြုတဲ့အတွက် ရှည်ကြာစွာ ငရဲမှာခံရတယ်၊ အကျိုးအကြွင်းအနေနဲ့ ယခု လူနုဖြစ်ရတယ်လို့ မိန့်ကြားတော်မူတယ်။

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ငရဲကြာကြာ၊ ကျရတာ၊ ဘယ်အရာကြောင့်လဲ။
- ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ပြစ်မှားကာ၊ ငရဲကြာကျတာပဲ။
- နန္ဒနာရောဂါ၊ စွဲကပ်တာ၊ ဘယ်အရာကြောင့်လဲ။
- ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ပြစ်မှားကာ၊ နန္ဒနာရောဂါစွဲ။

ဆက်လက်ပြီးတော့ ဘုရားက “ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတွေဟာ မိမိ မိမိရဲ့ ထက်တဲ့၊ ခါးစပ်တဲ့အကျိုး၊ ဆင်းရဲတဲ့အကျိုးရှိတဲ့ အကုသိုလ်ကံကိုပြုပြီးတော့ သွားလာနေကြတယ်” လို့ အနုသန္ဓေဆက်စပ်ကာ ထို့ထက်အလွန်ဖြစ်တဲ့ တရားကို ဟောတော်မူလိုတဲ့အတွက်ကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို ဟောကြားတော်မူတယ်။

စရန္တိ ဗာလာ ဒုဗ္ဗေဓာ၊
 အဓိတ္ထေနေဝ အတ္တနာ၊
 ကရောန္တာ ပါပကံ ကမ္မံ၊
 ယံ ဟောတိ ကဋကပ္ပလ” န္တိ။

(ဓမ္မပဒ၊ ၄၊ ၁၊ ၃၀၄)

ဗာလာ-ခုနောင်လောက၊ အကျိုးလှကို၊ တွေးဆအစဉ်၊ မသိမြင်ကြ၊ မိုက်မဲလှကုန်သော။ ဒုဗ္ဗေဓာ-ပညာမဲ့သူ၊ အများလူတို့သည်။ အဓိတ္ထေနေဝ-ရန်သူပမာ၊ ဖြစ်နေပါသော။ အတ္တနာ-မိမိကိုယ်ဖြင့်။ ပါပကံ-အပါယ်လေးရပ်၊ ရောက်စေတတ်သော။ ကမ္မံ-ကိုယ်ပြုကိုယ်ခံ၊ အကုသိုလ်ကံကို။ ကရောန္တာ-နေ့ညအစုံ၊ ပြုကြကုန်လျက်။ စရန္တိ-စားသောက်၊ ပျော်ကာ၊ သွားလာ၍ နေကြလေကုန်၏။ ယံကမ္မံ-ကိုယ်တိုင်ပြုပြန်၊ အကြင်အကုသိုလ်ကံသည်။ ကဋကပ္ပလံ-ပူစပ်ခါးရိုး၊ ဆင်းရဲသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ-မလွဲပုံသေ၊ ဖြစ်ရပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ခု၊ နောင်လောက ကောင်းကျိုးလှကို မသိမမြင် နားမလည်ကြကုန်တဲ့ ပညာမဲ့လူတန်းစားတွေဟာ မိမိကိုယ်တိုင်ပင် မိမိရဲ့ရန်သူ ဖြစ်နေကြတယ်။ အပါယ်ရောက်ကြောင်း မကောင်းတဲ့အကုသိုလ်ကံတွေကို ပြုလုပ်ပြီးတော့ သွားလာနေကြတယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ထားတဲ့ အဲဒီအကုသိုလ်ကံတွေဟာ သူတို့ကို အလွန်ပူစပ် အလွန်ခါးတဲ့ ဆင်းရဲတဲ့အကျိုးကို ပေးမြဲဖြစ်တယ်။

သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနုကြီးဟာ သူပြုခဲ့တဲ့ မကောင်းတဲ့အကုသိုလ်ကံရဲ့ ခါးစပ်
 ပူလောင်တဲ့ ဆိုးကျိုးကို သူ့ကိုယ်တိုင်ပဲ ခံစားသွားရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)
 ဒီတော့ အကုသိုလ်ဆိုတာ အခါ၊ အစပ်၊ အပူဆိုတဲ့ အရသာနဲ့တူ
 တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)
 သုပ္ပဗုဒ္ဓဟာ သူဖော်တဲ့ အကုသိုလ်ဆေးခါးကြီး သူပြန်သောက်နေရ
 တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ခု, နောင်လောက၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မသိကြသောသူ။
- ◆ ပညာမဲ့ကာ၊ ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဖြစ်ပါများရန်သူ။
- ◆ အပါယ်ရောက်ရန်၊ အကုကံ၊ ပြုပြန်သွားလာသူ။
- ◆ သူတို့ပြုပြန်၊ အကုကံ၊ ပေးပြန်ဆင်းရဲထူ။
- ◆ ကိုယ်ပြုခဲ့ပြန်၊ အကုကံ၊ ကိုယ်ခံရမည်ဟူ။

ဒေသနာဝသာနေ ဗဟူ သောတာပတ္တိဖလာ ဒီနိ ပါပုဏီသု။

ဒေသနာဝသာနေ-ဒေသနာတော်အဆုံး၌။ ဗဟူ-တရားနာသူ၊ အများ
 လူတို့သည်။ သောတာပတ္တိဖလာဒီနိ-သောတာပတ္တိဖိုလ် အစရှိသည်တို့သို့။
 ပါပုဏီသု-ကောင်းစွာပျော်ပျော်၊ ရောက်သွားတော်မူကြပါပေကုန်သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

ဒီတရားတော်ရဲ့အဆုံးမှာ တရားနာသူတွေဟာ သောတာပတ္တိဖိုလ်
 အစရှိတဲ့ မဂ်ဖိုလ်ပိုင်ရှင်တွေ ဖြစ်သွားကြတယ်။

ဒီနေ့ တရားနာနေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမပေါင်း သူတော်ကောင်းတွေ
 လည်း ဒီ “ဆင်းရဲချမ်းသာခွဲခြားပါ” တရားတော်မှာပါရှိတဲ့ နှောင်စရာတွေကို
 ရှောင်ပြီး၊ ဆောင်စရာ လိုက်နာကျင့်သုံးစရာတွေကို လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြ
 ကာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမှုကို ဧကန်ပိုင်ပိုင် ခံစားစံစားနိုင်ကြပါစေကုန်
 သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

ဆင်းရဲချမ်းသာ+ခွဲခြားပါတရားတော် ပြီးပြီ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်
 ဘိက္ခုဝဂ်၊ ဓမ္မရာမထွေရဝတ္ထုကို တန်ဆာဆင်၍
 အသိညဉာဏ်ပေး ဟောကြားပြောကြားအပ်သော
 “တကယ်ချစ်သူ+သက်သေထူ”
 တရားတော်

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကိုဟောကြားမယ့်တရားတော်က ဘာတရား
 တဲ့လဲ (တကယ်ချစ်သူ သက်သေထူ တရားတော်ပါဘုရား)

ကဲ-စပြီးတော့ ဟောကြားကြရအောင် -

ဓမ္မရာမောတိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော
 ဓမ္မရာမထွေရံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ၊ (ဓမ္မပဒ၊ ၄၊ ၂၊ ၃၆၄) -

ဓမ္မရာမောစတဲ့ ဂါထာတော်နဲ့ တန်ဆာဆင်ထားတဲ့ ဒီတရားတော်ကို
 ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်
 မူစဉ် ဓမ္မရာမ မထေရ်ကိုအကြောင်းပြုပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူခဲ့
 ပါတယ်။

သတ္တာရာ ကိရ “ဣတော မေ စတုမာသစ္စယေန ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿ
 တိ” တိ အာရောစိတေ အနေကသဟဿာ ဘိက္ခု သတ္တာရံ ပရိဝါရေတွာ
 ဝိစရိသု၊

မြတ်စွာဘုရားက “ဒီနေ့မှစ နောက်လေးလလွန်တဲ့အခါမှာ ငါဘုရား
 ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူလိမ့်မယ်” လို့ မိန့်ကြားတော်မူလိုက်တော့ အထောင်
 မက များပြားလှတဲ့ ရဟန်းတော်တွေဟာ မြတ်စွာဘုရားကိုခြံရံပြီးတော့
 လှည့်လည်နေကြတယ်။

တံတ္ထ ပုထုဇ္ဇနာ ဘိက္ခု အဿူနိ သန္ဓာရေတုံ နာသက္ကိသု၊

အဲဒီရဟန်းတွေထဲမှာ ပုသုဇင်ရဟန်းတွေ အများကြီးပါတယ်၊ ပုထုဇင်
 ရဟန်းတွေဟာ ဝမ်းနည်းပြီးတော့ မျက်ရည်ကျကြတယ်၊ မျက်ရည်တွေကို
 မထိန်းနိုင်ကြဘူး။

ဒီတော့ ပုထုဇဉ်ဆိုရင် လူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ရဟန်းပဲဖြစ်ဖြစ် ဝမ်းနည်းစရာ ကြုံလာတဲ့အခါမှာ မျက်ရည်နဲ့ သက်သေပြတတ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား) ဘုရားရဲ့စကားကိုကြားရတော့ ပုထုဇဉ် ရဟန်းတွေက ဘာနဲ့သက်သေ ပြ (မျက်ရည်နဲ့ သက်သေပြပါတယ်ဘုရား)

ဒီကာသဝါနံ ဓမ္မသံဝေဂေါ ဥပ္ပဇ္ဈိ။

ကိလေသာကင်းကွာ ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်တွေကတော့ ဓမ္မသံဝေဂ ဖြစ်တော်မူကြတယ်။

သဗ္ဗေပိ “ကီ နုခေါကရိဿမာ” တိ ဝဂ္ဂဗန္ဓုနေန ဝိစရန္တိ။

အလုံးစုံသောရဟန်းတွေဟာ “ဘယ်လိုပြုရပါလိမ့်၊ ဘယ်လိုပြုရရင် ကောင်းမလဲ” လို့ အစုဖွဲ့ပြီးတော့ သွားလာနေကြတယ်။

ဧကောပန ဓမ္မာရာမောနာမ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သန္တိကံ န ဥပသက်မတိ။

ဓမ္မာရာမလို့ခေါ်တဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးကတော့ ရဟန်းတွေရဲ့အထံကို မကပ်ဘဲ၊ မသွားဘဲ ခပ်ခွာခွာလေးနေတယ်။

ဘိက္ခုဟိ “ကီ အာဝုသော” တိ ဝုစ္စမာနော ပဋိဝစနမ္ပိ အဒတွာ “သတ္တာကိရ စတုမာသစ္စယေန ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အဟဒ္ဓမ္ပိ အဝိတရာဂေါ၊ သတ္ထရိ ဓရမာနေယေဝ ဝါယမိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿာမိ” တိ ဧက ကောဝ ဝိဟရန္တော သတ္တာရာ ဒေသိတံ ဓမ္မ အာဝဇ္ဇေတိ စိန္တေတိ အနုဿ ရတိ။

ရဟန်းတွေက “ငါ့ရှင် ဓမ္မာရာမ၊ ဘာကြောင့် ငါတို့ထံ သင်မကပ်ဘဲ နေရတာလဲလို့ မေးပေမယ့် ဓမ္မာရာမရဟန်းတော်ကတော့ ဘာမှ ပြန်မပြော ဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားဟာ လေးလလွန်ရင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော့မှာဖြစ်တယ်၊ ငါ့မှာလည်း ရာဂမကင်းသေးဘူး၊ ဘုရားကောင်း၊ တရားကောင်းတွေနဲ့ ကြုံ တွေ့နေရပါလျက်နဲ့ ရာဂမကင်းသေးတာဟာ တကယ်စဉ်းစားတွေးတော ကြည့်တော့ ရှက်စရာကောင်းတယ်၊ သက်မဲ့သက်ရှိ အရာအားလုံးကို တပ်မက် နှစ်သက်တဲ့ ရာဂနဲ့နေ၊ ရာဂနဲ့သေရမှာ ကြောက်စရာကောင်းတယ်၊ ဓမ္မာရာမ

ရဟန်းတော်ဟာ ဒီလိုတွေးနေတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား) ဒီအတွေးဟာ ဓမ္မာရာမဒဿန၊ ဓမ္မာရာမအတွေးလှ အတွေးကောင်းဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့တရားနာပရိသတ်တွေလည်း ရာဂနဲ့နေ၊ ရာဂနဲ့သာ သေသွားရမယ်ဆိုရင် ရှက်စရာ၊ ကြောက်စရာမကောင်းဘူးလား (ကောင်းပါတယ်ဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဘုရားအကောင်း၊ တရားကောင်း၊ အကောင်းတွေကြုံနေ။
- ◆ ရာဂနဲ့သာ၊ နေရတာ၊ ရှက်စရာကောင်းပေ။
- ◆ ရာဂနဲ့သာ၊ နေရတာ၊ ကြောက်စရာကောင်းပေ။
- ◆ ရာဂနဲ့သာ၊ သေရမှာ၊ ရှက်စရာကောင်းပေ။
- ◆ ရာဂနဲ့သာ၊ သေရမှာ၊ ကြောက်စရာကောင်းပေ။

ဘဝတိုင်း ငါ့ကို အနိုင်ယူခဲ့တဲ့ ရာဂ၊ ကိလေသာတွေကို ဘုရားကောင်း၊ တရားကောင်းတွေနဲ့ကြုံတွေ့နေရတဲ့ ဒီ ဘဝ၊ ဒီအချိန်ကောင်းလေးမှာ ငါက ပြန်ပြီးတော့ အနိုင်ယူနိုင်အောင် ကြိုးစားရမယ်။ ဘဝတိုင်း ငါ့ကိုသတ်ခဲ့တဲ့ ရာဂကိလေသာတွေကို ခုဘဝမှာ ငါက ပြန်ပြီးတော့ သတ်နိုင်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ရမယ်။ ပေါ့ပေါ့နော်၊ ပေါ့ပေါ့ စား၊ ပေါ့ပေါ့သွားနေလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဘုရားကလည်း ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မှာ၊ ဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိနေစဉ်မှာပဲ ကြိုးစားအားထုတ်ပြီးတော့ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်မှ သင့်တော်မယ်လို့ နှလုံးသွင်းကာ တစ်ပါးတည်းပဲနေပါတယ်။ ဘုရားဟောထားတဲ့တရားတွေကို အမြဲဆင်ခြင်တယ်၊ ကြံစည်နေတယ်၊ အောက်မေ့နေတယ်။

သူ့ကိုယ်သူဆုံးမ၊ သူ့ကိုယ်သူအားပေးပြီး အရဟတ္တဖိုလ်ပန်းတိုင်ကို ဘုရားရှိစဉ်မှာပဲ အမြန်ရောက်ချင်တဲ့အတွက် သတိနဲ့၊ အသိဉာဏ်နဲ့၊ ဝီရိယနဲ့ အမြဲတစေ တရားအလုပ် အားထုတ်ကြိုးစားနေတယ်။ အလကားမနေဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဘဝတိုင်းမှာ၊ ကိလေသာ၊ နိုင်တာခံရပြီ။
- ◆ ခုဘဝမှာ၊ ကိလေသာ၊ ငါက နိုင်ရမည်။
- ◆ ဘဝတိုင်းမှာ၊ ကိလေသာ၊ သတ်တာခံရပြီ။
- ◆ ခုဘဝမှာ၊ ကိလေသာ၊ ငါကသတ်ရပြီ။
- ◆ ဘုရားဟောပြု၊ တရားလှ၊ နေ့ညဆင်ခြင်သည်။
- ◆ ဘုရားဟောပြု၊ တရားလှ၊ နေ့ညကြံစည်သည်။
- ◆ ဘုရားဟောပြု၊ တရားလှ၊ နေ့ညအောက်မေ့သည်။
- ◆ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ပန်းတိုင်ကို၊ ရောက်လိုကြိုးစားသည်။
- ◆ ဘုရားရှိစဉ်၊ ပန်းတိုင်ပင်၊ ရောက်ချင်ကြိုးစားသည်။

ဘိက္ခု တထာဂတဿ အာရောစေသုံ “ဘန္တေ ဓမ္မာရာမဿ တုမေုသု သိနေဟ မတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊ ‘သတ္တာကိရပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ကိ နုခေါ ကရိဿာမာ’ တိ အမေဟိ သဒ္ဓိ သမ္ပန္နနမတ္တမ္ပိနတရောတိ” တိ။

ဓမ္မာရာမက သူတို့ကို စကားလေးတောင် ပြန်ပြောဖော်မရတော့ ရဟန်းတွေက မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားကြတယ် “မြတ်စွာဘုရား၊ ဓမ္မာ ရာမရဟန်းဟာ မြတ်စွာဘုရားကို မချစ်တဲ့ရဟန်းဖြစ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့် တော်တို့က မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မှာ၊ ဘယ်လိုပြုရရင်ကောင်းမလဲ၊ ဘယ်လိုပြုကြမလဲလို့ နီးနှောတိုင်ပင်ကြည့်တာ နီးနှောတိုင်ပင်လို့ လုံးဝမရ ပါဘုရားလို့ လျှောက်ထားကြတယ်။

သတ္တာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ “သစ္စံ ကိရ တွံ ဒေဝံ ကရောသိ” တိ ပုစ္ဆိ။

ဘုရားရှင်က ဓမ္မာရာမရဟန်းကိုခေါ်စေပြီးတော့ “ချစ်သား သင်ဟာ ဒီရဟန်းတွေလျှောက်ထားတဲ့အတိုင်း မှန်သလား” လို့ မေးတော်မူပါတယ်။

သစ္စံ ဘန္တေတိ။

မြတ်စွာဘုရား၊ မှန်ပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားပါတယ်။

ကိ ကာရကတိ၊

အကြောင်းကား အဘယ်ပါလဲလို့ ဘုရားက မေးတော်မူပါတယ်။

တုမေ့ ကိရ စတုမာ သစ္စယေန ပရိနိဗ္ဗာယိဿထ၊ အဟဉ္ဇမိ အပီတ ရာဂေါ၊ တုမေ့သု ခရန္တေသုယေဝ ဝါယမိတွာ အရဟတ္တံ ပါပကိဿာမိတိ တုမေ့ဟိ ဒေသိတံ ဓမ္မံ အာဝဇ္ဇာမိ စိန္တေမိ အနုဿရာမိ” တိ၊

အဲဒီလို ဘုရားကမေးတော့ ဓမ္မာရာမရဟန်းက “အရှင်ဘုရားတို့သည် လေးလလွန်ရင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော့မှာလို့ သိရပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မှာ ရာဂမကင်းသေးပါဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိနေစဉ်မှာပဲ ရာဂကင်းချင်ပါတယ်ဘုရား၊ အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်ချင်ပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီလို ရာဂကင်းချင်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပန်းတိုင်ကို အမြန်ရောက်ချင်တဲ့အတွက်၊ ဘုရားကို တရားနဲ့ကျေးဇူးဆပ်ချင်တဲ့အတွက် အရှင်ဘုရားတို့ ဟောတော်မူ ထားတဲ့ တရားတော်တွေကို အမြဲဆင်ခြင်နေပါတယ်ဘုရား၊ အမြဲကြံစည်နေ ပါတယ်ဘုရား၊ အမြဲအောက်မေ့နေပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားလိုက် ပါတယ်။

ဓမ္မာရာမရဟန်းတော်ဟာ ဘုရားရဲ့စကား၊ ဘုရားရဲ့တရားတော်တွေ ကို သိအောင်လုပ်၊ သိအောင်နာကြားပြီးတော့ အသိကို အကျင့်နဲ့တွဲပြီးတော့ ဘုရားကို အကျင့်တရားနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်နေတာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဓမ္မာရာမ ဘာနဲ့ကျေးဇူးဆပ်နေလဲ (အကျင့်တရားနဲ့ကျေးဇူးဆပ်နေ ပါတယ်ဘုရား)

ဒီတော့ ဘုရားစကား သိအောင်လုပ်တာ၊ သိအောင်နာကြားတာ၊ သိပြီးတော့ကျင့်တာ၊ အသိနဲ့အကျင့်တွဲတာဟာ ဘုရားကို ကျေးဇူးဆပ်တာ အစစ်ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

အကျင့်နဲ့ပူဇော် သာဓုခေါ်

သတ္တာ “သာဓု သာဓု”တိ တဿ သာဓုကာရံ ဒတွာ “ဘိက္ခဝေ အညေနာပိမ ယိ သိနေဟဝဇ္ဇေန ဘိက္ခုနာ နာမ ဓမ္မာရာမ သဒိသေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ။

ဓမ္မာရာမရဟန်းတော်ရဲ့ လျှောက်ထားချက်ကို ဘုရားက သာဓုခေါ် လိုက်တယ်။ သာဓုဆိုတာ ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ်လို့ ပြောလိုက်တာပါပဲ။

သာဓုခေါ်တယ်ဆိုတာ ဘုရားက ကျေနပ်နှစ်သက်အားရ သဘောကျ တဲ့အတွက် ထောက်ခံချက်အပြည့်ပေးလိုက်တာ၊ လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်တာ လို့ပြောရင်လည်း ရပါတယ်။

ဒီတော့ ဒီနေရာလေးကြည့်ပြီးတော့ ကောက်ချက်ချရရင် ဘုရား သာဓုခေါ်တဲ့လုပ်ငန်းဟာ တရားကျင့်တဲ့လုပ်ငန်း၊ တရားကျင့်ပြီး ကျေးဇူး ဆပ်တဲ့လုပ်ငန်း၊ အကျင့်တရားနဲ့ပူဇော်တဲ့လုပ်ငန်းဆိုတာ ပေါ်လွင်မသွားဘူး လား (ပေါ်လွင်သွားပါတယ်ဘုရား)

ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ကိုယ့်ကို ဘုရားက သာဓုခေါ်စေချင်တယ်ဆိုရင် ဘုရားကို ဘာနဲ့ပူဇော်ရမလဲ (အကျင့်တရားနဲ့ ပူဇော်ရမှာပါဘုရား) ဘာနဲ့ကျေးဇူးဆပ်ရမလဲ (အကျင့်တရားနဲ့ ကျေးဇူးဆပ် ရမှာပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဓမ္မာရာမ၊ တရားလှ၊ ကျင့်ပြုသူပူဇော်။
- ◆ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ နှုတ်တော်မှ၊ ထုတ်ဟသာဓုခေါ်။
- ◆ အကျင့်နဲ့သာ၊ ပူဇော်ပါ၊ မြတ်စွာသာဓုခေါ်။
- ◆ တရားနဲ့သာ၊ ပူဇော်ပါ၊ မြတ်စွာသာဓုခေါ်။
- ◆ သိ၊ ကျင့်တွဲကာ၊ ပူဇော်ပါ၊ မြတ်စွာသာဓုခေါ်။

မိဘ ဆရာတွေက ကိုယ့်ကို သာဓုခေါ်စေချင်တယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒီ ဆရာ၊ မိဘတွေရဲ့စကားကို လေးလေးစားစား ရိုရိုသေသေ လိုက်နာရမယ်။

ကျင့်သုံးရမယ်၊ မိဘ၊ ဆရာတွေကို စိတ်ချမ်းသာမှု ပေးရမယ်နော် (မှန်လှ ပါဘုရား)

မိဘ၊ ဆရာဆိုတာ ကျေးမှပေးမှ လှူမှ သာဓုခေါ်တာမဟုတ်ဘူး၊ စကားနားထောင်ရင်၊ လိုက်နာကျင့်သုံးရင်၊ အနေအထိုင်ကောင်းရင်၊ စိတ်ချမ်းသာမှုပေးရင်၊ စိတ်ကိုဒုက္ခမပေးရင် သာဓုခေါ်ပါတယ်။

ရင်မှာထည့်ထား+ဒီစကား

ခုခေတ် မိဘ၊ ဆရာသမားကျေးဇူးတရားများကို ခုခေတ်လူငယ်တွေ အသိနည်းတဲ့ခေတ်ဆိုတော့ လူငယ်တွေကို မှာချင်တဲ့စကားက “ငါသည် မိဘဆရာသမားကို ဘယ်တော့မှ ဆင်းရဲဒုက္ခမပေးပါ” ဆိုတဲ့ စကားပါပဲ။ အဲဒီစကားလေး ရင်ထဲမှာ အမြဲထည့်ထားစေချင်ပါတယ်။

တကယ်ချစ်သူ သက်သေထူ

ဓမ္မာရာမရဲ့ လျှောက်ထားချက်ကို ဘုရားက သာဓုခေါ်ပြီးတော့ “ရဟန်းတို့ ငါဘုရားကို တကယ်ချစ်တဲ့ရဟန်းတစ်ပါးဟာ ဓမ္မာရာမနဲ့တူအောင် ကြိုးစားသင့်တယ်၊ ဓမ္မာရာမနဲ့တူရမယ်။ ဓမ္မာရာမနဲ့တူရမယ်ဆိုတာ ဓမ္မာရာမလို တရားအကျင့်နဲ့ ပူဇော်ရမယ်၊ ဓမ္မာရာမလို တရားအကျင့်နဲ့ ကျေးဇူးဆပ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီတော့ ဘုရားကိုတကယ်ချစ်တဲ့သူဟာ ဘာနဲ့သက်သေထူရမလဲဆိုတော့ တရားအကျင့်နဲ့ သက်သေထူရမယ်၊ တရားကျင့်ပြီး ပူဇော်မှုနဲ့ သက်သေထူရမယ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

ဓမ္မာရာမရဟန်းတော်ဟာ ဘုရားကို တကယ်ချစ်တဲ့သူ ဖြစ်မသွားဘူးလား (ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား)

ဘုရားကိုတကယ်ချစ်သူဖြစ်အောင် ဘာနဲ့သက်သေထူရမလဲ (တရားအကျင့်နဲ့ သက်သေထူရမှာပါဘုရား)

ဒါဆိုရင် ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားက ဘာတရားတဲ့လဲ (တကယ်ချစ်သူ သက်သေထူ တရားပါဘုရား)

တရားပေါ်ပြီလား (ပေါ်ပါပြီဘုရား) တရားပေါ်ပေမယ့် တရားက မပြီးသေးဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ငါ့ကိုချစ်ကာ၊ တရားလှ၊ ကျင့်ပြသက်သေထူရမယ်။
- ◆ ငါ့ကိုချစ်ခင်၊ တရားပင်၊ အစဉ်ကျင့်ဆပ်ကွယ်။
- ◆ တကယ်ချစ်သူ၊ သက်သေထူ၊ ကျင့်ဖြူကျင့်ရမယ်။
- ◆ တကယ်ချစ်သူ၊ သက်သေထူ၊ ကျင့်ဖြူကျင့်ဆပ်ကွယ်။
- ◆ တကယ်ချစ်သူ၊ သက်သေထူ၊ ကြည်ဖြူဟောပြတယ်။

ငါ့ပူဇော်ရာ+မရောက်ပါ

န ဟိ မယ့် မာလာဂန္ဓာဒီဟိ ပူဇံ ကရောက္ခာ မမ ပူဇံ ကရောက္ခိ နာမ ငါဘုရားကို ပန်း၊ နံ့သာ အစရှိသည်တွေနဲ့ပူဇော်တဲ့သူတွေဟာ တကယ်တော့ ငါဘုရားကိုပူဇော်ရာမရောက်သေးဘူး၊ ပူဇော်ခြင်းအစစ် မဟုတ်သေးဘူး၊ ငါဘုရားကို တကယ်ချစ်ရာ မရောက်သေးဘူးတဲ့။

ဒီတော့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ဘုရားကို ပန်းတွေ၊ နံ့သာတွေ၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး စတဲ့ လှူဖွယ်ဝတ္ထုအစုစုတွေနဲ့ နေ့စဉ်ညစဉ် ပူဇော်နေကြတာဟာ ပူဇော်ရာရောက်ရဲ့လား (မရောက်ပါဘုရား) ပူဇော်ခြင်းအစစ် ကော ဟုတ်ရဲ့လား (မဟုတ်ပါဘုရား)

ပူဇော်ရာမရောက်သေးပေမယ့် ပူဇော်ခြင်းအစစ် မဟုတ်ပေမယ့် ပူဇော်တော့ပူဇော်ပါ၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီပူဇော်ခြင်းနဲ့တော့ ရပ်မနေသင့်ဘူး၊ ဘုရားကြိုက်တဲ့ တရားအကျင့်နဲ့ပူဇော်မှုမျိုးဖြစ်အောင် ဆက်ကြိုးစားရမယ် နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ပန်းနံ့သာစ၊ နေ့နှင့်ည၊ ပူဇော်ကြသောသူ။
- ငါ့ပူဇော်ရာ၊ မရောက်ပါ၊ မြတ်စွာဟောတော်မူ။

ငါ့ပူဇော်ရာရောက်သည်သာ

ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇန္တာယေဝ ပန မံ ပူဇန္တိ နာမာ” တိ ဝတ္တာ ဣမံ ဂါထ မာဟ

မဂ်လေးပါး၊ ဖိုလ်လေးပါး၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ လောကုတ္တရာတရား (၉)ပါး အားလျော်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်တဲ့သူတွေသာ ငါဘုရားကို ပူဇော်ရာရောက်တယ်၊ လောကုတ္တရာတရား (၉)ပါး ရအောင် ရောက်အောင် ကျင့်ကြံကြိုးစား ပွားများအားထုတ်သူတွေသာ ငါဘုရားကို ပူဇော်ရာရောက်တယ်၊ ငါဘုရား ကို တကယ်ချစ်ရာရောက်တယ်လို့ အသိဉာဏ်ပေးတော်မူပါတယ်။

ဒီတော့၊ ဘုရားကိုပူဇော်ရာရောက်အောင်၊ ပူဇော်ခြင်းအစစ်ဖြစ် အောင် ဘာနဲ့ပူဇော်ရမလဲ (တရားအကျင့်နဲ့ ပူဇော်ရမှာပါဘုရား)

ဘုရားကို တကယ်ချစ်ရာရောက်အောင် ဘာနဲ့ပူဇော်ရမလဲ (တရားနဲ့ ပူဇော်ရမှာပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- လောကုတ္တရာ၊ ကိုးပါးသာ၊ လျော်စွာကျင့်သောသူ။
- မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ တရားမှန်၊ သိရန်ကျင့်သောသူ။
- မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ တရားမှန်၊ ရောက်ရန်ကျင့်သောသူ။
- ငါ့ပူဇော်ရာ၊ ရောက်သည်သာ၊ မြတ်စွာဟောတော်မူ။

ဆက်လက်ပြီးတော့ အကျဉ်းချုပ် အောက်ပါဂါထာတော်ကို ဟောကြား တော်မူတယ်။

ဓမ္မာရာမော ဓမ္မရတော၊
 ဓမ္မံ အနုဝိစိန္တယံ၊
 ဓမ္မံ အနုဿရံ ဘိက္ခု။
 သဒ္ဓမ္မာ န ပရိဟာယတိ။

ဓမ္မာရာမော-သမထ၊ ဝိပဿနာ၊ တရားသာလျှင်၊ မွေ့လျော်ရာ ရှိသော။ ဓမ္မရတော - သမထ၊ ဝိပဿ၊ တရားမြတ်၌၊ နှစ်ခြိုက်မပြတ်၊ မွေ့လျော်တတ်သော။ ဓမ္မံ-သမထ၊ ဝိပဿ၊ တရားမြတ်ကို။ အနုဝိစိန္တယံ- အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်၊ ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းတတ်သော။ ဓမ္မံ-သမထ၊ ဝိပဿ၊ တရားမြတ်ကို။ အနုဿရံ-အမြဲမပြတ်၊ အောက်မေ့တတ်သော။ ဘိက္ခု- သံသရာဘေး၊ ဖန်ခါတွေးတတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သည်။ သဒ္ဓမ္မာ-ဗောဓိပက္ခိယ၊ မြတ်ဓမ္မနှင့်၊ နဝလောကုတ်၊ အဟုတ်တော်ကောင်း၊ သူတော်ကောင်းခေါ်၊ တရားတော်မှ။ နပရိဟာယတိ-မုချပိုင်ပိုင်၊ မဆုတ်ယုတ်နိုင်ပါပေတော့ သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

ယနေ့ဟောနေတဲ့ ဓမ္မရာမ မထေရ်ဟာ ဓမ္မာရာမနဲ့နေတယ်၊ ဘာနဲ့ နေ-(ဓမ္မာရာမနဲ့ နေပါတယ်ဘုရား)

ဓမ္မာရာမနဲ့နေလို့ ဓမ္မာရာမလို့ခေါ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား) ဓမ္မာ ရာမကို ရှင်းကြည့်ရအောင် -

ဓမ္မ-အာရာမ - ဓမ္မဆိုတာက သမထဓမ္မ၊ ဝိပဿနာဓမ္မ နှစ်မျိုး။ အာရာမဆိုတာက မွေ့လျော်တာ၊ ပျော်ပိုက်တာ။ အဲဒီပုဒ်နှစ်ပုဒ်ကို ပေါင်း ပြောလိုက်တော့ သမထဓမ္မ၊ ဝိပဿနာဓမ္မနဲ့ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်နေတဲ့ ရဟန်း တော်၊ ဒီလိုမှတ်ရမယ်နော် (မှန်ပါဘုရား)

ဓမ္မနှစ်မျိုးမှာ သမထဓမ္မဆိုတာ ကိလေသာတွေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏတရားတွေကို ငြိမ်းအေးစေတဲ့တရား ဖြစ်တယ်။

ဝိပဿနာဓမ္မဆိုတာ ရုပ်တရား၊ နှာမ်တရားတွေကို မမြဲဘူး၊ ဆင်းရဲ
တယ်၊ အစိုးမရ အနှစ်သာရ ဘာမှမရှိဘူးလို့ ရှုမှတ်ဆင်ခြင်ပွားများ နှလုံး
သွင်းတာဖြစ်တယ်။ သက်ရှိကိုပဲကြည့်ကြည့်၊ သက်မဲ့ကိုပဲကြည့်ကြည့် တကယ်
တွေ့ရတာက အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပဲနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ကိလေဓမ္မ၊ ငြိမ်းစေက၊ သမထဟုခေါ်။
- ◆ နိဝရဏ၊ ငြိမ်းစေက၊ သမထဟုခေါ်။
- ◆ ရုပ်နှာမ်ရှုကြည့်၊ မမြဲသိ၊ ဝိပဿနာခေါ်။
- ◆ ရုပ်နှာမ်ရှုကြည့်၊ ဆင်းရဲသိ၊ ဝိပဿနာခေါ်။
- ◆ ရုပ်နှာမ်ရှုကြည့်၊ မပိုင်သိ၊ ဝိပဿနာခေါ်။
- ◆ သက်မဲ့ရှုကြည့်၊ မမြဲသိ၊ ဝိပဿနာခေါ်။
- ◆ သက်မဲ့ရှုကြည့်၊ ဆင်းရဲသိ၊ ဝိပဿနာခေါ်။
- ◆ သက်မဲ့ရှုကြည့်၊ မပိုင်သိ၊ ဝိပဿနာခေါ်။

သူ့သူငါငါ သတ္တဝါတွေ ရှာနေတာက နိစ္စ၊ တကယ်တွေ့ရတာက
အနိစ္စ၊ ရှာနေတာက သုခ၊ တကယ်တွေ့ရတာက ဒုက္ခ၊ ရှာနေတာက အတ္တ၊
တကယ်တွေ့ရတာက အနတ္တပဲမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီ ဓမ္မာရာမ မထေရ်ဟာ သမထ၊ ဝိပဿနာဓမ္မမှာ ဓမ္မလျော်
နေတယ်။ သမထ၊ ဝိပဿနာ ဓမ္မကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း
နေတယ်။

သမထ၊ ဝိပဿနာဓမ္မကို အမြဲတန်းအောက်မေ့နေတယ်။ အဲဒီလို
ဓမ္မနဲ့နေတဲ့ ရဟန်းတော်မှာ ဗောဓိပက္ခိယတရား (၃၇)ပါး၊ လောကုတ္တရာ
တရား (၉)ပါးဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းတရားတွေ ဘယ်တော့မှ မဆုတ်ယုတ်
နိုင်တော့ဘူးနော် (မှန်လှပါ ဘုရား)

ဓမ္မနဲ့နေရင် ဓမ္မမဆုတ်ယုတ်ဘူး၊ ဓမ္မနဲ့မနေရင် ဓမ္မဆုတ်ယုတ်မယ်။
ဓမ္မာရာမလို့ပဲ အခြားရဟန်းတော်တွေကို ဓမ္မနဲ့နေဖို့ ဘုရားက ဟောပြောနေတာ
ဖြစ်တယ်။

ဒေသနာဝသာနေ သောဘိက္ခု အရဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌဟိ။

ဒီတရားဒေသနာတော်ရဲ့အဆုံးမှာ ဓမ္မနဲ့ပျော်ပိုက်နေတဲ့ ဓမ္မာရာမ ရဟန်းဟာ အရဟတ္တဖိုလ် တည်သွားတယ်။ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတယ်။

ဒီတော့ တရားနာပရိသတ်ရေ၊ ရဟန္တာဖြစ်ချင်ရင် ဘာနဲ့နေရမလဲ (ဓမ္မနဲ့နေရမှာပါဘုရား)

ဘာနဲ့ပျော်ရမလဲ (ဓမ္မနဲ့ပျော်ရမှာပါဘုရား)

အေး ဟုတ်ပြီ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဓမ္မတိုးတက်အောင် ဓမ္မနဲ့အဖော်ဖွဲ့၊ ဓမ္မနဲ့အပျော်ချဲ့ကာ ဓမ္မနဲ့နေနိုင်ကြပါစေလို့ ဘုန်းကြီးတို့ ဆန္ဒပြုဆုတောင်း ပေးခဲ့တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ တရားတော်သာ၊ ဓမ္မလျော်ရာ၊ သူငါရှိပါစေ။
- ◆ တရားတော်၌၊ အာရုံစိုက်၊ နှစ်ခြိုက်နိုင်ပါစေ။
- ◆ တရားဖန်ဖန်၊ ဆင်ခြင်ကြုံ၊ ဧကန်နေနိုင်စေ။
- ◆ တရားသတိ၊ အမြဲရှိ၊ ကဝိ ဖြစ်ပါစေ။
- ◆ သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်တိုးပါစေ။

သမ္မတ္တာနုဗ္ဗိ သာတ္ထိကာ ဓမ္မဒေသနာ အဟောသိ။

ဒီတရားတော်ကို နာယူရတဲ့အတွက် တရားနာရန်ရောက်လာသူတွေ မှာလည်း-ဪ - မြတ်စွာဘုရားကို တကယ်ချစ်သူတွေဟာ အကျင့်တရား နဲ့ပူဇော်ရမှာဖြစ်တယ်။ အကျင့်တရားနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်ရမှာဖြစ်တယ်။ ဓမ္မာရာမ ရဟန်းတော်လို တရားနဲ့နေရမှာဖြစ်တယ်။ ဓမ္မနဲ့နေရင် ဓမ္မမဆုတ်ယုတ်ဘဲ ဓမ္မတိုးတက်နေမယ်။ ဓမ္မနဲ့နေသူဟာ ဓမ္မာရာမလိုပဲ ရဟန္တာဖြစ်နိုင်တယ် စတဲ့ အသိဉာဏ်တွေအများကြီးရပြီးတော့ အကျိုးရှိတဲ့ တရားတော် ဖြစ် သွားတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-ဒီနေ့ အဓိက အသိဉာဏ်ပေးဟောလိုက်တဲ့ တရားတော်က ဘာ တရားတဲ့လဲ (တကယ်ချစ်သူ သက်သေထူ) တရားတော်ပါဘုရား။

အေးဟုတ်ပြီ “ဓမ္မရာမ+ဆုတောင်းလှ” ကဗျာလေးနဲ့ တရားသိမ်း

ကြရအောင်၊ အားလုံး လက်အုပ်ချီ -

- ◆ “ဓမ္မရာမ၊ ရဟန်းလှသို့၊
- ◆ ဓမ္မဓမ္မလျော်၊ ဓမ္မပျော်ပြန်၊
- ◆ ဓမ္မကြံတွေး၊ ဓမ္မရေးပြော၊
- ◆ ဓမ္မဟောပြု၊ ဓမ္မသတိ၊
- ◆ ဓမ္မရှိစေ၊ တောင်းဆုချွေသည်၊
- ◆ ကောင်းမှုထွေထွေပြုတိုင်းတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

တကယ်ချစ်သူ+သက်သေထူတရားတော် ပြီးပြီ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်+ဇာတကပါဠိတော်
 စတ္တာလီသနိပါတ်+သရဘင်္ဂဇာတ်တော်လာ ဂါထာတစ်ပုဒ်ကို
 တန်ဆာဆင်၍ ဟောကြားပြောကြားအပ်သော
 “သူတော်သူကောင်း+သူတော်ကောင်း”
 တရားတော်

ဒီနေ့ ဦး ( ) ဒေါ် ( ) မိသားစုတို့က ဘဝတစ်ပါးပြောင်းသွား
 ကြတဲ့ မိဘများဖြစ်ကြတဲ့ ဦး ( ) ဒေါ် ( ) တို့အားရည်စူးပြီးတော့
 ဘုရားအဖူးရှိသော သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်တို့အား ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း အစရှိ
 တဲ့ လှူဖွယ်ဝတ္ထုအစုစုတို့ဖြင့် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းတဲ့ မိဘကျေးဇူးဆပ်ပွဲမှာ
 ဟောကြားမယ့်တရားတော်က “သူတော်သူကောင်း+သူတော်ကောင်း” တရား
 တော်တဲ့။

ဘာတရားတဲ့လဲ (သူတော်သူကောင်း သူတော်ကောင်းတရားတော်ပါ
 ဘုရား)

ကဲ - စပြီးတော့ ဟောကြ နာကြရအောင် -
 ယော ဝေ ကတည၊ ကတဝေစိ ဓိရော၊
 ကလျာဏမိတ္တော ဒဠဘတ္တိစ ဟောတိ၊
 ဒုခိတဿ သက္ကစ္စ ကရောတိ ကိစ္စ၊
 တထာဝိခံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ။

(ဇာ၊ ပါ၊ ၂ ၁၀)

ယော-အကြင်သူသည်။ ကတည-သူတစ်ပါးပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို၊
 အထူးခါခါ၊ သိတတ်ပါ၏။ ကတဝေစိ-သူတစ်ပါးပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးမြတ်၊
 အထူးမှတ်ကာ၊ ပေးဆပ်ပါ၏။ ဓိရော - မြဲမြံနေည၊ တည်ကြည်လှ၏။
 ကလျာဏမိတ္တော - မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းသည်။
 ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဒဠဘတ္တိစ-မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း စွဲမြဲစွာပေါင်းသင်း

ဆည်းကပ်ခြင်းသည်လည်း ဟောတီ-ဖြစ်၏။ ဒုခိတဿ-ဆင်းရဲရောက်သူ၊
 များရှင်လူ၏။ ကိစ္စ-အမှုကြီး၊ ငယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို။ သက္ကဓံ-ရိုသေလေးစား၊
 အရေးထားကာ။ ကရောတီ-မနှေးလျင်စွာ၊ ပြုပေးပါ၏။ တထာဝိဓံ-ဆိုပြော
 ခဲ့သည်။ ထိုသို့သဘောရှိသောသူကို။ သပ္ပရိသံ-သူတော်သူကောင်း၊ သူတော်
 ကောင်းဟူ၍။ ပဏ္ဍိတာ - ဘုရားစသား သူတော်ကောင်းအများတို့သည်။
 ဝဒန္တိ-ကောင်းစွာမသွေ၊ ဆိုတော်မူကြပါပေကုန်သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

အဲဒီဂါထာလာတဲ့အတိုင်း လင်္ကာလေးတွေစီထားတယ်၊ အားလုံး
 လိုက်ဆို -

- ၁။ ကျေးဇူးသိသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၂။ ကျေးဇူးဆပ်သော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၃။ မြဲမြံတည်သော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၄။ မိတ်ကောင်းရှိသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၅။ မိတ်ကောင်းကပ်သော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၆။ ဆင်းရဲရောက်သူ၊ ဖေးမကူသော်၊
 တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
 သူတော်သူကောင်း၊ သူတော်ကောင်း၊
 ခေါ်ကြောင်း၊ ခြောက်ပါးလာ။
- ၁။ ကတညု-ဆိုတာ ကျေးဇူးသိတာ၊
- ၂။ ကတဝေဒီ-ဆိုတာက ကျေးဇူးဆပ်တာ။

ရတနာသုံးပါး၊ မိဘ၊ ဆရာသမား၊ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းများရဲ့
 ကျေးဇူးသိတတ်သူ၊ ကျေးဇူးသိဆပ်သူကို သူတော်တယ်၊ သူကောင်းတယ်၊
 သူတော်ကောင်းလို့ ခေါ်တယ်

ဒီနေ့ ဦး ( ) ဒေါ် ( ) မိသားစုက ဘဝတစ်ပါးပြောင်းသွား
 ကြတဲ့ မိဘများရဲ့ကျေးဇူးကို တရားကိုအောက်မေ့တသ သတိရကာ ဘုရား

အများရှိတဲ့ သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်တို့အား ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း စတဲ့ လှူဖွယ် ဝတ္ထုအစုစုတွေနဲ့ လှူနေကြတာဟာ မိဘများရဲ့ကျေးဇူးကို သိနေကြ၊ ဆပ်နေကြတာဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို မိဘကျေးဇူး သိနေ ဆပ်နေကြတဲ့သူတွေကို သူတော်တယ်၊ သူကောင်းတယ်၊ သူတော်ကောင်းလို့ခေါ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

သူတော်ကောင်းဆိုတာကို လွယ်လွယ်ပြောလိုက်ရင် ကျေးဇူးသိရင် သူတော်ကောင်း၊ ကျေးဇူးဆပ်ရင် သူတော်ကောင်း၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

သူတော်ကောင်း ဟုတ်မဟုတ် ဘာနဲ့တိုင်းတာသတ်မှတ်ရမလဲဆိုရင် ကျေးဇူးသိ၊ မသိ၊ ကျေးဇူးဆပ်၊ မဆပ်နဲ့ တိုင်းတာသတ်မှတ်ရမယ်။

ဒီနေ့ မိဘ ကျေးဇူးဆပ်နေကြသူတွေဟာ တော်လည်းတော်တယ်၊ ကောင်းလည်းကောင်းတယ်၊ သူတော်ကောင်းလို့ ခေါ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ရှာသမျှ အသာရ

မိဘကျေးဇူးသိတဲ့သူတွေဟာ ဘာရှာရှာ ရှာသမျှ အသာရတယ်။ ဘာပဲကြံကြံ ကြံသမျှ ဟန်ကျတယ်။ ဘာပဲပြောပြော ပြောသမျှ အရာရာ လောကမှာ မမောရဘဲ မုချသေချာ အောင်မြင်ပါတယ်။ ဘာပဲလုပ်လုပ် လုပ်သမျှ အရာရာမုချသေချာ ဟုတ်ရပါတယ်။ အောင်မြင်ပါတယ်။

ရှာသမျှ ပြာကျ

မိဘကျေးဇူး မသိတဲ့သူတွေကျတော့ ဘာပဲရှာရှာ ရှာသမျှ ပြာကျတယ်။ ဘာပဲကြံကြံ ကြံသမျှ လန်ကျတယ်။ ဘာပဲပြောပြော ပြောသမျှ အရာရာ လောကမှာ မောရပါတယ်။ ဘာပဲလုပ်လုပ် လုပ်သမျှ ဒုက္ခနဲ့ပဲ ကြုံတွေ့ရတယ်။ ပြုတ်ကျတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေ့ မိဘကျေးဇူး အထူးသိဆပ်တဲ့ကုသိုလ်ထူးကြီးဟာ သိဆပ်နေကြသူ ဦး ( ) ဒေါ် ( ) မိသားစုတို့အတွက် ရှာသမျှ အသာရကြောင်း၊ ကြံသမျှ ဟန်ကျကြောင်း၊ ပြောသမျှ မမောရဘဲ အောင်မြင်ကြောင်း၊ လုပ်သမျှ ဒုက္ခနဲ့မတွေ့ရဘဲ ဟုတ်ရကြောင်း ကုသိုလ်ကောင်းကြီး ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

၃။ မိရောဆိုတာ အရာရာမှာ မပြောင်းလဲဘဲ မြဲမြံတည်ကြည်တာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ မြဲမြံတည်ကြည်သူကို သူတော်တယ်၊ သူကောင်းတယ်၊ သူတော်ကောင်းလို့ ခေါ်တယ်။ မိဘကျေးဇူးကို မြဲမြံတည်ကြည်စွာနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်နေကြတဲ့ ဒီနေ့မိသားစုကို ဘယ်လိုခေါ်ရမလဲ (သူတော်ကောင်းလို့ ခေါ်ရမှာပါဘုရား)

၄။ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းရှိတဲ့သူကို သူတော်တယ်၊ သူကောင်းတယ်၊ သူတော်ကောင်းလို့ ခေါ်တယ်။

ဒီနေ့ မိဘကျေးဇူးဆပ်နေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေမှာ ရတနာသုံးပါး၊ မိဘ၊ ဆရာသမားဆိုတဲ့ အကောင်းဆုံး မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတွေ ရှိကြတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

၅။ ရတနာသုံးပါး၊ မိဘ၊ ဆရာသမားဆိုတဲ့ အကောင်းဆုံးမိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတွေကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ဆည်းကပ်တတ်သူကို သူတော်တယ်၊ သူကောင်းတယ်၊ သူတော်ကောင်းလို့ခေါ်တယ်။

ဒီနေ့ မိဘကျေးဇူးဆပ်နေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေဟာ ရတနာသုံးပါး၊ မိဘဆရာသမားဆိုတဲ့ အကောင်းဆုံးမိတ်ဆွေတွေကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ဆည်းကပ်နေသူတွေဆိုတော့ တော်တဲ့ ကောင်းတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေပါပဲ။

၆။ ဆင်းရဲရောက်နေတဲ့ မိတ်ဆွေများကို ကူညီတတ်သူကို သူတော်တယ်၊ သူကောင်းတယ်၊ သူတော်ကောင်းလို့ ခေါ်တယ်။

ဒီနေ့ ဘဝတစ်ပါးပြောင်းသွားတဲ့ မိဘများအတွက် ရည်စူးပြီးတော့ ပြုတဲ့ကုသိုလ်များဟာ အကယ်၍ မိဘများဟာ ပြိတ္တာလောကဘုံဘဝ ရောက်

နေရင် ဒီနေ့ပြုတဲ့ကုသိုလ်များကို သူတို့သိကာ ဝမ်းမြောက်နုမော် သာဓုခေါ် ဆိုနိုင်ပါက အဲဒီပြိတ္တာလောက ဆင်းရဲဒုက္ခအဝဝမှ လွတ်မြောက်ပြီး လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ အရပ်စုံမှာ စားဖွယ်၊ သောက်ဖွယ်၊ ဝတ်ဖွယ်၊ ရုံဖွယ်၊ နေဖွယ်၊ ထိုင်ဖွယ်၊ ဘုံဗိမာန် ပဒေသာပင် စတဲ့ ကောင်းကျိုးတရားတွေ ရရှိခံစားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့ မိဘများကို ပြိတ္တာလောက ဆင်းရဲဒုက္ခမှ ဆွဲထုတ်ကူညီရာ လည်း ရောက်သွားတဲ့အတွက် ဒီနေ့ မိဘကျေးဇူးဆပ်နေသူတွေဟာ သူတော်ကောင်းတွေဖြစ်ပါတယ်လို့ အသိဉာဏ်ပေးတဲ့ “သူတော်သူကောင်း သူတော်ကောင်း” တရား။ ဘာတရားတဲ့လဲ (သူတော်သူကောင်း သူတော်ကောင်းတရားပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆိုပြီး တရားသိမ်းကြပါစို့ -

- ၁။ ကျေးဇူးသိသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၂။ ကျေးဇူးဆပ်သော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၃။ မြဲမြံတည်သော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၄။ မိတ်ကောင်းရှိသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၅။ မိတ်ကောင်းကပ်သော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ၆။ ဆင်းရဲရောက်သူ၊ ဖေးမကူသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- * သူတော်သူကောင်း၊ သူတော်ကောင်း၊
ခေါ်ကြောင်း၊ ခြောက်ပါးလာ။

သူတော်သူကောင်း+သူတော်ကောင်းတရားတော် ပြီးပြီ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်+ဆတ္တနိပါတ်
 ဒုတိယပဏ္ဏာသက+အာနိသံသဝဂ်+ပါတုဘာဝသုတ္တန်ကို
 တန်ဆာဆင်၍ ဟောကြားပြောကြားအပ်သော
 “အရတော်လှလှဘဝ”
 တရားတော်

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဟောကြားမယ့် တရားတော်က “အရတော်လှ လှဘဝ” တရားတော်တဲ့။

ဘာတရားတဲ့လဲ (အရတော်လှ လှဘဝ တရားတော်ပါတရား)

ကဲ - စပြီးတော့ ဟောကြ နာကြရအောင် -

ဆန္ဒ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝေါ ဒုဗ္ဗဘော လောကသ္မိံ။

(အံ၊ ပါ။ ၂၊ ၃၈၄)

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ လောကသ္မိံ-သတ္တလောက၌။ ဆန္ဒ-ခြောက်ပါးသောအရာတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ-ထင်ရှားရှင်းရှင်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို။ ဒုဗ္ဗဘော-ခက်ခဲမှန်စွာ၊ ရအပ်ပါ၏။ ဝါ-မှန်စွာအပြု၊ ရနိုင်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့၊ သတ္တလောကမှာ ခြောက်မျိုးသောအရာတို့ရဲ့ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ခက်ခဲသဖြင့် ရအပ်တယ်၊ ဝါ-ရနိုင်ခဲ့တယ်၊ ရခဲ့တဲ့၊ ရဖို့ ရာမလွယ်တဲ့ အရာခြောက်မျိုးရှိတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ကတမေသံ ဆန္ဒံ -

အဲဒီ ရခဲ့တဲ့အရာခြောက်မျိုးက ဘာတွေလဲဆိုတော့။

၁။ တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပါတုဘာဝေါ ဒုဗ္ဗဘော လောကသ္မိံ။

လောကသ္မိံ-သတ္တလောက၌။ အရဟတော-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူထသော။ ဝါ-ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်ထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ -အမှန်တိုင်းသာ၊ ဆရာမပြု၊ သဘာဝဖြင့်၊ ဓမ္မဖုံဖုံ၊ တရားစုံကို

အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူထသော။ တထာဂတဿ - မြတ်စွာဘုရား၏။
ပါတုဘာဝေါ-ထင်ရှားစွာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ ဒုလ္လဘော-မှန်စွာအမြဲ ရနိုင်ခဲ့၏။

သတ္တလောကမှာ၊ အရဟံဂုဏ်တော်နဲ့ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ဘုရားပွင့်ပေါ်
ဖို့မလွယ်ဘူး။ အရဟံဂုဏ်တော်ဆိုတာ ကိလေသာတွေမှဝေးကွာတဲ့ဂုဏ်တော်၊
ကိလေသာတွေမှဝေးကွာတဲ့အတွက် ပူဇော်ခံထိုက်တဲ့ဂုဏ်တော်နော် (မှန်လှ
ပါဘုရား)

ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ၊ အရဟံဂုဏ်တော်နဲ့ပြည့်စုံတဲ့ မြတ်စွာ
ဘုရားပွင့်ရာ အခါကောင်းကြီးနဲ့ ခုကြုံမနေဘူးလား (ကြုံနေပါတယ်ဘုရား)

အေး - အဲဒီ “အရဟံ” ဂုဏ်တော်နဲ့ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ဘုရားပွင့်ရာ
အခါကောင်းကြီးနဲ့ကြုံနေရတဲ့ လူ့ဘဝကို ရရှိလာခြင်းဟာ အရမတော်တာ
လား။ အရတော်တာလား (အရတော်တာပါဘုရား)

ဒါဆိုရင် ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားတော်က ဘာတရားတဲ့လဲ (အရတော်လှ
လူ့ဘဝ တရားတော်ပါဘုရား)

ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေဟာ ကိလေသာတွေမှ
ဝေးကွာတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့သားတော်၊ သမီးတော်တွေဆိုတော့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ
စတဲ့ ကိလေသာတွေဝေးအောင်၊ ပါးအောင်၊ နည်းအောင် လက်တွေ့လိုက်နာ
ကျင့်သုံးရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

အဲဒီ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ ကိလေသာတွေဝေးအောင်၊
ပါးအောင်၊ နည်းအောင် လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးမှ တကယ်အရတော်လှ
တဲ့ လူ့ဘဝဖြစ်မှာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ကျေးဇူးတော်ရှင်ဖြစ်တဲ့ ရေနံချောင်းမြို့၊ ပျားကြီးတောင်
ရပ်၊ သဒ္ဓမ္မကာရိဆရာတော်ကြီးက “အရတော်တယ်ဆိုတာ လောဘနည်းမှ
အရတော်တယ်၊ ဒေါသနည်းမှ အရတော်တယ်၊ မောဟနည်းမှ အရတော်
တယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ လောဘနည်းမှ၊ လ္လဘဝ၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ ဒေါသနည်းမှ၊ လ္လဘဝ၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ မောဟနည်းမှ၊ လ္လဘဝ၊ အရတော်လှသည်။

လူတော်လူကောင်း

လူတော်လူကောင်းဆိုတာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟနည်းတဲ့လူကို လူတော်လို့ခေါ်တယ်၊ လူကောင်းလို့ခေါ်တယ်၊ လူတော်လူကောင်းလို့ ခေါ်တယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ လောဘနည်းသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ◆ ဒေါသနည်းသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ◆ မောဟနည်းသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။

သူတော်သူကောင်း

သူတော်ကောင်းဆိုတာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ နည်းတဲ့သူကို သူတော်တယ်၊ သူကောင်းတယ်၊ သူတော်ကောင်းလို့ခေါ်တယ်လို့ အမြဲတစေ ဆုံးမတော်မူပါတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ လောဘနည်းသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ◆ ဒေါသနည်းသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။
- ◆ မောဟနည်းသော်၊ တော်သူခေါ်၊ ထပ်ခေါ်ကောင်းသူပါ။

ဒီတော့ တကယ်အရတော်အောင်၊ လူတော်လူကောင်းဖြစ်အောင်၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်အောင် အရဟံဂုဏ်တော်ကို များများပွားရမယ်၊ လက် တွေ့လည်း ကျင့်သုံးရမယ်၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

နောက်ပြီးတော့ ဆရာမပြု၊ သဘာဝဖြင့် ဓမ္မတရား အစားစားကို၊ မမှားပီပြင်၊ သိမြင်တော်မူတဲ့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်နဲ့ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ဘုရား ဒီလောကမှာ ပွင့်ဖို့ရာ မလွယ်ဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

အဲဒီ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်နဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ဘုရားပွင့်ရာ အခါ ကောင်းကြီးနဲ့ကြုံရတာဟာ အရတော်တယ်၊ အရတော်လှတဲ့လူ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ရခြင်းဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ အရဟံ ဗုဒ္ဓ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပွင့်ရာ အခါကောင်းကြီးနဲ့ကြုံရတဲ့ လူ့ဘဝဟာ အရတော်တယ်မဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဘုရားမြတ်စွာ၊ လောကမှာ၊ ပွင့်လာရခဲသည်။
- ◆ အရဟံဗုဒ္ဓ၊ တွေ့ကြုံရ၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ တွေ့ကြုံရ၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ အရတော်လှ၊ လူ့ဘဝ၊ ဟောပြခဲ့ပါသည်။

၂။ တထာဂတပွဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿဒေသေတာ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

လောကသ္မိံ-သတ္တလောက၌။ တထာဂတပွဝေဒိတဿ-မြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားသိစေတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယဿ-သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကို။ ဒေသေတာ-တစ်ဆင့်ဟောကြားတတ်သော။ ပုဂ္ဂလော-ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒုလ္လဘော-ရခဲလှပါပေ၏။

သတ္တလောကမှာ ဘုရားဟောထားတဲ့ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းဆိုတဲ့ တရားတော်တွေကို တစ်ဆင့်ဟောကြားတတ်တဲ့ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲတယ်၊ ရဖို့ရာ မလွယ်ဘူး။

ဒီနေ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဘုရားဟောထားတဲ့ တရားတော်တွေကို တစ်ဆင့် ဟောကြားနေတဲ့ စာသင်တိုက်က စာချဆရာတော်တွေ၊ ရိပ်သာတိုက်က

ဆရာတော်တွေ၊ တရားဟောဓမ္မကထိကဆရာတော်တွေ အများကြီးရှိမနေ
ဘူးလား (ရှိနေပါတယ်ဘုရား)

အဲဒီ တွေ့ရခဲတဲ့၊ တွေ့ရဖို့မလွယ်တဲ့ ဓမ္မကထိကတွေနဲ့ တွေ့နေရတဲ့
လူ့ဘဝဟာ ဘာဘဝပါလိမ့် (အရတော်လှ လူ့ဘဝပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ တရားဟောတတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၊ မပြတ်ရခဲသည်။
- ◆ ဓမ္မကထိက၊ ပုဂ္ဂိုလ်လှ၊ တွေ့ရခက်ခဲသည်။
- ◆ ဓမ္မကထိက၊ တွေ့ကြုံရ၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ အရတော်လှ၊ လူ့ဘဝ၊ ဟောပြောပါသည်။

၃။ အရိယာယတနေ ပစ္စာဇာတိ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။

လောကသ္မိံ-သတ္တလောကသ္မိံ။ အရိယာ ယတနေ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၊
များထိုထိုတွေ၊ ဖြစ်ထွန်းနေရာ၊ သေချာသတ်မှတ်၊ မဇ္ဈိမဒေသအရပ်၌။
ပစ္စာဇာတိ-လူဖြစ်ခြင်းကို။ ဒုလ္လဘာ-ရခဲလှပါပေ၏။

သတ္တလောကမှာ မြင့်မြတ်ဖြူစင် အရိယာသူတော်စင်တွေ ဖြစ်ထွန်းရာ
ဖြစ်တဲ့ မဇ္ဈိမဒေသ ဘုရားပွင့်တဲ့အရပ်မှာ လူဖြစ်ဖို့ မလွယ်ဘူးတဲ့။

လက်ရှိအခြေအနေအပြောရရင်တော့ ဘုရားတရားတော်တွေ နေလို
လလို ထွန်းလင်းတောက်ပနေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံလိုအရပ်ဒေသမှာ လူဖြစ်ဖို့
မလွယ်ဘူးလို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဘုရားတရား
တော်တွေ အပြည့်အစုံရှိတယ်။ အဲဒီဘုရားတရားတော်တွေ မကွယ်မပျောက်
အောင် သင်ယူပို့ချတဲ့ သံဃာတော်တွေ များစွာရှိတယ်။ အဲဒီဘုရားတရား
တော်တွေလာတဲ့အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးတဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေ၊ လူတွေ
များစွာရှိတယ်ဆိုတော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ မြင့်မြတ်ဖြူစင် သူတော်စင်တွေ
ပေါများရာ၊ ပေါ ပေါက်ရာအရပ်ဒေသဖြစ်တယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ဒီတော့
မြန်မာနိုင်ငံမှာဖြစ်ရတဲ့ ကိုယ့်ဘဝဟာ အရတော်တဲ့လူ့ဘဝလို့ မဆိုသင့်ဘူး
လား (ဆိုသင့်ပါတယ်ဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ဘုရားပွင့်ရာ၊ အရပ်မှာ၊ လူလာဖြစ်ခဲ့သည်။
- သူမြတ်ပေါရာ၊ အရပ်မှာ၊ လူလာဖြစ်ခဲ့သည်။
- သူမြတ်ပေါလှ၊ လူဖြစ်ရ၊ အရတော်လှသည်။
- အရတော်လှ၊ လူဘဝ၊ ဟောပြခဲ့ပါသည်။

၄။ ဣန္ဒြိယာနံ အဝေကလ္လတာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။

လောကသ္မိံ-သတ္တလောက၌။ ဣန္ဒြိယာနံ-စက္ခုအစ၊ မနဆုံးထား၊ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၏။ ဝါ-သဒ္ဓါ+ဝီရိ မြတ်သတိနှင့်၊ သမာဓိ+ပညာ၊ ဣန္ဒြေငါးဖြာတို့၏။ အဝေကလ္လတာ-သူငါပြည့်စုံ၊ မချို့ယွင်းကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒုလ္လဘာ-ရဲခဲလှပါပေ၏။

သတ္တလောကမှာ လူရယ်လို့ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ လူဖြစ်ဖို့ရာ မလွယ်ဘူးတဲ့။

ဒါကတော့ အဋ္ဌကထာဖွင့်အတိုင်း ပြောတာပါ။ ဦးစံထူးလို့ခေါ်တဲ့ ပညာရှိဆရာကြီးတစ်ဦးကတော့ အဲဒီအဋ္ဌကထာအဖွင့်ဟာ မှားတယ်တဲ့၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လောကမှာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ စသည့် ချို့တဲ့သူနဲ့ မချို့တဲ့သူအရေအတွက် ကြည့်တဲ့အခါမှာ မချို့တဲ့သူက ပိုများလို့ပါပဲတဲ့၊ ဒါကြောင့် ဣန္ဒြေအရ ဖောဓိပက္ခိယတရား (၃၇)ပါးမှာပါတဲ့ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေငါးပါးကို ယူရမယ်လို့ ဆရာကြီးက ရှင်းပြပါတယ်။ သူ့အယူအဆဟာ တော်တော်သဘာဝကျပြီး တော်တော် လေးစားစရာကောင်းပါတယ်။

တရားနာသူတွေကတော့ ကိုယ်ကြိုက်တာပဲ ယူနိုင်ပါတယ်။

ဒီတော့ လူရယ်လို့ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ကောင်းမွန်ပြည့်စုံတဲ့ဘဝ၊ တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောရရင် သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေတွေပြည့်စုံတဲ့ ဘဝပိုင်ရှင်ဖြစ်ရင် ကိုယ့်ဘဝကို အရတော်လှတဲ့လူဘဝလို့ ဆိုရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ တရားနာနေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေမှာ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်ပါး၊ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ပြည့်စုံသင့်သလောက် ပြည့်စုံနေကြတဲ့ အတွက် ကိုယ့်ဘဝကို အရတော်လှလူ့ဘဝလို့ပြောမယ်ဆိုရင် ပြောလို့ရနိုင် လောက်ပါတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မျက်စိစွာ၊ မချို့တာ၊ သူငါရခဲ့သည်။
- ◆ မျက်စိစွာ၊ ပြည့်စုံတာ၊ သူငါရခဲ့သည်။
- ◆ သဒ္ဓါစွာ၊ မချို့တာ၊ သူငါရခဲ့သည်။
- ◆ သဒ္ဓါစွာ၊ ပြည့်စုံတာ၊ သူငါရခဲ့သည်။
- ◆ မျက်စိအစ၊ မချို့က၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ မျက်စိအစ၊ ပြည့်စုံက၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ သဒ္ဓါအစ၊ မချို့က၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ သဒ္ဓါအစ၊ ပြည့်စုံက၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ အရတော်လှ၊ လူ့ဘဝ၊ ဟောပြောခဲ့ပါသည်။

၅။ အဇ္ဈတာ အနေဋ္ဌမူဝတာ ဒုလ္လဘာ လောကသို့။

လောကသို့-သတ္တလောက၌။ အဇ္ဈတာ-ထုံထိုင်းစင်စစ်၊ ဖျင်းအသူ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အနေဋ္ဌမူဝတာ-ခံတွင်းဆီမှ၊ လျှော ကာကျသည်။ အာရည်အညစ် တံတွေးရှိသူ၊ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း ကောင်း။ ဒုလ္လဘာရခဲ့လှပါပေ၏။

သတ္တလောကမှာ လူ့ရယ်လို့ဖြစ်လာရင် မဖျင်း၊ မအံ့တဲ့လူ၊ ခံတွင်းဆီက နေပြီးတော့ လျှောကျတဲ့ အာရည်အညစ်အကြေး တံတွေးမရှိဘဲ အရာရာမှာ သိတတ်ကျွမ်းကျင်လိမ္မာတဲ့ ပညာရှိလူသား၊ စကားပီသတဲ့လူသားရယ်လို့ ဖြစ်ဖို့ရာ မလွယ်ဘူးတဲ့။

ဒီတော့ ဒီနေ့တရားနာနေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက မဖျင်းမအာသူ တွေမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

လောကဓေး၊ ဓမ္မဓေးရာအဖြာဖြာမှာ သိတတ်ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသင့်
သလောက် လိမ္မာပြီးတော့ အာရှင်းရှင်းနဲ့ အာကောင်းကောင်းနဲ့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ
ပီပီသသ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကြည်ကြည်လင်လင် ပြောတတ်ကြတယ် မဟုတ်
လား (မှန်လှပါဘုရား)

ဒါဆိုရင် ကိုယ့်ဘဝဟာ ဘာဘဝပါလိမ့် (အရတော်လှ လူ့ဘဝပါ
ဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- မဖျင်းအသူ၊ အာရှင်းသူ၊ ရှင်လူရခဲသည်။
- မဖျင်းမအ၊ လူ့ဘဝ၊ အရတော်လှသည်။
- အာရှင်းပီသ၊ လူ့ဘဝ၊ အရတော်လှသည်။
- အရတော်လှ၊ လူ့ဘဝ၊ ဟောပြခဲ့ပါသည်။

၆။ ကုသလေ ဓမ္မေ ဆန္ဒော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

လောကသ္မိံ-သတ္တလောက၌။ ကုသလေ-ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မေ-
တရား၌။ ဆန္ဒော-နေ့ညအဟုတ်၊ အားထုတ်လိုလှ၊ မြတ်ဆန္ဒကို။ ဒုလ္လဘော-
ရခဲလှပါပေ၏။

သတ္တလောကမှာ လူရယ်လို့ဖြစ်လာရင် ဒါနကုသိုလ် ပြုလုပ်ချင်တဲ့
ဆန္ဒ၊ သီလကုသိုလ် စောင့်ထိန်းချင်တဲ့ဆန္ဒ၊ သမထ၊ ဝိပဿနာကုသိုလ်တွေ
ပွားများပြုလုပ်ချင်တဲ့ဆန္ဒဖြစ်ဖို့ မလွယ်ဘူးတဲ့။

ဒီနေ့ တရားနာနေကြတဲ့ တရားအလှူရှင်တွေ၊ တရားနာပရိသတ်တွေ
ဟာ အဲဒီ ပြုလုပ်အားထုတ်ဖို့မလွယ်တဲ့ ဒါနကုသိုလ်တွေ ပြုလုပ်ကြ၊ အား
ထုတ်ကြတယ်၊ စောင့်ထိန်းဖို့မလွယ်တဲ့ (၅)ပါး (၈)ပါးသီလကုသိုလ်တွေ
စောင့်ထိန်းကြတယ်။ ပွားများအားထုတ်ဖို့မလွယ်တဲ့ သမထ၊ ဝိပဿနာ၊
ဘာဝနာကုသိုလ်တရားတွေကို နာကြားကြ၊ ပွားများကြတယ်ဆိုတော့ ဒီနေ့
ဒကာ၊ ဒကာမတွေရဲ့ဘဝဟာ အရတော်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဟောကြားလိုက်တဲ့တရားက ဘာတရားတဲ့
လဲ (အရတော်လှ လူ့ဘဝတရားပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဒါနပြုလို့၊ ဆန္ဒကို၊ လူထိုရခဲသည်။
- ◆ သီလစောင့်လို့၊ ဆန္ဒကို၊ လူထိုရခဲသည်။
- ◆ ဘာဝနာပွားလို့၊ ဆန္ဒကို၊ လူထိုရခဲသည်။
- ◆ ဒါနပြုရ၊ လူ့ဘဝ၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ သီလစောင့်ရ၊ လူ့ဘဝ၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ ဘာဝနာပွားရ၊ လူ့ဘဝ၊ အရတော်လှသည်။
- ◆ အရတော်လှ၊ လူ့ဘဝ၊ ဟောပြခဲ့ပါသည်။

ဣမေသခေါ် ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒံ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသိန္နိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ လောကသိ-သတ္တလောက၌။ ဣမေသံဆန္ဒ-
ဤခြောက်မျိုးတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ-ထင်ရှားရှင်းရှင်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို။
ဒုလ္လဘော-မလွဲမသွေ၊ ရခဲလှပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ရဟန်းတို့၊ ဒီသတ္တလောကမှာ ဒီတရားခြောက်မျိုး ရခဲတယ်၊ ရဖို့ရာ
မလွယ်ဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေ့ တရားနာနေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေမှာ ဒီတရား ၆ မျိုး
ရသင့်သလောက် ရနေကြတယ်ဆိုတော့ ကိုယ့်ဘဝကို အရတော်လှ လူ့ဘဝ၊
အရတော်လှ ငါ့ဘဝလို့ မှတ်တမ်းတင်ကာ ဝမ်းသာကြည်နူး ပီတိထူးတွေ
ပေါ်ပေါက်နိုင်ကြပါစေလို့ရည်ရွယ်ပြီး ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

အရတော်လှ+လူ့ဘဝ

ကဲ - “အရတော်လှ လူ့ဘဝ”ဆိုတဲ့ ကဗျာလေးနဲ့ တရားသိမ်းကြရအောင်၊ လက်အုပ်ချီ -

- ◆ ဘုရားပွင့်ပေါ်၊
- ◆ တရားတော်ဟောတတ်+ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်နှင့်၊
- ◆ သူ့မြတ်ပေါရာ၊ အရပ်ဌာန၊ ဖြစ်နေရ၍၊
- ◆ ခြောက်ဝက္ကန္တေ (ငါးဝက္ကန္တေ)၊ ပြည့်စုံပေလှ၊
မအမဖျင်း၊ စကားရှင်းကာ၊
- ◆ မြတ်သောဒါန+မြတ်သီလနှင့် မြတ်လှဘာဝနာ၊
ကုသလာမှု ခါခါပြုရ၊ လူ့ဘဝကို၊ ခုရနေသူ၊
များရှင်လူသား၊ အစားစားတို့၊ ထူးခြားသိနော်၊
အရတော်လှ၊ လူ့ဘဝဟု၊ ကဗျာပြုကာ၊
ဟောကြားလွှာသည်၊ ဤမှာဟောပြု ပြီးပြီတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အရတော်လှ+လူ့ဘဝ တရားတော် ပြီးပြီ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ပဉ္စကနိပါတ်ပါဠိ
 စတုတ္ထပဏ္ဏာသက၊ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ ကုလသုတ္တန်ကို
 တန်ဆာဆင်၍ ဟောကြားအပ်သော
 “ရဟန်းကြွလာ+အကျိုးငါးဖြာ”
 တရားတော်

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဟောကြားမယ့် တရားတော်က ဘာတရား
 တဲ့လဲ (ရဟန်းကြွလာ အကျိုးငါးဖြာ တရားတော်ပါဘုရား)
 ကဲ - စပြီးတော့ ဟောကြာ နာကြရအောင် -

ယံ ဘိက္ခဝေ သီလဝန္တော ပဗ္ဗဇိတာ ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တိ တတ္ထ မနုဿာ
 ပဉ္စဟိဋ္ဌာနေဟိ ဗဟံ ပုညံ ပသဝန္တိ။ (အံ၊ ပါ။ ၂၊ ၂၁၃)

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သီလဝန္တော-သီလရှိကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်း
 တို့သည်။ ယံကုလံ-အကြင်အမျိုးထံသို့။ ဥပသင်္ကမန္တိ-သွားရောက်ကြကုန်၏။
 တတ္ထ-တို့အမျိုး၌။ မနုဿာ-လူတို့သည်။ ပဉ္စဟိ-ငါးပါးကုန်သော။ ဋ္ဌာနေဟိ-
 အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဗဟံ-များစွာသော။ ပုညံ-ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို။ ပသဝန္တိ-
 မိမိသန္တာန်၌၊ အမှန်မှချ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ ဝါ-ကောင်းစွာမှချ၊ ရရှိကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့၊ သီလရှိတဲ့ရဟန်းတွေ အမျိုးအိမ်၊ ဒကာ၊ ဒကာမများရဲ့
 အိမ်ကို ကြွသွားရင် အကြောင်းငါးမျိုးတို့ကြောင့် များစွာသော ကုသိုလ်
 ကောင်းမှုတွေ တိုးပွားရရှိကြမယ်။

ကတမေဟိပဉ္စဟိ -

ကတမေဟိ - အဘယ်မည်ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ - ငါးမျိုးကုန်သော။
 ဋ္ဌာနေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဗဟံ-များစွာသော။ ပုညံ-ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို။
 ပသဝန္တိ-ရရှိနိုင်ကြကုန်သနည်းဟူမူ။

ဘယ်လိုအကြောင်းငါးမျိုးတို့ကြောင့် များစွာသောကုသိုလ်ကောင်းမှု
 တွေ တိုးပွားရရှိနိုင်ကြသလဲဆိုရင် -

၁။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ သီလဝန္တေ ပဗ္ဗဇိတေ ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တေ
မနုဿာ ဒိသ္မာ စိတ္တာနိ ပဿာဓေန္တိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ယသ္မိံသမယေ-အကြင်အခါ၌။ သီလဝန္တေ-
သီလရှိသော။ ပဗ္ဗဇိတေ-ရဟန်းသည်။ ကုလံ-အမျိုးထံသို့။ ဥပသင်္ကမန္တေ-
ကြွဂျောက်လာသော်။ မနုဿာ-လူတို့သည်။ ဒိသ္မာ-ရဟန်းတော်လှ၊ ဖူးမြင်ကြ
ရ၍။ စိတ္တာနိ-စိတ်တို့ကို။ ပဿာဓေန္တိ-အေးအေးမြမြ ကြည်လင်စေကြကုန်၏။

သီလရှိတဲ့ ရဟန်းတော်တစ်ပါးပါး အမျိုးထံ၊ ဒကာ၊ ဒကာမတွေထံ
ကြွလာရင် လူတွေဟာ သီလရှိတဲ့ရဟန်းတော်ကို ဖူးမြင်ရတဲ့အတွက် သူတို့
စိတ်ထဲ ကြည်လင်လာကြတယ်။

ဒီနေ့ တရားနာနေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ၊ သွားပုံ၊ လာပုံ၊ ဝတ်ပုံ၊
နေပုံ၊ ထိုင်ပုံ၊ ကြည့်ပုံရှုပုံ စသည် ဝိနည်းစည်းကမ်းနဲ့အညီ သင်္ကန်းရုံပြီးတော့
ကြွလာတဲ့ သီလရှိတဲ့ရဟန်းတော်တစ်ပါးတွေ့ရရင် ဒကာ၊ ဒကာမတွေရဲ့
စိတ်ထဲ ဘယ်လိုနေလဲ (ကြည်ညိုပါတယ်ဘုရား)

အေး - အဲဒီစိတ်ထဲ ကြည်လင်တာ၊ ကြည်ညိုတာဟာ အကြောင်း
တရားနော် (မှန်လှပါဘုရား)

အကျိုးတရားရပုံ ဆက်နာကြရအောင် -

သဂ္ဂသံဝတ္ထနိကံ ဘိက္ခဝေ တံ ကုလံ တသ္မိံ သမယေ
ပဋိပဓံ ပဋိပန္နံ ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ တသ္မိံသမယေ-ထိုအခါ၌။ တံကုလံ-ထိုအမျိုး
သည်။ သဂ္ဂသံဝတ္ထနိကံ-နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းငှာဖြစ်သော။ ပဋိပဓံ-
အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နံ-ကျင့်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

အဲဒီ ကြည်ညိုတဲ့လူတွေဟာ နတ်ပြည်မှာဖြစ်နိုင်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်
လိုက်တာဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ ကြည်လင်တဲ့၊ ကြည်ညိုတဲ့လူတွေဟာ နတ်ပြည်မှာ
ဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကောင်းကျိုးရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ရဟန်းကြွလာ၊ စိတ်ထဲမှာ၊ ကြည်သာကြည်လင်သော်။
- ◆ နတ်ပြည်ဖြစ်ရန်၊ အကျင့်မှန်၊ ဧကန်ကျင့်သည်ခေါ်။
- ◆ နတ်ပြည်ဖြစ်ရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည်နော်။

၂။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ သီလဝန္တေ ပဗ္ဗဇိတေ ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တေ
မနုဿာ ပစ္စုဋ္ဌန္တိ အဘိဝါဒေန္တိ အာသနံ ဒေန္တိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ယသ္မိံသမယေ-အကြင်အခါ၌။ သီလဝန္တေ-
သီလရှိသော။ ပဗ္ဗဇိတေ-ရဟန်းသည်။ ကုလံ-အမျိုးထံသို့။ ဥပသင်္ကမန္တေ-
ကြွရောက်လာသည်ရှိသော်။ မနုဿာ-လူတို့သည်။ ပစ္စုဋ္ဌန္တိ-နေရာမှထ၍၊
ခရီးဦးကြိုဆိုကြကုန်၏။ အဘိဝါဒေန္တိ-ရှိခိုးကြကုန်၏။ အာသနံ-နေရာထိုင်
ခင်းကို။ ဒေန္တိ-ပေးလှူကြကုန်၏။

သီလရှိတဲ့ရဟန်းတော်တစ်ပါးပါး အိမ်ကိုကြွလာရင်၊ ဒကာ၊ ဒကာမ
တွေထံ ကြွလာရင် လူတွေက ခရီးဦးကြိုဆိုကြတယ်၊ ရှိခိုးကြတယ်၊ နေရာ
ထိုင်ခင်းတွေ ခင်းပေးကြတယ်၊ နေရာလှူကြတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

အဲဒီ ခရီးဦးကြိုခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်း၊ နေရာထိုင်ခင်းတွေပေးလှူခြင်းဟာ
အကြောင်းဖြစ်တယ်။

အဲဒီအကြောင်းကြောင့် အကျိုးရပုံကို ဆက်ပြီးတော့ နာကြရအောင်-
ဥစ္စာကုလိနသံဝတ္တနိကံ ဘိက္ခဝေ တံကုလံ တသ္မိံသမယေ ပဋိပဒံ
ပဋိပန္နံ ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ တသ္မိံသမယေ-ထိုအခါ၌။ တံကုလံ-ထိုအမျိုး
သည်။ ဥစ္စာကုလိနသံဝတ္တနိကံ-အဆင့်မြင့်မြတ်၊ အမျိုး၌ဖြစ်စေတတ်သော။
ပဋိပဒံ-အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နံ-ကျင့်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

အဲဒီ ကြိုဆို၊ ရှိခိုး၊ နေရာလှူတဲ့လူတွေမှာ ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း
ဘဝတိုင်း အဆင့်မြင့်တဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ အမျိုးမှာဖြစ်ခြင်းကောင်းကျိုးရတယ်။

ဒီတော့ ဘဝတိုင်း အမျိုးမြတ်ချင်ရင် ရဟန်းတော်ကြွလာ ကြိုဆိုရမယ်၊ ရှိခိုးရမယ်၊ နေရာခင်းပေးရမယ်၊ နေရာလှူပေးရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒကာ၊ ဒကာမတွေ နေရာမလိုချင်ဘူးလား (လိုချင်ပါတယ်ဘုရား)

နေရာလိုချင်ရင် ဇရပ်၊ တန်ဆောင်း၊ ကျောင်းကန်နေရာတွေ လှူရတယ်၊ ဆေးရုံတွေ လှူရတယ်၊ အဲဒါတွေ ကိုယ်က မလှူနိုင်ဘူးဆိုလည်း လွယ်ပါတယ်၊ နေရာထိုင်လေး ချုပ်လှူ၊ ကားစီး၊ ရထားစီးတဲ့အခါ ကိုယ်ရထားတဲ့ နေရာလေးကို ရဟန်းသံဃာ၊ ဆရာ၊ မိဘ၊ အသက်ကြီးတဲ့သူတွေ လှူလိုက်တာဟာလည်း နေရာလှူရာ ရောက်သွားတာပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ အထက်အရပ်မှာတော့ ရဟန်းသံဃာတွေ အိမ်ကြွလာရင် “မထိုင်ပါနဲ့ဦးဘုရား၊ မထိုင်ပါနဲ့ဦးဘုရား” ဆိုပြီးတော့ စောင်တွေ သေသေချာချာခင်းပေးတာဟာလည်း အထက်အရပ်က ချစ်စရာကောင်းတဲ့ နေရာအလှူလေးပါပဲ။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ရဟန်းတော်ကြွ၊ ကြိုဆိုကြ၊ ဦးချ၊ နေရာလှူ။
- ◆ အမျိုးမြတ်ရန်၊ အကျင့်မှန်၊ ကျင့်ကြံကုသိုလ်ယူ။
- ◆ အမျိုးမြတ်ရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည့်သူ။

၃။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ သီလဝန္တေ ပဗ္ဗဇိတေ ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တေ မနုဿာ မစ္ဆေရမလံ ပဋိပိနေန္တိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ယသ္မိံသမယေ-အကြင်အခါ၌။ သီလဝန္တေ-သီလရှိသော။ ပဗ္ဗဇိတေ-ရဟန်းသည်။ ကုလံ-အမျိုးထံသို့။ ဥပသင်္ကမန္တေ-ကြွရောက်လာသည်ရှိသော်။ မနုဿာ-လူတို့သည်။ မစ္ဆေရမလံ-မပေးလှူလို၊ ဝန်တိုမှုအညစ်အကြေးကို။ ပဋိပိနေန္တိ-ပယ်ဖျောက်ကြကုန်၏။

သီလရှိတဲ့ ရဟန်းကောင်းတစ်ပါး အိမ်ကြွလာရင် အိမ်မှာရှိတဲ့လူတွေ ဟာ မယေလို မလှူလိုတဲ့ ဝန်တိုခြင်းအညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်ကြတယ်။ အဲဒီ ဝန်တိုခြင်းအညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းဟာ အကြောင်းဖြစ်တယ် နော် (မှန်လှပါဘုရား)

အကျိုးရပုံက ဘာလဲဆိုတော့ -

မဟေသက္ခသံဝတ္တနိကံ ဘိက္ခဝေ တံကုလံ တသ္မိံ သမယေ

ပဋိပဓံ ပဋိပန္နံ ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ တသ္မိံသမယေ-ထိုအခါ၌။ တံကုလံ-ထိုအမျိုး သည်။ မဟေသက္ခသံဝတ္တနိကံ-ကြီးမားမျိုးမျိုး ဘုန်းတန်ခိုးကျော်၊ အရှိန် အစော်ရှိသူ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ပဋိပဓံ-အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နံ- ကျင့်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

အဲဒီ ဝန်တိုခြင်းအညစ်အကြေး ပယ်ဖျောက်သူတွေမှာ ဘဝတိုင်း ဘုန်းကြီးတဲ့ကောင်းကျိုး၊ တန်ခိုးကြီးတဲ့ကောင်းကျိုး၊ အရှိန်အစော်ရှိတဲ့ကောင်း ကျိုးတွေ ရရှိတယ်။

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးချင်ရင်၊ တန်ခိုးကြီးချင်ရင် ဘာလုပ်ရမလဲ (ဝန်တိုမှု ပယ်ဖျောက်ရမှာပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ရဟန်းကြွလာ၊ ဝန်တိုတာ၊ ပယ်ကာဖျောက်ထားသော်။
- ◆ ဘုန်းကံကြီးမား၊ တန်ခိုးများ၊ ကျော်ကြားကောင်းကျိုးပေါ်။
- ◆ ဘုန်းကံကြီးရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည်နော်။

၄။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ သီလဝန္တေ ပဗ္ဗဇိတေ ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တေ မနုဿာ ယတာသတ္ထိံ ယထာဗလံ သံဝိဘဇန္တိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ယသ္မိံသမယေ-အကြင်အခါ၌။ သီလဝန္တေ- သီလရှိသော။ ပဗ္ဗဇိတေ-ရဟန်းသည်။ ကုလံ-အမျိုးထံသို့။ ဥပသင်္ကမန္တေ-

ကြွရောက်လာသည်ရှိသော်။ မနုဿာ-လူတို့သည်။ ယထာသတ္တိ-အစွမ်းသတ္တိ အားလျော်စွာ။ ယထာဗလ-ခွန်အားဗလ အားလျော်စွာ။ သံဝိဘဇန္တိ-ဝေဖန် ခွဲခြမ်း လှူဒါန်းကြကုန်၏။

သီလရှိတဲ့ ရဟန်းတော်တစ်ပါး အိမ်ကိုကြွလာရင် လူတွေဟာ ကိုယ် တတ်နိုင်တာလေးတွေကို ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် ကိုယ်လှူနိုင်သလောက် ခွဲခြမ်းပြီးတော့ လှူဒါန်းကြတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ခွဲခြမ်းလှူဒါန်းကောင်းကျိုးလှ

အဲဒီလို ခွဲခြမ်းပြီးတော့လှူဒါန်းရင် ဘယ်လိုကောင်းကျိုးရသလဲဆို တော့ -

မဟာဘောဂသံဝတ္တနိကံ ဘိက္ခဝေ တံကုလံ တသ္မိသမယေ ပဋိပဓံ ပဋိပန္နံ ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ တသ္မိသမယေ-ထိုအခါ၌။ တံကုလံ-ထိုအမျိုး သည်။ မဟာဘောဂသံဝတ္တနိကံ-များပြားလှစွာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာကိုဖြစ်စေတတ် သော။ ပဋိပဓံ-အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နံ-ကျင့်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ခွဲခြမ်းလှူရင် ခွဲခြမ်းလှူတဲ့သူမှာ ဘဝတိုင်း သက်မဲ့သက်ရှိ စည်းစိမ် ဥစ္စာတွေပေါများတဲ့ ကောင်းကျိုးရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒကာ၊ ဒကာမတွေ၊ မပေါချင်ဘူးလား (ပေါချင်ပါတယ်ဘုရား)
အေး - ပေါချင်ရင်လှူ၊ လှူချင်ရင် ပေါလိမ့်မယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ရဟန်းကြွလာ၊ လှူနိုင်တာ၊ ခွဲကာလှူကြသော်။
- စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ပေါများမှာ၊ ဖြစ်ရာမလွဲနော်။
- စည်းစိမ်ပေါရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည်နော်။

၅။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ သီလဝန္တေ ပဗ္ဗဇိတေ ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တေ
မနုဿာ ပရိပုစ္ဆန္တိ ပရိပုစ္ဆန္တိ ဓမ္မံ သုဏန္တိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ယသ္မိံသမယေ-အကြင်အခါ၌။ သီလဝန္တေ-
သီလရှိသော။ ပဗ္ဗဇိတေ-ရဟန်းသည်။ ကုလံ-အမျိုးထံသို့။ ဥပသင်္ကမန္တေ-
ကြွရောက်လာသည်ရှိသော်။ မနုဿာ-လူတို့သည်။ ပရိပုစ္ဆန္တိ-သိလိုတရား၊
အစားစားအဝဝ၊ မေးမြန်းကြကုန်၏။ ပရိပုစ္ဆန္တိ-သိလိုတရား၊ အစားစားအဝဝ၊
စစ်ဆေးကြကုန်၏။ ဓမ္မံ-ရဟန်းတော်ဟောကြား၊ မြတ်တရားကို။ သုဏန္တိ-
သေချာကျနာ၊ နာယူကြကုန်၏။

သီလရှိတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါး အိမ်ကြွလာတဲ့အခါ လူတွေဟာ သူတို့
သိလိုတဲ့တရားတွေ မေးကြတယ်၊ စစ်ဆေးကြတယ်၊ တရားနာကြတယ်နော်
(မှန်လှပါဘုရား)

အဲဒီလို တရားမေး၊ တရားစစ်ဆေး၊ တရားနာယူတဲ့အကြောင်း
ကြောင့် ဘယ်လိုအကျိုးရသလဲဆိုတော့ -

မဟာပညာသံဝတ္တနိကံ ဘိက္ခဝေ တံကုလံ တသ္မိံသမယေ
ပဋိပစံ ပဋိပန္နံ ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ တသ္မိံသမယေ-ထိုအခါ၌။ တံကုလံ-ထိုအမျိုး
သည်။ မဟာပညာသံဝတ္တနိကံ-ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်၊ ပညာကိုဖြစ်စေတတ်
သော။ ပဋိပစံ-အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နံ-ကျင့်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

တရားမေး၊ တရားစစ်ဆေး၊ တရားနာယူတဲ့သူမှာ ဘဝတိုင်း ပညာ
ကြီးတဲ့ ပညာရေးပန်းတိုင်တွေ၊ ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူး စုံညီညီရရှိကာ ပညာပြီးတဲ့
ကောင်းကျိုး၊ ပညာတော်တဲ့ကောင်းကျိုး၊ ပညာပေါ်လွင်တဲ့ကောင်းကျိုး၊
ပညာနဲ့ပတ်သက်ရင် ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ကောင်းကျိုးတွေ ရတယ်။

ဒီတော့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ပညာမကြီးချင်ဘူးလား (ကြီးချင်ပါတယ်
ဘုရား)

အေး-ပညာကြီးချင်ရင်၊ ပညာပြီးချင်ရင်၊ ပညာတော်ချင်ရင်၊ ပညာ
ကျော်ချင်ရင်၊ ပညာပေါ်လွင်ထင်ရှားချင်ရင် တရားမေးရမယ်၊ တရားဆွေး
နွေးရမယ်၊ တရားစစ်မေးရမယ်၊ တရားနာရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

တရားနာရ ကျိုးငါးဝ

ဓမ္မဿဝနသုတ္တန်မှာ တရားနာခြင်းရဲ့အကျိုးတရားငါးပါး ဟော
ထားတယ်။

ပဉ္စိမေ ဘိက္ခဝေ အာနိသံသာ ဓမ္မဿဝနေ။

(အံ၊ ပါ၊ ၂၊ ၂၁၆)

ရဟန်းတို့၊ တရားနာခြင်းရဲ့အကျိုးတရား ငါးပါးရှိတယ်တဲ့။

ကတမေပဉ္စ-အဲဒီငါးပါးက ဘာတွေလဲဆိုတော့ -

၁။ အသုတံ သုဏာတိ - မကြားဖူးတဲ့တရားထူးကို ကြားနာရတယ်။

၂။ သုတံပရိယောဒါပေတိ - ကြားနာဖူးတဲ့တရားတွေကို သံသယ
ကင်း၊ ရှင်းလင်းပြတ်သား၊ ကြည်လင်သွားစေတယ်။

၃။ ကဒီပိတရတိ - ယုံမှားတွေးတောမှု ဝိစိကိစ္ဆာကို ကျော်ဖြတ်
နိုင်တယ်။

၄။ ဒိဋ္ဌိ ဥဇံတရောတိ - အယူမှန်ကန်ဖြောင့်မတ်သွားနိုင်တယ်။

၅။ စိတ္တမဿ ပသီဒတိ - တရားနာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် စိတ်ကြည်လင်
အေးချမ်းမှုရတယ်။

ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စအာနိသံသာ ဓမ္မဿဝနေတိ။

ရဟန်းတို့၊ တရားနာခြင်းရဲ့အကျိုးဟာ ဒီငါးပါးပဲဖြစ်တယ်လို့
ဟောတော်မူတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ရဟန်းကြွလာ၊ သိလိုတာ၊ သေချာမေးကြသော်။
- ◆ ရဟန်းကြွလာ၊ သိလိုတာ၊ သေချာစစ်ဆေးသော်။
- ◆ ရဟန်းကြွလာ၊ မြတ်ဓမ္မာ၊ သေချာနာယူသော်။

- ◆ ပညာကြီးရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည်နော်။
- ◆ ပညာပြီးရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည်နော်။
- ◆ ပညာကျော်ရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည်နော်။
- ◆ ပညာတော်ရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည်နော်။
- ◆ ပညာပေါ်ရ၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ မုချရမည်နော်။

သီလရှိတဲ့ရဟန်းတော်တစ်ပါး ကြွလာတဲ့အခါမှာ အကြောင်းကောင်း
 ငါးမျိုးကြောင့် အကျိုးကောင်းငါးဖြာ မရရှိဘူးလား (ရရှိပါတယ်ဘုရား)
 ဒါဆိုရင် ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားတော်က ဘာတရားတဲ့လဲ
 (ရဟန်းကြွလာ+အကျိုးငါးဖြာတရားပါဘုရား)
 အဲဒီအကြောင်းငါးမျိုး၊ အကျိုးငါးဖြာကို အကျဉ်းချုပ် တွဲစပ်ကြည့်ကြ

ရအောင် -

- ၁။ ရဟန်းကြွလာ ကြည်လင်ခြင်းအကြောင်း၊
နတ်ပြည်ဖြစ်ခြင်းအကျိုး၊
- ၂။ ရဟန်းကြွလာ ကြိုဆို၊ ရှိခိုးဦးချ၊ နေရာပေးလှူဒါန်းခြင်း
အကြောင်း၊
အမျိုးမြတ်ခြင်းအကျိုး၊
- ၃။ ရဟန်းကြွလာ ဝန်တိုခြင်းအညစ်အကြေးပယ်ဖျောက်ခြင်း
အကြောင်း၊
တန်ခိုးကြီးခြင်းအကျိုး၊
- ၄။ ရဟန်းကြွလာ တတ်နိုင်တာလှူခြင်းအကြောင်း၊
စည်းစိမ်ဥစ္စာပေါများခြင်းအကျိုး၊
- ၅။ ရဟန်းကြွလာ တရားမေး၊ တရားစစ်ဆေး၊ တရားနာယူခြင်း
အကြောင်း၊
ပညာကြီးခြင်းအကျိုး၊

ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - တရားသိမ်းကြရအောင် လက်အုပ်ချီ -

ယံ ဘိက္ခဝေ သီလဝန္တော ပဗ္ဗဇိတာ ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တိ တတ္ထ မနုဿာ
ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ဗဟံ ပုညံ ပသဝန္တိတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ သီလဝန္တော-သီလရှိကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတာ-
ရဟန်းတို့သည်။ ယံကုလံ-အကြင်အမျိုးထံသို့။ ဥပသင်္ကမန္တိ-သွားရောက်ကြ
ကုန်၏။ တတ္ထ-ထိုအမျိုး၌။ မနုဿာ-လူတို့သည်။ ပဉ္စဟိ-ငါးပါးကုန်သော။
ဣမေဟိဌာနေဟိ-ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဗဟံ-ထူးခြားလှပ၊ များပြားလှသော။
ပုညံ-ကောင်းကျိုးအပေါင်းကို။ ပသဝန္တိ-ဖြစ်ရာဘဝ၊ လှပတိုးပွား၊ အကျိုး
များကာ၊ ရရှိကြပါပေကုန်သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

“ရဟန်းကြွလာ+အကျိုးငါးဖြာ”

ကဗျာများ

၁။ ရဟန်းသံဃာ ကြွလာငြားက၊ ကြည်လင်စိတ်များထားကြသူ။
နတ်ပြည်ဖြစ်ရန် အကျင့်ပဲလို့၊ အမှန်အမြဲ ဟောတော်မူ။

၂။ ရဟန်းသံဃာ ကြွလာငြားက၊ နေရာမှထ ကြိုဆိုသူ။
ရဟန်းသံဃာ ကြွလာငြားက၊ ရှိခိုးဦးချ၊ နေရာလှူ။
အမျိုးမြတ်ရန် အကျင့်ပဲလို့၊ အမှန်အမြဲ ဟောတော်မူ။

၃။ ရဟန်းသံဃာ ကြွလာငြားက၊ ဝန်တိုမှုများ ပယ်ဖျောက်သူ။
တန်ခိုးကြီးရန်အကျင့်ပဲလို့၊ အမှန်အမြဲ ဟောတော်မူ။

၄။ ရဟန်းသံဃာ ကြွလာငြားက၊ တတ်နိုင်တာများ ပေးကမ်းလှူ။
ဥစ္စာပေါရန် အကျင့်ပဲလို့၊ အမှန်အမြဲ ဟောတော်မူ။

၅။ ရဟန်းသံဃာ ကြွလာငြားက၊ မသိတာများ မေးမြန်းသူ။
ရဟန်းသံဃာ ကြွလာငြားက၊ မသိတာများ စစ်ဆေးသူ။
ရဟန်းသံဃာ ကြွလာငြားက၊ မြတ်တရားလှ နာကြားသူ။
ပညာကြီးရန် အကျင့်ပဲလို့၊ အမှန်အမြဲ ဟောတော်မူ။
ရဟန်းကြွလာ အကျိုးငါးကို၊ မြတ်ဘုရားက ဟောတော်မူ။
ရဟန်းကြွလာ အကျိုးများကို၊ မြတ်ဘုရားက ဟောတော်မူ။

(သိမှတ်ယူ)၂

“တရားနာရ+အကျိုးလှ”

ကဗျာများ

- ၁။ မကြားဖူးတာ ကြားရခြင်းက တရားနာရ ကောင်းကျိုးကွယ်။
မကြားဖူးတာ ကြားလိုငြားက၊ တရားနေ့ည နာရမယ်။
- ၂။ ကြားဖူး၊ ထပ်မံ နာရငြားက၊ ပိုပြီးရှင်းသွား ကြည်စေတယ်။
ကြားဖူး၊ ထပ်မံ ရှင်းလိုငြားက၊ တရားနေ့ည နာရမယ်။
- ၃။ ယုံမှားမှုတွေ ကင်းစင်သွားကြ၊ တရားနာရ ကောင်းကျိုးကွယ်။
ယုံမှားမှုတွေ ကင်းလိုငြားက၊ တရားနေ့ည နာရမယ်။
- ၄။ အယူမှန်ကန် ဖြောင့်မတ်သွားကြ၊ တရားနာရ ကောင်းကျိုးကွယ်။
အယူမှန်ကန် ဖြောင့်လိုငြားက၊ တရားနေ့ည နာရမယ်။
- ၅။ တရားနာရင် စိတ်ကြည်လန်းလို့၊ အေးချမ်းမှုတွေ ရနိုင်တယ်။
စိတ်ကြည်လင်ကာ အေးလိုငြားက၊ တရားနေ့ည နာရမယ်။
- ၆။ ပညာကြီးချင် မြတ်တရားကို၊ မပြတ်မနား နာရမယ်။
(နာကြကွယ်)၂

ရဟန်းကြွလာ+ကျိုးငါးဖြာတရားတော် ပြီးပြီ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်
 ဓမ္မဌဝဂ်၊ သမ္မဟုလသီလာဒိ သမ္မန္တဘိက္ခုဝတ္ထုကို
 တန်ဆာဆင်၍ ဟောကြားပြောကြားအပ်သော
 “ပန်းတိုင်အရောက်+လှမ်းကိုင်လျှောက်”
 တရားတော်

ဒီနေ့ ဝိပဿနာတရား ကြီးစားအားထုတ်နေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ
 ကို ဟောကြားမယ့်တရားတော်က “ပန်းတိုင်အရောက်+လှမ်းကိုင်လျှောက်”
 တရားတော်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - စပြီးတော့ ဟောကြ နာကြရအောင် -

န သီလဗ္ဗတမထွေ့နာတိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ သတ္တာ ဇေတဝနေ
 ဝိဟရန္တော သမ္မဟုလေ သီလာဒိသမ္မန္တေ ဘိက္ခု အာရဗ္ဗ ကထေသိ။

(ဓမ္မပဒ၊ ၄၊ ၂၅၁)

န သီလဗ္ဗတမထွေ့နာတိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ - န သီလဗ္ဗတမထွေ့န
 စသော ဤတရားဒေသနာတော်ကို။ သတ္တာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇေတ
 ဝနေ-ဇေတဝန်ခေါ်၊ ကျောင်းတိုက်တော်၌။ ဝိဟရန္တော-နေတော်မူစဉ်။
 သမ္မဟုလေ-တစ်ပါးမက၊ များပြားလှကုန်သော။ သီလာဒိသမ္မန္တေ-သီလ
 စသား၊ ဂုဏ်ရည်များနှင့်၊ ထူးခြားလှပ၊ ပြည့်စုံကြကုန်သော။ ဘိက္ခု-ရဟန်း
 တို့ကို။ အာရဗ္ဗ-အကြောင်းပြု၍။ ကထေသိ-ကရုဏာရှေ့ဆော်၊ မေတ္တာတော်
 ဖြင့်၊ ဖွင့်ဖော်ကောင်းစွာ၊ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

န သီလဗ္ဗတမထွေ့န အစရှိတဲ့ ဂါထာတော်နှစ်ပုဒ်နဲ့ တန်ဆာဆင်ထား
 တဲ့ ဒီတရားတော်ကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ
 သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သီလစတဲ့ ဂုဏ်ရည်များနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူကြတဲ့
 ရဟန်းတော်တွေကို အကြောင်းပြုကာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

တေသု ကိရ ဧကစ္စာနံ ဧဝံ အဟောသိ “မယံ သမ္ပန္နသီလာ၊
မယံ ဓုတင်္ဂဓရာ၊ မယံ ဗဟုဿုတာ၊ မယံ ပန္နသေနာသန ဝါသိနော၊
မယံဈာနလာဘိနော။

ကိရ - ထင်ရှားအောင် ပြလိုက်ပါဦးအံ့။ တေသု - ထိုရဟန်းတို့တွင်။
ဧကစ္စာနံ-အချို့ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ဧဝံ-ဤအကြံသည်။ အဟောသိ-
ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

မယံ-ငါတို့သည်။ သမ္ပန္နသီလာ-ပြည့်စုံသော သီလရှိကြကုန်၏။ မယံ-
ငါတို့သည်။ ဓုတင်္ဂဓရာ-ဓုတင်ဆောင်ထားကြကုန်၏။ မယံ-ငါတို့သည်။
ဗဟုဿုတာ-များသောအကြားအမြင် ရှိကြကုန်၏။ မယံ-ငါတို့သည်။ ပန္န
သေနာသနဝါသိနော-ဆိတ်ငြိမ်သောတောကျောင်း၌ နေလေ့ရှိကြကုန်၏။
မယံ-ငါတို့သည်။ ဈာနလာဘိနော-ဈာန်ကို ရထားကြကုန်၏။

အဲဒီရဟန်းတော်တွေထဲမှာ အချို့ရဟန်းတော်တွေဟာ ဒီလို ကြံကြ
တယ်။ ဘယ်လိုကြံသလဲဆိုတော့ -

❖ ငါတို့ဟာ စတုပါရိ သုဒ္ဓိသီလနဲ့ ပြည့်စုံကြတယ်။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ
ဆိုတာ လေးပါးသော ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်တဲ့ အကျင့်သီလလို့ ဆိုလိုတယ်။

အဲဒီ စတုပါရိသုဒ္ဓိ လေးပါးက ဘာတွေလဲဆိုတော့ -

၁။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ - အာပတ်ကြီး၊ အာပတ်ငယ် အသွယ်
သွယ်တွေမသင့်ရအောင် ဝိနည်းကျမ်းမှာလာတဲ့ သိက္ခာပုဒ်တွေ
ကို သဒ္ဓါနဲ့စောင့်ရှောက်ခြင်း။

၂။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ - မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ဆို
တဲ့ ဣန္ဒြေ ၆-ပါး၊ တံခါးခြောက်ပေါက်မှာ အကုသိုလ်တရားတွေ
မဝင်နိုင်အောင် သတိနဲ့ စောင့်ရှောက်ခြင်း။

၃။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ - ကုလဒူသနနဲ့ မိမိဖြစ်စေ၊ တစ်ပါးသော
ရဟန်းသာမဏေဖြစ်စေ ရအပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေကိုပယ်ပြီးတော့

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းစင်ကြယ်အောင် ဆွမ်းခံကြခြင်းစတဲ့
ဝီရိယနဲ့ သုတ်သင်ခြင်း၊

၄။ ပစ္စယသန္နိသိတသီလ - တရားနဲ့အညီရလာတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး
ကို သုံးဆောင်တဲ့အခါမှာ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ဉာဏ်
ပညာနဲ့ အမှီပြုခြင်းတို့ ဖြစ်တယ်။

❖ တစ်ချို့ရဟန်းတွေကတော့ ငါတို့ဟာ ကိလေသာတွေကို ခါတွက်၊
ဖျက်ဆီး၊ စွန့်၊ ပယ်တတ်တဲ့ ဓုတင်ဆောင်သူတွေ ဖြစ်ကြတယ်။

အဲဒီ ဓုတင်ကလည်း (၁၃)ပါးရှိတယ် -

၁။ ပံသုက္ကလိကဓုတင် - ဒကာ၊ ဒကာမလျှာတဲ့သင်္ကန်းကို ပယ်စွန့်ပြီး
ပံသုက္ကသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံတာ၊ ပံသုက္ကသင်္ကန်းဆိုတာ လူတွေစွန့်
ပစ်ထားတဲ့ အဝတ်၊ ပုဆိုးတွေကိုကောက်ယူကာ ဖွပ်၊ လျှော်၊
ချုပ်ဆိုးပြီး ဝတ်ရတဲ့ သင်္ကန်းဖြစ်တယ်။

၂။ တေစိဝရိကဓုတင် - ဝတ်ရုံလောက်တဲ့ လေးထည်မြောက်
သင်္ကန်းကိုပယ်စွန့်ကာ သင်္ကန်းသုံးထည်ပဲ ဆောင်ထားတာ။

၃။ ပိဏ္ဍပါတိကဓုတင် - ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇဉ်ထက် အပိုအလွန်
ဖြစ်တဲ့ (သံယာ့ဘတ်စတဲ့ အတိရေက) လာဘ်ကို ပယ်စွန့်ပြီး
တော့ ဆွမ်းတွေ သပိတ်ထဲကျခြင်း၊ ဆွမ်းအတွက် လှည့်လည်
ခြင်းကျင့်ဝတ်။

၄။ သပဒါနဇာရိတဓုတင် - လောလုပ္ပတဏှာနဲ့ အိမ်စဉ်ကျော်လွှား
ဆွမ်းခံသွားခြင်းကို ပယ်စွန့်ပြီးတော့ အိမ်စဉ်မပျက် ဆွမ်းခံ
ထွက်တဲ့ ကျင့်ဝတ်။

၅။ ဧကာသနိတဓုတင် - အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော (နေရာ
အမျိုးမျိုးမှာ) စားခြင်းကိုပယ်ပြီးတော့ တစ်နေရာတည်း၊ တစ်
ထိုင်တည်းစားတာ။

- ၆။ ပတ္တပိဏ္ဍိကဓုတင် - နှစ်ခုမြောက်စားခွက်ကို ပယ်စွန့်ပြီးတော့ သပိတ်တစ်လုံးတည်း၌ ရှိသမျှကိုသာစားတာ။
  - ၇။ ခလုပစ္ဆာဘတ္ထိကဓုတင် - တော်ပြီ၊ တန်ပြီလို့ ပယ်ပြီးဖြစ်၍ အတိရိတ်ဖြစ်တဲ့ဆွမ်းကို ပယ်စွန့်ပြီးတော့ ပဝါရိတ်သင့်ပြီး နောက်မှ ရတဲ့ဆွမ်းကို အတိရိတ်ပိနည်းကံပြုကာ မစားတာ။
  - ၈။ အာရညိတဓုတင် - ရွာကျောင်း၊ ရွာနီးကျောင်းကို ပယ်စွန့်ကာ တောမှာ အရုဏ်တက်စေခြင်း၊ တောမှာပဲနေခြင်း။
  - ၉။ ရုက္ခမူလိကဓုတင် - အမိုးရှိတဲ့ အရိပ်အာဝါသကိုပယ်စွန့်ကာ သစ်ပင်အောက်မှာနေခြင်း။
  - ၁၀။ အဗ္ဗောကာသိကဓုတင် - အမိုးရှိတဲ့ အရိပ်အာဝါသနဲ့ သစ်ပင်ရင်း၊ သစ်ပင်အောက်အရပ်ကို ပယ်စွန့်ကာ လွင်တီးခေါင်အရပ်မှာ နေရတာ။
  - ၁၁။ သောသာနိကဓုတင် - သုသာန်မဟုတ်တဲ့အရပ်ကို ပယ်စွန့်ကာ သုသာန်၌နေရတာ။
  - ၁၂။ ငါထာသန္တတိကဓုတင် - ကျောင်း၌ လျှပ်ပေါ်မှုတဏှာကို ပယ်စွန့်ကာ ညွှန်ပြအပ်၊ ချထားအပ်တဲ့ကျောင်း၌သာ နေခြင်း။
  - ၁၃။ နေသဇ္ဇိကဓုတင် - လျောင်း (အိပ်) ခြင်းကို ပယ်စွန့်ကာ မအိပ်ဘဲ ထိုင်နေရတာတို့ ဖြစ်တယ်။
- ❖ တစ်ချို့ရဟန်းတွေကတော့ ငါတို့ဟာ ပိဋကတ်သုံးပုံ အကုန်လုံးသိထားတတ်ထားကြတယ်၊ သင်ယူပို့ချနေကြတယ်၊ အကြားအမြင် ဗဟုသုတ အများကြီးရှိနေတယ်။
  - ❖ တစ်ချို့ရဟန်းတွေကတော့ ငါတို့ဟာ ဆိတ်ငြိမ်ရာတောကျောင်းတွေမှာ အမြဲတစေ နေထိုင်ကြတယ်၊ နေနိုင်ကြတယ်။
  - ❖ တစ်ချို့ရဟန်းတော်တွေကတော့ ငါတို့ဟာ ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ကြတယ်။

ပန်းတိုင်ရောက်ရေး လွယ်လွယ်လေး

န အမှာကံ အရဟတ္ထံ ခုလ္လဘံ၊

အမှာကံ - သီလစသည်၊ ဂုဏ်ရည်ထင်ရှား၊ ငါရဟန်းတို့အား။
အရဟတ္ထံ - ပန်းတိုင်ခေါ်ဆို၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ နခုလ္လဘံ - ရခဲလှသည်
မဟုတ်ပါ။

သီလနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ရဟန်းတွေက တို့လို သီလပြည့်စုံတဲ့ရဟန်းတွေ
အတွက် ပန်းတိုင်လို့ခေါ်ဆိုသတ်မှတ်ရတဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ရဖို့ မခက်ပါဘူး၊
လွယ်လွယ်ကလေးပါ။ ခုတင်ဆောင်ရဟန်းတွေကလည်း တို့လို ခုတင်ဆောင်
ရဟန်းတွေအတွက် အရဟတ္တဖိုလ်ရဖို့ရာ မခက်ပါဘူး၊ လွယ်လွယ်ကလေးပါ။

စာတတ်ပေတတ် ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် အကြားအမြင်များတဲ့ရဟန်း
တွေကလည်း တို့လို အကြားအမြင်များတဲ့ရဟန်းတွေအတွက် အရဟတ္တဖိုလ်
ရဖို့ဆိုတာ မခက်ပါဘူး၊ လွယ်လွယ်ကလေးပါ။

ဆိတ်ငြိမ်ရာ တောကျောင်းမှာနေတဲ့ရဟန်းတွေကလည်း တို့လို တော
ကျောင်းနေတဲ့ရဟန်းတွေအတွက် အရဟတ္တဖိုလ်ရဖို့ မခက်ပါဘူး၊ လွယ်လွယ်
ကလေးပါ။

ဈာန်ရတဲ့ရဟန်းတွေကလည်း တို့လို ဈာန်ရတဲ့ရဟန်းတွေအတွက်
အရဟတ္တဖိုလ်ရဖို့ရာ မခက်ပါဘူး၊ လွယ်လွယ်ကလေးပါ။

ဒီနေ့လိုက ဒီနေ့ရ

“ဣန္ဒြိတဒိဝသေယေဝ အရဟတ္ထံ ပါပုဏိဿာမာ” တိ၊

ဣန္ဒြိတဒိဝသေယေဝ-အလိုရှိသောနေ့၌သာလျှင်။ အရဟတ္ထံ-ပန်းတိုင်
ခေါ်ဆို၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိဿာမ-ရောက်ကုန်အံ့။ ဣတိဇေ-ဤသို့
သောအကြံသည်။ အဟောသိ-ကောင်းစွာမသွေ၊ ဖြစ်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အဲဒီရဟန်းတော်တွေဟာ ဘယ်လောက်ထိ ပြောလိုက်သလဲဆိုရင် ဒီနေ့ အရဟတ္တဖိုလ်ကို လိုချင်ရင် ဒီနေ့ပဲ ရနိုင်၊ ရောက်နိုင်တယ်၊ လိုချင်တဲ့နေ့၊ လိုချင်တဲ့အချိန် အရဟတ္တဖိုလ် ရနိုင်၊ ရောက်နိုင်တယ်လို့ ပြောကြ၊ ကြံကြ တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

အဲဒီရဟန်းတော်တွေရဲ့သန္တာန်မှာ သီလရှိတဲ့ သီလအား၊ ဓုတင်ဆောင် တဲ့ ဓုတင်အား၊ အကြားအမြင်များတဲ့ ဗဟုသုတအား၊ တောကျောင်းမှာနေနိုင် တဲ့ တောအား၊ ဈာန်ရထားတဲ့ ဈာန်အားတွေ ကိုယ်စီကိုယ်စီရှိကြတော့ သူတို့ ရဲ့ကြံပုံဟာ အားရစရာကောင်းတယ်၊ အားကျစရာကောင်းတယ်နော် (မှန်လှ ပါဘုရား)

က - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို

- ◆ သီလရှိထား၊ ရဟန်းများ၊ သီလအားနဲ့ ကြံပုံမှာ။
- ◆ ဓုတင်ဆောင်ထား၊ ရဟန်းများ၊ ဓုတင်အားနဲ့ ကြံပုံမှာ။
- ◆ သုတများပြား၊ ရဟန်းများ၊ သုတအားနဲ့ ကြံပုံမှာ။
- ◆ တောကျောင်းနေငြား၊ ရဟန်းများ၊ တောကျောင်းအားနဲ့ကြံပုံမှာ။
- ◆ ဈာန်တွေရထား၊ ရဟန်းများ၊ ဈာန်အားနဲ့ ကြံပုံမှာ။
- ◆ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ပန်းတိုင်ကို၊ ရောက်လိုမခက်ပါ။
- ◆ ဒီနေ့လိုချင်၊ ဒီနေ့ပင်၊ အစဉ်ရနိုင်တာ။
- ◆ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ပန်းတိုင်ကို၊ ရောက်လိုမခက်ပါ။
- ◆ ဒီနေ့လိုချင်၊ ဒီနေ့ပင်၊ အစဉ်ရနိုင်တာ။
- ◆ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ဒီနေ့လို၊ ရကိုရနိုင်တာ။

အနာဂါမိများ ကြံပုံကား

ယေပိ တတ္ထ အနာဂါမိနော၊ တေသမ္ဘိ တေပဟောသိ “နအမှာကံ”
ဣဒါနိ အရဟတ္တံ ဝုဇ္ဈဘ” န္တိ။

တတ္ထ-ထိုရဟန်းအပေါင်းတို့တွင်။ ယေပိ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်လည်း။ အနာဂါမ်နော-အနာဂါမ်ဖြစ်ကြကုန်၏။ တေသမ္ဗိ-ထိုအနာဂါမ်ရဟန်းတို့အားလည်း။ ဧတံ-ဤသို့သောအကြံသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ “အမှာက-အနာဂါမ်ခေါ်၊ ငါရဟန်းတော်တို့အား။ ဣဒါနိ-ဤ ယခုအခါ၌။ အရဟတ္ထ-ပန်းတိုင်ခေါ်ဆို၊ အရဟတ္ထဖိုလ်ကို။ နုဗ္ဗလ္လဘံ-ရရန်မခက်ခဲပါ။ ဣတိဧဝံ-ဤသို့သောအကြံသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။

အဲဒီရဟန်းတော်တွေထဲမှာ အနာဂါမ်ရဟန်းတော်တွေအထဲ ပါဝင်ပါတယ်။ အဲဒီ အနာဂါမ်ရဟန်းတော်တွေကလည်း “တို့ဟာ အနာဂါမ်အဆင့်ထိ ရောက်ပြီးပြီ၊ တို့လို အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးတဲ့ရဟန်းတော်တွေအတွက် ခုအခါမှာ အရဟတ္ထဖိုလ်ရဖို့ရန် ဘာမှ မခက်ပါဘူး၊ အရဟတ္ထဖိုလ်ရရေး လွယ်လွယ်လေးပါလို့ ကြံကြတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ အနာဂါမ်ဖြစ်ထား၊ ရဟန်းများ အနာဂါမ်အားနဲ့ ကြုံပုံမှာ။
- ◆ အရဟတ္ထဖိုလ်၊ ပန်းတိုင်ကို၊ ရောက်လို့မခက်ပါ။
- ◆ ယခုလိုချင်၊ ယခုပင် အစဉ်ရနိုင်တာ။

ဘုရားမေးက+ဖြေကြားရ

တေသဗ္ဗေပိဧကေဒိဝသံ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိက္ခာ ဝနိက္ခာ နိသိန္နာ “အပိနုဝေါ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ မတ္ထကံ ပတ္တ” န္တိ သတ္ထာရာ ပုဋ္ဌာ ဧဝမာဟံသု “ဘန္တေ မယံဧဝဇ္ဈပါ ဧဝဇ္ဈပါစ၊ တသ္မာ ‘ဣဒ္ဓိတိဒ္ဓိတက္ခ ကောယေဝ အရဟတ္ထံ ပတ္တံ၊ သမတ္ထမှာ’ တိ စိန္တေတွာ ဝိဟရာမာ” တိ။

တေသဗ္ဗေပိ-ထိုအလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့၌။ သတ္ထာရံ-မြတ်စွာဘုရားသို့။ ဥပသင်္ကမိက္ခာ-ချည်းကပ်၍ ဝနိက္ခာ-ရှိခိုး၍။ နိသိန္နာ-နေကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ “ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ဝေါ-သင်တို့အား။ အပိနုခေါ-စင်စစ်။ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ-ရဟန်းကိစ္စသည်။ မတ္ထကံ- အပြီး

သို့။ ပတ္တ-ရောက်ပါပြီလော။” ဣတိ-ဤသို့။ သတ္တာရာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဋ္ဌာ-မေးတော်မူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ (ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့သည်။) ဧဝံ-ဤသို့။ အာဟံသု-လျှောက်ထားကြကုန်၏။ “ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား။ မယံ-တပည့်တော်တို့သည်။ ဧဝရူပါစ ဧဝရူပါစ-ဤသို့သဘောရှိသောရဟန်း။ ဤသို့သဘောရှိသောရဟန်းတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိ တက္ခဏေယေဝ-အလိုရှိအပ်၊ အလိုရှိသောခဏ၌သာလျှင်။ အရဟတ္တံ-ပန်းတိုင်ခေါ်ဆို၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္တ-ရောက်ခြင်းငှာ။ သမတ္တမ္မာ-စွမ်းနိုင်ကြပါကုန်၏။ ဣတိစိန္တေတွာ - ဤသို့ကြံ၍။ ဝိဟရာမ - နေကြပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့။ အာဟံသု-ကောင်းစွာမသွေ၊ လျှောက်ထားလိုက်ကြပါပေကုန်သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အဲဒီရဟန်းတွေဟာ တစ်နေ့တာ ဘုရားထံချဉ်းကပ်ပြီး ရှိခိုးကာ ထိုင်နေကြတယ်။ ဘုရားက အဲဒီရဟန်းတွေကို “ရဟန်းတို့ သင်တို့ဟာ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးပြီလား” လို့ မေးတော်မူလိုက်တော့ အဲဒီရဟန်းတွေက “မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ဟာ သီလပြည့်စုံတဲ့ရဟန်းတွေ၊ ဓုတင်ဆောင်ရဟန်းတွေ၊ အကြားအမြင်များတဲ့ရဟန်းတွေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာတောကျောင်းမှာ နေနိုင်တဲ့ရဟန်းတွေ၊ ဈာန်ရရဟန်းတွေ၊ အနာဂါမ်ရဟန်းတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်ဘုရား၊ အလိုရှိတဲ့နေ့၊ အလိုရှိတဲ့ ခဏလေးမှာပဲ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ပန်းတိုင်ကို ရောက်အောင် စွမ်းနိုင်ကြပါတယ်ဘုရား” ဒီလိုကြံပြီးတော့ နေကြပါတယ် ဘုရားလို့ လျှောက်ထားကြတယ်။

ဘဝဆင်းရဲ နည်း၏မဆို

သတ္တာ တေသံဝစနံ သုတွာ “ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုနာ နာမ ပရိသုဒ္ဓ သီလာဒိမတ္ထကေနဝါ၊ အနာဂါမိသုခပ္ပတ္တ မတ္ထကေနဝါ ‘အပ္ပကံ နော ဘဝဒုက္ခ’န္တိ ဝတ္တံ နဝဋ္ဋတိ။

သတ္တာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏။ ဝစနံ-စကားကို။ သုတ္တာ-ကြား၍။ “ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ဘိက္ခုနာနာမ-ရဟန်းမည်သည်ကား။ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒီမတ္ထကေနဝါ-စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ စသည်တို့၏ ဖြူစင်ကာမျှဖြင့်လည်းကောင်း။ အနာဂါမိသုခပ္ပတ္ထမတ္ထကေနဝါ-အနာဂါမိဖိုလ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာသို့ရောက်ကာမျှဖြင့်လည်းကောင်း။ နော-ငါတို့၏။ ဘဝဒုက္ခံ-ဘဝ၌ဖြစ်သောဆင်းရဲသည်။ အပ္ပကံ-နည်း၏။ ဣတိဝတ္ထံ-ဤသို့ဆိုခြင်းငှာ။ နဝဋ္ဋတိ-မသင့်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ အဲဒီရဟန်းတော်တွေရဲ့စကားကို ကြားရတော့ “ရဟန်းတို့၊ ရဟန်းဆိုတာ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ စသည် ဖြူစင်ရုံလေးနဲ့ နောက်ဆုံး ကုန်ကုန်ပြောလိုက်မယ် အနာဂါမိဖိုလ်ချမ်းသာ ရောက်နေရုံလေးနဲ့ ငါတို့မှာ ဝဋ်ဆင်းရဲနည်းသွားပြီလို့ မဆိုသင့်သေးဘူး။

ပန်းတိုင်ရောက်ရေး ဟောကြားပေး

အာသဝက္ခယံ ပန အပ္ပတ္တာ ‘သုခိတော’ မှိတိ စိတ္တံ န ဥပ္ပာ ဒေတဗ္ဗံ”
 န္တိ ဝတ္တာ ဣမာဂါထာ အဘာသိ -

အာသဝက္ခယံပန - အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့ကား။ အပ္ပတ္တာ-မရောက်သေးမှု။ သုခိတော - ချမ်းသာသည်။ အမှိ - ဖြစ်၏။ ဣတိ - ဤသို့ စိတ္တံ-စိတ်ကို။ န ဥပ္ပာဒေတဗ္ဗံ-မဖြစ်စေအပ်။ ဣတိဝတ္တာ-ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍။ ဣမာဂါထာ-ဤဂါထာတို့ကို။ အဘာသိ-ပန်းတိုင်အရောက်၊ လှမ်းကိုင်လျှောက်ရေး၊ သတိပေးကာ၊ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အာသဝေါတရားတွေ မကုန်သေးဘူးဆိုရင် ‘ချမ်းသာတယ်’လို့ သင်ချစ်သား ရဟန်းတို့ရဲ့စိတ်ထဲမှာ မဖြစ်သင့်သေးဘူးလို့ မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါဂါထာတွေကို ပန်းတိုင်အရောက် လှမ်းကိုင်လျှောက်ရေး သတိပေးလိုကာ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

၁။ န သီလဗ္ဗတမတ္တေန၊
 ဗာဟုသစ္စေန ဝါ ပန၊
 အထဝါ သမာဓိလာ ဘေန၊
 ဝိဝိတ္တသယနေနဝါ။

၂။ ဖုဿမိ နေက္ခမ္မသုခံ၊
 အပုထုဇ္ဇန သေဝိတံ၊
 ဘိက္ခု ဝိဿာသ မာပါဒိ၊
 အပ္ပတ္တော အာသဝက္ခယန္တိ။

၁။ ဘိက္ခု-ချစ်သားရဟန်း။ သီလဗ္ဗတမတ္တေန-သီလဖြူစင်၊ စုတင်အကျင့်၊ ကျင့်နိုင်ရုံမျှဖြင့်လည်းကောင်း။ ဗာဟုသစ္စေနဝါပန-သုံးဖြာပိဋက၊ သင်ယူ ပို့ချကာမျှဖြင့်လည်းကောင်း။ အထဝါ-ထိုမှတပါး။ သမာဓိလာ ဘေနဝါ- သမာပတ်ရှစ်ပါး။ ရရှိထားကာမျှဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိဝိတ္တသယနေနဝါ- ဆိတ်ငြိမ်အေးမြ၊ ဘေးမခသည့်၊ တောရဆောက်တည်၊ နေနိုင်သည်ဆိုရုံမျှ ဖြင့်လည်းကောင်း။

၂။ အပုထုဇ္ဇနသေဝိတံ-ကိလေများလတ်၊ ပုထုဇဉ်တို့မမှီဝဲအပ်သော။ ဝါ- အရိယာမြတ်၊ မှီဝဲအပ်သော။ နေက္ခမ္မသုခံ-ကာမထွက်ရာ၊ အနာဂါမိဖိုလ် ချမ်းသာကို။ ဖုဿမိ-ငါကားသေချာ၊ ရောက်နေပါ၏။ (ဣတိဇတ္ထကမတ္တေန ဝါ-ဤသို့ အနာဂါမိဖိုလ်ချမ်းသာကို ရရှိရုံမျှဖြင့်လည်းကောင်း။) ဘိက္ခု- သံသရာဘေး၊ လာမည့်နေ့ကို ကြံတွေးကြောက်သူ၊ ရှင်လူအပေါင်း၊ သူတော် ကောင်းသည်။ အာသဝက္ခယံ-အာသဝလေးတန်း၊ ကုန်ရာမှန်လတ်၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်၊ ပန်းတိုင်ဆိုထား၊ ချမ်းသာတရားသို့။ အပ္ပတ္တော-မရောက်ရသေးပါမူ။ ဝိဿာသံ-ဘဝငါ့မှာ၊ နည်းသွားပါဟု၊ သူငါစိတ်ရှင်း၊ ဘဝ၌ ချစ်ကျွမ်းဝင်ခြင်း သို့။ နအာပါဒိ-သတိဉာဏ်ထောက်ချင့်၊ မရောက်စေသင့်ပါ။ ဣတိ-ဤသို့။ အဘာသိ-၁န်းတိုင်ခေါ်ဆို၊ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်ရေး၊ သတိပေးကံ၊ ဟော ကြားတော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ချစ်သားရဟန်း၊ ချစ်သားရဟန်းလို့ခေါ်ခြင်းဟာ အဲဒီရဟန်းတော်တွေ ထဲက တစ်ပါးပါးကိုခေါ်လိုတဲ့အတွက် ဧကဂုဏ်စကား သုံးလိုက်တာပါပဲ။

သီလဖြူစင်ရုံမျှနဲ့ ဓုတင် (၁၃)ပါး ဆောင်ထားနိုင်ရုံမျှနဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံ အလုံးစုံကို အကုန်သင်ယူပို့ချနိုင်ကာမျှနဲ့ သမာပတ်ရှစ်ပါး ဈာန်ရထားကာမျှနဲ့ ဆိတ်ငြိမ်ရာတောကျောင်းတွေမှာ နေနိုင်ရုံမျှနဲ့ ကုန်ကုန်ပြောရရင် ပုထလည် တွေ မမှီဝဲရတဲ့ အရိယာသူတော်ကောင်းတွေသာ မှီဝဲရတဲ့ အနာဂါမ်ဖိုလ် ချမ်းသာကို ရရှိရုံမျှနဲ့ အားရတင်းတိမ် ကျေနပ်မနေရဘူး။ ရဟန်းဟာ အရ ဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ချမ်းသာကိုမရသေး၊ မရောက်သေးဘူးဆိုရင် ဘဝကို အထင် မသေးနဲ့၊ ဘဝကို သွားမချစ်နဲ့၊ ဘဝကို အကျွမ်းမဝင်နဲ့၊ ဘဝနဲ့ မရောနှဲ့လို့ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ပန်းတိုင်အရောက် လှမ်းကိုင်လျှောက်ရေး သတိပေးကာ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ပြည်စုံသီလ၊ ရှိကာမျှ၊ အားရမနေရာ။
- ◆ ကြားမြင်သုတ၊ များကာမျှ၊ အားရမနေရာ။
- ◆ သမာဓိမျှ၊ ကျေနပ်လှ၊ အားရမနေရာ။
- ◆ ဆိတ်ငြိမ်ရာမျှ၊ နေနိုင်လှ၊ အားရမနေရာ။
- ◆ အနာဂါမ်လှ၊ ဖြစ်ကာမျှ၊ အားရမနေရာ။

‘ဘဝ’ နှစ်လုံး

ဘဝဆိုတာ စာလုံးလေးနှစ်လုံးပဲရှိတယ်၊ ‘ဘဝ’ဆိုတာ ဘယ်နှစ်လုံးလဲ (နှစ်လုံးပါဘုရား) အဲဒီနှစ်လုံးကြောင့် လူတွေဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေကြတာ နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ခုခေတ် ဒကာ၊ ဒကာမတွေက နှစ်လုံးရောဂါသည်တွေမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား) နှလုံးရောဂါသည်မဟုတ်ဘူးနော်၊ အားအားရှိ ထိနှစ်လုံး ကစားတဲ့ နှစ်လုံးရောဂါသည်ကိုပြောတာ။ ‘ဘဝ’ဆိုတဲ့ နှစ်လုံး၊ ထိနှစ်လုံး

ကစားတဲ့နှစ်လုံးကြောင့် လူတွေဘာဖြစ်နေလဲ (ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေကြပါ တယ်ဘုရား)

ဒီတော့ 'ဘဝ' ဆိုတဲ့နှစ်လုံး ကြောက်စရာမကောင်းဘူးလား (ကောင်း ပါတယ်ဘုရား)

ရောဂေါသောကော

ဘုရားက 'ဘဝ'ကို အထင်မသေးနဲ့၊ 'ဘဝ'နဲ့ မရောနဲ့တဲ့၊ ရောဂေါ- ဘဝနဲ့ရောရင်၊ ရောဂေါ - ကိုယ်ရောဂါ၊ စိတ်ရောဂါ၊ မွေးရောဂါ၊ အိုရောဂါ၊ နှာရောဂါ၊ သေရောဂါတွေ၊ ကွဲရောဂါ၊ ခွဲရောဂါတွေ တွေ့ရဦးမယ်။ သောကော - အဲဒီရောဂါတွေနဲ့တွေ့ရတော့ စိုးရိမ်သောက ဖြစ်ရဦးမယ်၊ ရောဂေါ သောကောလို့ ပြောကြတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)။ မစင်ဆိုတာ နည်းနည်း လေးလည်း အနံ့ဆိုးတယ်၊ နံတယ်မဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)။ မစင်ဆိုတာ နည်းနည်းလေးလည်း အနံ့ဆိုးသလို၊ နံသလို ဘဝဆိုတာလည်း နည်းနည်းလေး ကျန်နေပေမယ့်လည်း ဆင်းရဲတာပဲလို့ ဘုရားက သတိပေးတယ်။ ဘုရားက ဘဝကို မစင်နဲ့ပမာပေးပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူတယ်။ အရဟတ္တဖိုလ် ပန်းတိုင်အရောက် လှမ်းကိုင်လျှောက်ဖို့ ဟောကြားတော်မူတယ်နော် (မှန်လှ ပါဘုရား)

အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ပန်းတိုင်ကိုရောက်မှ ဘဝပြတ်၊ ဘဝရပ်ပြီးတော့ အေးချမ်းသာယာမယ်မဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

'ဘဝ'ဆိုရင် လက်ရှိဘဝ၊ နောက်ဘဝ ဘယ်ဘဝမှ မကောင်းပါဘူး။ ဘဝခန္ဓာရရင် ဘယ်ဘဝ၊ ဘယ်ခန္ဓာမှ မကောင်းပါဘူး။ ခန္ဓာရရင်တော့ မွေး၊ အို၊ နှာ၊ သေ၊ ကွဲ၊ ခွဲဆိုတဲ့ ဆင်းရဲဘေးတွေ၊ လိုတာမရ၊ ရတာမလိုတဲ့ ဆင်းရဲဘေးတွေ ခံရမှာပါပဲ။

လက်ရှိဘဝ၊ နောက်ဘဝ၊ လက်ရှိခန္ဓာ၊ နောင်ခန္ဓာ၊ ဘယ်ဘဝ၊ ဘယ် ခန္ဓာမှမကောင်းတဲ့အတွက် ဘုရားက ချစ်သားရဟန်းတို့ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့

ပန်းတိုင်ကိုရောက်အောင် မြန်မြန်ကြီးလှမ်းကိုင်ပြီး လျှောက်ကြပါလို့ မဟော
ကြားလိုက်ဘူးလား (ဟောကြားလိုက်ပါတယ်ဘုရား)

ဒါဆိုရင် ဒီနေ့ဟောလိုက်တဲ့တရားတော်က ဘာတရားတော်တဲ့လဲ
(ပန်းတိုင်အရောက် လှမ်းကိုင်လျှောက်တရားတော်ပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို့ -

- မစင်နည်းလည်း၊ နံတာပဲ၊ ပြုမြဲဥပမာ။
- ဘဝနည်းနည်း၊ ကျန်တော့လည်း၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသာ။
- ဘဝနည်းနည်း၊ ကျန်တော့လည်း၊ ဆင်းရဲတွေ့ဦးမှာ။
- လက်ရှိဘဝ၊ နောက်ဘဝ၊ ဘယ်ဘဝမှမကောင်းပါ။
- ဘဝရပ်အောင်၊ သတိဆောင်၊ ခုနောင်ကြိုးစားပါ။
- ဘဝပြတ်အောင်၊ သတိဆောင်၊ ခုနောင်ကြိုးစားပါ။
- ခန္ဓာရက၊ ခံကြရ၊ ဘယ်ခန္ဓာမှမကောင်းပါ။
- မွေး၊ အို၊ နာ၊ သေ၊ ကွဲဘေးတွေ၊ မသွေခံရမှာ။
- လိုတာမရ၊ ရတာမလို၊ ဆင်းရဲပို၊ ခံကိုခံရမှာ။

အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ပန်းတိုင်ကို အမြန်ရောက်အောင် ဘယ်လို
လျှောက်ရမလဲ (အမြန်လျှောက်ရမှာပါဘုရား)

အမြန်လျှောက်မှ အမြန်ရောက်မယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

မြန်မြန်လျှောက်သွား+ဗိုလ်ငါးပါး

- ဟိနာယ သဒ္ဓါယ၊ ဟိနေန ဝိရိယေန၊
- ဟိနာယ သတိယာ၊ ဟိနေန သမာဓိနာ၊
- ဟိနာယပညာယ အဂ္ဂသင်္ခါတဿ
- အရဟတ္တဿ ပတ္တိနာမ နဟောတိ။

(သံ၊ ၄၊ ၂၊ ၄၈)

ဘာနဲ့ မြန်မြန်လျှောက်ရမလဲဆိုတော့ မြင့်မြတ်တဲ့ယုံကြည်ချက်သဒ္ဓါ၊ အားထုတ်မှုဝီရိယ၊ အမှတ်မလွတ်မှုသတိ၊ စူးစိုက်တည်ကြည်မှု သမာဓိ၊ သိမှု ပညာဆိုတဲ့ ဗိုလ်ငါးပါးနဲ့ အမြန်လျှောက်ရင် အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ပန်းတိုင်ကို အမြန်ရောက်နိုင်ပါတယ်။ ယုတ်ညံ့တဲ့သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့နဲ့ တော့ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ပန်းတိုင်ကို အမြန်မရောက်နိုင်ဘူးနော် (မှန်လှပါ ဘုရား)

အမြတ်လိုချင်ရင် အမြတ်နဲ့လဲယူရတယ်၊ အမြတ်ကို အယုတ်နဲ့လဲယူလို့ မရဘူး။ လောကဇေး၊ ဓမ္မဇေး စတဲ့အဇေးပေါင်းများစွာ အောင်မြင်ချင်တယ်၊ အမြတ်ဆုံးကိုရယူချင်တယ်ဆိုရင် အမြတ်တရား ဗိုလ်ငါးပါးနဲ့ မရပ်မနား မပြတ်သွားကာယူမယ်ဆိုရင် မရနိုင်ဘူးလား (ရနိုင်ပါတယ်ဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ သဒ္ဓါယုတ်လတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်မရောက်ပါ။
- ◆ ဝီရိယယုတ်လတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်မရောက်ပါ။
- ◆ သတိယုတ်လတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်မရောက်ပါ။
- ◆ သမာဓိယုတ်လတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်မရောက်ပါ။
- ◆ ပညာယုတ်လတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်မရောက်ပါ။
- ◆ သဒ္ဓါမြင့်မြတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်ရောက်မြန်စွာ။
- ◆ ဝီရိယမြင့်မြတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်ရောက်မြန်စွာ။
- ◆ သတိမြင့်မြတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်ရောက်မြန်စွာ။
- ◆ သမာဓိမြင့်မြတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်ရောက်မြန်စွာ။
- ◆ ပညာမြင့်မြတ်၊ အရဟတ်၊ ဖိုလ်မြတ်ရောက်မြန်စွာ။
- ◆ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ပန်းတိုင်ကို၊ ရောက်လို့လျှောက်မြန်စွာ။
- ◆ ပန်းတိုင်အရောက်၊ လှမ်းကိုင်လျှောက်၊ တစ်ထောက်မနားရာ။

ဒကာ၊ ဒကာမတွေ တစ်ထောက်နားဦးမှာလား (မနားတော့ပါဘူး ဘုရား)

- ◆ ပန်းတိုင်အရောက်၊ လှမ်းကိုင်လျှောက်၊ ပန်းတိုင်ရောက်မှအေးမှာပါ။
အရဟတ္တဖိုလ်ပန်းတိုင်ရောက်မှ အေးမှာနော် (မှန်လှပါဘုရား)
- ◆ ပန်းတိုင်အရောက်၊ လှမ်းကိုင်လျှောက်၊ ဘဝကြောက်စရာ။
- ◆ ပန်းတိုင်အရောက်၊ လှမ်းကိုင်လျှောက်၊ ဘဝကြောက်ကြပါ။
(ဘဝကျန်သေးရင် ဆင်းရဲဒုက္ခဘေးတွေ ကျန်ဦးမှာဆိုတော့ ဘဝဆိုတာ ကြောက်စရာကြီးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

အရဟတ္တဖိုလ် ပန်းတိုင်ကိုရောက်မှ ဘဝပျောက်မှာ၊ ဘဝပျောက်မှ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဘေးတွေပျောက်မှာမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ပန်းတိုင်အရောက်၊ လှမ်းကိုင်လျှောက်၊ ဘဝပျောက်မှာပါ။
- ◆ ပန်းတိုင်အရောက်၊ လှမ်းကိုင်လျှောက်၊ ဘဝပျောက်မှဘေးရန်ကွာ။
- ◆ ပန်းတိုင်အရောက်၊ လှမ်းကိုင်လျှောက်၊ ပန်းတိုင်ရောက်မှ ဘေးရန်ကွာ။

ပန်းတိုင်ရောက်သွား ရဟန်းများ

ဒေသနာဝသာနေ တေဘိက္ခု အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိသု။

ဒေသနာဝသာနေ-ဒေသနာတော်အဆုံး၌။ တေဘိက္ခု-သီလစသည်၊ ဂုဏ်ရည်ထင်ရှား၊ ထိုရဟန်းတော်အများတို့သည်။ အရဟတ္တ-ပန်းတိုင်ခေါ်ဆို၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌဟိသု-ကောင်းစွာပျော်ပျော်၊ တည်သွားရောက်သွားတော်မူကြပါပေကုန်သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ဘုရားက ဘဝကို မစင်နဲ့ဥပမာပေးပြီး ဘဝကျန်နေရင် ဆင်းရဲကျန်နေတာပဲ၊ ဘဝဆိုတာ ကြောက်စရာကောင်းတယ်၊ ဘဝကိုကြောက်ကြပါ။ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ပန်းတိုင်ကိုရောက်အောင် အမြန်လျှောက်ကြပါလို့ ရဟန်းတွေကို သတိပေးဟောကြားလိုက်တော့ အဲဒီ သီလ စသည်ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန်းတော်တွေဟာ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ပန်းတိုင်ကို ရောက်သွားကြတယ်။

အားလုံးလူသား အကျိုးများ

သမ္မတ္တာနမ္မိ သာတ္ထိကာ ဓမ္မဒေသနာ အဟောသိ။

တရားနာရောက်လာသူတွေမှာလည်း ဪ - ဘုရားဟောတာ မှန်တာပဲ၊ ဘဝဆိုတာ တကယ်တော့ ကြောက်စရာကောင်းတာပဲ၊ တို့လည်း ဘဝပြတ်အောင်၊ ဘဝရပ်အောင် ဗိုလ်မြတ်ငါးပါးနဲ့ အမြန်လျှောက်မှဖြစ်မယ်၊ အမြန်လျှောက်မှ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ပန်းတိုင်ကို အမြန်ရောက်မှာဖြစ်တယ်စတဲ့ အသိဉာဏ်တွေ အများကြီးရကာ အကျိုးရှိတဲ့ အကျိုးများတဲ့တရားတော်ကြီး ဖြစ်သွားတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေ့ ဝိပဿနာတရား ကြိုးစားပွားများအားလှတ်နေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကိုဟောလိုက်တဲ့တရားက ဘာတရားတဲ့လဲ (ပန်းတိုင်အရောက်လှမ်းကိုင်လျှောက်တရားတော်ပါဘုရား)

ဒီနေ့ တရားနာနေကြတဲ့ဘုန်းကြီးရဲ့ တရားနာပရိသတ်အားလုံး၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ပန်းတိုင်အရောက် နည်းမှန်လမ်းမှန် အကျင့်မှန်နဲ့ လှမ်းကိုင်လျှောက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေ။

(ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ရပါလို၏အရှင်ဘုရား)

“ပန်းတိုင်အရောက် လှမ်းကိုင်လျှောက်” တရားတော်ပြီးပြီ။

“ပန်းတိုင်အရောက်+လှမ်းကိုင်လျှောက်”

ကဗျာများ

- ၁။ သီလလောက်သာ တင်းတိမ်အားရ၊ မနေကြနဲ့ ဘုရားမှာ။
- ၂။ ဓုတင်ကျင့်ကာ တင်းတိမ်အားရ၊ မနေကြနဲ့ ဘုရားမှာ။
- ၃။ ပိဋကတ်သုံးပုံ သင်ယူပို့ချ၊ တင်းတိမ်အားရ မနေရာ။
- ၄။ ဈာန်တွေရကာ တင်းတိမ်အားရ၊ မနေကြနဲ့ ဘုရားမှာ။
- ၅။ တောကျောင်းနေကာ တင်းတိမ်အားရ၊ မနေကြနဲ့ ဘုရားမှာ။
- ၆။ ကုန်ကုန်ပြောမယ် အနာဂါမ်ဖြစ်လို့၊ သင်တို့အားရ မနေရာ။
- ၇။ မစင်ဆိုတာ နည်းနည်းလေးလည်း၊ အနံ့ဆိုးမြဲ မှတ်စမ်းပါ။
- ၈။ မစင်ဆိုတာ နည်းနည်းလေးလည်း၊ နံတာပဲလို့ မှတ်စမ်းပါ။
- ၉။ ဘဝဆိုတာ နည်းနည်းလေးလည်း၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ ပေးဦးမှာ။
- ၁၀။ ဘဝကျန်ရင် ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ အမှန်မူချ ကျန်ဦးမှာ။
- ၁၁။ ဘဝဆိုတာ အကုန်ပြတ်လို့၊ မြတ်သောဖိုလ်သို့ ရောက်ဖို့ရာ။
- ၁၂။ မြတ်သောသဒ္ဓါ ယုံကြည်ချက်နဲ့၊ အတည်ဆက်လက် လျှောက်မြန်စွာ။
- ၁၃။ ရဲရင့်ပြတ်သား လွဲလအားနဲ့၊ အသုံးချသွား လျှောက်မြန်စွာ။
- ၁၄။ မြတ်သတိဗိုလ် အမြဲကပ်လို့၊ အမြဲရှုမှတ် လျှောက်မြန်စွာ။
- ၁၅။ စူးစိုက်တည်ကြည် သမာဓိနဲ့၊ ခါခါအပြည့် လျှောက်မြန်စွာ။
- ၁၆။ အသိဉာဏ်ဗိုလ်မြတ်တရားနဲ့၊ ပြတ်ပြတ်သားသား လျှောက်မြန်စွာ။
- ၁၇။ မြင့်မြတ်သောဖိုလ် ပန်းတိုင်ရောက်မှ၊ ဘေးရန်တွေပျောက် အေးမှာပါ။
- ၁၈။ မြင့်မြတ်သောဖိုလ် ပန်းတိုင်ရောက်မှ၊ ဘဝတွေပျောက် အေးမှာပါ။

(တွေးခါခါ၊ တွေးခါခါ)

အင်္ဂုတ္တုရနိကာယ်+သတ္တကနိပါတ်ပါဠိ+
ဓနဝဂ်+ဥဂ္ဂသုတ္တန်ကို တန်ဆာဆင်၍ ဟောကြားအပ်သော
“ရန်ကုန်မှာနေ+ရန်ကုန်စေ”
တရားတော်

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဟောကြားမယ့်တရားတော်က ဘာတရား
တဲ့လဲ (ရန်ကုန်မှာနေ+ရန်ကုန်စေ တရားတော်ပါဘုရား)

ကဲ - စပြီးတော့ ဟောကြ နာကြရအောင် -

ဥဂ္ဂရောက်လာ လျှောက်ထားလွှာ

အထခေါ ဥဂ္ဂေါ ရာဇမဟာမတ္တော ယေနဘဂဝါ တေနသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္ဒော
ခေါ ဥဂ္ဂေါ ရာဇမဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ -

(အံ၊ ပါ၊ ၂၊ ၄၀၀)

အထခေါ-ထိုအခါ၌။ ဥဂ္ဂေါ-ဥဂ္ဂမည်သော။ ရာဇမဟာမတ္တော-
(ပဿေနဒိကောသလမင်း၏) အမတ်ကြီးသည်။ ယေန-အကြင်အရပ်၌။
ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထိ-ရှိတော်မူ၏။ တေန-ထိုအရပ်၌။ ဝါ-
ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ-ရောက်လာ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ-ရောက်လာပြီး၍။
ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို။ အဘိဝါဒေတွာ-ရိုသေစွာရှိခိုးပြီး၍။ ဧကမန္တံ-
သင့်လျော်လျောက်ပတ်။ တစ်ခုသောနေရာအရပ်၌။ နိသီဒိ-ထိုင်နေပြီ။
ဧကမန္တံ-သင့်လျော်လျောက်ပတ်။ တစ်ခုသောနေရာအရပ်၌။ နိသီန္ဒော-
ထိုင်နေပြီးသော။ ဥဂ္ဂေါ-ဥဂ္ဂမည်သော။ ရာဇမဟာမတ္တော-အမတ်ကြီးသည်။
ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို။ ဧတံ-ဤစကားကို။ အဝေါစ-ကောင်းစွာမသွေ၊
လျှောက်ထားလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ဥဂ္ဂလို့ခေါ်တဲ့ ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီးရဲ့ အမတ်ကြီးဟာ ဘုရား ရှိရာကို ရောက်လာတယ်။ ရောက်လာပြီးတော့ ဘုရားကိုရှိခိုးကာ သင့်တော် တဲ့နေရာမှာ ထိုင်နေတယ်။ အဲဒီသင့်တော်တဲ့နေရာမှာ ထိုင်နေပြီးတဲ့ ဥဂ္ဂ အမတ်ကြီးက မြတ်စွာဘုရားကို ဒီစကား လျှောက်ထားလိုက်တယ်။

လျှောက်ထားပုံမှာ ဒီလိုပါ

ဘယ်လိုလျှောက်ထားလိုက်သလဲဆိုတော့ -

အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဗုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ အဖောစာယံ ဘန္တေ မိဂါရော ရောဟဏေယျော ယာဝ မဟဒ္ဒနော ယာဝ မဟာဘောဂေါတိံ။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား။ အစ္စရိယံ-လက်ဖျစ်ခတ်တီး။ အံ့ချီးထိုက်ပါ ပေစွ။ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား။ အဗ္ဗုတံ-မဖြစ်စဖူး။ အသစ်အထူး ဖြစ်ပါပေစွ။ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား။ ရောဟဏေယျော-ရောဟဏသုဋ္ဌေး၏မြေးဖြစ်သော။ အယံမိဂါရော-ဤမိဂါရသုဋ္ဌေးသည်။ ယာဝ-အလွန်ပင်။ အဖောစ-မြှုပ်နှံ သိမ်းဆည်း၊ ပစ္စည်းနေ၊ ပေါကြွယ်ဝလည်း ပေါကြွယ်ဝပါပေ၏။ ယာဝ- အလွန်ပင်။ မဟဒ္ဒနောစ-နေ့စဉ်အမြဲ၊ သုံးစွဲစရာ၊ များစွာသောဥစ္စာလည်း ရှိပါပေ၏။ ယာဝ-အလွန်ပင်။ မဟာဘောဂေါစ-များပြားလှစွာ၊ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်နှင့် အခြံအရံဘဏ္ဍာလည်းရှိပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝေါစ- လျှောက်ပြီ။

မြတ်စွာဘုရား၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်ပါပေစွ။ မြတ်စွာဘုရား မဖြစ်စဖူး အသစ်အထူး ဖြစ်ပါပေစွ။ မြတ်စွာဘုရား၊ ရောဟဏသုဋ္ဌေးရဲ့ မြေးဖြစ်တဲ့ မိဂါရသုဋ္ဌေးဟာ အလွန်ပင် မြေမှာမြှုပ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ပေါများကြွယ်ဝပါတယ်။ အလွန်ပင် နေ့စဉ်သုံးစွဲစရာဥစ္စာ များစွာရှိပါတယ်။ အလွန်ပင် များပြားလှစွာ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်နဲ့ အခြံအရံ ဘဏ္ဍာတွေ ရှိပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားပါတယ်။

ဘယ်လောက်ပေါတာ မေးမြန်းရှာ

ကိဝ် အဖော့ ပနဂ္ဂ မိဂါရော ရောဟဏေယျော ကိဝ် မဟဒ္ဒနော ကိဝ် မဟာဘောဂေါတိံ။

ဥဂ္ဂ-ဥဂ္ဂ။ ပန-ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်။ ရောဟဏေယျော-ရောဟဏ သူဌေး၏မြေးဖြစ်သော။ မိဂါရော-မိဂါရသူဌေးသည်။ ကိဝ်အဖော့-အဘယ် မျှလောက် မြှုပ်နှံသိမ်းဆည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါကြွယ်ဝပါသနည်း။ ကိဝ် မဟဒ္ဒနော-အဘယ်မျှလောက် နေ့စဉ်သုံးစွဲစရာ များစွာသောဥစ္စာ ရှိပါ သနည်း။ ကိဝ် မဟာဘောဂေါ-အဘယ်မျှလောက် များစွာသော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်နှင့် အခြံအရံဘဏ္ဍာ ရှိပါသနည်း။ ဣတိ-ဤသို့။ အဝေါစ- ကောင်းစွာမသွေ၊ မေးမြန်းတော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

ဥဂ္ဂ၊ ရောဟဏသူဌေးရဲ့မြေးဖြစ်တဲ့ မိဂါရသူဌေးဟာ မြေမှာမြှုပ် ထားတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ အလွန်ပေါများကြွယ်ဝတယ်ဆိုတော့ ဘယ်လောက် ပေါများကြွယ်ဝသလဲ၊ ဘယ်လောက် နေ့စဉ်သုံးစွဲစရာ များတဲ့ဥစ္စာတွေ ရှိ သလဲ၊ ဘယ်လောက် များပြားတဲ့ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်နဲ့ အခြံအရံ ဘဏ္ဍာတွေရှိသလဲလို့ မေးတော်မူလိုက်ပါတယ်။

ပေါများပုံကို လျှောက်ထားဆို

သတံ ဘန္တေ သတသဟဿာနံ ဟိရညဿ၊ ကော ပနဝါဒေါ ရူပိယဿာတိ။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား။ ဟိရညဿ-ရွှေ၏သာလျှင်။ သတသဟဿာနံ -အသိန်းတို့၏။ သတံ-တစ်ရာပါတည်း။ (တစ်နည်း-သတသဟဿာနံသတံ- တစ်ကုဋေပါတည်း။) ရူပိယဿ-ငွေ၏မူကား။ ဝါ-ငွေဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော (စလောင်း၊ သောက်ရေခွက်၊ အခင်း၊ အရုံ အစရှိသော) အသုံးအဆောင်၏ မူကား။ (ပမာဏသင်္ခါနေ-အတိုင်းအတာပမာဏကို ရေတွက်ပြခြင်း၌။)

ဝါဒေါ-ဤရွှေဤမျှ၊ ရှိသည်ပဟု၊ ပြောပြဖွယ်မည်၊ စကားသည်ပင်။
ကောပနအတ္ထိ-အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ (နတ္ထိဇေ-သွေချာအတည်၊
မရှိတော့သည်သာတည်း) ဣတိ-ဤသို့၊ အဝေါစ-ကောင်းစွာမသွေ၊ လျှောက်
ထားလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

မြတ်စွာဘုရား၊ ငွေကို ထည့်မတွက်သေးဘဲ ရွှေချည်းသက်သက်ပင်
သိန်းတစ်ရာ ရှိပါတယ်ဘုရား၊ ဝါ-တစ်ကုဋေရှိပါတယ်ဘုရား၊ ငွေကတော့
ဝါ-ငွေနှုလုပ်ထားတဲ့ စလောင်းသောက်ရေခွက်၊ အခင်း၊ အရုံ စတဲ့ အသုံး
အဆောင်တွေကတော့ တိုင်းတာရေတွက်လို့ မပြနိုင်လောက်အောင် (ရေတွက်
လို့မရနိုင်လောင်အောင်) များပြားလှပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားပါတယ်။

ရန်သူငါးထွေ ဆက်သွယ်နေ

အတ္ထိ ခေါ ဇေတံ ဥဂ္ဂ ဓနံ၊ နေတံ နတ္ထိတိ ဝဂါမိတိ၊ တဂ္ဂ ခေါ ဇေတံ
ဥဂ္ဂ ဓနံ၊ သာဓာရဏံ အဂ္ဂိနာ၊ ဥပကေန၊ ရာဇူဟိ၊ စောရေဟိ၊ အပ္ပိယေဟိ
ဝါယာဓေဟိ။

ဥဂ္ဂ- ဥဂ္ဂ။ ဇေတံဓနံ-ထိုရွှေငွေဥစ္စာသည်။ အတ္ထိခေါ-ရှိပေသည်သာ။
ဇေတံဓနံ-ထိုရွှေငွေဥစ္စာသည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ ဣတိ-ဤသို့။ (အဟံ-ငါသည်။)
နဝဂါမိ-မဆို။ (ဝဂါမိတိ၌ ဣတိသဒ္ဓါ အပိုဟုယူဆ၏)

ဥဂ္ဂ-ဥဂ္ဂ။ စခေါ-သို့သော်လည်း။ တံဇေတံဓနံ-ထိုရွှေငွေဥစ္စာသည်။
အဂ္ဂိနာ-မီးနှင့်လည်းကောင်း။ ဥပကေန-ရေနှင့်လည်းကောင်း။ ရာဇူဟိ-
မင်းတို့နှင့် လည်းကောင်း။ စောရေဟိ-သူခိုး၊ ဓားပြတို့နှင့်လည်းကောင်း။
အပ္ပိယေဟိ - မချစ်ခင်အပ်ကုန်သော။ ဝါယာဓေဟိ - အံ့မွေခံဆိုးတို့နှင့်
လည်းကောင်း။ သာဓာရဏံ-အမြဲတစေ၊ ဆက်သွယ်နေ၏။

ဥဂ္ဂ၊ အဲဒီရွှေငွေဥစ္စာတွေရှိတာကို မရှိဘူးလို့ ငါဘုရား မဟောပါဘူး။
ဒါပေမယ့် အဲဒီရွှေငွေဥစ္စာတွေဟာ မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ သူခိုးဓားပြ၊ မချစ်အပ်တဲ့

အမွေခံဆိုးတွေနဲ့ ဆက်ဆံနေတယ်။ ရန်မကင်းဘူး။ ရန်မကုန်ဘူး။ ရန်မလုံဘူး။

ရန်ကုန်ဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာ

သတ္တခေါ ဣမာနိ ဥဂ္ဂဓနာနံ အသာဓာရဏာနိ အဂ္ဂိနာ၊ ဥဒကေန၊ ရာဇူဟိ၊ စောရေဟိ၊ အပ္ပိယေဟိ ဒါယာဒေဟိ။

ဥဂ္ဂ-ဥဂ္ဂ။ သတ္တ-ခုနစ်မျိုးကုန်သော။ ဣမာနိ ဓနာနိခေါ-ဤ ဟောတော်မူလတ္တံသော ဥစ္စာတို့သည်ကား။ အဂ္ဂိနာ - မီးနှင့်လည်းကောင်း။ ဥဒကေန - ရေနှင့်လည်းကောင်း။ ရာဇူဟိ - မင်းတို့နှင့်လည်းကောင်း။ စောရေဟိ-သူခိုး၊ ဓားပြတို့နှင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပိယေဟိ-မချစ်လုံးလုံး၊ အပြစ်ဖြေ၍၊ မုန်းအပ်ကုန်သော။ ဒါယာဒေဟိ-အမွေခံဆိုးတို့နှင့်လည်းကောင်း။ အသာဓာရဏာနိ-အမြဲအမှန် မဆက်ဆံကြလေကုန်။

ဥဂ္ဂ-ငါဘုရား ယခုဟောမယ့် ဥစ္စာခုနစ်မျိုးကတော့ မီးနဲ့လည်း မဆက်ဆံဘူး၊ ရေနဲ့လည်း မဆက်ဆံဘူး၊ မင်းနဲ့လည်း မဆက်ဆံဘူး၊ သူခိုး၊ ဓားပြတွေနဲ့လည်း မဆက်ဆံဘူး၊ မုန်းစရာကောင်းတဲ့ အမွေခံသားဆိုး သမီးမိက်တွေနဲ့လည်း မဆက်ဆံဘူး။ ရန်ကင်းတယ်၊ ရန်ကုန်တယ်၊ ရန်လုံတယ်။

ကတမာနိသတ္တ၊ သဒ္ဓါဓနံ၊ သီလဓနံ၊ ဟိရိဓနံ၊ ဩတ္ထပ္ပဓနံ၊ သုတဓနံ၊ စာဂဓနံ၊ ပညာဓနံ။

သတ္တ-ခုနစ်မျိုးတို့ဟူသည်။ ကတမာနိ-အဘယ်တို့နည်းဟူမူ။ သဒ္ဓါဓနံ-ယုံကြည်ကြည်ညိုခြင်းဟူသော ဥစ္စာလည်းကောင်း။ သီလဓနံ-သီလဟူသော ဥစ္စာလည်းကောင်း။ ဟိရိဓနံ-ရှက်ခြင်း၊ စက်ဆုပ်ခြင်းဟူသော ဥစ္စာလည်းကောင်း။ ဩတ္ထပ္ပဓနံ-ကြောက်လန့်ခြင်းဟူသော ဥစ္စာလည်းကောင်း။ သုတဓနံ-ကြားနာသင်ယူမှတ်သားထားအပ်သော ဥစ္စာလည်းကောင်း။ စာဂဓနံ-စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်း ဥစ္စာလည်းကောင်း။ ပညာဓနံ-ပညာဟူသော ဥစ္စာလည်းကောင်းတည်း။

အဲဒီ ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်တဲ့ဥစ္စာ (၇)မျိုးက ဘာတွေလဲ ဆိုတော့ -

၁။ သဒ္ဓါဓန-ရတနာသုံးတန်၊ ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုး၊ ခုဘဝ၊ နောက်ဘဝ ဆိုတဲ့ ခုနစ်မျိုးရဲ့အပေါ်မှာ ယုံကြည်ခြင်းဥစ္စာ၊

၂။ သီလဓန-ကိုယ်၊ နှုတ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု သီလဥစ္စာ၊

၃။ ဟိရိဓန-မကောင်းတာတွေပြုရ၊ ပြောရ၊ ကြံရမှာ ရှက်ခြင်းဥစ္စာ၊

၄။ သြတ္တပ္ပဓန-မကောင်းတာတွေ ပြုရ၊ ပြောရ၊ ကြံရမှာ ကြောက်လန့်ခြင်းဥစ္စာ၊

၅။ သုတဓန - ဘုရားဟောထားတဲ့ တရားတော်တွေကို သင်ယူ နာကြား မှတ်သားထားခြင်းဥစ္စာ

၆။ စာဂဓန-ကိုယ့်ရှိတာလေးတွေကို ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း မစား မသောက်ဘဲ ရတနာသုံးပါး၊ မိဘ၊ ဆရာသမား၊ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းတွေကို လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းဥစ္စာ၊ ဆင်းရဲသူတွေ ကို စွန့်ကြဲခြင်းဥစ္စာ၊

၇။ ပညာဓန - ခန္ဓာငါးပါးရဲ့အဖြစ်အပျက်ကို တိုးထွင်းသိကာ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ကင်းဝေးစင်ကြယ်အောင် လောဘ စတဲ့ အတုံးအခဲတွေကို ဖြိုခွဲနိုင်တဲ့ အမှန်ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၊ ကိလေသာ ဆင်းရဲတွေကို ကုန်ဆုံးအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ ဝိပဿနာပညာ၊ မဂ်ပညာဥစ္စာတွေ ဖြစ်တယ်။ (အံ၊ ပါ။ ၂၊ ၃၉၉)

ဣမာနိ ခေါ ဥဂ္ဂ သတ္တ ဓနာနိ အသာဓာရဏာနိ အဂ္ဂိနာ၊ ဥဒကေန၊ ရာဇုဟိ၊ စောရေဟိ၊ အပ္ပိယေဟိ ဒါယာဒေဟိတိ။

ဥဂ္ဂ-ဥဂ္ဂ။ သတ္တ-ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိဓနာနိခေါ-ဤဥစ္စာတို့ သည်ကား။ အဂ္ဂိနာ-မီးနှင့်လည်းကောင်း။ ဥဒကေန-ရေနှင့်လည်းကောင်း။ ရာဇုဟိ-မင်းတို့လည်းကောင်း။ စောရေဟိ-သူခိုး၊ ဓားပြတို့နှင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပိယေဟိ-မချစ်လုံးလုံး၊ အပြစ်ဖုံး၍၊ မုန်းအပ်ကုန်သော။ ဒါယာဒေဟိ-

အမွေခံဆိုးတို့နှင့်။ အသာဓာရဏာနိ-မဆက်ဆံကြကုန်။ ဣတိ-ဤသို့။
အဝေါစ-ကောင်းစွာမသွေ၊ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ဥဂ္ဂ၊ အဲဒီ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ ဟိရိ၊ ဩက္ကပ္ပ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ ဆိုတဲ့ ဥစ္စာ
ခုနစ်မျိုးကတော့ ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ သူခိုး၊ ဓားပြ၊ အမွေခံသားဆိုး သမီးမိုက်
ဆိုတဲ့ ရန်သူမျိုးငါးပါးနဲ့ ဘယ်တော့မှ မဆက်ဆံပါဘူး။ ရန်ကင်းတယ်၊ ရန်
ကုန်တယ်လို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီတော့ ရန်သူငါးပါးနဲ့ မဆက်ဆံတဲ့ဥစ္စာဟာ သဒ္ဓါ စတဲ့ သူတော်
ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ပါး ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေ့ဟောတဲ့ တရားတော်ကို “ရန်သူငါးတန် မဆက်ဆံ” တရားတော်
လို့ အမည်ပေးရင်လည်း ရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ရန်သူငါးတန်၊ မဆက်ဆံ၊ အမှန်ဘယ်ဥစ္စာ။
- ◆ ရန်သူငါးတန်၊ မဆက်ဆံ၊ အမှန်မြတ်သဒ္ဓါ။
- ◆ ရန်သူငါးတန်၊ မဆက်ဆံ၊ အမှန်သီလပါ။
- ◆ ရန်သူငါးတန်၊ မဆက်ဆံ၊ အမှန်ရှက်ခြင်းပါ။
- ◆ ရန်သူငါးတန်၊ မဆက်ဆံ၊ အမှန်ကြောက်ခြင်းပါ။
- ◆ ရန်သူငါးတန်၊ မဆက်ဆံ၊ အမှန်သုတပါ။
- ◆ ရန်သူငါးတန်၊ မဆက်ဆံ၊ အမှန်စာဂပါ။
- ◆ ရန်သူငါးတန်၊ မဆက်ဆံ၊ အမှန်မြတ်ပညာ။
- ◆ မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုး၊ မွေခံဆိုး၊ ရန်မျိုးကုန်တာ ဘယ်ဥစ္စာ။
- ◆ မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုး၊ မွေခံဆိုး၊ ရန်မျိုးကုန်တာ မြတ်သဒ္ဓါ။
- ◆ မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုး၊ မွေခံဆိုး၊ ရန်မျိုးကုန်တာ သီလပါ။
- ◆ မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုး၊ မွေခံဆိုး၊ ရန်မျိုးကုန်တာ ရှက်ခြင်းပါ။
- ◆ မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုး၊ မွေခံဆိုး၊ ရန်မျိုးကုန်တာ ကြောက်ခြင်းပါ။

- မီး, ရေ, မင်း, ခိုး၊ မွေခံဆိုး၊ ရန်မျိုးကုန်တာ သုတပါ။
- မီး, ရေ, မင်း, ခိုး၊ မွေခံဆိုး၊ ရန်မျိုးကုန်တာ စာဂပါ။
- မီး, ရေ, မင်း, ခိုး၊ မွေခံဆိုး၊ ရန်မျိုးကုန်တာ မြတ်ပညာ။

ဒီတော့ တရားနာပရိသတ်၊ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ရန်ကုန်တဲ့၊ ရန်ကင်းတဲ့ ဥစ္စာတွေ ရှိဖို့မလိုဘူးလား (လိုပါတယ်ဘုရား)

ရန်ကုန်တဲ့၊ ရန်ကင်းတဲ့ သဒ္ဓါ စတဲ့ဥစ္စာတွေ ကိုယ့်ရင်ထဲမှာ အမြဲ သိမ်းထားရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောမယ်ဆိုရင် ဒီသဒ္ဓါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာ တွေရှိထားရင်၊ သိမ်းထားရင်၊ ရန်သူမျိုးငါးပါးဆိုတဲ့ အပြင်ရန်၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ အတွင်းရန်ဆိုတဲ့ ရန်ကုန်မယ်၊ ရန်ကင်းမယ်၊ ရန်ဝေးမယ်၊ ရန်အေးမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ တရားနာပရိတ်သတ်တွေ၊ ခုနေတဲ့ မြန်မာ နိုင်ငံရဲ့မြို့တော်ကြီးက ဘာမြို့တဲ့လဲ (ရန်ကုန်မြို့ပါဘုရား)

အေး - ဟုတ်ပြီ၊ ရန်ကုန်မှာနေရင် ရန်ကုန်ဖို့ မလိုဘူးလား (လိုပါတယ် ဘုရား)

ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားကို “ရန်ကုန်” တရား၊ “ရန်ကင်း” တရားလို့ အမည်ပေးမယ်ဆိုရင်လည်း တရားနဲ့ အမည် လိုက်ဖက်ညီတယ်နော် (မှန်လှ ပါဘုရား)

ရန်ကုန်မှာနေ+ရန်ကုန်စေ

ရန်ကုန်မှာနေကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေမှာ သဒ္ဓါစတဲ့ ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်ဥစ္စာတွေ မရှိကြဘူးလား (ရှိကြပါတယ်ဘုရား)

အေး - အဲဒီ သဒ္ဓါစတဲ့ဥစ္စာတွေ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ရှိထားကြပြီးတော့ ရန်ကုန်မှာနေသူတွေ အပြင်ရန်၊ အတွင်းရန်တွေ ကုန်ကြပါစေလို့ အသိဉာဏ် ပေးတဲ့ “ရန်ကုန်မှာနေ+ရန်ကုန်စေ” တရားတော်။

ဘာတရားတဲ့လဲ (ရန်ကုန်မှာနေ+ရန်ကုန်စေ တရားတော်ပါဘုရား)
တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောရမယ်ဆိုရင် “ရန်ကုန်မှာနေ+ရန်ကင်းစေ”
တရားနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ရန်ကုန်ဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဘယ်ဥစ္စာတဲ့လဲ။
- ◆ ရန်ကုန်ဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ သဒ္ဓါပဲ။
- ◆ ရန်ကုန်ဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ သီလပဲ။
- ◆ ရန်ကုန်ဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ အရှက်ပဲ။
- ◆ ရန်ကုန်ဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ အကြောက်ပဲ။
- ◆ ရန်ကုန်ဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ သူတပဲ။
- ◆ ရန်ကုန်ဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ စာဂပဲ။
- ◆ ရန်ကုန်ဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ ဝညာပဲ။
- ◆ ရန်ကုန်မှာနေ၊ ရန်ကုန်စေ၊ ဟောဝေတရားပဲ။

- ◆ ရန်ကင်းဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဘယ်ဥစ္စာတဲ့လဲ။
- ◆ ရန်ကင်းဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ သဒ္ဓါပဲ။
- ◆ ရန်ကင်းဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ သီလပဲ။
- ◆ ရန်ကင်းဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ အရှက်ပဲ။
- ◆ ရန်ကင်းဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ အကြောက်ပဲ။
- ◆ ရန်ကင်းဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ သူတပဲ။
- ◆ ရန်ကင်းဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ စာဂပဲ။
- ◆ ရန်ကင်းဥစ္စာ၊ လောကမှာ၊ ဥစ္စာ ပညာပဲ။
- ◆ ရန်ကုန်မှာနေ၊ ရန်ကင်းစေ၊ သီလေတရားပဲ။

အကျဉ်းချုပ်ဂါထာတော်တွေ ဆက်ပြီးတော့ နာယူကြပါစို့။

သူတော်ဥစ္စာ+ခုနစ်ဖြာ

သဒ္ဓါဓနံ သီလဓနံ၊

ဟိရိဓနံ ဩတ္တပ္ပိယံ ဓနံ၊

သုတဓနဉ္စ ဇာဂေါစ၊

ပညာ ဝေ သတ္တမံ ဓနံ။

သဒ္ဓါဓနံ-ယုံတတ်ကြည်တတ်၊ ဥစ္စာမြတ်သည်လည်းကောင်း။

သီလဓနံ-ကိုယ်၊ နှုတ်နှစ်လီ၊ အတည်ထိန်းတတ်၊ သီလဥစ္စာမြတ်သည်
လည်းကောင်း။

ဟိရိဓနံ-ရှက်ခြင်းခေါ်မှတ်၊ ဥစ္စာမြတ်သည်လည်းကောင်း။

ဩတ္တပ္ပိယံဓနံ-ကြောက်တတ်လန့်တတ်၊ ဥစ္စာမြတ်သည်လည်းကောင်း။

သုတဓနဉ္စ-ကြားနာသင်မှတ်၊ တရားတည်းဟူသော ဥစ္စာမြတ်သည်
လည်းကောင်း။

ဇာဂေါစဓနံ-စွန့်ကြဲလျှံတတ်၊ ဥစ္စာမြတ်သည်လည်းကောင်း။

ဝေ-စင်စစ်ဧကန်၊ အမှန်အားဖြင့်။

ပညာ-ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ဖြစ်ပျက်တာကို၊ သေချာသိတတ်၊ ပညာမြတ်
ဟူသော။ သတ္တမံ-ခုနစ်ပါးမြောက်ဖြစ်သော။ ဓနံစ-ဥစ္စာသည်လည်းကောင်း။
(ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏။)

ယဿ ဒေတေ ဓနာ အတ္ထိ၊

ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿဝါ။

သ ဝေ မဟဒ္ဓနော လောကေ၊

အလေယျော ဒေဝမာနုသေ။

ဣတ္ထိယာဝါ-မိန်းမမူလည်းဖြစ်သော။ ပုရိသဿဝါ-ယောက်ျားမူ
လည်း ဖြစ်သော။ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒေတေဓနာ-ထိုသူတော်
ကောင်းဥစ္စာ၊ ခုနစ်ဖြာတို့သည်။ အတ္ထိ-သေချာအစုံ ရှိကြကုန်၏။ သ-သော-
သူတော်ဥစ္စာ၊ ခုနစ်ဖြာရှိတတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သည်။ ဝေ-စင်စစ်ဧကန်၊ အမှန်

တကယ်ပင်။ လောကေ-သတ္တလောက၌။ မဟဒ္ဒနော-များသောဥစ္စာရှိသူ မည်သည်။ ဒေဝဗာနုသေ-နတ်လူအပေါင်း၌၊ ဝါ-နတ်လူအပေါင်းတွင်။ အဇေယျော-မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုး၊ မွေခံဆိုးသူ၊ ပြင်ရန်သူနှင့်၊ တစ်မူထပ်ပြော၊ လော၊ ဒေါ၊ မောဟ၊ တွင်းကရန်သူ၊ အဆူဆူတို့၊ မှတ်ယူပိုင်ပိုင်၊ မအောင်နိုင် မလွမ်းမိုးနိုင်သူသည်။ ဟောတိ-မုချပုံသေ၊ ဖြစ်ရပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

ဥစ္စာပေါသု+ဘယ်လိုလူ

မိန်းမမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ယောက်ျားမှာပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီသဒ္ဒါ စတဲ့ သူတော် ကောင်းဥစ္စာခုနစ်ပါး ရှိနေတယ်ဆိုရင်-အဲဒီသူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေရှိနေတဲ့ မိန်းမ၊ ယောက်ျားကို အမှန်ပင် သတ္တလောကမှာ များတဲ့ဥစ္စာရှိတဲ့သူ၊ ဥစ္စာ ပေါတဲ့သူလို့ ခေါ်ဆိုရတယ်။

ဒီတော့ သဒ္ဒါ စတဲ့ သူတော်တောင်းဥစ္စာတွေရှိမှ တကယ်ဥစ္စာပေါတဲ့ လူ ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဥစ္စာပေါတဲ့လူဟာ ဘယ်လိုလူပါလိမ့် (သဒ္ဒါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာ တွေ ရှိသူပါဘုရား)

ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားကို “ဥစ္စာပေါသု ဘယ်လိုလူ” တရားလို့ အမည် ပေးရင်လည်း ရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဥစ္စာပေါသု၊ လောကလူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- ◆ ဥစ္စာပေါသု၊ လောကလူ၊ သဒ္ဒါရှိသူပဲ။
- ◆ ဥစ္စာပေါသု၊ လောကလူ၊ သီလရှိသူပဲ။
- ◆ ဥစ္စာပေါသု၊ လောကလူ၊ အရှက်ရှိသူပဲ။
- ◆ ဥစ္စာပေါသု၊ လောကလူ၊ အကြောက်ရှိသူပဲ။
- ◆ ဥစ္စာပေါသု၊ လောကလူ၊ သုတရှိသူပဲ။

- ◆ ဥစ္စာပေါသု၊ လောကလူ၊ စာဂရှိသူပဲ။
- ◆ ဥစ္စာပေါသု၊ လောကလူ၊ ပညာရှိသူပဲ။

ဘယ်ရန်သူမှ+အောင်မရ

အဲဒီ သဒ္ဓါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေရှိတဲ့သူကို မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ သူဦး၊ ဓားပြ၊ အမွေဆံဆိုး ဆိုတဲ့ အပြင်ရန်သူတွေနဲ့ ကိုယ့်သန္တာန်မှာဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ အတွင်းကိလေသာရန်သူတွေက ဘယ်တော့မှ မအောင်နိုင်ဘူး၊ မလွှမ်းမိုးနိုင်ဘူးတဲ့။

ဒီတော့ အပြင်ရန်၊ အတွင်းရန်ဆိုတဲ့ ဘယ်ရန်သူတွေကမှ မအောင်နိုင်တဲ့၊ မလွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့လူဆိုတာ သဒ္ဓါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေရှိတဲ့လူ ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘယ်ရန်သူမှ အောင်မရတဲ့လူဟာ ဘယ်လိုလူပါလိမ့် (သဒ္ဓါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေ ရှိသူပါဘုရား)

ဒီနေရာလေးအတိုင်းပြောမယ်ဆိုရင် “ဘယ်ရန်သူမှ+အောင်မရ” တရားတော်လို့ အမည်ပေးရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကိုယ့်သန္တာန်မှာရှိနေတဲ့ သဒ္ဓါစတဲ့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာတွေကို ဘယ်ရန်သူကမှ အောင်လို့လည်းမရဘူး၊ ဘယ်ရန်သူကမှ ယူလို့လည်းမရဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားတော်ကို “ဘယ်ရန်သူမှ+ယူမရ” တရားတော်လို့ အမည်ပေးရင်လည်း ရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို့ -

- ◆ ဘယ်ရန်သူမှ၊ အောင်မရသူ၊ လောကလူ၊ ဘယ်သူဖြစ်သလဲ။
- ◆ ဘယ်ရန်သူမှ၊ အောင်မရသူ၊ လောကလူ၊ သဒ္ဓါရှိသူပဲ။
- ◆ ဘယ်ရန်သူမှ၊ အောင်မရသူ၊ လောကလူ၊ သီလရှိသူပဲ။
- ◆ ဘယ်ရန်သူမှ၊ အောင်မရသူ၊ လောကလူ၊ အရှက်ရှိသူပဲ။

- ဘယ်ရန်သူမှ၊ အောင်မရသူ၊ လောကလူ၊ အကြောက်ရှိသူပဲ။
- ဘယ်ရန်သူမှ၊ အောင်မရသူ၊ လောကလူ၊ သူတရှိသူပဲ။
- ဘယ်ရန်သူမှ၊ အောင်မရသူ၊ လောကလူ၊ စာဂရှိသူပဲ။
- ဘယ်ရန်သူမှ၊ အောင်မရသူ၊ လောကလူ၊ ပညာရှိသူပဲ။

အထပ်ထပ်အခါခါ+အားထုတ်ပါ

တသွာ သဗ္ဗဒ္ဓ သီလဒ္ဓ၊
 ပသာဒံ ဓမ္မဒဿနံ၊
 အနုယုဇ္ဇေထ မေဓာဝီ၊
 သရံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ။

တသွာ-ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ-သစ္စာသိမြင်၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ သာသနံ-
 အဆုံးအမ၊ ဩဝါဒကို။ သရံ-သရဇ္ဈော-အမြဲနေ့ည၊ သတိရသော။ မေဓာဝီ-
 ပညာရှိသည်။ သဗ္ဗဒ္ဓ-သဒ္ဓါတရားကိုလည်းကောင်း။ သီလဒ္ဓ-သီလကိုလည်း
 ကောင်း။ ပသာဒ-ရတနာသုံးပါးတို့၌ ကြည်ညိုခြင်းကိုလည်းကောင်း။
 ဓမ္မဒဿန-သစ္စာလေးတန်၊ သိမြင်ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ အနုယုဇ္ဇေထ-
 အထပ်ထပ်အခါခါ၊ အားထုတ်သင့်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

သူတော်ကောင်းဥစ္စာခုနစ်ပါးရှိတဲ့သူသာ များတဲ့ဥစ္စာရှိသူ၊ ဥစ္စာပေါသူ
 ဖြစ်ပြီးတော့ အပြင်ရန်သူ၊ အတွင်းရန်သူ ဘယ်ရန်သူကမှ မအောင်မြင်နိုင်တဲ့
 သူဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘုရားရှင်ရဲ့အဆုံးအမကို သတိရနေတဲ့ ပညာရှိသူ
 ဟာ သဒ္ဓါရှိအောင် သဒ္ဓါပွားအောင် အမြဲနေ့ည အထပ်ထပ်အခါခါ အားထုတ်
 ရမယ်၊ သီလရှိအောင် အထပ်ထပ်အခါခါ အားထုတ်ရမယ်၊ ရတနာသုံးပါး
 ကြည်ညိုမှုတွေ တိုးပွားလာအောင် အထပ်ထပ်အခါခါ အားထုတ်ရမယ်၊
 သစ္စာလေးပါး သိမြင်အောင် အထပ်အထပ်အခါခါ အားထုတ်ရမယ်လို့
 မြတ်စွာဘုရားက တိုက်တွန်းတော်မူတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆိုပြီး တရားသိမ်းကြရအောင် -

- ◆ သဒ္ဓါရှိအောင်၊ သတိဆောင်၊ ခုနောင်ကြိုးစားပါ။
  - ◆ သီလရှိအောင်၊ သတိဆောင်၊ ခုနောင်ကြိုးစားပါ။
  - ◆ ရတနာသုံးတန်း၊ ကြည်ညိုရန်၊ အမြန်ကြိုးစားပါ။
  - ◆ သစ္စာလေးတန်း၊ သိမြင်ရန်၊ အမြန်ကြိုးစားပါ။
- ရန်ကုန်မှာနေ၊ ရန်ကုန်စေ၊ ဟောဝေတရားပါ။
 ရန်ကုန်မှာနေ၊ ရန်ကင်းစေ၊ ဟောဝေတရားပါ။

ရန်ကုန်မှာနေ+ရန်ကုန်စေ တရားတော် ပြီးပြီ။

“ရန်ကုန်မှာနေ+ရန်ကုန်စေ”

ကဗျာများ

- ၁။ ရန်ကုန်မှာနေ ရန်ကုန်သွားဖို့
ရန်ကုန်တရားကို ဟောပြမယ်။
- + ရန်ကုန်ဥစ္စာ ဘယ်တရားလဲ
သေချာခွဲတော့ သဒ္ဓါကွယ်။
- + ရန်ကုန်ချင်ရင် သဒ္ဓါတရားကို
ရင်မှာထည့်ထား ဆောင်ရမယ်။

- ၂။ ရန်ကုန်ဥစ္စာ ဘယ်တရားလဲ
သေချာခွဲတော့ သီလကွယ်။
- + ရန်ကုန်ချင်ရင် သီလတရားကို
ရင်မှာထည့်ထား ဆောင်ရမယ်။

- ၃။ ရန်ကုန်ဥစ္စာ ဘယ်တရားလဲ
သေချာခွဲတော့ အရှက်ကွယ်။
- + ရန်ကုန်ချင်ရင် အရှက်တရားကို
ရင်မှာထည့်ထား ဆောင်ရမယ်။

- ၄။ ရန်ကုန်ဥစ္စာ ဘယ်တရားလဲ
သေချာခွဲတော့ အကြောက်ကွယ်
- + ရန်ကုန်ချင်ရင် အကြောက်တရားကို
ရင်မှာထည့်ထား ဆောင်ရမယ်။

၅။ ရန်ကုန်ဥစ္စာ ဘယ်တရားလဲ
သေချာခွဲတော့ သုတကွယ်။

+ ရန်ကုန်ချင်ရင် သုတ,တရားကို
ရင်မှာထည့်ထား ဆောင်ရမယ်။

၆။ ရန်ကုန်ဥစ္စာ ဘယ်တရားလဲ
သေချာခွဲတော့ စာဂကွယ်။

+ ရန်ကုန်ချင်ရင် စာဂတရားကို
ရင်မှာထည့်ထား ဆောင်ရမယ်။

၇။ ရန်ကုန်ဥစ္စာ ဘယ်တရားလဲ
သေချာခွဲတော့ ပညာကွယ်။

+ ရန်ကုန်ချင်ရင် ပညာတရားကို
ရင်မှာထည့်ထား ဆောင်ရမယ်။

+ သဒ္ဓါစသည် ဥစ္စာများကို
ရင်မှာထည့်ထား ဆောင်ရင်ကွယ်။

+ မီး, ရေ, မင်းပါ, ခိုးသူများနဲ့
မွေခံဆိုးများ ရန်ကုန်မယ်။

+ မီး, ရေ, မင်းပါ, ခိုးသူများနဲ့
မွေခံဆိုးများ ရန်ကင်းမယ်။

+ မီး, ရေ, မင်းပါ, ခိုးသူများနဲ့
မွေခံဆိုးများ ရန်ကုန်စေ။

- + ရန်ကုန်မှာနေ ရန်ကုန်သွားဖို့
ရန်ကုန်တရားကို ဟောပြော။
- + မီး, ရေ, မင်းပါ, ခိုးသူများနဲ့
မွေခံဆိုးများ ရန်ကင်းစေ။
- + ရန်ကုန်မှာနေ ရန်ကင်းသွားဖို့
ရန်ကင်းတရားကို ဟောပြော။
(ဆောင်ထားလေ)၂

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ သတ္တကနိပါတ်ပါဠိ၊
 အဗျာကတဝဂ်၊ ကိမိလသုတ္တန်ကို တန်ဆာဆင်၍
 ဟောကြား ပြောကြားအပ်သော
 “အရေးကြီးလှ+ဂါရဝ”
 တရားတော်

ဒီနေ့ တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတွေကို ဟောကြား
 မည့်တရားတော်က “အရေးကြီးလှ+ဂါရဝ” တရားတော်နော် (မှန်လှပါဘုရား)
 ကဲ - စပြီးတော့ ဟောကြား နာကြရအောင် -

ကျည်းပင်တောမှာ စောမြတ်စွာ

ဧကံသမယံ ဘဂဝါ ကိမိလယံ ဝိဟရတိ နိဗ္ဗလဝနေ။

(အံ၊ ပါ၊ ၂၊ ၄၆၀)

ဧကံ-တစ်ပါးသော။ သမယံ-အခါ၌။ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်။
 ကိမိလယံ-ကိမိလမြို့အနီး၌။ နိဗ္ဗလဝနေ-ကျည်းပင်တော၌။ ဝိဟရတိ-
 သီတင်းသုံးရွှင်ဖျော်၊ နေထိုင်တော်မူပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အခါတစ်ပါးမှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ကိမိလမြို့ရဲ့အနီးက
 ကျည်းပင်တောမှာ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူပါတယ်။

အရှင်ကိမိလ မေးလျှောက်ပြ

အထခေါ် အာယသ္မာ ကိမိလော ယေနဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပ
 သင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိမိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ
 အာယသ္မာ ကိမိလော ဘဂဝန္တံ ဧတေဝေါစ “ကောနုခေါဘန္တေ ဟေတု ကော
 ပစ္စယော၊ ယေန တထာဂတေ ပရိနိဗ္ဗုတေ သဒ္ဓမ္မော န စိရဋ္ဌိတိတော
 ဟောတိ” တိ။

အထခေါ-ထိုအခါ၌။ အယသွာကိမိလော-အရှင်ကိမိလသည်။ ယေန-
 အကြင်အရပ်၌။ ဘဝဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ (အတ္ထိ-ရှိတော်မူ၏။) တေန-
 ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ-ရောက်လာ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ-ရောက်လာပြီး၍။
 ဘဝဝန္တ-မြတ်စွာဘုရားကို။ အဘိဝါဒေတွာ-ရိုသေစွာရှိခိုးပြီး၍ ကေမန္တ-
 သင့်တင့်လျောက်ပတ်၊ တစ်ခုသောနေရာအရပ်၌။ နိသီဒိ-ထိုင်နေပြီး။ ကေမန္တ-
 -သင့်တင့်လျောက်ပတ်၊ တစ်ခုသောနေရာအရပ်၌။ နိသီဒ္ဓောခေါ-ထိုင်နေပြီး
 သော။ အာယသွာ ကိမိလော-အရှင်ကိမိလသည်။ ဘဝဝန္တ-မြတ်စွာဘုရားကို။
 ဧတံ-ဤစကားကို။ အဝေါစ-လျှောက်ထားပြီး။ (ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်။
 အဝေါစ-လျှောက်ထားသနည်းဟူမူ။) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား။ ယေန-အကြင်
 အကြောင်းကြောင့်။ တထာဂတေ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ-ပရိ
 နိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးလျှင်။ သဒ္ဓမ္မော-သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်
 သည်။ စိရဋ္ဌိတိကော-ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခြင်းရှိသည်။ နဟောတိ-မဖြစ်။
 သောဟေတု-ထိုအကြောင်းသည်။ ကောနုခေါ-အဘယ်ပါနည်း။ သောပစ္စ
 ယော-ထိုအကြောင်းပစ္စည်းသည်။ ကော-အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ-ဤသို့။
 အဝေါစ-ကောင်းစွာမသွေ၊ မေးလျှောက်လိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ကျည်းပင်တောမှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူ
 တဲ့အခါမှာ အရှင်ကိမိလဟာ ဘုရားရှင်ရှိရာ အရပ်ကို ရောက်လာပါတယ်။
 ရောက်လာပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးတယ်၊ ရှိခိုးပြီးတော့
 သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော နေရာအရပ်မှာ ထိုင်ကာ အရှင်ကိမိလက
 မြတ်စွာဘုရားကို ဒီစကား လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလျှောက်ထား
 သလဲဆိုတော့ “အရှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးတဲ့
 အခါမှာ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့
 မှုမရှိခြင်း အကြောင်းဟာ ဘယ်အကြောင်းပါလဲ” ဘုရားလို့ လျှောက်ထား
 လိုက်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓအဂါရဝ ဟောကာပြ

၁။ ဣစ ကိမိလ တထာဂတေ ပရိနိဗ္ဗတေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယော၊
ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာယော သတ္တရိ အဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ အပ္ပတိဿာ။

ကိမိလ-ကိမိလ။ ဣစ-ဤသာသနာတော်၌။ တထာဂတေ-မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗတေ-ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးသည်ရှိသော်။ ဘိက္ခု-
ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိယော-ရဟန်းမတို့သည်လည်းကောင်း။
ဥပါသကာ-သီတင်းသည် ဒါယကာတို့သည် လည်းကောင်း။ ဥပါသိကာယော-
သီတင်းသည် ဒါယိကာမတို့သည် လည်းကောင်း။ သတ္တရိ-မြတ်စွာဘုရား၌။
အဂါရဝါ-ရိုသေလေးစား၊ အရေးထားခြင်း မရှိကြကုန်ဘဲ။ အပ္ပတိဿာ-
အဆုံးအမ အမိန့်စကား လေးစားနာယူခြင်း မရှိကြကုန်ဘဲ။ ဝိဟရန္တိ-နေကြ
ကုန်၏။

ချစ်သား ကိမိလ၊ ဒီသာသနာတော်မှာ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံပြီးရင်
ရဟန်း၊ ရဟန်းမ၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမဆိုတဲ့ ပရိသတ်လေးပါးဟာ မြတ်စွာ
ဘုရားရဲ့ အပေါ်မှာ ရိုသေလေးစားမှု မရှိကြဘဲ နေကြလိမ့်မယ်၊ အဆုံးအမ
စကား လေးစားနာယူခြင်း မရှိကြဘဲ နေကြလိမ့်မယ်တဲ့။

ဒီနေရာမှာ “သတ္တရိအဂါရဝ” အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာက ဒီလို
ဖွင့်ပြတယ်။ စေတီရင်ပြင် စတဲ့ အရပ်တွေမှာ ထီးဆောင်းဖိနပ်စီးပြီး သွား
လာတာ၊ အထူးထူးအပြားပြား အကျိုးမရှိတဲ့ စကားတွေပြောပြီး နေထိုင်
သွားလာတာဟာ ဘုရားကို မရိုသေရာ၊ မလေးစားရာ ရောက်တယ်တဲ့။

(အံ၊ ၄၊ ၇၆)

ဒီတော့ ဘုရားဝိုင်းထဲသွား၊ ဘုရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စကားတွေ မပြောဆို
ဘဲ ပြောဆိုနေထိုင်ကြတာတွေ၊ ဘုရားသွား မဝတ်သင့်တဲ့ အဝတ်တွေ ဝတ်ဆင်
သွားလာနေကြတာတွေအားလုံး သတ္တရိ အဂါရဝ ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါ
ဘုရား)

ပရိသတ်လေးပါးဟာ ဘုရားရဲ့အပေါ်မှာ ရှိသေလေးစားမှု မရှိဘူး ဆိုရင် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့မှာ မဟုတ်ဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဓမ္မအဂါရဝ ဟောကာပြ

၂။ ဓမ္မ အဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ အပ္ပတိဿာ။

ပရိသတ်လေးပါးဟာ တရားတော်မှာ ရှိသေလေးစားခြင်း မရှိဘူး ဆိုရင်၊ တရားတော်လာတဲ့အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မရှိဘူးဆိုရင် သူတော် ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့မှု မရှိနိုင်ဘူးတဲ့။

ဓမ္မအဂါရဝဆိုတာ တရားနာရာ အရပ်တွေ သွားထိုင်ပြီး အိပ်ငိုက်နေ တာ၊ အထူးထူးအပြားပြား တရားနဲ့ မပတ်သတ်တဲ့ အကျိုးမရှိတဲ့ စကားတွေ ပြောဆိုနေတာဟာ ဓမ္မအဂါရဝ ဖြစ်တယ်။ (အံ၊ ၄၊ ၃၊ ၇၆)

တရားဟောတဲ့ ဆရာတော်တွေက မျက်စိမှိတ်ပြီး ပါဠိတော်တွေ ရွတ်ပြီး ဟောပြောနေတဲ့အခါ တချို့ဒကာ၊ ဒကာမတွေက စကားတိုးတိုးပြော တာ၊ စကားကျယ်ကျယ်ပြောတာဟာ ဓမ္မအဂါရဝတွေပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ စကားပြောတဲ့ လူတွေကို အပြင်ထွက်ပြောကြပါ။ တရားဟောရတာ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်တယ်လို့ ပြောရပါတယ်။

တရားနာလာရင် စကားမပြောပါနဲ့။ ဓမ္မအဂါရဝ ဖြစ်တယ်လို့ သတိ ပေးရပါတယ်။ ဒီတော့ တရားမလေးစားတာ၊ တရားဟောသူကို မလေးစား တာဟာ ဓမ္မအဂါရဝဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

သံဃအဂါရဝ ဟောကာပြ

၃။ သံဃော အဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ အပ္ပတိဿာ။

ဘုရားရဲ့ တပည့်သား သံဃာတော်များရဲ့ အပေါ်မှာ ရှိသေလေးစားမှု မရှိခြင်း၊ သံဃာတော်များရဲ့ စကားကို လိုက်နာမှုမရှိခြင်းလည်း သူတော် ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့မှု မရှိနိုင်ဘူးတဲ့။

သံဃာအဂါရဝဆိုတာ သံဃာတော်များရဲ့ အလယ်မှာ လက်မြှောက် ပြီး အထူးထူးအပြားပြား အကျိုးမများတဲ့ စကားတွေကို ပြောဆိုနေတာ၊ ထေရု၊ နဝ၊ မဇ္ဈိမသံဃာတော်များရဲ့ အပေါ်မှာ ရိုသေလေးစားခြင်းမရှိဘဲ ပြုမူ၊ ပြောဆိုနေထိုင်တာဟေ့ပါပဲ။ (အံ၊ ၄၊ ၃၊ ၇၆) သံဃာမလေးစားတာ ဟာ သံဃာအဂါရဝ ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

သိက္ခာအဂါရဝ ဟောကာပြ

၄။ သိက္ခာယ အဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ အပ္ပတိဿာ။

ပရိသတ်လေးပါးဟာ လူလူဆိုင်ရာ၊ ရဟန်းရဟန်းဆိုင်ရာ ကျင့်ရမယ့် သိက္ခာတွေကို ရိုသေမှု လေးစားမှု မရှိဘူးဆိုရင်၊ သိက္ခာကို လိုက်နာကျင့်သုံး မှု မရှိဘူးဆိုရင် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်နိုင် ပါ့မလား (မတည်နိုင်ပါဘုရား)

သိက္ခာမကျင့်ရင် သူတော်ကောင်းတရားတွေ ကွယ်ပျောက်ဖို့ သိပ် မကြာတော့ဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

သိက္ခာမကျင့်တာဟာ သိက္ခာအဂါရဝ ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

သမာဓိအဂါရဝ ဟောကာပြ

၅။ သမာဓိသ္မိံ အဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ အပ္ပတိဿာ။

သမာဓိဆိုတာ အာရုံတစ်ခုတည်းကိုပဲ ကောင်းစွာထားတာ၊ အာရုံ တစ်ခုတည်းမှာပဲ စိတ်ကို တည်စေတာကိုပဲ သမာဓိလို့ဆိုတယ်။ သမာဓိလို့ ခေါ်တယ်။ တည်ကြည်ခြင်းလို့ ဘာသာပြန်ဆိုကြတယ်။ အာရုံတစ်ခုတည်း မှာ တည်တော့ ကြည်သွားတယ် မဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား) လေမတိုက် တဲ့အခါ၊ လေမတိုက်တဲ့ အရပ်မှာ မီးထွန်းရင် ဆီမီးလျှံတွေဟာ မီးမငြိမ်း ဘဲ တည်နေ၊ ငြိမ်မနေဘူးလား (ငြိမ်နေပါတယ်ဘုရား) လေတိုက်တဲ့အရပ်မှာ ဆီမီးလျှံတွေ ညှိထွန်းလို့ရရဲ့လား (မရပါဘုရား)

အေး-သမာဓိဟာ လေမတိုက်တဲ့ အရပ်မှာ ဆီမီးလျှံတွေ တည်နေ
သလို စိတ်ရဲ့တည်ကြည်မှု ရှိနေတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)
နိဝါတေ ဒီပစ္စိနံ ဌိကိဝိယ ဓေတသော ဌိတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

(အဋ္ဌသာလီနိဋ္ဌ/၁၆၂)

အဲဒီ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိတရားမှာ ရှိသေလေးစားမှု မရှိရင်
သမာဓိအားနည်း၍ သမာဓိဆိုင်ရာ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မရှိရင် သူတော်
ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ မတည်နိုင်ဘူးနော် (မှန်လှပါ
ဘုရား)

ဒီတော့ တရားနာတဲ့အခါ၊ တရားဟောတဲ့အခါ တရားတော်မှာ
စိတ်တည်နေရမယ်၊ စိတ်တည်နေမှ စိတ်ကြည်မယ်၊ တည်မှ ကြည်မယ်၊
ဘယ်အလုပ်ကိုပဲ လုပ်လုပ် တည်တည်ကြည်ကြည် လုပ်ရမယ်နော် (မှန်လှပါ
ဘုရား)

တိုက်ဆိုင်တာလေး ခွင့်လွှတ်ပါ

တစ်ခါက ဘုန်းကြီး ဒီတရားဟောရင်း ဒီသမာဓိအကြောင်း ပြောတဲ့
အခါမှာ “ကိုယ်က ဝက်သားရောင်းစားဆိုရင်လည်း ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ဈေး
ယူထားပြီးရင် အလေးမခိုး၊ ရေမထိုးဘဲ တည်တည်ကြည်ကြည် သမာဓိနဲ့
ရောင်းသင့်တယ်” လို့ ထည့်ဟောမိပါတယ်။

တရားပွဲပြီးတော့ တရားထောက်ဒကာကြီးက ဆရာတော်ရဲ့ ဒီနေ့
တရားပွဲ အလှူရှင်က ဒီဒကာမကြီး ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား၊ သူက ဝက်သား
ရောင်းပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားတော့ ဘုန်းကြီးက ဟာ အဲဒါမှ ဒုက္ခပဲ၊
စောစောက ဘုန်းကြီးပြောတာ ခွင့်လွှတ်ပါ ဒကာမကြီးလို့ ပြောလိုက်ရတယ်။
ကြံကြံဖန်ဖန် တိုက်ဆိုင်တာ ပြောပါတယ်။

ဒကာမကြီးက ဆရာတော် ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ ဆရာတော်ပြောတဲ့ အထဲမှာ
ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ ကြိုက်ဈေးယူထားပြီးရင် ဆိုတာ ပါပါတယ်၊ တပည့်တော်က
တပည့်တော်ကြိုက်တဲ့ ကြိုက်ဈေးရရင် အလေးလည်းမခိုး၊ ရေလည်းမထိုး
ပါဘူး ဘုရားလို့ ပြန်လျှောက်ပါတယ်။

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက စဉ်းစားကြည့်တယ်၊ ကြိုက်ဈေးမရရင်တော့လား
ဒိုးမယ်၊ ထိုးမယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါလားလို့ စဉ်းစားပြီး ပြုံးမိသေးတယ်၊ ကဲ...
ထားပါတော့ ရှေ့ဆက်ကြပါစို့။

အပ္ပမာဒအဂါရဝ ဟောကာပြ

၆။ အပ္ပမာဒေ အဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ အပ္ပတိဿာ၊
အပ္ပမာဒေ-မမေမလျော့ကြောင်း၊ ကောင်းသော သတိတရား၌။
အဂါရဝါ-ရိုသေလေးစား၊ အရေးထားမှု မရှိကြကုန်ဘဲ။ အပ္ပတိဿာ-ဆုံးမ
မိန့်ကြား၊ မြတ်စကားကို၊ လေးစားကြည်ဖြူ နာယူနေည၊ မရှိကြကုန်ဘဲ။
ဝိဟရန္တိ-နေကြကုန်၏။

မမေ့သူမှာ မလျော့ပါ

အပ္ပမာဒ-ဆိုတာ မမေ့မလျော့တဲ့ သတိတရား၊ ဘာတရားတဲ့လဲ (မမေ့
မလျော့တဲ့ သတိတရားပါဘုရား) မမေ့ရင် မလျော့ဘူး၊ မမေ့ရင် ဘာတဲ့လဲ၊
(မလျော့ပါဘုရား)

မမေ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အသက်ရှည်ခြင်း၊ ရောဂါကင်းခြင်း၊ အဆင်လှခြင်း၊
နတ်ပြည်ရောက်ခြင်း၊ အမျိုးမြတ်ခြင်း၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရာ အသွယ်သွယ်တွေ
ရရှိခြင်း၊ အခြားမြတ်တဲ့ အရာတွေ ရရှိခြင်းဆိုတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေ မလျော့ဘူး၊
ခုဘဝ၊ နောက်ဘဝ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ရသည်အထိ ကောင်းကျိုးတွေ မလျော့
တော့ဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား) (သံ၊ ပါ။ ၁၊ ၈၇)

မမေ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အဲဒီပြောခဲ့တဲ့ ကောင်းကျိုးတွေ မလျော့ဘူး၊ မေ့ရင်
တော့ (လျော့မှာပါဘုရား) ရှေးတုန်းက ပညာရှိကြီးတွေရဲ့ ဘာသာပြန်ဆိုချက်
ဟာ တော်တော်လေးနက်၊ တော်တော်ထိမိတယ်နော် (မှန်ပါဘုရား)

အဲဒီ အသက်ရှည်ခြင်းစတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေ ရချင်တယ်ဆိုရင် မလျော့
ချင်ဘူးဆိုရင် အပ္ပမာဒလို့ ခေါ်တဲ့ သတိတရားကို လက်ကိုင်ထားရမယ်နော်
(မှန်လှပါဘုရား)

အဲဒီအပူမာဒလို့ ခေါ်တဲ့ သတိတရားမှာ ရှိသေမှု လေးစားမှု၊ လိုက်နာ ကျင့်သုံးမှု မရှိရင် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ မတည် နိုင်ဘူးတဲ့။

မမေ့နိဗ္ဗာန် + မေ့သူသာန်

“မမေ့နိဗ္ဗာန်+မေ့သူသာန်”တဲ့။ ဘာတဲ့လဲ (မမေ့နိဗ္ဗာန်+ မေ့သူသာန် ပါဘုရား)

အပူမာဒေါ အမတ် ပခံ-မမေ့တဲ့သူ နိဗ္ဗာန်ရောက်မယ်။

ပမာဒေါ မဇ္ဈနောပခံ-မေ့တဲ့သူ သူသာန်ရောက်မယ်။ မေ့တဲ့သူ မွေးလို့ လည်း မဆုံးဘူး၊ အိုလို့ နာလို့လည်း မဆုံးဘူး၊ သေလို့လည်း မဆုံးဘူးဆိုတော့ သူသာန်ပဲ ခဏခဏ ရောက်နေမယ် မဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)

မမေ့တဲ့သူ နိဗ္ဗာန်ရောက်သွားတော့ သူသာန်ရောက်ပါဦးမလား (မရောက်တော့ပါဘုရား) မေ့တဲ့သူ သူသာန်ရောက်လို့ ဆုံးပါဦးမလား (မဆုံး တော့ပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေ လိုက်ဆို -

- ◆ မမေ့ကောင်းကျိုး၊ အမျိုးမျိုး၊ လျော့ရိုးမရှိပါ။
- ◆ မမေ့ပါက၊ ကောင်းကျိုးလှ၊ နေ့ညမလျော့ပါ။
- ◆ မမေ့နိဗ္ဗာန်၊ မေ့သူသာန်၊ ရောက်ပြန်မဆုံးပါ။
- ◆ ကောင်းကျိုးရလို့၊ သတိကို၊ လူထိုထားရမှာ။
- ◆ နိဗ္ဗာန်ရောက်လို့၊ သတိကို၊ လူထိုထားရမှာ။
- ◆ သူသာန်ဆုံးလို့၊ သတိကို၊ လူထိုထားရမှာ။

ပဋိသန္တာရအဂါရဝ ဟောကာပြ

၇။ ပဋိသန္တာရေ အဂါရဝိ ဝိဟရန္တိ အပ္ပတိဿာ၊
ပဋိသန္တာရေ-အာမိသ+ဓမ္မ၊ နှစ်ဌာနဖြင့်၊ လောကတံထွာ၊ ပျူငှာ
ဝတ်ပြု၊ ချီးမြှောက်မှု၌။ အဂါရဝိ-ရိသေလေးစား၊ အရေးထားခြင်း

မရှိကြကုန်ဘဲ။ အပ္ပတိဿာ-ဆုံးမမိန့်ကြား၊ မြတ်စကားကို၊ လေးစားကြည်ဖြူ
နာယူနေည။ မရှိကြကုန်ဘဲ၊ ဝိဟရန္တိ-နေကြကုန်၏။

ပဋိသန္တာရဆိုတာ ပျူငှာလောကဝတ်ပြုတာ၊ အစေ့အစပ်စကားပြော
ဟောတာ၊ နှုတ်ခွန်းဆက်တာ၊ ခိုးမြှောက်တာပါပဲ။

အဲဒီပဋိသန္တာရကလည်း အာမိသပဋိသန္တာရ ဓမ္မပဋိသန္တာရလို့ နှစ်မျိုး
ရှိတယ်။

+ အာမိသပဋိသန္တာရ-ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးပစ္စည်းလေးပါးနဲ့
ဖုံးလွှမ်းပိတ်ဆိုတာ၊ မိမိနဲ့ သူတစ်ပါး အဆက်ပြတ် လစ်ဟာမှု
မရှိအောင် အာမိသနဲ့ ပျူငှာလောကဝတ် အစေ့အစပ်ပြုတာ။ ပစ္စည်း
လေးပါးနဲ့ ဧည့်ခံတာ၊ ခိုးမြှောက်တာ။ ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ နှုတ်ခွန်း
ဆက်တာ။

+ ဓမ္မပဋိသန္တာရ-ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတရားတွေနဲ့ အကြားအပေါက်မရှိ
အောင် ပိတ်ဆိုတာ၊ တရားနဲ့ အစေ့အစပ် ဟောပြောတာ၊ တရားနဲ့
ဧည့်ခံတာ၊ တရားနဲ့ ခိုးမြှောက်တာ၊ တရားနဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်တာ။

အဲဒီအာမိသပဋိသန္တာရ ဓမ္မပဋိ သန္တာရဆိုတဲ့ ပဋိသန္တာရ နှစ်မျိုးရဲ့
အပေါ်မှာ ရိုသေလေးစားမှု၊ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မရှိဘူးဆိုရင် သူတော်ကောင်း
ဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်ဘူးတဲ့။

ဒါကြောင့် ရှေးက ပညာရှိသူတော်ကောင်းကြီးတွေက လောကဝတ်
လည်း မချွတ်ယွင်းစေနဲ့၊ ဓမ္မဝတ်လည်း မလွတ်ကင်းစေနဲ့” လို့ ဆုံးမတော်
မှုခဲ့တယ်။

အစား, တရား + နှစ်ပါး ခိုးမြှောက်

ဒီနေရာလေးကို သတိထားပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ကိုယ့်ကျောင်း
ရောက်လာတဲ့ လူ၊ ရှင်၊ ရဟန်းတွေကို အစားနဲ့လည်း ဧည့်ခံခိုးမြှောက်
ပါတယ်။ တရားစကားလေးတွေ ပြောခြင်း၊ ရေးထားတဲ့ တရားစာအုပ်လေး
တွေ ပေးခြင်းဆိုတဲ့ တရားနဲ့လည်း ဧည့်ခံခိုးမြှောက်ပါတယ်။

ဆုတောင်းမိတာ ဒီလိုပါ

ဘုန်းကြီး အမြဲတမ်း ဆုတောင်းမိတာက ကိုယ့်ကျောင်းရောက်လာသူ၊ ကိုယ်နဲ့ တွေ့သူများကို အစား၊ တရား နှစ်မျိုးလုံး (သို့မဟုတ်) အစား၊ တရား တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ဧည့်ခံကျွေးမွေးပြုစု စောင့်ရှောက်အိုးမြှောက်နိုင်ပါရစေ၊ ကိုယ်နဲ့ တွေ့သူတွေကို အားနည်းဆုံး စိတ်ချမ်းသာမှုပေးနိုင်ပါရပါစေဆိုတဲ့ ဆုတောင်း ပါပဲ။

ပဋိသန္တာရဂ္ဂိက + ကြီးပွားရ

အကျင့်သီလလည်း ရှိမယ်၊ ပဋိသန္တာရနှစ်မျိုးနဲ့လည်း ပြည့်စုံမယ်ဆိုရင် အဲဒီလူ၊ အဲဒီရဟန်း ဘယ်သူမဆို အရာရာမှာ ကြီးပွားတိုးတက် အောင်မြင် ပြီးမြောက် ခရီးရောက်နိုင်တယ်တဲ့။

ဟောတိ သီလဝတံ အတ္ထော၊ ပဋိသန္တာရဂုတ္တိနံ။ (ဇော၊ ပါ၊ ၁၊ ၃)

သီလဝတံ-ကိုယ်ကျင့်သီလ၊ ရှိနေကြကုန်သော။ ပဋိသန္တာရဂုတ္တိနံ- အာမိသ + ဓမ္မ၊ နှစ်ဌာနစုံ၊ ပဋိသန္တာရဟူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကြကုန်သော သူတို့အား။ အတ္ထော-လောကီ၊ လောကုတ်၊ မယုတ်သေချာ၊ အရာတိုးသွား၊ အကျိုးစီးပွားသည်။ ဟောတိ-မြေကြီးလက်ခတ်၊ မလွဲလက်ပဲ၊ အမြဲတစေ၊ ဖြစ်ရပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

အယံခေါက်မိလ ဟေတု အယံပစ္စယော၊ ယေနတထာဂတေ ပရိနိဗ္ဗုတေ သဒ္ဓမ္မော န စိရဋ္ဌိတိကော ဟောတိတိ။

ကိမိလ-ကိမိလ။ ယေန-အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ တထာဂတေ- မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ-ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံပြီးသည်ရှိသော်။ သဒ္ဓမ္မော- သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်သည်။ စိရဋ္ဌိတိကော-ကြာမြင့်စွာ တည်တဲ့ ခြင်းရှိသည်။ နဟောတိ-မဖြစ်။ သောဟေတု-ထိုအကြောင်းသည်၊ အယံခေါ- ဤသည်ပင်တည်း။ သောပစ္စယော-ထိုအကြောင်းပစ္စည်းသည်။ အယံ-ဤ

သည်ပင်တည်း။ ဣတိ-ဤသို့။ (အဝဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ-
သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရား မြတ်နောင်ရေး၊ အမှန်တွေးကာ၊ ဟောကြား
တော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။)

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

ချမ်းသာကိမိလ၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံပြီးရင် သူတော်ကောင်း
ဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်ခြင်း အကြောင်းရင်းက
ပရိသတ်လေးပါးဟာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ အကျင့်သိက္ခာ၊ သမာဓိ၊ အပ္ပ
မာဒ၊ ပဋိသန္ဓာရဆိုတဲ့ တရားတွေမှာ မရှိသေ မလေးစားခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်လို့
ဟောကြားတော်မူတယ်။

ဒီတော့ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ မတည်
တာဟာ အဂါရဝကြောင့် ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီတော့ အဂါရဝ မဖြစ်ဖို့ အရေးမကြီးဘူးလား (အရေးကြီးပါတယ်
ဘုရား)

အဂါရဝကြောင့် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ အမြန်
ကွယ်ပျောက်သွားနိုင်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီဟောပြီးခဲ့တဲ့ ရှေ့ပိုင်းကိုကြည့်ပြီးတော့ တရားအမည်ပေးရမယ်ဆိုရင်
“အရေးကြီးလှ+အဂါရဝ”လို့ အမည်ပေးရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ ဂါရဝ၊ ကင်းကြလေသောခါ။
- ◆ မြင့်မြတ်ဓမ္မ၊ ဂါရဝ၊ ကင်းကြလေသောခါ။
- ◆ မြင့်မြတ်သံဃ၊ ဂါရဝ၊ ကင်းကြလေသောခါ။
- ◆ ကျင့်သိက္ခာလှ၊ ဂါရဝ၊ ကင်းကြလေသောခါ။
- ◆ သမာဓိလှ၊ ဂါရဝ၊ ကင်းကြလေသောခါ။
- ◆ အပ္ပမာဒ၊ ဂါရဝ၊ ကင်းကြလေသောခါ။

- ◆ သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ ကင်းပြတ်မရှည်ကြာ။
- ◆ အရေးကြီးလှ၊ အဂါရဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောပြုရှာ။

ကောပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန တထာဂတေ ပရိနိဗ္ဗာတေ သဒ္ဓမ္မော စိရဋ္ဌိတိကော ဟောတီတိ။

ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား။ ပန-ထို့အပြင်။ ယေန-အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ တထာဂတေ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ-ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီးသည်ရှိသော်။ သဒ္ဓမ္မော-သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်သည်။ စိရဋ္ဌိတိကော-ကြာမြင့်စွာတည်တံ့ခြင်းရှိသည်။ ဟောတီ-ဖြစ်၏။ သောဟေတု-ထိုအကြောင်းသည်။ ကော-အဘယ်ပါနည်း။ သောပစ္စယော-ထိုအကြောင်းပစ္စည်းသည်။ ကော-အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ-ဤသို့။ (အဝေါစ-ကောင်းစွာ မသွေ၊ လျှောက်ထားလိုက်ပါပေသတည်း။)

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အရှင်ဘုရား၊ သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်ခြင်းအကြောင်းရင်းကိုတော့ သိရပါပြီ။ ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးရင်၊ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာတည်တံ့နိုင်ခြင်းအကြောင်း ရင်းက ဘယ်အကြောင်းပါလဲဘုရား”လို့ မေးလျှောက်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဂါရဝ ဟောကာပြ

၁။ ဣဓကိမိလ တထာဂတေ ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနိယော၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာယော သတ္တရိ သဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ သပ္ပတိဿာ။ ကိမိလ-ကိမိလ။ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌။ တထာဂတေ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ-ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီးသည်ရှိသော်။ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိယော-ရဟန်းမတို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပါသကာ-ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပါသိကာယော-ဒါယိကာမတို့သည်လည်းကောင်း။ သတ္တရိ-မြတ်စွာဘုရား၌။ သဂါရဝါ-ရိုသေလေးစား။

အရေးထားကြကုန်လျက်။ သပ္ပတိဿ-ဆုံးမမိန့်ကြား၊ မြတ်စကားကို၊ လေးစားကြည်ဖြူ။ နာယူခြင်းရှိကြကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ-နေကြကုန်၏။

ကိမိလ၊ ဒီသာသနာတော်မှာ ပရိသတ်လေးပါးဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အပေါ်မှာ ရိုသေလေးစားကြမယ်၊ ဘုရားရဲ့စကားတွေကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြမယ်ဆိုရင် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့မယ်တဲ့။ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ပြတ်လပ်မသွားနိုင်ဘူးတဲ့။

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဂါရဝဟာ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့ဖို့ အရေးမကြီးဘူးလား (အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား) ဒါဆိုရင် ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားတော်က ဘာတရားတော်တဲ့လဲ (အရေးကြီးလှ ဂါရဝတရားတော်ပါဘုရား) တရားပေါ်ပြီနော် (ပေါ်ပါပြီဘုရား)

အတုယူစရာ အရှင်ဥပါလိ

ဒီနေရာမှာ ရှင်ဥပါလိအကြောင်းလေး နည်းနည်းပြောချင်ပါသေးတယ်၊ ရှင်ဥပါလိဟာ ရဟန်းပြုပြီး ဘုရားထံက ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းယူပြီးတော့ “မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်ကို တောမှာနေခွင့်ပြုပါဘုရား”လို့ လျှောက်ထားတယ်။

ဘုရားက ချစ်သားရဟန်း၊ သင် တောထဲမှာနေရင် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်တဲ့ ဝိပဿနာဓုရတစ်မျိုးပဲ တိုးပွားလိမ့်မယ်၊ ငါဘုရားစကား နားထောင်ပြီး ငါဘုရားအနားမှာနေရင် စာသင်စာချ ပရိယတ်လုပ်ငန်း ဂန္ထဓုရလည်း တိုးပွားမယ်၊ တရားအားထုတ်တဲ့ ဝိပဿနာဓုရအလုပ်လည်း တိုးပွားမယ်၊ တောထဲနေရင် ဓုရတစ်မျိုးပဲ၊ ငါဘုရားအနားနေရင်တော့ ဓုရနှစ်မျိုးလုံး တိုးပွားပြီးတော့ မိမိ၊ သူတစ်ပါး အကျိုးများမယ်၊ ဒီလိုပြောလိုက်တော့ ရှင်ဥပါလိဟာ ဘုရားစကားကို ရိုသေလေးစား လိုက်နာပြီးတော့ ဘုရားထံမှာပဲ နေပါတယ်၊ သူကိုယ်တိုင် တစ်ဖက်က ဘုရားထံ သင်ယူတဲ့ ဂန္ထဓုရ သံဃာ

တော်တွေကို ပြန်လည်သင်ပြပို့ချပေးတဲ့ ဂန္ထရုရ အလုပ်တွေ လုပ်တယ်၊ တစ်ဖက်က ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တဲ့ ဝိပဿနာရအလုပ် ကြိုးစား အားထုတ်လိုက်တာ မကြာခင်မှာဘဲ ရှင်ဥပါလိ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူပါတယ်။

ဒီရှင်ဥပါလိ အကြောင်းလေးကို ကောက်ချက်ချကြည့်လိုက်တော့ ဘုရားကို ရှိသေတာ၊ ဘုရားစကားကို လိုက်နာကျင့်သုံးတာ ပေါ်လွင်မနေ ဘူးလား (ပေါ်လွင်နေပါတယ်ဘုရား)

ဘုရားရှိသေတာ၊ ဘုရားစကား လိုက်နာလိုက်တော့ ဂန္ထရုရ ဝိပဿနာ ဓုရဆိုတဲ့ ဓုရနှစ်မျိုးလုံး ပြည့်စုံတိုးပွား အကျိုးများပြီး ရှင်ဥပါလိဟာ ဘုရား သာသနာတော်မှာ နေလိုလလို ထင်ရှားတဲ့ ဝိနည်းအရာ အသာဆုံးအမြတ်ဆုံး “ဝိနယဓရဇတဒဂ်” ရသွားတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

အရှင်ဥပါလိရဲ့ စိတ်နေစိတ်ထား အတုယူစရာ ကောင်းတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ တရားနာပရိသတ်တွေလည်း အသာဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး ကောင်းကျိုးတွေ ရချင်ရင် ရတနာသုံးပါး မိဘ၊ ဆရာ၊ သမား မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းများရဲ့စကားကို လေးစားလိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ လိုတယ် နော် (မှန်လှပါဘုရား)

(သော ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နော သတ္တုသန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ “မယံ ဘန္တေ အရညဝါသံ အနုဇာနာထာ” တိ အာဟ၊

ဘိက္ခု၊ တဝ အရညေ ဝသန္တဿဇကမေဝ ဓုရံ ဝနိဿတိ၊ အမှာကံ ပန သန္တိကေ ဝသန္တဿ ဂန္ထရုရဉ္စ ဝိပဿနာဓုရဉ္စ ပရိပူရေဿတိတိ၊

ထေရော သတ္တုဝစနံ သမ္ပဋိစ္စိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ (ထေရဂါထာဌ၊ ၁၊ ၄၆၃။)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ ဂါရဝ၊ ရှိကြလေသောခါ။
- ◆ သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်မြဲရှည်ကြာ။
- ◆ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၊ စကားလှ၊ လိုက်နာကြသောခါ။
- ◆ သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်မြဲရှည်ကြာ။
- ◆ အရေးကြီးလှ၊ ဂါရဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောမိန့်မှာ။
- ◆ ဥပါလိင်္ဂေါ၊ မထေရ်ကျော်၊ စိတ်တော်တူယူပါ။
- ◆ ဘုရားစကား၊ လိုက်နာသွား၊ ထင်ရှားမထေရ်ပါ။

ဓမ္မဂါရဝ ဟောကာပြ

၂။ ဓမ္မေ သဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ သပ္ပတိဿာ။

ချစ်သား ကိမိလ၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးရင် ပရိသတ်လေးပါးဟာ တရားတော်မှာ ရိုသေလေးစားကြမယ်၊ တရားတော်လာတဲ့အတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြမယ်ဆိုရင် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့နေလိမ့်မယ်လို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီတော့ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ ခိုင်ခံ့ဖို့အတွက် ဓမ္မဂါရဝ အရေးမကြီးဘူးလား (အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား)

အဲဒီ ဓမ္မဂါရဝ တကယ်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာကိုသိပြီးတော့ ဘုန်းကြီး တို့ကလည်း တရားကို ရိုရိုသေသေ လေးလေးစားစားဟောမယ်၊ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကလည်း စကားမပြောဘဲ၊ စကားမများဘဲ တရားတော်ကို ရိုရို သေသေ လေးလေးစားစားနာယူပါ။ ဟောသူ၊ နာသူ တရားကိုရိုသေလေးစား ခြင်းဟာ အထင်မသေးနဲ့၊ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ မကွယ် မပျောက်အောင် ကြာမြင့်စွာတည်အောင် ပြုလုပ်ရာရောက်တယ်နော် (မှန်လှ ပါဘုရား)

ခြင်္သေ့စိတ်ဓာတ်+လွန်မြင့်မြတ်

ဒီနေရာမှာ သီဟသူထွန်းလာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ခမ္မဝါရဝအကြောင်း လေး ပြောပြချင်ပါသေးတယ်။ ရဟန်းတို့၊ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းဟာ ညနေချမ်းအခါ နေရာမှထွက်ပြီး ကွန်မြူးတာ ပတ်ဝန်းကျင်အရပ်လေးမျက်နှာ ကို စောင်းဝဲကြည့်ရှုလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သုံးကြိမ်ဟောက်လိုက်တယ်။ သုံး ကြိမ်ဟောက်ပြီး ကျက်စားဖို့ ထွက်သွားတယ်။

အဲဒီ ခြင်္သေ့မင်းဟာ ဆင်ကိုသတ်ပုတ်ရင်လည်း လေးလေးစားစားပဲ သတ်ပုတ်တယ်။ မလေးမစား မသတ်ပုတ်ဘူး။ ကျွဲတွေ၊ နွားတွေ၊ သစ်တွေကို သတ်ပုတ်တဲ့အခါမှာလည်း လေးလေးစားစားပဲ သတ်ပုတ်တယ်။ ဘယ်တော့မှ မလေးမစား မသတ်ပုတ်ဘူးတဲ့။

အောက်ထစ်ဆုံးပြောရရင် ယုန်၊ ကြောင် စတဲ့ ငယ်တဲ့သတ္တဝါလေးတွေ ကို သတ်ပုတ်တာတောင် လေးလေးစားစားပဲ သတ်ပုတ်တယ်။ ဘယ်တော့မှ မလေးမစား မသတ်ပုတ်ဘူးတဲ့။

အဲဒီလို လေးလေးစားစားသတ်ပုတ်ခြင်းဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ “ငါ့ရဲ့အားထုတ်မှုလမ်းစဉ် မပျက်စီးပါစေလင့်” လို့ နှလုံးသွင်းထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်တယ်တဲ့။

ဒီတော့ သေးသေးမွှားမွှားကလေးက စပြီးတော့ လေးလေးစားစား အရေးထားတတ်တဲ့စိတ်ဓာတ်ဟာ ခြင်္သေ့ရဲ့စိတ်၊ ဘယ်သူ့စိတ်ဓာတ်တဲ့လဲ (ခြင်္သေ့စိတ်ဓာတ်ပါဘုရား)၊ အဲဒီခြင်္သေ့စိတ်ဓာတ်၊ အတုယူရမယ်၊ ခြင်္သေ့ စိတ်ဓာတ် အသည်းမြတ်မှာ အမြဲကပ်ထားရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘယ်အလုပ်ကိုပဲလုပ်လုပ် သေးသေးမွှားမွှားကိုပင် လေးလေးစားစား လုပ်၊ လေးလေးစားစားပြော၊ ကိုယ့်ရဲ့အားထုတ်မှုလမ်းစဉ်တွေ မပျက်စေရဘူး၊ ဒီလိုနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ခြင်္သေ့အမည် ငါ့အမည်

ရဟန်းတို့ “ခြင်္သေ့” ဆိုတဲ့အမည်ဟာ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်တဲ့ အလုံးစုံသောတရားတော်တွေကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူတဲ့ ငါဘုရားရဲ့ အမည်တော် ဖြစ်တယ်တဲ့။

ခြင်္သေ့ဆိုတဲ့အမည်ဟာ ဘယ်သူ့ရဲ့အမည်တဲ့လဲ (မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အမည်ပါဘုရား)

ရဟန်တို့၊ ငါဘုရား ပရိသတ်ကို တရားဟောခြင်းဟာ ငါဘုရားရဲ့ ခြင်္သေ့ဟောက်ခြင်းပဲဖြစ်တယ်၊ ငါဘုရားရဲ့ခြင်္သေ့သံပဲဖြစ်တယ်တဲ့။

လေးစားဟောပြု+မြတ်ဗုဒ္ဓ

ရဟန်းတို့၊ “ငါဘုရား ရဟန်းတွေကို တရားဟောရင်လည်း လေးလေး စားစားပဲဟောတယ်၊ ဘယ်တော့မှ မလေးမစား မဟောဘူးတဲ့။

ရဟန်းမိန်းမ၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတွေကို တရားဟောရင်လည်း လေးလေးစားစားပဲဟောတယ်၊ မလေးမစားမဟောဘူး။

အောက်ထစ်ဆုံး ကုန်ကုန်ပြောရရင် ထမင်းစားကျွန်ခံ၊ သူတောင်းစား၊ မုဆိုးစတဲ့ ပုထုဇဉ်တွေကိုပင် တရားဟောတဲ့အခါ လေးလေးစားစားပဲ ဟော တယ်၊ မလေးမစား မဟောပါဘူးတဲ့။

အဲဒီလို လေးလေးစားစားဟောတော်မူခြင်းဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရဟန်းတို့၊ ငါဘုရားဟာ တရားကို ရှိသေလေးစားခြင်းကြောင့်ပဲလို့ ဟော တော်မူပါတယ်။ (အံ၊ ပါ၊ ၂၊ ၁၀၆)

ဘုရားရဲ့ တရားတော်မှာ ရှိသေလေးစား အရေးထားတဲ့စိတ်ဓာတ် ဘုန်းကြီးတို့ တရားဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ တရားနာသူတွေ အတုယူရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ခြင်္သေ့မင်းကား၊ ဆင်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ လေးစားသတ်ပုတ်တာ။
- ◆ မလေးမစား၊ သတ်ပုတ်ငြား၊ မှတ်သားမရှိပါ။
- ◆ ယုန်၊ ကြောင်ငယ်များ၊ သတ်ပုတ်ငြား၊ လေးစားသတ်ပုတ်တာ။
- ◆ မလေးမစား၊ သတ်ပုတ်ငြား၊ မှတ်သားမရှိပါ။
- ◆ လမ်းစဉ်ကောင်းတွေ၊ မပျက်စေ၊ သွင်းနေနှလုံးပါ။
- ◆ ခြင်္သေ့ဟူသည်၊ ဘုရားမည်၊ အတည်မှတ်သားပါ။
- ◆ ပရိသတ်လေးပါး၊ ငါဘုရား၊ တရားဟောသောခါ။
- ◆ မလေးမစား၊ မဟောကြား၊ ဟောကြားလေးစားစွာ။
- ◆ အောက်ထစ်ဆုံးထား၊ သူတောင်းစား၊ ဟောကြားလေးစားစွာ။

သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာတည်ဖို့ ဘာအရေးကြီးသတဲ့လဲ (ဓမ္မဂါရဝ အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မြင့်မြတ်ဓမ္မ၊ ဂါရဝ၊ ရှိကြလေသောခါ။
- ◆ သူတော်ကောင်း၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်မြဲရှည်ကြာ။
- ◆ အရေးကြီးလှ၊ ဂါရဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောမိန့်မှာ။

သံဃဂါရဝ+ဟောကာပြ

၃။ သံဃေ သဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ သပ္ပတိဿာ။

ချစ်သား ကိမိလ၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံပြီးရင် ပရိသတ်လေးပါးဟာ သံဃာတော်များရဲ့အပေါ်မှာ ရိုသေလေးစား အားထားကြမယ်၊ သံဃာတော်များရဲ့စကားကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြမယ်ဆိုရင် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့လိမ့်မယ်လို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီတော့ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့ဖို့အတွက် သံဃဂါရဝ အရေးကြီးတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

သံဃာတော်များနေထိုင်တဲ့ကျောင်းတွေ သွားတဲ့အခါ အမျိုးသမီးလေးများ အဓိကသတိထားစရာက ပါးတာ၊ ပေါ်တာ၊ ကွဲတာ၊ ခွဲတာတွေမဝတ်ဖို့ လိုကယ်၊ ပြောတာဆိုတာ၊ နေတာထိုင်တာ၊ စားတာသောက်တာတွေ သံဃာတော်များရဲ့ရှေ့မှာ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ဖို့လိုပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့အဝတ်အစား၊ အနေအထိုင် အပြောအဆိုတွေဟာ သံဃာအဂါရဝမဖြစ်ဖို့ လိုတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ရှေးတုန်းက လူကြီးသူမတွေက အမျိုးသမီးတွေကို လုံလုံခြုံခြုံဝတ်တတ်၊ စားတတ်၊ သောက်တတ်၊ နေထိုင်တတ်လို့ လုံမလေးလို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ ခုခေတ်တော့ အဲဒီ “လုံမလေး” ဆိုတာ နောက်ပေါက်မိန်းကလေးတွေ သိတောင် မသိကြတော့ဘူး။

ကဲ - ထားတော့၊ လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- မြင့်မြတ်သံဃဂါရဝ၊ ရှိကြလေသောခါ။
- သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်မြရှည်ကြာ။
- အရေးကြီးလှ၊ ဂါရဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောမိန့်မှာ။

သိက္ခာဂါရဝ+ဟောကာပြ

၄။ သိက္ခာယ သဂါရဝ၊ ဝိဟရန္တိ သပ္ပတိဿာ၊
 ချစ်သား ကိမိလ၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးရင် ပရိသတ်လေးပါးဟာ မိမိဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကို ရှိသလေးစားကြမယ်၊ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြမယ်ဆိုရင် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့လိမ့်မယ်လို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။
 ဒီတော့ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ ခိုင်ခံ့အတွက် ဘာအရေးကြီးသလဲ (သိက္ခာဂါရဝ အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ကျင့်သိက္ခာလှ၊ ဂါရဝ၊ ရှိကြလေသောခါ။
- သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်မြဲရှည်ကြာ။
- အရေးကြီးလှ၊ ဂါရဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောမိန့်မှာ။

သိက္ခာလိုလား အရှင်တစ်ပါး

ဒီနေရာမှာ ရှင်ရာဟုလာရဲ့ သိက္ခာလိုလားမှုကို ပြောလိုပါသေးတယ်။ သိက္ခာကာမော ဟိ အယံ အာယသ္မာ။ ပါတောဝ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ ပတ္ထမတ္တံ ဝါလိကံ ဩကိရတိ “အဇ္ဇ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ သန္တိကာ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကာ၊ ဧတ္ထကံ ဩဝါဒံ ဧတ္ထကံ ပရိဘာသံ လဘာမိ” တိ။

(မဇ္ဈိမ ပဏ္ဏာသ၊ ၄၊ ၉၄)

အရှင်ရာဟုလာဟာ သိက္ခာကို လိုလားတော်မူတယ်။ နံနက်စောစော ထပြီးတော့ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏ်မှာ သဲတစ်ခွက်သွန်းလောင်းတော်မူတယ်။ သွန်းလောင်းတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ “ဒီနေ့ ဘုရားထံမှပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ အရှင်သာရိပုတ္တရာထံမှပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီသွန်းလောင်းတဲ့သဲခွက်ထဲက သဲလုံးလေးတွေလောက် များပြားတဲ့အဆုံးအမတော်နဲ့ မာန်မဲတာ၊ မြည်တွန်ခြိမ်းခြောက် ရေရွတ်မှုတွေ ရလိုတယ်။ ရရင်သိပ်ကောင်းမှာပဲ” ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သွန်းလောင်းတာပဲဖြစ်တယ်။

အရှင်ရာဟုလာရဲ့ သိက္ခာလိုလားမှုစိတ်ထား အတုယူဖွယ် တကယ်ကောင်းတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘုရားရှင်က ရှင်ရာဟုလာကို ဧတဒဂ်ဘွဲ့ထူးပေးတဲ့အခါမှာ “ရဟန်းတို့၊ သိက္ခာကိုလိုလားတဲ့ ငါဘုရားရဲ့သားတော်တွေထဲမှာ ရှင်ရာဟုလာဟာ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တယ်” လို့ သိက္ခာကာမစေတဒဂ် ပေးတော်မူတယ်။

(အံ၊ ပါ၊ ၁၊ ၂၄)

သမာဓိဂါရဝ+ဟောကာပြု

၅။ သမာဓိသို့ သဂါရဝ၊ ဝိဟရန္တိ သပ္ပတိဿ။

ချစ်သားကိမိလ၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးရင် ပရိသတ် လေးပါးဟာ တည်ကြည်မှု သမာဓိတရားမှာ ရှိသေလေးစားလာကြမယ်။ သမာဓိတရားတွေ တိုးပွားအောင် လိုက်နာကျင့်သုံးကြမယ်ဆိုရင် သူတော် ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့လိမ့်မယ်လို့ ဟော ကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီတော့ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ဖို့ အတွက် သမာဓိဂါရဝ အရေးကြီးတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

တရားဟောသူ၊ တရားရေးသူတွေ၊ တရားနာသူတွေ သမာဓိရှိဖို့လိုတယ်။ ကိုယ်ဟောတဲ့၊ ကိုယ်ရေးတဲ့၊ ကိုယ်နာတဲ့တရားတွေဟာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ ကိလေသာတွေကင်းဝေးကြောင်း ဖြစ်သင့်တယ်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ ကိလေသာတွေ တိုးပွားရေးလမ်းညွှန် မဖြစ်သင့်ဘူး။ ကိလေသာတဏှာအနံ့တွေပေးပြီးတော့ လူတွေရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ဆွဲမခေါ်သင့် ဘူး။ လူတွေကလည်း ခက်တော့ခက်သား။ ကိလေသာတဏှာနာမည်ပါတဲ့ ဟောတာ၊ ရေးတာလေးတွေကိုမှ ရွေးပြီးတော့ နာချင်၊ ဖတ်ချင်ကြတယ် နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- သမာဓိလှ၊ ဂါရဝ၊ ရှိကြလေသောခါ။
- သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်မြဲရှည်ကြာ
- အရေးကြီးလှ၊ ဂါရဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောမိန့်မှာ။

အပ္ပမာဒ+ဂါရဝ

၆။ အပ္ပမာဒေ သဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ သပ္ပတိဿာ။

ချစ်သား ကိမိလ၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးရင် ပရိသတ် လေးပါးဟာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ မမေ့တဲ့ အပ္ပမာဒလို့ခေါ် တဲ့ သတိတရားတော်မှာ ရှိသေလေးစားကြမယ်၊ သတိကောင်းအောင် သတိ ထားကြမယ်၊ သတိရှိကြမယ်၊ သတိတရား လက်ကိုင်ထားကြမယ်ဆိုရင် သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့လိမ့်မယ်လို့ ဟောကြားတော်မူတယ်။

ဒီတော့ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာတည်တံ့ဖို့ အတွက် အပ္ပမာဒဂါရဝ (သတိဂါရဝ) အရေးကြီးတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ အပ္ပမာဒ၊ ဂါရဝ၊ ရှိကြလေသောခါ။
- ◆ သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်မြဲရှည်ကြာ။
- ◆ အရေးကြီးလှ၊ ဂါရဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောမိန့်မှာ။

မမေ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ကောင်းကျိုးတွေမလျော့ပုံ ရှေ့မှာဟောခဲ့ပြီးပြီမဟုတ် လား (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေရာမှာ အဲဒီအဆက်ဂါထာလေး နာကြည့်ကြပါစို့ -

အာယံ အရောဂိယံ ဝဏ္ဏံ၊
 သဝ္ဗံ ဥစ္စာ ကုလိနတံ၊
 ရတိယော ပတ္တယန္တေန၊
 ဥဠာရာ အပရာပရာ။

(သံ၊ ပါ။ ၁၊ ၈၇)

အာယံ - အသက်ရှည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။
 အရောဂိယံ - အနာရောဂါ ကင်းရှင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။

ဝဏ္ဏံ - အဆင်းလှပခြင်းကိုလည်းကောင်း။

သဂ္ဂံ - နတ်ပြည်ကိုလည်းကောင်း။

ဥစ္စာကုလီနတံ - အမျိုးမြတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။

ရတိယော - မွေ့လျော်ဖွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း။

ဥဠာရာ - မြတ်ကုန်သော။

အပရာပရာ - တစ်ပါးတစ်ပါးသော အလိုတို့ကိုလည်းကောင်း။

ပတ္တယန္တေန - တောင့်တလိုသူ၊ ရှင်လူအပေါင်း သူတော်ကောင်းသည်။

(အပ္ပမာဒေါ - အပ္ပမာဒခေါ်ဆို၊ သတိတရားကိုသာလျှင်။

ကာတဗ္ဗော- ရိုသေလေးစား၊ အရေးထားကာ၊ ပြုလုပ်ထိုက်ပါပေ
သတည်း။)

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အသက်ရှည်ခြင်း စတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေရချင်ရင် ဘာကို လက်ကိုင်
ထားရမလဲ (သတိကို လက်ကိုင်ထားရမှာပါဘုရား)

စားလည်းသတိ၊ သွားလည်းသတိ၊ အိပ်လည်းသတိ၊ နေလည်းသတိ၊
ဘယ်နေရာမဆို သတိမလိုဘူးလား (လိုပါတယ်ဘုရား)

စားလည်းသတိထားစား၊ ကိုယ့်ရှေ့ကိုယ်ကြည့်စား၊ သွားလည်းသတိ
ထားပြီးသွား၊ ကိုယ့်ရှေ့ကိုယ်ကြည့်သွား၊ လက်တွေ့ အန္တရာယ်ကင်းတယ်။

ဘုန်းကြီးကတော့ ကျောင်းက သံဃာတော်တွေကို ကိုယ့်ရှေ့ကိုယ်ကြည့်
စားဖို့၊ သွားဖို့ အောက်ပါလင်္ကာလေးများနဲ့ အမြဲသတိပေးထားပါတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ကိုယ့်ရှေ့ကိုယ်ကြည့်၊ သတိရှိ၊ အသိနဲ့သာစား။
- ◆ ကိုယ့်ရှေ့ကိုယ်ကြည့်၊ သတိရှိ၊ အသိနဲ့သာသွား။
- ◆ ဟိုဒီမကြည့်၊ သတိရှိ၊ အသိနဲ့သာစား။
- ◆ ဟိုဒီမကြည့်၊ သတိရှိ၊ အသိနဲ့သာသွား။

နောက် သတိရှိသူရနိုင်တဲ့ကောင်းကျိုး ဆက်ဟောထားတာက -

အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ၊

ပုညကိရိယာသု ပဏ္ဍိတာ၊

အပ္ပမတ္တော ဥဘော အတ္ထေ၊

အဓိဂ္ဂဏှာတိ ပဏ္ဍိတော။ တဲ့

(သံ၊ ပါ၊ ၁၊ ၈၇)

ပဏ္ဍိတာ-မှန်ရာမြင်သိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပုညကိရိယာသု-သုံးပါးကုန်
သော ပုညကိရိယာဝတ္ထုတို့၌။ ဝါ-ဒါန၊ သီလ၊ အစပြုထား၊ ပုညကိရိယာဝတ္ထု
ဆယ်ပါးတို့၌။ အပ္ပမာဒံ-မမေ့မလျော့ခြင်းကို။ ဝါ-မမေ့မလျော့သူကို။ ပသံ
သန္တိ-ခိုးမွမ်းကြကုန်၏။ အပ္ပမတ္တော-မမေ့မလျော့သော။ ပဏ္ဍိတော-မှန်ရာ
မြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ ဥဘော-နှစ်ပါးကုန်သော။ အတ္ထေ-ခု၊ နောင်ကောင်း
ကျိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့ကို။ အဓိဂ္ဂဏှာတိ-သေချာပိုင်ပိုင်၊ သိမ်းယူနိုင်ပါပေ
သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေက ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ပုည
ကိရိယာ ဝတ္ထုသုံးပါး၊ တစ်နည်း ဒါနစတဲ့ ပုညကိရိယာဝတ္ထုဆယ်ပါးမှာ မမေ့
မလျော့တဲ့သူကို ခိုးမွမ်းကြတယ်။

ဒီတော့ မမေ့မလျော့တဲ့သူဟာ ပညာရှိတွေရဲ့ ခိုးမွမ်းခံရတဲ့ကောင်း
ကျိုး လက်တွေ့ရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

နောက်ပြီးတော့ မမေ့မလျော့သူဟာ ခုဘဝ၊ နောက်ဘဝဆိုတဲ့ ဘဝနှစ်မျိုး
လုံးမှာ အသက်ရှည်ခြင်း စတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေ ရနိုင်တယ်နော် (မှန်လှပါ
ဘုရား)

ကဲ - နောက်ဆုံးဂါရဝ ဆက်ကြရအောင် -

ပဋိသန္တာရ+ဂါရဝ

၇။ ပဋိသန္တာရေ သဂါရဝါ ဝိဟရန္တိ သပ္ပတိဿာ။

ချစ်သားကိမိလ၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီးရင် ပရိသတ် လေးပါးဟာ အာမိသပဋိသန္တာရ၊ ဓမ္မပဋိသန္တာရလို့ဆိုတဲ့ ပဋိသန္တာရနှစ်မျိုး မှာ ရှိသေလေးစား အရေးထားကာ ကျင့်သုံးလိုက်နာကြမယ်ဆိုရင် သူတော် ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့မှာ မလွဲဘူးလို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီတော့ သူတော်ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ ခိုင်ခံ့ဖို့အတွက် ဘာအရေးကြီးလဲ (ပဋိသန္တာရ အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား)

ဒကာ၊ ဒကာမတွေက သံဃာတော်များကို ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ ခိုးမြှောက် တဲ့ အာမိသ ပဋိသန္တာရ သံဃာတော်တွေက ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ခုနှောင် ဘဝ ကောင်းကျိုးရအောင် တရားတွေ ဟောပြောဆုံးမပေးနေတဲ့ ဓမ္မပဋိ သန္တာရ ရှိမနေဘူးလား (ရှိနေပါတယ်ဘုရား)

အေး - အဲဒီ ပဋိသန္တာရနှစ်မျိုး ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး သူတော် ကောင်းဓာတ် တရားမြတ်တွေ အမြဲတစေ ရှင်သန်နေမယ်၊ ငါးထောင်မက များမြောင်လှအောင် ရှင်သန်နေမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ အာမိ+ဓမ္မ၊ ဂါရဝ၊ ရှိကြလေသောခါ။
- ◆ ပဋိသန္တာရ၊ ဂါရဝ၊ ရှိကြလေသောခါ။
- ◆ သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်၊ မပြတ်မြဲရှည်ကြာ။
- ◆ အရေးကြီးလှ၊ ဂါရဝ၊ ဗုဒ္ဓဟောမိန့်မှာ။

အယံ ခေါ ကိမိလ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန တထာဂတေ ပရိနိဗ္ဗုတေ သဒ္ဓမ္မော စိရဋ္ဌိတိကော ဟောတိတိ။

ကိမိလ - ချစ်သား ကိမိလ။ ယေန - အကြင်အကြောင်းကြောင့်။

တထာဂတေ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန်-ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူပြီး
သည်ရှိသော်။ သဒ္ဓမ္မော-သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်သည်။ စိရဋ္ဌိတိ
ကော-ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သောဟေတု
-ထိုအကြောင်းဟိတ်သည်။ အယံခေါ-ဤသည်ပင်တည်း။ သောပစ္စယော-
ထိုအကြောင်းပစ္စည်းသည်။ အယံ-ဤသည်ပင်တည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝေါစ
-သူတော်ကောင်းဓာတ်၊ တရားမြတ်တည်ကြောင်း၊ တရားကောင်းကို၊ နှစ်
ထောင်းအားရ၊ ရှင်းလင်းပြကာ၊ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ချစ်သားကိမိလ၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံပြီးရင် သူတော်ကောင်း
ဓာတ်၊ တရားမြတ်တွေ ကြာမြင့်စွာတည်ကြောင်း တရားတွေဟာ ဘုရား၊
တရား၊ သံဃာ၊ အကျင့်သိက္ခာ၊ သမာဓိ၊ အပ္ပမာဒ၊ ပဋိသန္တာရဆိုတဲ့ တရား
တွေမှာ ရှိသေလေးစားခြင်း၊ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းပင်ဖြစ်တယ်လို့ ဟောကြား
တော်မူလိုက်ပါတယ်။

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဟောကြားလိုက်တဲ့တရားတော်က ဘာ
တရားတဲ့လဲ၊ (အရေးကြီးလှ+ဂါရဝ တရားပါဘုရား)

ဂါရဝရှိက ရ,ဝ

ဂါရဝဆိုတာ ဒီကိမိလသူတ္တန်မှာဟောခဲ့တဲ့ တရားများနဲ့ မိဘ၊ ဆရာ
သမား၊ အသက်သိက္ခာ ဂုဏ်ဝါကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့အပေါ်မှာ ရှိသေလေးစား
အရေးထားခြင်းပါပဲ။ အဲဒီဂါရဝတရားရှိထားရင်၊ ဆောင်ထားရင် ကိုယ်လိုချင်
တဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာကောင်းကျိုးတရားတွေရတယ်၊
ဗတယ်၊ ဂါရဝမှာ ရ,ပါတယ်၊ ဝ,ပါတယ်၊ ဂါရဝမှာ ဘာပါသတဲ့လဲ (ရ,ပါ၊ ဝ,
ပါပါတယ်ဘုရား)

ကိုယ်လိုချင်တဲ့ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့ လောကီ၊ လောကုတ္တရာကောင်းကျိုး တရားတွေရအောင်၊ ဝ၊အောင် ဘာကိုဆောင်ရမတဲ့လဲ (ဂါရဝဆောင်ရမှာပါ ဘုရား)

ဂါရဝဆောင် မအောင်နိုင်တာမရှိ

ဂါရဝဆောင်ထားရင် ခုဘဝ၊ နောက်ဘဝ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရောက်သည် အထိ မအောင်နိုင်တာမရှိဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဂါရဝရှိက၊ ရလည်းရ၊ ဝလည်းဝမှာပါ။
- ◆ ဂါရဝဝယ်၊ ရ၊ဝကွယ်၊ ပါတယ်သိထားပါ။
- ◆ ဂါရဝဆောင်၊ ဤလူ့ဘောင်၊ မအောင်မရှိပါ။
- ◆ ဂါရဝဆောင်၊ ဤလူ့ဘောင်၊ ခုနောင်ရ၊ ဝမှာ။

“ဂါရဝဆောင်က+အောင်,ရဝ” ဆိုတဲ့ ကဗျာလေးနဲ့ တရားသိမ်းကြ ရအောင် -

“သက်မဲ့၊ သက်ရှိ၊ ကောင်းသည့်ကောင်းကျိုး၊ အမျိုးမျိုးကို၊ ရရှိလိုက၊ ဂါရဝတရား၊ ဆောင်ကာထားလော့၊ အများနေ့ည၊ ဂါရဝဆောင်၊ ဤလူ့ ဘောင်၌၊ မအောင်အရာ၊ မရှိပါဟု၊ ကဗျာနုဖြင့်၊ စာပြုသေချာ၊ အမြဲမှာသည်၊ စွဲကာမှတ်လေ အမြဲတည်း။”

“ကိုယ်ပြောပြရာ၊ သာသနာကိစ္စ၊ အဝဝနှင့်၊ လောကလောကီ၊ နှစ်လီ ကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို၊ စိတ်ကလေးစား၊ အရေးထားသည့်၊ တရားဂါရဝ၊ ဆောင်ထား ကြကာ၊ ပြောပြပါလျှင်၊ သေချာမုချ၊ လောက၊ သာသနာ၊ မအောင်ရာသည်၊ ဘယ်ဟာကိစ္စ ရှိမည်နည်း။”

“ကိုယ်ပြောပြရာ၊ သာသနာ+လောက၊ ကိစ္စကြီးငယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ တကယ်နိစ္စ၊ စိတ်ကလေးစား၊ အရေးထားသည့်၊ တရားဂါရဝ၊ ဆောင်ထားကြ ကစ၊ ပြောပြပါလျှင်၊ သေချာမုချ၊ လောက၊ သာသနာ၊ အရာရာသည်၊ အောင် မှာမလွဲကေန်တည်း။”

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

အရေးကြီးလှ+ဂါရဝ”
ကဗျာများ

- + တစ်ပါးအခါ မြတ်ဘုရားက
ကိမိလမြို့အနီးနော်။
- + ကျည်းပင်တောမှာ သီတင်းသုံးလို့
ရွှင်ပြုံးမချို့ နေပျော်ပျော်။
- + ကိမိလခေါ် အရှင်တစ်ပါးက
ဘုရားရှိရာ ရောက်ပြီးသော်။
- + ရိသေ့စွာလေ ဦးနှိမ်ချိုးလို့
ရှိခိုးသင့်ရာ ထိုင်ပြီးသော်။
- + မြတ်ဘုရားကို ကိမိလက
ဤစကားလှ လျှောက်ပြီနော်။
- + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
ဘုရားဟောပြ တရားတော်။
- + အရှည်ကြာကြာ မတည်ခြင်းကို
သေချာရှင်းရှင်းဟောဖို့နော်။
- + အရှည်ကြာကြာ မတည်ခြင်းရဲ့
အကြောင်းရင်းကို ဟောဖို့နော်။
- + အဲဒီလိုသာ ကိမိလက
မြတ်ဗုဒ္ဓကို လျှောက်ထားသော်။

၁။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
ဘုရားလေးစား၊ မကျင့်သော်။

+ တရားရှည်ကြာ မတည်ခြင်းရဲ့
အကြောင်းရင်းပဲ မှတ်သားနော်။

+ အဲဒီလို မြတ်ဗုဒ္ဓက
ကိမိလကို ဟောပြုဖော်။

၂။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
တရားလေးစား၊ မကျင့်သော်။

၃။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
သံဃာလေးစား၊ မကျင့်သော်။

၄။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
အကျင့်လေးစား၊ မကျင့်သော်။

၅။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
တည်ကြည်လေးစား၊ မကျင့်သော်။

၆။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
သတိလေးစား၊ မကျင့်သော်။

၇။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
ချီးမြှောက်လေးစား၊ မကျင့်သော်။

+ ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
ဘုရားဟောပြု တံရားတော်။

- + အရှည်ကြာကြာ မတည်ခြင်းကို
ဘုရားရှင်းလင်း ဟောပြုဖော်။
- + ဗုဒ္ဓ+ဓမ္မာ+မြတ်သံဃနှင့်
သိက္ခာ+အကျင့်+တည်ကြည်ခေါ်။
- + သတိတစ်ဖြာ ခိုးမြှောက်မှု၌
အာရုံစူးစိုက် မကျင့်သော်။
- + တရားရှည်ကြာ မတည်ခြင်းရဲ့
အကြောင်းရင်းပဲ ဟောပြုဖော်။
(မှတ်နော်)၂
- + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
ဘုရားဟောပြု တရားတော်။
- + အရှည်ကြာကြာ တည်တံ့ခြင်းရဲ့
အကြောင်းရင်းကို ဟောပြုဖော်။
- + အဲဒီလိုသာ ကိမိလက
မြတ်ဗုဒ္ဓကို လျှောက်ထားသော်။
- ၁။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
ဘုရားလေးစား, ကျင့်ကြသော်။
- ၂။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
တရားလေးစား, ကျင့်ကြသော်။
- ၃။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
သံဃာလေးစား, ကျင့်ကြသော်။

၄။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
အကျင့်လေးစား၊ ကျင့်ကြသော်။

၅။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
တည်ကြည်လေးစား၊ ကျင့်ကြသော်။

၆။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
သတိလေးစား၊ ကျင့်ကြသော်။

၇။ + ဘုရားနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားက
ချီးမြှောက်လေးစား၊ ကျင့်ကြသော်။

+ တရားရှည်ကြာ တည်တံ့ခြင်းရဲ့
အကြောင်းရင်းပဲ ဟောပြဖော်။

+ ဗုဒ္ဓ+ဓမ္မာ+မြတ်သံဃနှင့်
သိက္ခာအကျင့်+တည်ကြည်ခေါ်။

+ သတိတစ်ဖြာ+ချီးမြှောက်မှု၌
အာရုံစူးစိုက် လေးစားသော်။
(အာရုံစူးစိုက် ကျင့်ကြသော်။)

+ တရားရှည်ကြာ တည်တံ့ခြင်းရဲ့
အကြောင်းရင်းပဲ ဟောပြဖော်။

+ အရေးကြီးတာ ဂါရဝဟု
ထာဝရရူ မှတ်သားနော်။

(ဟောပြဖော်)၂

အရေးကြီးလှ ဂါရဝ တရားတော် ပြီးပြီ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်+ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်+
ကေကနိပါတ်+တတိယဝဂ်+မေတ္တသုတ္တန်ကို
တန်ဆာဆင်၍ ဟောကြားအပ်သော
“ကုသိုလ်မကြောက်+ချမ်းသာရောက်”
တရားတော်

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဟောကြားမည့် “ကုသိုလ်မကြောက်+ချမ်း
သာရောက်” ဆိုတဲ့ တရားတော်ကို စပြီးတော့ ဟောကြား နာကြရအောင် -
မာ ဘိက္ခဝေ ပုညာနံ ဘာယိတ္ထ၊

(ဣတိဝုတ် ပါ။ ၂၀၅)

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ပုညာနံ-တေဘူမက၊ ကုသလဆို၊ မြတ်ကုသိုလ်
တို့မှ။ မာဘာယိတ္ထ-နေ့ညခါခါ။ မကြောက်ကြပါကုန်လင့်။

ဘုရားက ရဟန်းတို့ ဒါနကုသိုလ်တွေ ပြုလုပ်ရမှာ မကြောက်နဲ့၊ သီလ
ကုသိုလ်တွေ ဆောက်တည်ကျင့်သုံးရမှာ မကြောက်နဲ့၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ
တရားတွေ ရှုမှတ်ဆင်ခြင်ပွားများအားထုတ်ရမှာ မကြောက်နဲ့တဲ့။

တချို့လူတွေက ဘာမဟုတ်တဲ့ လက်ရှိချမ်းသာလေး လက်လွတ်သွား
မှာ ကြောက်တဲ့အတွက်၊ ဘာမှမပြောပလောက်တဲ့ လက်ရှိချမ်းသာလေး လက်
လွတ်သွားမှာ ကြောက်တဲ့အတွက် တမလွန်ချမ်းသာ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအထိ
ပေးစွမ်းနိုင်တဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေပြုဖို့အရေးကို
ဝန်လေးနေကြတယ်၊ ကြောက်ရွံ့နေကြတယ်၊ နောက်တွန့်နေကြတယ်၊ အဲဒီလို
ကုသိုလ်ကြောက်နေသူတွေကို ဘုရားက ကုသိုလ်မကြောက်ရေး အားပေး
လိုက်တာ၊ အားဆေးတိုက်ကျွေးလိုက်တာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

လူတွေတကယ်ကြောက်ရမှာက အကုသိုလ်၊ လူတွေတကယ်ကြောက်
နေတာက ကုသိုလ်၊ လူတွေအကြောက်မှားမနေဘူးလား (မှားနေပါတယ်
ဘုရား)

အကြောက်မှားမှု သတိပြုကာ ကုသိုလ်တရားတွေကို ရဲရဲပြု၊ ရဲရဲစုရမယ်
နော်(မှန်လှပါဘုရား)၊ ရဲရဲပြု၊ ရဲရဲစုရမှာ ဘာပါလိမ့် (ကုသိုလ်တရားပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဒါနကုသိုလ်၊ ပြုဖို့ဆို၊ ကြောက်ကိုမကြောက်နဲ့။
- ◆ သီလကုသိုလ်၊ ပြုဖို့ဆို၊ ကြောက်ကိုမကြောက်နဲ့။
- ◆ ဘာဝနာကုသိုလ်၊ ပြုဖို့ဆို၊ ကြောက်ကိုမကြောက်နဲ့။
- ◆ ကောင်းမှုကုသိုလ်၊ ပြုဖို့ဆို၊ ကြောက်ကိုမကြောက်နဲ့။
- ◆ ဒါန၊ သီလာ၊ ဘာဝနာ၊ ကောင်းတာမကြောက်နဲ့။
- ◆ ကုသိုလ်ဓမ္မ၊ မကြောက်ရ၊ ဗုဒ္ဓအားပေးခဲ့။
- ◆ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၊ ရဲရဲပြု၊ ကောင်းမှုမကြောက်နဲ့။
- ◆ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၊ ရဲရဲပြု၊ ရဲရဲစုထားတဲ့။

ကုသိုလ်အမည်+ဟောပြုပြီ

အဲဒီလိုကုသိုလ်မကြောက်ရေး အားပေးဟောပြုပြီးတော့ ကုသိုလ်ရဲ့
အမည်ကို ဟောပြောတော်မူတယ်။

သုခသေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိဝစနံ ဣဋ္ဌဿကန္တဿ ပိယဿ မနာပဿ
ယဒိဝံ ပုညာနိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ပုညာနိ-ကောင်းမှုတို့ဟူသော။ ယဒိဝံအဓိဝစနံ-
အကြင်အမည်သည်။ (အတ္ထိ-ရှိ၏။) ဧတံ-ဤကောင်းမှုဟူသောအမည်သည်။
ဣဋ္ဌဿ-လိုလားအပ်သော။ ကန္တဿ-နှစ်သက်အပ်သော။ ပိယဿ-ချစ်ခင်
အပ်သော။ မနာပဿ-မြတ်နိုးအပ်သော။ သုခဿ-ချမ်းသာသုခ၊ အဝဝ၏။
အဓိဝစနံ-အမည်ကောင်းစင်စစ်၊ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါပေသတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ရဟန်းတို့၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဆိုတာ အခြားရဲ့အမည်မဟုတ်ဘူး၊ လို
လားအပ်၊ နှစ်သက်အပ်၊ ချစ်ခင်အပ်၊ မြတ်နိုးအပ်တဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာရဲ့
အမည်ဖြစ်တယ်တဲ့။

ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘယ်သို့ရဲ့အမည်တဲ့လဲ (ချမ်းသာရဲ့အမည်ပါဘုရား)
ကုသိုလ်ပြုတဲ့သူရဲ့ ကုသိုလ်မကြောက်တဲ့သူရဲ့ ရပိုင်ခွင့်၊ ရလာဒ်ဟာ
သုခချမ်းသာ ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေ့ ဘုရားအများရှိတဲ့ သံဃာတော်များကို ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊
ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ လှူဒါန်းပူဇော်နေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေဟာ ဒါန၊
ကုသိုလ်ပြုရမှာ မကြောက်တဲ့သူတွေဖြစ်တယ်။ သီလဆောက်တည်နေကြတဲ့
ဒကာ၊ ဒကာမတွေဟာ သီလကုသိုလ်ဆောက်တည်ရမှာ မကြောက်တဲ့သူတွေ
ဖြစ်တယ်။ တရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေဟာ ဝိပဿနာ
ကုသိုလ်ပွားရမှာ မကြောက်တဲ့သူတွေဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

အေး-အဲဒီ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေပြုရမှာ
မကြောက်ရင် ခုဘဝ၊ နောက်ဘဝ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်အထိ
ကိုယ်လိုလားတောင့်တ နှစ်သက်၊ ချစ်ခင်၊ မြတ်နိုးအပ်တဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်း
သာတွေရမယ်။ ရောက်မယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကုသိုလ်ပြုရမှာမကြောက်ရင် ရပိုင်ခွင့်က ဘာတဲ့လဲ (ချမ်းသာရောက်
ခြင်းပါဘုရား)

ဒါဆိုရင် ဒီနေ့ဟောလိုက်တဲ့တရားက ဘာတရားတဲ့လဲ (ကုသိုလ်
မကြောက် ချမ်းသာရောက်တရားပါဘုရား)

ချမ်းသာရောက်ချင်ရင်၊ ချမ်းသာရချင်ရင် ကုသိုလ်ကြောက်လို့ဖြစ်ပါ
မလား (မဖြစ်ပါဘုရား)

ရဲရဲသာပြု+ရဲရဲစု

ဘုရားက ဒါနကုသိုလ်ကြီး ရဲရဲပြုလိုက်စမ်းပါ။ ရဲရဲစုလိုက်စမ်းပါ။ သီလ
ကုသိုလ်ကြီးတွေ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်ကြီးတွေကို ရဲရဲပြုလိုက်စမ်းပါ။ ရဲရဲစုလိုက်
စမ်းပါလို့ တိုက်တွန်းတယ်။ အားပေးတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့နဲ့၊ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ တကယ်
ရဲရဲပြု၊ ရဲရဲစုရမှာက ဘာပါလိမ့် (ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာပါဘုရား)

ရဲရဲပြုက+ရဲလွတ်ရ

အေး - ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တွေကို ရဲရဲပြု၊ ရဲရဲစုရင် “ရဲ” တွေ နဲ့ လွတ်ပြီတဲ့၊ ဘာရဲတွေလဲဆိုတော့ ခုဆင်းရဲ၊ နောင်ဆင်းရဲ၊ သံသရာဆင်းရဲ၊ အပါယ်ဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲ၊ အသေဆင်းရဲ၊ အစားဆင်းရဲ၊ အသွားဆင်းရဲ၊ မွေးဆင်းရဲ၊ အိုဆင်းရဲ၊ နာဆင်းရဲ၊ သေဆင်းရဲ၊ ချစ်သူနဲ့ ကွဲရတဲ့ဆင်းရဲ၊ မုန်းသူနဲ့ တွဲရတဲ့ဆင်းရဲ၊ လိုတာမရတဲ့ဆင်းရဲ၊ ရတာကိုမလိုတဲ့ဆင်းရဲ စတဲ့ “ရဲ” တွေ လွတ်မယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ရဲရဲလျှောက်ရမည့်လမ်းက ကုသိုလ်လမ်း၊ ရဲရဲကောက်ရမည့်ပန်းက ကုသိုလ်ပန်းတွေနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကုသိုလ်လမ်းရဲရဲလျှောက်ပြီး ကုသိုလ်ပန်းတွေ ရဲရဲကောက်ရင် တကယ်ရောက်လာမည့်ကောင်းကျိုးက ချမ်းသာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားက ဘာတရားတဲ့လဲ (ကုသိုလ်မကြောက်+ချမ်းသာရောက် တရားပါဘုရား)

ကုသိုလ်မကြောက်ရင် ချမ်းသာရောက်ဆိုတော့ ကုသိုလ်ကြောက်ရင် (ဆင်းရဲရောက်မှာပါဘုရား)၊ ကိုယ်ရောက်မှာကိုယ်သိဖို့လိုတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒါနမကြောက် ပေါများမယ်၊ ဒါနကြောက်ရင် မွဲသွားမယ်၊ သီလမကြောက်ရင် ကောင်းရာသုဂတိရောက်မယ်၊ သီလကြောက်ရင် ကောင်းရာသုဂတိလွဲမယ်၊ ဘာဝနာမကြောက်ရင် နိဗ္ဗာန်ရောက်မယ်၊ ဘာဝနာကြောက်ရင် နိဗ္ဗာန်လွဲမယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ကုသိုလ်မကြောက်၊ ချမ်းသာရောက်၊ ကုသိုလ်ကြောက်က ဆင်းရဲမှာ။
- ဒါနမကြောက်၊ ချမ်းသာရောက်၊ ဒါနကြောက်က ဆင်းရဲမှာ။
- ဒါနမကြောက်၊ ပေါများရောက်၊ ဒါနကြောက်က မွဲဦးမှာ။
- သီလမကြောက်၊ ချမ်းသာရောက်၊ သီလကြောက်က ဆင်းရဲမှာ။

- သီလမကြောက်၊ ကောင်းရာရောက်၊ သီလကြောက်က လွဲဦးမှာ။
- ဘာဝနာမကြောက်၊ ချမ်းသာရောက်၊ ဘာဝနာကြောက်က ဆင်းရဲမှာ။
- ဘာဝနာမကြောက်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်၊ ဘာဝနာကြောက်က လွဲဦးမှာ။

ကောင်းကျိုးခံစား+သိမြင်ထား

အဘိဇာနာမိ ခေါပနာဟံ ဘိက္ခဝေ ဒီဃရတ္တံ ကတာနံ ပုညာနံ ဣဒ္ဓံ ကန္တံ ပိယံ မနာပံ ဝိပါကံ ပစ္စနုဘူတံ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ဒီဃရတ္တံ-ကြာမြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး။ ကတာနံ-ပြုအပ်ကုန်သော။ ပုညာနံ-ကောင်းမှုတို့၏။ ဣဒ္ဓံ-လိုလားအပ်သော။ ကန္တံ-နှစ်သက်အပ်သော။ ပိယံ-ချစ်အပ်သော။ မနာပံ-မြတ်နိုးအပ်သော။ ဝိပါကံ-အကျိုးကို။ ပစ္စနုဘူတံ-ခံစားအပ်ဖူးသည်ကို။ အဘိဇာနာမိ-မျက်ဝါးထင်ထင်၊ သိမြင်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့၊ ကြာမြင့်စွာကာလပတ်လုံး၊ ပြုထားတဲ့ကောင်းမှုတွေရဲ့ လိုလား၊ နှစ်သက်၊ ချစ်ခင်၊ မြတ်နိုးအပ်တဲ့ ကောင်းကျိုးတွေ ခံစားဖူးတာကို ငါဘုရား မျက်ဝါးထင်ထင် သိမြင်တော်မူတယ်တဲ့။

မေတ္တာပွားရ+ကောင်းကျိုးလှများ

မေတ္တာပွားရ ကောင်းကျိုးရပုံကို ဆက်ဟောရအောင် -
သတ္တဝံသာနိ မေတ္တစိတ္တံ ဘာဝေတွာ သတ္တ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ နယိမံလောကံ ပုနရာဂမာသိ။

သတ္တဝံသာနိ-ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ မေတ္တစိတ္တံ-မေတ္တာယှဉ်ကပ်၊ စိတ်ထားမြတ်ကို။ ဘာဝေတွာ-ဖြစ်ပွားစေခြင်းကြောင့်။ သတ္တသံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ-မဟာကပ်ခုနစ်ကပ်တို့ပတ်လုံး။ ဣမံလောကံ-ဤလူ့ပြည်သို့။ နပုန အာဂမိ-တစ်ဖန်ပြန်မလာ။

ခုနစ်နှစ်မေတ္တာပွားထားခြင်းကြောင့် မဟာကပ်ခုနစ်ကပ်တို့ကာလ ပတ်လုံး ဒီလူ့ဘဝကို ပြန်မလာဘူးတဲ့။ လူ့ပြည်ပြန်မလာတဲ့ကောင်းကျိုးဟာ မေတ္တာပွားရကျိုးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- လူ့ပြည်လူ့ရွာ၊ ပြန်မလာ၊ မေတ္တာပွားရကျိုး။

သံဝဋ္ဌမာနေ သုခံ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေ အာဘဿရူပဂေါ ဟောမိ၊ ဝိဝဋ္ဌမာနေ ကပ္ပေ သုညံ ဗြဟ္မဝိမာနံ ဥပပဇ္ဇာမိ။

ရဟန်းတို့၊ ကမ္ဘာပျက်တဲ့အခါမှာတော့ အာဘဿရာဘုံရောက်နေတယ်၊ ကမ္ဘာတည်တဲ့အခါမှာတော့ သတ္တဝါတွေမရှိတဲ့ ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာဘုံမှာ ရောက်နေတယ်တဲ့။ ဒါ မေတ္တာပွားရတဲ့ကောင်းကျိုးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ-လင်္ကာလေးလိုက်ဆို -

- ဗြဟ္မာဘုံမှာ၊ ရောက်ရတာ၊ မေတ္တာပွားရကျိုး။

တတြ သုခံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မာ ဟောမိ မဟာဗြဟ္မာ အဘိဘူ အနဘိဘူ တော အညဒတ္ထ၊ ဒသော ဝသဝတ္ထိ။

ရဟန်းတို့ အဲဒီ ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာဘုံမှာ သူတစ်ပါးတို့ကို အုပ်စိုးလွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့သူ၊ သူတစ်ပါးတွေက မိမိကို မလွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့သူ၊ စင်စစ် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့ကို သိမြင်နိုင်သူ၊ အခြားဗြဟ္မာတွေရဲ့စိတ်၊ မိမိရဲ့စိတ်ကို မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သူ မဟာဗြဟ္မာကြီး ဖြစ်ရတယ်တဲ့။

ရှင်းရှင်းပြောရရင် မဟာဗြဟ္မာ ဖြစ်ရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား) မဟာဗြဟ္မာကြီးဖြစ်ချင်ရင် ဘာပွားရမလဲ (မေတ္တာပွားရမှာဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးလိုက်ဆို -

- မဟာဗြဟ္မာ၊ ဖြစ်ရတာ၊ မေတ္တာပွားရကျိုး။

ဆတ္တိ သက္ကန္တံ၊ ဒေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ သက္ကော အဟောသိ ဒေဝါ နမိန္ဒော၊

ရဟန်းတို့၊ (၃၆)ကြိမ်တိုင်တိုင် နတ်တွေကိုအစိုးရတဲ့ သိကြားမင်းဖြစ် ခဲ့ဖူးတယ်တဲ့။ သိကြားမင်းဖြစ်ချင်လည်း မေတ္တာပွားနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးလိုက်ဆို -

- သိကြားရာဇာ၊ ဖြစ်ရတာ၊ မေတ္တာပွားရကျိုး။

အနေက သတက္ကန္တံ ရာဇာ အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာ.ဘုရန္တော ပိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပုတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော၊ စကြဝတေးမင်းအဖြစ်ကတော့ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်ရတယ်တဲ့။ အဲဒီ စကြဝတေးမင်းရဲ့ဂုဏ်ပုဒ်တွေက -

- ၁။ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားဆယ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတယ်၊ (ဓမ္မိက)
- ၂။ အဲဒီ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားဆယ်ပါးနဲ့ပြည့်စုံတဲ့အတွက် မင်း ဖြစ်လာတယ်၊ (ဓမ္မရာဇာ)
- ၃။ သမုဒ္ဒရာလေးစင်းအဆုံးရှိတဲ့ လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရတယ်၊ (စာတုရန္တော)
- ၄။ လောဘ၊ ဒေါသ စတဲ့ အတွင်းရန်သူနဲ့ဆန့်ကျင်ဘက် ဘုရင်ဆိုတဲ့ အပြင်ရန်သူတွေကို တုတ်၊ ဓား၊ လက်နက်မဆောင် အောင် နိုင်တယ်၊ (ပိဇိတာဝိ)
- ၅။ သူ့ဦး၊ ဓားပြ၊ သူ့ပုန်စတဲ့ ဘေးရန်ကင်းရှင်းတဲ့အတွက် လှုပ်လှုပ် ရှားရှား ပြေးလွှားပုန်းအောင်းရခြင်းမရှိဘဲ အဲဒီ စကြဝတေးမင်း လက်ထက်မှာ တိုင်းပြည်အေးချမ်းသာယာနိုင်မြဲနေတယ်၊ (ဇန ပဒတ္တာဝရိယပုတ္တော)

၆။ စကြာရတနာ၊ ဆင်ရတနာ၊ မြင်းရတနာ၊ ပတ္တမြားရတနာ၊
မိဖုရားရတနာ၊ သူကြွယ်ရတနာ၊ သားကြီးရတနာ ဆိုတဲ့ ရတနာ
ခုနစ်ပါးနဲ့ပြည့်စုံတယ်။ (သတ္တရတနသမန္နာဂတ) ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်
တွေ ဖြစ်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)။ (အံ၊ ၄၊ ၁၊ ၇၈)

အဲဒီ စကြာဝတေးမင်းအဖြစ်က ဘယ်လောက်တဲ့လဲ
(အကြိမ်များစွာပါဘုရား)

မင်းဖြစ်ရင် စကြာဝတေးမင်းဖြစ်ရရင် ကောင်းမယ်နော်
(မှန်လှပါဘုရား)။

ကဲ - လင်္ကာလေးလိုက်ဆို -

◆ မင်းမြတ်စကြာ၊ ဖြစ်ရတာ၊ မေတ္တာပွားရကျိုး။

ကောပနဝါဒေါ ပဒေသရဇ္ဈဿ၊

ပဒေသရာဇ်မင်းအဖြစ်ကတော့ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်တာများလွန်းလို့
ပြောစရာတောင်မလိုတော့ဘူးနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးလိုက်ဆို -

◆ ပဒေသရာဇာ၊ မရေသော၊ မေတ္တာပွားရကျိုး။

တန်ခိုးကြီးဟန်+အဘယ်ကံ

တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတ ဖဟောသိ "ကိဿနုခေါ မေ ဣဒံ ကမ္မဿ
ဖလံ၊ ကိဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော၊ ယေနာဟံ ဧတရဟိ ဧဝံမဟိန္ဒိကော ဧဝံ
မဟာနဘာဝေါ" တိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ တဿမယံ-ထိုင်ဘုရား၏။ ယေန-အကြင်ကံ
အကြောင်းကြောင့်။ အဟံ-ငါဘုရားသည်။ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌။ ဧဝံမဟိန္ဒိ
ကော-ဤမျှအထိ၊ ကြီးကျယ်သောတန်ခိုးရှိ၏။ ဧဝံ မဟာနဘာဝေါ-ဤမျှ
အထိ၊ ကြီးကျယ်သောအစွမ်းအာနုဘော်ရှိ၏။ မေ-ငါ၏။ ဣဒံ-ဤအကျိုး
သည်။ ကိဿကမ္မဿ-အဘယ်ကံ၏။ ဖလံနုခေါ-အကျိုးပါလိမ့်နည်း။

ကိဿကမ္မဿ-အဘယ်ကံ၏။ ဝိပါကောနုခေါ-အကျိုးဆက်ပါလိမ့်နည်း။
ဣတိ ဧတံ-ဤအကြံသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားမှာ ယခုအခါ ဒီလောက်ကြီးကျယ်တဲ့ တန်ခိုးရှိတာ၊
ဒီလောက်ကြီးကျယ်တဲ့ အစွမ်းအာနုဘော်ရှိနေတာတွေဟာ ဘယ်ကံရဲ့အကျိုး
လဲ၊ ဘယ်ကံရဲ့အကျိုးဆက်လဲလို့ ဒီအကြံဖြစ်ပေါ်နေတယ်။

တန်ခိုးကြီးတာ+ကံသုံးဖြာ

တဿမယံ ဘိက္ခဝေ ဧတဒဟောသိ “တိဏ္ဍံ ခေါ မေဣဒံ ကမ္မာနံ
ဖလံ၊ တိဏ္ဍံ ကမ္မာနံ ဝိပါကော၊ ယေနာဟံ ဧတရဟိ ဧဝမဟိဒ္ဓိကော၊ ဧဝ
မဟာနုဘာဝေါတိ။

ရဟန်းတို့၊ ငါဘုရားမှာ ယခုအခါ ဒီလောက်ကြီးကျယ်တဲ့ တန်ခိုးရှိ
တာ၊ ဒီလောက်ကြီးကျယ်တဲ့ အစွမ်းအာနုဘော်ရှိနေတာတွေဟာ ဒီကံသုံးမျိုး
ရဲ့အကျိုး ဖြစ်တယ်။ ဒီကံသုံးမျိုးရဲ့အကျိုးဆက်ဖြစ်တယ်လို့ ဒီအကြံဖြစ်ပေါ်
လာတယ်။

သေယျထိဒံ - ဒါနဿ၊ ဒမဿ၊ သံယမဿာတိ။

အဲဒီ ကံသုံးပါးက ဘာတွေလဲဆိုတော့ -

၁။ ဒါန - လှူဝတ္ထုတွေကို လှူဒါန်းပေးကမ်း စွန့်ကြဲတဲ့ကံ၊

၂။ ဒမ - မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေတွေကို
ရာဂ၊ ဝေါသ စတဲ့ ကိလေသာတွေမဖြစ်အောင် ကောင်းစွာ
ထားပြီးတော့ ဆုံးမတဲ့ကံ၊

၃။ သံယမ - ကိုယ်၊ နှုတ် နှစ်ပါးကို စောင့်စည်းခြင်းကံတို့ဖြစ်တယ်။

ဘုရား တန်ခိုးကြီးတာ၊ အစွမ်းအာနုဘော်ကြီးမားတာဟာ အဲဒီကံ
သုံးမျိုးကြောင့်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒကာ၊ ဒကာမတွေ တန်ခိုးမကြီးချင်ဘူးလား (ကြီးချင်ပါတယ်ဘုရား)

အေး - ကြီးချင်ရင် ဒါန၊ ဒမ၊ သံယမ ကြီးဖို့ လိုတယ်နော် (မှန်လှ ပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- တန်ခိုးကြီးချင်၊ အိုလူရှင်၊ အစဉ်ပေးလှူလေ။
- မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်ပါ၊ စိတ်ပါဆုံးမနေ။
- ကိုယ်နှုတ်နှစ်ဖြာ၊ စောင့်စည်းကာ၊ သေချာအမြဲနေ။
- တန်ခိုးကြီးတာ၊ အကြောင်းရှာ၊ သုံးဖြာတွေ့ရပေ။

တရားသုံးတွေ တိုးပွားစေ

ကဲ - နောက်ဆုံး အကျဉ်းချုပ်ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို အနက်နဲ့တကွ နာကြား ပြီးတော့ တရားသိမ်းကြရအောင် -

ပုညမေဝ သော သိက္ခေယျ၊
 အာယတဂ္ဂံ သုခုဒြယ်၊
 ဒါနဉ္စ သမစရိယဉ္စ၊
 မေတ္တစိတ္တဉ္စ ဘာဝယေ။

ယော-အကြင်အမျိုးကောင်းသားသည်။ အတ္တကာမော-အကျိုးစီးပွား၊ အစားစားကို၊ မမှားမသွေ၊ လိုလားပေ၏။ သော-မိမိကောင်းကျိုး၊ အမျိုးမျိုးကို၊ တကယ်လိုလား၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ ပုညမေဝ-မြတ်နိုးထိုက်ပေ၊ ကျိုးဖြစ်စေတတ်၊ စိတ်ဓာတ်ကြည်လင်၊ ဖြူစင်စေလှ၊ ပုညခေါ်ဇိုး၊ ကုသိုလ် သုံးမျိုးကို။ သိက္ခေယျ-နေ့ညခါခါ၊ ပြုကျင့်ဆည်းပူးရာ၏။ အာယတဂ္ဂံ-ပြန်ပြောများဘိ၊ မြင့်မြတ်သောအကျိုးရှိသော။ သုခုဒြယ်-သုခချမ်းသာ၊ အဖြာဖြာကို၊ မကြာမပြတ်၊ တိုးပွားစေတတ်သော။ ဒါနဉ္စ-ပေးကမ်းလှူမှု၊ ဒါနကုသိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ သမစရိယဉ္စ-မသမာမှု၊ ရှောင်ကြဉ်ပြုပြီး၊ သမာမူတည်းဟူသော သုစရိုက်အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ မေတ္တစိတ္တဉ္စ-

ဗြဟ္မစိုလ်လေးပါး၊ တစ်ပါးဝင်ပါ၊ မေတ္တာယှဉ်ကပ်၊ စိတ်ထားမြတ်ကိုလည်း
ကောင်း။ ဘာဝယေ-မိမိသန္တာန်၊ အဖန်ဖန်အခါခါ၊ ဖြစ်ပွားတိုးပွားစေရာ၏။

ဒါန၊ သမစရိယ၊ မေတ္တာဆိုတဲ့ ဒီသုံးပါး မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ပွားအောင်
ကြိုးစားရမယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဧတေ ဓမ္မေ ဘာဝယိတွာ၊
တယော သုခသမုဒ္ဓယေ။
အဗျာပဇ္ဇံ သုခံ လောကံ၊
ပဏ္ဍိတော ဥပပဇ္ဇတိ။

ပဏ္ဍိတော-အမှန်မြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ သုခသမုဒ္ဓယေ-ချမ်းသာ
ခြင်းတွင်၊ အကျိုးအာနိသင်ရှိကုန်သော။ တယော-သုံးမျိုးကုန်သော။
ဧတေဓမ္မ-ဒါနစသား၊ ထိုသုစရိုက်တရားတို့ကို။ ဘာဝယိတွာ-နေ့ညမကင်း၊
ပွားစေခြင်းကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဇံ-ဗျာပါဒကင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော။ သုခံ-
ဈာန်သမာပတ်၊ အစွမ်းဓာတ်ဖြင့်၊ မပြတ်များစွာ၊ ချမ်းသာလှသော။ လောကံ-
ဗြဟ္မာလောက၊ ဘုံဘဝသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ-ကောင်းစွာမသွေ၊ ကပ်ရောက်ရပါပေ
သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ပါဘုရား။

ကုသိုလ်မကြောက်+ချမ်းသာရောက် တရားတော် ပြီးပြီ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်+ဇာတကပါဠိတော်
 တေရသတနိပါတ်+အင်္ဂုတ္တိဇာတ်တော်ကို
 တန်ဆာဆင်၍ ဟောကြား ပြောကြားအပ်သော
 “ဗျက်စိကိုမှိတ်+နားကိုပိတ်”
 တရားတော်

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ဟောကြားမည့်ဇာတ်တော်က အင်္ဂုတ္တိ
 ဇာတ်တော်တဲ့၊ ဘာဇာတ်တော်တဲ့လဲ၊ (အင်္ဂုတ္တိဇာတ်တော်ပါဘုရား)

အဲဒါကို ဒကာ၊ ဒကာမတွေ မှတ်သားလို့လွယ်ကူအောင် တရားနာမည်
 ပေးထားတာက “ဗျက်စိကိုမှိတ်+နားကိုပိတ်” တရားတော်တဲ့၊ ဘာတရားတော်
 တဲလဲ၊ (ဗျက်စိကိုမှိတ်+နားကိုပိတ် တရားတော်ပါဘုရား)

အေး - အဲဒီ ဗျက်စိကိုမှိတ်+နားကိုပိတ် ဆိုတဲ့ တရားတော်ကို စပြီး
 တော့ ဟောကြာ နာကြရအောင် -

အလှူဒါယကာ အကြောင်းပြုဟော

အင်္ဂုတ္တိ ဒိသ္မာ သမ္ပန္နန္တိ ဣပံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ
 သာဝတ္ထိဝါသီ ဥပါသကံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ၊ (ဇာ၊ ၄၊ ၄၊ ၂၃၇)

အင်္ဂုတ္တိ ဒိသ္မာ သမ္ပန္န အစရှိတဲ့ ဂါထာတော်နဲ့ တန်ဆာဆင်ထားတဲ့
 အင်္ဂုတ္တိဇာတ်တော်ကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ
 သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာဝတ္ထိပြည်၌နေတဲ့ အလှူရှင်ဒါယကာတစ်ယောက်
 ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ပရိက္ခရာ စုံလင်စွာ

သော ကိရ သတ္တာရံ နိမန္တေတွာ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ
 ဘိက္ခုသံယဿ မဟာဝါနံ ဒတွာ ပရိယောသာနဒိဝေသေ အရိယသံယဿ
 သဗ္ဗပရိက္ခရာရေ အာဝါသိ၊

အဲဒီစကားကို ချဲ့ပြဦးမယ်၊ အဲဒီဒါယကာဟာ မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ဖိတ်ပြီးတော့ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဘုရားအမှူးရှိတဲ့ ရဟန်းသံဃာတော်အား အလှူကြီးပေးတယ်။

အဆုံးနေ့မှာတော့ အရိယာသံဃာအား အလုံးစုံသော ပရိက္ခရာတွေ လှူတယ်။

ရှေးပညာရှိ + အနွယ်သိ

အထူးသ ဘတ္တာ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ အနုမောဒနံ ကရောန္တော “ဥပါသက မဟာ တေ ပရိစ္စာဂေါ၊ အဟော ဒုက္ကရံ တယာကတံ၊ အယဉ္စိ ဒါနဝံသောနာမ ပေါရာဏက ပဏ္ဍိတာနံ ဝံသော၊

၊ အဲဒီလို ပရိက္ခရာစုံစုံလင်လင်လှူတဲ့အခါမှာ အဲဒီဒါယကာအား မြတ်စွာဘုရားက ပရိသတ်အလယ်မှာပဲ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်စရာကောင်းတဲ့ အနုမောဒနာပြုတော်မူလိုတဲ့အတွက် “ဒါယကာ သင့်ရဲ့ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်းဟာ များတယ်၊ သင်ဟာ ပြုနိုင်ခဲ့တဲ့အမှုကိုပြုတယ်၊ အဲဒီစကား မှန်တယ်၊ ဒီလို အလှူအနွယ်ဆိုတာ ရှေးပညာရှိတွေရဲ့အနွယ်ဖြစ်တယ်။

လူ့ ရဟန်းလည်း လှူအမြဲ

ဒါနံ နာမ ဂိဟိနာပိ ပဗ္ဗဇိတေနာပိ ဒါတဗ္ဗမေဝ။

အလှူဆိုတာ လူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ရဟန်းပဲဖြစ်ဖြစ် လှူအပ်တယ်၊ လှူရမယ်တဲ့။

ရူပက္ခန္ဓာ+ပြောကြရာ

တစ်ချို့ကပြောကြတယ်၊ ဘုန်းကြီးတွေက ဒကာ၊ ဒကာမတွေလှူတာ ချည်း ယူနေတဲ့ ရူပက္ခန္ဓာချည်းပဲတဲ့။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့က ပြောရတယ်၊ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ကုသိုလ်ရအောင် ယူရတာပါလို့ ပြောရတယ်။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ထည့်ပြောပါ

ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို အသိဉာဏ်များအောင်၊ အသိဉာဏ် ပွားအောင် ခုလို တရားဟောပေးနေတာ၊ တရားပွဲပြီးတော့ ကောက်နှုတ်ချက် အကျဉ်းချုပ်၊ တရားအမည်နဲ့တကွ တရားစာရွက်လေးတွေ ဝေပေးနေတာ၊ တရားဝေနေတာဟာ ဘာခန္ဓာပါလိမ့်။ (ဝေဒနာက္ခန္ဓာပါဘုရား)

အေ - ဟုတ်ပြီ၊ ရူပက္ခန္ဓာချည်းပဲ မပြောနဲ့နော်၊ ဘုန်းကြီးတို့က တရားစာအုပ်လေးတွေ၊ တရားစာရွက်လေးတွေ အမြဲပေးဝေပါတယ်၊ အဲဒီ ဝေဒနာက္ခန္ဓာလေးလည်း ထည့်ပြောကြပါဦး။

အတိတ်အကြောင်း ပြန်ပြောင်းဟောပြု

ကဲ - ထားတော့၊ ရှေ့ဆက်ကြပါစို့ -

ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ပန ပဗ္ဗဇိတွာ အရညေ ဝသန္တာပိ အလောဏကံ “ဝိဇူပနံ ဥဒကမတ္ထသိတ္ထံ ကာရပဏ္ဍံ ခါဒမာနာပိ သမ္ပတ္တယာစကာနံ ယာဝဒတ္ထံ ဒတွာ သယံ ပီတိသုခေန ယာပယိသု” တိ ဝတွာ “ဘန္တေ ဣဒံ တဝ သဗ္ဗပရိက္ခာရဒါနံ မဟာဇနဿ ပါကင်္ဂံ၊ တုမေဟိ ဝုတ္တံ အပါကင်္ဂံ၊ တံ နော ကထေတာ”တိ တေန ယာစိတော အတိတ် အာဟရိ။

ရှေးပညာရှိတွေဟာ ရဟန်းပြုပြီး တောမှာနေရပေမယ့်၊ ဆားမရှိတဲ့၊ ပေါ့တဲ့အရသာရှိတဲ့၊ ရေနဲ့ပြုတ်ကာမျှဖြစ်တဲ့၊ ကံပြင်းရွက်ကို စားရပေမယ့် ရောက်လာတဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အလိုရှိသလောက် လှူတယ်၊ မိမိကိုယ် တိုင်ကတော့ ပီတိချမ်းသာနဲ့ မျှတဘူးတယ်လို့ မိန့်တော်မူတဲ့အခါမှာ “အရှင် ဘုရား၊ အလုံးစုံသော ပရိက္ခရာအလှူဟာ လူတွေမှာ ထင်ရှားသိသာပါတယ်၊ အရှင်ဘုရား မိန့်တော်မူတဲ့စကားတော်ကတော့ လူတွေမှာ မသိသာမထင်ရှား သေးပါ၊ တပည့်တော်တို့အား ထင်ရှားသိသာအောင် ဟောတော်မူပါကုန်လို့ ဒါယကာက တောင်းပန်တဲ့အတွက် အတိတ်အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းကာ ဟောတော်မူပါတယ်။

ပုဏ္ဏားမျိုးမှာ+ဖြစ်ရရှာ

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒက္ခေ ရန္တံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသက္ခော
အသီတိ ကောဋိဝိဘဝဿ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလဿ ကုလေနိဗ္ဗတ္တိ၊

ဒါယကာ၊ ရှေးတုန်းက ဗာရာဏသီပြည်မှာ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြု
တယ်၊ မင်းလုပ်တယ်၊ ဘုရားလောင်းကတော့ ကုဋေရစ်ဆယ် ဥစ္စာကြွယ်ဝတဲ့
ဗြာဟ္မဏမဟာသာလပုဏ္ဏားမျိုးမှာ ဖြစ်တယ်။

သူ့အမည်သိ+အကိတ္တိ

“အကိတ္တိ” တိဿ နာမံ ကရိသု၊
ဘုရားလောင်းရဲ့အမည်ကို “အကိတ္တိ” လို့ အမည်မှည့်ခေါ်တယ်။

သူ့နှမသည် ယသဝတီ

တဿ ပဒသာ ဂမနကာလေ ဘဂိနိပိဇာယိ၊ “ယသဝတီ” တိဿာ
နာမံ ကရိသု။

ဘုရားလောင်း ခြေနဲ့သွားနိုင်လောက်တဲ့အခါမှာ နှမလေးကို ဖွားမြင်
တယ်၊ ယသဝတီလို့ အမည်မှည့်တယ်။

တက္ကသီလာ+ပညာရှာ

မဟာသက္ခော သောဠသဝဿကာလေ တက္ကသီလံ ဂန္ဓာ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ
ဥဂ္ဂကိုတွာ ပစ္စာဂမိ။

ဘုရားလောင်းဟာ (၁၆)နှစ်အရွယ်မှာ တက္ကသိုလ်ပြည်သွားပြီးတော့
အတတ်အားလုံးသင်ပြီး ပြန်လာခဲ့တယ်။

မိဘနှစ်ပါး သေဆုံးသွား

အထဿ မာတာပိတရော ကာလမကံသု၊
ဘုရားလောင်းမိဘတွေဟာ သေသွားကြတယ်။

ဥစ္စာတွေ့သာ တွေ့ရရှာ

သော ဇောသံ ပေတကိစ္စာနိ ကာရေတွာ ဓနဝိလောကနံ ကရေန္တော
“အသုကော နာမ ဧတ္ထကံ ဓနံ သဏ္ဍပေတွာ အတိတော၊ အသုကော ဧတ္ထကံ”
န္တိ ဝစနံ သုတွာ သံဝိဂ္ဂမာနသော ဟုတွာ “ဣဒံ ဓနမေဝ ပညာယတိ၊ န
ဓနဿ သံဟာရကာ၊

ဘုရားလောင်းဟာ မိဘတွေရဲ့ သူ့သေကိစ္စတွေပြုပြီးတော့ ဥစ္စာတွေကို
ကြည့်တဲ့အခါမှာ “ဤမည်တဲ့သူဟာ ဤမျှလောက်ဥစ္စာတွေကို ရှာဖွေစု
ဆောင်းထားခဲ့ပြီးတော့ သေသွားပြီ” ဆိုတဲ့စကားကိုကြားရတော့ နားဝမှာ
တရားရလာကာ ထိတ်လန့်တဲ့စိတ် ဖြစ်လာတယ်။ ဥစ္စာတွေပဲထင်တယ်။ ဥစ္စာ
တွေပဲ တွေ့မြင်ရတယ်။ ဥစ္စာတွေကို ရှာဖွေစုဆောင်းတဲ့သူတွေတော့ မထင်ဘူး။
ဥစ္စာတွေကို ရှာဖွေစုဆောင်းသူတွေတော့ မတွေ့မမြင်ရတော့ဘူး။

ရှာထားကာသွား တရားရဖွယ်

သဗ္ဗေ ဣဒံဓနံ ပဟာယေဝ ဂတာ၊

ဥစ္စာတွေကို ရှာဖွေစုဆောင်းသူတွေဟာ ဪ - ဒီများပြားလှတဲ့ဥစ္စာ
တွေကို စွန့်သွားကြရပြီ။

ဪ - လောကကြီးမှာ တကယ်စဉ်းစားကြည့်တော့ တရားရစရာ၊
တရားကျစရာပါလား။ ကိုယ်ရှာထားတာ သက်ရှိသက်မဲ့အားလုံး နောက်ဆုံး
တော့ ထားခဲ့ရမှာချည်း။ ရှာထားဆိုတဲ့ စကားနှစ်လုံး၊ ရှာတာတွေ ဘာတဲ့လဲ၊
(ထားခဲ့ရမှာပါဘုရား)

ဒီတော့ ဥစ္စာတွေကို ကိုယ်က မသေခင်ကတည်းက အရင်စွန့်ဖို့ မလို
ဘူးလား။ (လိုပါတယ်ဘုရား)

သေမှစွန့်တာနဲ့ မသေခင်စွန့်တာ ဘယ်ဟာကောင်းလဲ (မသေခင်စွန့်
တာ ကောင်းပါတယ်ဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆိုကြ -

- ကိုယ်ရှာထားတာ၊ အရာရာ၊ စွန့်ခွာသွားရမည်။
- ကိုယ်ရှာထားတာ၊ အားလုံးဟာ၊ ထားကာသွားရမည်။
- ရှာထားဥစ္စာ၊ ချစ်သူပါ၊ ထားကာသွားရမည်။
- ရှားထားသမျှ၊ အဝဝ၊ ထားရ၊ သွားရမည်။

မထားဘူးကွယ်+ယူသွားမယ်

အဟံ ပန တံ အာဂါယ ဂမိဿာမိ” တိ ဘာဝိနိ ပက္ခောသာ ပေတွာ
“တွံ ဣမံ ဓနံ ပဋိပဇ္ဇာတိ” တိ အာဟ။

ငါကတော့ အဲဒီဥစ္စာတွေကို ယူသွားမယ်၊ ယူသွားမယ်ဆိုတာ အကုန်
လုံး လှူသွားမယ်၊ ရှေးက မိဘဘိုးဘွားတွေလို မထားခဲ့ဘူးတဲ့၊ ဒီလိုကြံတယ်
နော်။ (မှန်လှပါဘုရား)

လှူတာဟာ ယူတာ

တကယ်တော့ လှူသွားတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်အတွက် ယူသွားတာပဲနော်
(မှန်လှပါဘုရား)၊ ဒီတော့ လှူတာဟာဘာပါလိမ့် (ယူတာပါဘုရား) ဒါကို
ရည်ရွယ်ပြီး ယူသွားမယ်ပြောတာ။

အဲဒီလိုကြံပြီးတော့ နှမလေးကိုခေါ်ကာ “နှမ၊ သင် ဒီဥစ္စာတွေကို
ကြိုက်သလိုစီရင်ပါ၊ စီမံပါ” လို့ ပြောလိုက်တယ်၊ နှမလေးကို စွန့်လိုက်တယ်။
နှမလေးကို လွှဲလိုက်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား) အဲဒီလို စွန့်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို
သူတော်တယ်၊ သူကောင်းတယ်၊ သူတော်ကောင်းလို့ခေါ်တယ်၊ ဒီတော့ စွန့်နိုင်
သူတော်ကောင်း၊ ဒီလိုမဟုတ်လား (မှန်လှပါဘုရား)။

ဘုရားလောင်း သူတော်ကောင်းတွေဟာ ဘုရားဖြစ်မှ ကြည်ညိုစရာ
ကောင်းတာမဟုတ်ဘူး၊ ဘုရားအလောင်းဘဝတွေကတည်းက ကြည်ညိုစရာ
ကောင်းတာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

မောင်ကြီးအလိုက ဘယ်လိုလဲ
 တုမှာကံ ပန ကော အဇ္ဈာသယောတိ၊
 မောင်ကြီးတို့ရဲ့အလိုက ဘယ်လိုလဲလို့ မေးလိုက်တယ်။

ရဟန်းပြုမယ် နှမငယ်

ပဗ္ဗဇိတုကာမော မှီတိ၊
 ငါကတော့ ရဟန်းပြုတော့မယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အမြင်တော် အမြင်ကောင်း

ဘာတိက အဟံ တုမေဟိ ဆဋ္ဌိတံ ခေဋံ န သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆာမိ။
 မောင်ကြီး ညီမလေးဟာ မောင်ကြီးတို့စွန့်ပစ်ထားခဲ့တဲ့တံတွေးပေါက်
 ကို ဦးခေါင်းနဲ့ မခံယူလိုပါဘူးတဲ့။

တော်တော်ကောင်းတဲ့စကားလေးပါ။ စီးပွားဥစ္စာတွေကို စွန့်ပစ်တဲ့
 တံတွေးပေါက်လို့ သဘောထားတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

သူတော်ကောင်းတွေဟာ အဲဒီလိုတော်တဲ့၊ ကောင်းတဲ့ အမြင်တော်၊
 အမြင်ကောင်းတွေ ရှိတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

အလိုမရှိတာ ပြေပြေရှာ

န မေ ဣမိနာ အတ္ထော၊
 ညီမလေးလည်း အဲဒီဥစ္စာတွေကို အလိုမရှိပါ။

ရဟန်းပြုမယ် မောင်ကြီးရယ်

အဟတ္တိ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ၊
 ညီမလေးလည်း ရဟန်းပြုမယ်လို့ ပြန်ပြောလိုက်ပါတယ်။

လိုချင်သူတွေ+လာပါစေ

သော ရာဇာနံ အာပုစ္ဆိတွာ ဘေရိစရာပေသိ “ဓနေန အတ္ထိကာ အကိတ္ထိပဏ္ဍိတဿ ဂေဟံ အာဂစ္ဆန္တူ” တိ။

ဘုရားလောင်းဟာ မင်းကိုပန်ကြားပြီးတော့ စည်လည်စေတယ်။ “ဥစ္စာကိုအလိုရှိတဲ့သူတွေအားလုံး အကိတ္ထိပညာရှိရဲ့ အိမ်ကို လာစေကုန် သတည်း” လို့ စည်လည်စေတယ်။

နှမခေါ်ကာ+သူထွက်ခွာ

သော သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေတွာ ဓနေ အဓိယမာနေ စိန္တေသိ “ဣမေသဒါရာ ဒိယန္တိ၊ ကိ မေ ဓနကိဋ္ဌာယ၊ အတ္ထိကာ တံ ဂဏိဿန္တိ” တိ နိဇ္ဈေသနဒွါရံ ဝိဝရိတွာ “ဒိန္နညေဝ ဟရန္တူ” တိ သဟိရည သုဝဏ္ဏံ ဂေဟံ ပဟာယ ဉာတိမဏ္ဍလဿ ပရိဒေဝန္တဿ ဘဂိနိ ဂဟေတွာ ဗာရာဏသိတော နိက္ခမိ။

ဘုရားလောင်းဟာ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး အလှူကြီးပေးတယ်။ ဥစ္စာတွေ က ပေးလို့မကုန်ပဲ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ဘုရားလောင်းကကြံတယ်။ သဒါရ တရားတွေဟာ ကုန်တတ်တယ်။ ငါဟာ ဥစ္စာတွေပေးပြီး ပျော်မွေ့မြူးတူးနေလို့ အကျိုးမရှိဘူး။ အလိုရှိသူတွေဟာ အဲဒီဥစ္စာတွေကို ကြိုက်သလိုယူကြပေတော့ လို့ကြံပြီးတော့ တံခါးကိုဖွင့်ပေးလိုက်တယ်။ ငါပေးလှူတယ်။ ငါ့ရဲ့ဥစ္စာတွေကို ယူကြပါလို့ ရွှေတိုက် ငွေတိုက်နဲ့ အိမ်ကိုစွန့်ပြီး ဆွေမျိုးအပေါင်းငိုကြွေးနေစဉ် နှမငယ်ကိုခေါ်ကာ ဗာရာဏသိပြည်မှ ထွက်ခွာခဲ့တယ်။

အကိတ္ထိတံခါး

ယေန ဒွါရေန နိက္ခမိ၊ တံ အကိတ္ထိဒွါရံ နာမ ဇာတံ။
အကြင်တံခါးကနေ ဘုရားလောင်းထွက်တယ်။ အဲဒီတံခါးဟာ အကိတ္ထိ တံခါးလို့ အမည်တွင်တယ်။

အင်္ဂါတ္ထိဆိပ်ကမ်း

ယေန တိတ္ထေန နဒိဋ္ဌတိတ္ထော၊ တမ္ပိ အင်္ဂါတ္ထိတိတ္ထံ နာမ ဇာတံ။
အကြင်ဆိပ်ကမ်းကနေ ဘုရားလောင်းကူးတယ်၊ အဲဒီဆိပ်ကမ်းဟာ
အင်္ဂါတ္ထိဆိပ်ကမ်းလို့ အမည်တွင်တယ်။

ရဟန်းပြုကာ ပျော်မွေ့ရှာ

သော ဒွေတီကီ ယောဇနာနိဂန္ဓာ ရမဏိယေ ဌာနေ ပဏ္ဏသာလံ
ကတွာ ဘဂိနိယာ သဒ္ဓိံ ပဗ္ဗဇိ။
ဘုရားလောင်း အင်္ဂါတ္ထိပုဏ္ဏားဟာ နှစ်ယူဇနာ၊ သုံးယူဇနာသွားပြီး
တော့ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိတဲ့အရပ်မှာ ကျောင်းဆောက်ကာ နှမငယ်နဲ့တကွ
ရဟန်းပြုတယ်။

ရဟန်းပြုလာ+လူများစွာ

တဿ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဌာယ ဗဟုဂါမ နိဂမရာဇောနိဝါသိနော
ပဗ္ဗဇိသု။
ဘုရားလောင်း ရဟန်းပြုတဲ့အခါမှစပြီးတော့ များစွာကုန်သောရွာ၊
နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်မှာနေသူတွေလည်း ရဟန်းပြုလာကြတယ်။

အခြံအရံ များလာပြန်

မဟာပရိဝါရော အဟောသိ၊
အခြံအရံများလာတယ်။

လာဘ၊ သက္ကာ+များပြားလာ

မဟာလာဘသက္ကာရော နိဗ္ဗတ္တိ၊
လာဘ်၊ ပူဇော်သက္ကာရတွေ များလာတယ်။

ဘုရားပွင့်ရာ ချိန်အခါလို

ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒကာလောဝိယ ပဝတ္ထိ။

ဘုရားပွင့်တော်မူတဲ့အခါမှာလိုပဲ ဖြစ်လာတယ်။

တစ်ပါးတည်းသာ+ထွက်သွားရှာ

အထ မဟာသက္ကာ “အယ် လာဘသက္ကာရော မဟာ၊ ပရဝါရောပိ မဟန္တော၊ မယာ ဧကကေန ဝိဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ” တိ စိန္တေတွာ အဝေလာယ အန္တမသော ဘဂိနိမ္မိ အဇာနာပေတွာ ဧကကောဝ နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဒမိဋ္ဌရဋ္ဌံ ပတွာ ကာဝိရပဋ္ဌနသမိပေ ဥယျာနေ ဝိဟရန္တေ ဈာနာဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေသိ။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းဟာ လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရတွေ များတယ်။ အခြံအရံတွေများတယ်။ ဒါတွေဟာ တကယ်တော့ စိတ်ညစ်စရာကောင်းတယ်။ ငါဟာ တစ်ယောက်တည်း အေးအေးဆေးဆေးနေသင့်တယ်လို့ကြံပြီးတော့ အချိန်မဲ့မှာ နှမငယ်လေးကိုတောင်မသိစေဘဲ (အသိမပေးဘဲ) တစ်ယောက်တည်းထွက်သွားကာ အစဉ်သဖြင့် ဒမိဋ္ဌတိုင်းရောက်လာ၊ ကာဝိရမည်တဲ့ သင်္ဘောဆိပ်ရဲ့အနီး ဥယျာဉ်မှာနေပြီး ဈာန်အဘိညာဉ်တွေ ရလာတယ်။

မဟာလာဘ+သက္ကာရ

တကြာပိဿ မဟာလာဘသက္ကာရော ဥပ္ပဇ္ဈိ။

အဲဒီဥယျာဉ်မှာလည်း များတဲ့ပူဇော်သက္ကာရတွေ ဖြစ်လာတယ်။

ကာရဒီပ+ကျွန်းအလှဝယ်

သော တံ ဇီရစ္ဆိတွာ ဆဇ္ဈေတွာ အာကာသေန ဂန္ဓာ နာဂဒီပသမိပေ ကာရဒီပေ ဩတရီ။

ဘုရားလောင်းဟာ အဲဒီ လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရတွေကို စက်ဆုပ်တဲ့ အတွက် စွန့်ပြီးတော့ ကောင်းကင်ခရီးသွားကာ နာဂဒီပကျွန်းရဲ့အနီးဖြစ်တဲ့ ကာရဒီပကျွန်းမှာ သက်ဆင်းတယ်။

အမိဒီပ+ကျွန်းမည်ရ

တဒါကာရဒီပေါ အဟိဒီပေါနာမ အဟောသိ၊
အဲဒီတုန်းက ကာရဒီပကျွန်းဟာ အဟိဒီပကျွန်း မည်တယ်။

မိပြုအစဉ် ကံပြင်းပင်

သော တတ္ထ မဟန္တံ ကာရရုက္ခံ ဥပနိဿာယ ပဏ္ဏသာလံ မာပေတွာ
ဝါသံ ကပေသိ။

ဘုရားလောင်းဟာ ကာရဒီပကျွန်းက ကံပြင်းပင်ကြီးကိုအမိပြုကာ
ကျောင်းဆောက်နေတယ်။

ဘယ်သူဘယ်ဝါ+မသိပါ

တတ္ထ တဿ ဝသနဘာဝံ န ကောစိ ဇာနာတိ၊
အဲဒီအရပ်မှာ ဘုရားလောင်းနေတာကို တစ်ယောက်မှ မသိပါဘူး။

မောင်နေတဲ့အရပ်မှာ သူနေရှာ

အထဿ ဘဂိနီ ဘာတရံ ဝဝေသမာနာ အနုပုဗ္ဗေန ဒမိဋ္ဌရဋ္ဌံ ပတွာ
တံ အဒိသ္မာ ဝေန ဝသိတဋ္ဌာနေယေဝ ဝသိ၊

ဘုရားလောင်းရဲ့နမငယ်ဟာ မောင်ကိုလိုက်ရှာရင်း အစဉ်သဖြင့်
ဒမိဋ္ဌတိုင်းရောက်လာကာ မောင်ကိုမတွေ့ရတော့ မောင်နေတဲ့အရပ်မှာပဲ
နေပါတယ်။

ဖျာန်တော့မရ သူ့နှမ

ဖျာန် ပန နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ၊
ဖျာန်ရအောင်တော့ မလုပ်နိုင်ဘူးတဲ့။

အလိုနည်းသည့် အကိတ္တိ

မဟာသတ္တော အပ္ပိစ္ဆတာယ ကတ္တစိ အဂန္နာ တဿရုက္ခဿ
ဖလကာလေ ဖလာနိ ခါဒတိ၊ ပတ္တကာလေ ပတ္တာနိ ဥဒကသိတ္တာနံ ခါဒတိ။

ဘုရားလောင်းဟာ အလိုနည်းတဲ့အတွက် တစ်ပါးသောအရပ်ကို မသွားဘဲ အဲဒီကံပြင်းပင်က အသီးသီးရင် အသီးကိုစားတယ်။ အရွက်ရှိတဲ့ အခါမှာ အရွက်ကို ရေပြုတ်ပြီး စားတယ်။

ဘုရားလောင်းသူတော်ကောင်းကြီးဟာ အလိုနည်းတဲ့အတွက် အသီး၊ အရွက်နဲ့ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲတော်မူတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒကာ၊ ဒကာမတွေလည်း အစားအသောက်မှာ ဘုရားလောင်းရဲ့ အလိုနည်းခြင်းတရားလေး ရင်ထဲရောက်ပြီးတော့ အသီး၊ အရွက်နဲ့ တင်းတိမ် အားရ ရောင့်ရဲကျေနပ်ဖို့မလိုဘူးလား (လိုပါတယ်ဘုရား)

ပဏ္ဍုကမ္မလာ ပူပြင်းလာ

တဿ သီလတေဇေ သက္ကဿ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာသနံ ဥဏှာကာရံ ဒဿေသိ။

အဲဒီအခါမှာ ဘုရားလောင်းရဲ့ သီလတန်ခိုးကြောင့် သိကြားမင်းရဲ့ ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကျောက်ဖြာနေရာ ပူပြင်းတဲ့အခြင်းအရာကိုပြတယ်။

သိကြားရာဇာ+စုံစမ်းရှာ

သက္ကော “ကောနုခေါ မံ ဌာနာ စာဝေတုကာမော” တိ အာဝဇ္ဇေန္တော အင်္ဂိတ္ထိံ ပဏ္ဍိတံ ဒိသ္မာ “ကိမတ္ထံ ဒေသ တာပသော၊ သီလာနိရက္ခတိ၊ သက္ကတ္ထံ၊ နုခေါပတ္တေတိ၊ ဥဒါဟုအည၊ ဝိမံသိဿာမိနံ။

သိကြားမင်းဟာ ဘယ်သူ ငါ့နေရာရွေ့လျောစေလိုသလဲလို့ ဆင်ခြင် တဲ့အခါမှာ ဘုရားလောင်း အင်္ဂိတ္ထိပညာရှိကိုမြင်ပြီးတော့ အဘယ်အင်္ဂါငှာ ဒီရသေ့ သီလစောင့်တာလဲ၊ သိကြားမင်းဖြစ်ချင်လို့လား၊ ဒါမှမဟုတ် အခြား အရာဝတ္ထုတစ်ပါးပါးကို တောင့်တလိုလို့လား၊ ဒီရသေ့ကို စုံစမ်းမယ်လို့ ကြံစည်လိုက်တယ်။

ကံပြင်းရွက်သာ စားနေရှာ

အယဉ္ဇိ ဒုက္ခေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ၊ ဥဒကသိတ္တာနိ ကာရပဏ္ဍာနိ ခါဒေတိ၊ ဒီရသေ့ဟာ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ အသက်မွေးတယ်။ ရေနဲ့ပြုတ်ထားတဲ့ ကံပြင်းရွက်တွေကို စားနေတယ်။

ဘုရားလောင်းထံပါး+သိကြားသွား

သစေ သက္ကတ္တံ ပစ္ဆေတိ၊

သိကြားမင်းအဖြစ်ကို အကယ်၍ တောင့်တအံ့၊

အတ္တနော သိတ္ထပတ္တာနိ မယံ ဒဿတိ၊ နော စေ၊ န ဒဿတိ” တိ
ဗြာဟ္မဏဝ ဣန္ဒန တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။

မိမိရဲ့ကံပြင်းရွက်ပြုတ်တို့ကို ငါ့အား လှူလိမ့်မယ်၊ သိကြားမင်းအဖြစ်
ကို အကယ်၍ မတောင့်တအံ့၊ မလှူလတ္တံ့လို့ကြံကာ ပုဏ္ဏားအသွင်နဲ့ ဘုရား
လောင်းအထံကို သွားတယ်။

စားဖို့ပြင်ဆင် တံခါးတွင်

ဗောဓိသက္ကော ကာရပဏ္ဏာနိ သေဒေတွာ ဩတာရေတွာ “သိတလ
ဘူတာနိ ခါဒိဿာမိ”တိ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ နိသိဒိ။

ဘုရားလောင်းဟာ ကံပြင်းရွက်တွေကိုပြုတ်ပြီးတော့ ခုံလောက်မှချ
ကာ “အေးတဲ့ကံပြင်းရွက်တွေကိုစားအံ့”လို့ ကျောင်းတံခါးမှာနေတယ်။

သိကြားရာဇာ ရောက်လို့လာ

အထဿ ပုရတော သက္ကော ဘိက္ခုယ အံဋ္ဌာသိ။

အဲဒီလိုနေတဲ့အခါမှာ ဘုရားလောင်းရှေ့ကနေ သိကြားမင်းဟာ
ဆွမ်းအလို့ငှာ ရပ်လာတယ်။

သူ့အတွက်မချန် လောင်းလှူပြန်

မဟာသက္ကော တံ ဒိသ္မာ သောမနဿပွတ္တော ဟုတွာ “လဘာဝတမေ၊
ယောဟံ ယာစကံ ပဿာမိ၊ အဇ္ဇ မေ မနောရထံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ဒါနံ
ဒဿာမိ” တိ ပဏ္ဏဘာဇနေနေဝ အာဒါယ ဂန္ဓာ “ဣဒံ မေ ဒါနံ သဗ္ဗညုတ
ဉာဏဿ ပစ္စယော ဟောတူ” တိ အတ္တနော အသေသေတွာဝ တဿ
ဘာဇနေ ပက္ခိပိ။

ဘုရားလောင်းဟာ သိကြားမင်းကိုမြင်တဲ့အခါမှာ ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာ ဖြစ်ပြီးတော့ “ငါဟာ အလှူခံတို့ကို မြင်ရတယ်၊ ငါ့မှာ အရခဲဗော်

လိုက်တာ၊ ယနေ့ ငါ့ရဲ့အလိုကို အပြီးသို့ ရောက်စေ၍ အလှူကိုလှူမယ်” လို့ အိုးနဲ့ယူလာပြီးတော့ “ဒီငါ့ရဲ့အလှူဟာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရဲ့အကြောင်း ဖြစ်စေသတည်း” လို့ မိမိရဲ့အတွက်မချန်တော့ဘဲ ပုဏ္ဏားရဲ့ခွက်မှာ လောင်း ထည့်လိုက်ပါတယ်။

ကွယ်ပျောက်၍သွား မြတ်ပုဏ္ဏား

ဗြာဟ္မဏော တံ ဂဟေတွာ ထောက် ဂနာ အန္တရဓာယံ။
ပုဏ္ဏားဟာ အဲဒီကံပြင်းရွက်ကိုယူပြီးတော့ အတန်ငယ်သွားကာ ကွယ်ပျောက်သွားတယ်။

ပီတိနဲ့သာ နေထိုင်ရှာ

မဟာသက္ကောပိ တဿ ဒတွာ ပုန အပစိတွာ ပီတိသုခေနေဝ ဝိတိနာ မေတွာ ပုနဒိဝသေ ပစိတွာ တတ္ထေဝ ပဏ္ဏသာလဂ္ဂါရေ နိသီဒိ။
ဘုရားလောင်းဟာ ပုဏ္ဏားအားလှူပြီး တစ်ဖန်မပြုတ်တော့ဘဲ ပီတိ ချမ်းသာနဲ့နေကာ နောက်နေ့မှာ ကံပြင်းရွက်ကိုပြုတ်ပြီး အရင်နေ့လိုပဲ ကျောင်းတံခါးမှာနေတယ်။

ပုဏ္ဏားအလှူခံ ထပ်လာပြန်

သက္ကော ပုန ဗြာဟ္မဏဝေသေန အဂမာသိ။
သိကြားမင်းဟာ တစ်ဖန် ပုဏ္ဏားအသွင်နဲ့ လာပြန်တယ်။

အရင်နေ့လို ကာလကို

ပုနပိဿ ဒတွာ မဟာသက္ကော တထေဝ ဝိတိနာမေသိ။
တစ်ဖန်လည်း သိကြားမင်းအားလှူပြီး ဘုရားလောင်းဟာ အရင်နေ့ အတူပဲ ကာလကိုလွန်စေတယ်။

အလှူကိုပင် သူ့ဆင်ခြင်

တတိယဒိဝသေပိ တထေဝ ဒတ္တာ “အဟောမေ လာဘာဝတ၊ ကာရ ပဏ္ဏာနိ နိဿာယ မဟန္တံ ပုညံ ပသုတ” န္တိ သောမနဿပုတ္တော တယော ဒိဝသေ အနာဟာရတာယ ဒုဗ္ဗလောပိ သမာနော မဇ္ဈန္ဒိကသမယေ ပဏ္ဏ သာလတော နိက္ခမိတ္တာ ဒါနံ အာဝဇ္ဇေန္တော ပဏ္ဏသာလဒွါရေ နိသီမိ။

သုံးရက်မြောက်နေ့မှာလည်းပဲ ရှေးကရက်တွေလို လှူပြီးတော့ “ငါ့အား အရတော်ပေစွတကား၊ ကံပြင်းရွက်တွေကိုမှီပြီးတော့ ကောင်းမှုများစွာ တိုး ပွားလာတယ်” လို့ နှစ်သက်ခြင်းသို့ရောက်ကာ သုံးရက်အစာမစားရတဲ့အတွက် အားနည်းပေမယ့်လည်း မွန်းတည့်အခါ ကျောင်းမှထွက်ပြီး အလှူကိုဆင်ခြင် လျက် ကျောင်းတံခါးမှာနေတယ်။

သိကြားကြံစည် လာပြန်ပြီ

သက္ကောပိ စိန္တေသိ “အယံ ဗြာဟ္မဏော တယော ဒိဝသေ နိရာဟာရော ဟုတ္တာ ဧဝံ ဒုဗ္ဗလောပိ ဒါနံ ဒေန္တော တုဋ္ဌစိတ္ထောဝ ဒေတိ၊ စိတ္တဿ အညထတ္ထမ္ပိ နတ္ထိ၊ အဟံ ဣမံ ‘ဣမံ နာမ ပတ္ထေတွာ ဒေတီ’ တိ နဇာနာမိ၊ ပုစ္ဆိတွာ အဇ္ဈာသယမဿ သုတ္တာ ဒါနကာရဏံ ဇာနိဿာမိ” တိ။

သိကြားမင်းလည်း အကြံဖြစ်လာတယ်၊ ဒီပုဏ္ဏားဟာ သုံးရက်ပတ်လုံး အစာမစားတဲ့အတွက် အားနည်းနေပေမယ့် အလှူကိုလှူမြဲလှူနေတယ်၊ လှူတဲ့အခါမှာလည်း နှစ်သက်တဲ့စိတ်နဲ့ပဲ လှူနေတယ်၊ စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်း လည်းမရှိဘူး၊ ဘာကိုတောင့်တပြီးလှူတယ်လို့လည်း ငါမသိရဘူး၊ မေးပြီး တော့ အဲဒီရသေ့ရဲ့အလိုကိုကြားကာ လှူတဲ့အကြောင်းကိုသိအောင်လုပ်မယ် လို့ ကြံတယ်။

ခြိုးခြံနေတာ မေးမြန်းရှာ

သော မဇ္ဈနိကေ ဝိတိဝတ္ထေ မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန ဂဂနတလေ တရုဏသုရိယောဝိယ လေမာနော အာဂန္ဓာ မဟာသတ္တဿ ပုရတောဝ ဌတွာ "အဗ္ဗော တာပသ ဒဝံ ဥက္ခဝါတေ ပဟရန္တေ ဒေဝဓူပေ လောကလေ ပရိက္ခိတ္တေ အရညေ ကိမတ္ထံ တပေါကမ္ပံ ကရောသီ" တိ ပုစ္ဆိ။

အဲဒီလိုကြံပြီးတော့ သိကြားမင်းဟာ မွန်းတည့်ချိန်လွန်တဲ့အခါ ကြီးစွာသော ကျက်သရေရဲ့တင့်တယ်ခြင်းနဲ့ ကောင်းကင်ပြင်မှာ နေလိုထွန်းလင်းတောက်ပပြီးလာကာ ဘုရားလောင်းရှေ့မှာရပ်ပြီးတော့ "အိုရသေ့ ဒီတောမှာ လေးနေပူတွေခပ်အပ်တဲ့ အကာအရံမရှိတဲ့ ကံပြင်းပင်မှာ အဘယ်အကျိုးငှာ ခြိုးခြံတဲ့အမှုကို ပြုနေပါသလဲ" လို့ မေးလိုက်တယ်။

တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ပဌမံ ဂါထမာဟ။

ငြိမ်သက်နေတာ မေးမြန်းရှာ

အဲဒီအကြောင်းကို ထင်ရှားစွာပြတော်မူလိုတဲ့ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား

ဟာ - ၁။ အကိတ္တိံ ဒိသွာ သမ္ပန္တံ၊
သက္ကော ဘူတပတိံ ဗြဝိံ၊
တိ ပတ္ထယံ မဟာဗြဟ္မေ၊
ဧကော သမ္ပသိ ယမ္ပနိ။

ဆိုတဲ့ ဒီပဌမဂါထာကို ဟောတော်မူတယ်။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သမ္ပန္တံ-ငြိမ်သက်စွာသော။ အကိတ္တိံ-အကိတ္တိရသေ့ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍။ ဘူတပတိံ-သတ္တဝါတို့၏ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော-သိကြားမင်းသည်။ ဣဒံ-ဤစကားကို။ အဗြဝိံ-ဆို၏။ မဟာဗြဟ္မေ-ပုဏ္ဏားမြတ်။ တိ-အဘယ်ကို။ ပတ္ထယံ-အဖော်မမိုး၊ တစ်ယောက်တည်း။ ယမ္ပနိ-ပူပြင်းလှစွာ သောအရပ်၌။ သမ္ပသိ-ငြိမ်သက်စွာ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့၊ ငြိမ်သက်စွာနေတဲ့ အင်္ဂါတို့ရသေ့ကိုမြင်၍ သတ္တဝါတွေရဲ့ အရှင်ဖြစ်တဲ့ သိကြားမင်းဟာ ဒီစကားကို ဆိုလိုက်တယ်။ ပုဏ္ဏားမြတ်၊ လူ့ စည်းစိမ်၊ သိကြားမင်းစည်းစိမ်တို့တွင် ဘယ်စည်းစိမ်ကို တောင့်တပြီးတော့ အဖော်မမိုး တစ်ယောက်တည်းသာ ပူပြင်းတဲ့အရပ်မှာ ငြိမ်သက်စွာနေရပါ သလဲလို့ မေးလိုက်ပါတယ်။

ဘုရားလောင်းဟာ အဲဒီစကားကိုကြားပြီးတော့ သိကြားမင်းမှန်း သိကာ “ငါဟာ အဲဒီစည်းစိမ်တွေကို မတောင့်တဘူး၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်ကို တောင့်တကာ ခြိုးခြံတဲ့အကျင့်ကို ကျင့်တယ်လို့ ပြလိုတဲ့အတွက် -

ဆင်းရဲမြင်ကွင်း သူ့ရင်တွင်း

၂။ ဒုက္ခော ပုနုဗ္ဗဝေါသက္က၊
သရီရဿစ ဘေဒနံ၊
သမ္မောဟမရဏံ ဒုက္ခံ၊
တသ္မာ သမ္မာမိ ဝါသဝ။

ဆိုတဲ့ ဒုတိယဂါထာကို ဆိုတယ်။

သက္က-သိကြားမင်း။ ပုနုဗ္ဗဝေါ-တစ်ဖန်အသစ်၊ ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခော-အဟုတ်ပြောကာ ဆင်းရဲလှ၏။ သရီရဿ-ထိုထိုသူငါ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒနံ-ပျက်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ-အဟုတ်စကန်း၊ ဆင်းရဲမှန်၏။ သမ္မောဟမရဏံ -တွေတွေဝေဝေ၊ သေခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ-အမှန်သေချာ၊ ဆင်းရဲပါ၏။ ဝါသဝ- သိကြားမင်း။ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်။ သမ္မာမိ-အေးမြနိဗ္ဗာန်၊ တောင့်တသန်လျက်၊ ငြိမ်သက်လှစွာ၊ နေမိပါ၏။

သိကြားမင်း၊ ဘဝသစ်မှာဖြစ်ခြင်းဟာ တကယ်ဆင်းရဲတယ်၊ ကိုယ် ခန္ဓာပျက်စီးခြင်းဟာလည်း ဆင်းရဲတယ်၊ တွေတွေဝေဝေ သေခြင်းဟာ လည်း ဆင်းရဲတယ်၊ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တပြီးတော့ ငြိမ်သက်စွာ နေတယ်လို့ ပြောပြပါတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဘဝသစ်မှာ၊ ဖြစ်ရတာ၊ သူငါဆင်းရဲသည်။
- ◆ ဤကိုယ်ခန္ဓာ၊ ပျက်ရတာ၊ သူငါဆင်းရဲသည်။
- ◆ တွေဝေမေ့ကာ၊ သေရတာ၊ သူငါဆင်းရဲသည်။
- ◆ အေးမြနိဗ္ဗာန်၊ တောင့်တသန်၊ နေဟန်ငြိမ်သက်သည်။

စကားကောင်းကြားရ တဒင်္ဂဝယ်

ဘုရားလောင်းရဲ့စကားကောင်းကိုကြားရတော့ သိကြားမင်းဟာ သဘောကျနှစ်သက်ပြီး ဒီရသေ့ဟာ ဘဝအားလုံးမှာ ငြီးငွေ့နေတယ်။ ဒီရသေ့ အား ဆုကို ငါပေးမယ်လို့ ဆုဖြင့်ဖိတ်လိုတဲ့အတွက် -

၃။   ဧတသ္မိံတေ သုလပိတေ၊
           ပတိဇ္ဈပေ သုဘာသိတေ။
           ဝရံ ကဿပ တေ ဒမ္မိ၊
           ယံကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။

ဆိုတဲ့ တတိယဂါထာကို ဆိုတယ်။

ကဿပ-ကဿပအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့။ တေ-ရှင်ရသေ့သည်။ ဧတသ္မိံ-ထိုစကားကို။ သုလပိတေ-ကောင်းစွာဆိုသည်ရှိသော်။ ပတိဇ္ဈပေ- သင့်တော်သောစကားကို။ သုဘာသိတေ-ကောင်းစွာဆိုသည်ရှိသော်။ တေ- ရှင်ရသေ့အား။ ဝရံ-ဆုကို။ ဒမ္မိ-ငါပေး၏။ ယံကိဉ္စိ-အကြင်အမှတ်မရှိသော ဆုကို။ မနသာ-စိတ်ဖြင့်။ ဣစ္ဆသိ-အလိုရှိ၏။ တံ-ထိုအလိုရှိသောဆုကို။ ဝဏှာဟိ-ယူလော့။

ရှင်ရသေ့၊ ရှင်ရသေ့ဟာ စကားကို ကောင်းစွာ၊ သင့်တော်စွာဆိုတဲ့ အတွက် ရှင်ရသေ့အား ငါ ဆုပေးမယ်။ သင်ရသေ့စိတ်ထဲမှာ အလိုရှိတဲ့ဆု တောင်းယူပါလို့ သိကြားမင်းက ဖိတ်ကြားတယ်။

လောဘရွှေရင် ဝေးစေချင်

ဘုရားလောင်းဟာ သိကြားမင်းထံမှာ ဆုကို တောင်းယူလိုတဲ့အတွက်-

၄။ ဝရဗ္ဗေ မေ အဒေါ သက္က၊
သဗ္ဗဘူတာန မိဿရ၊
ယေန ပုတ္တေစ ဒါရေစ၊
ဓနဓညံ ပိယာနိစ၊
လစ္စိ နာညာနိ တပေန္တိ၊
သော လောဘော န မယိ ဝသေ။

ဆိုတဲ့ စတုတ္ထဂါထာကို ဆိုတယ်။

သဗ္ဗဘူတာနံ - ခပ်သိမ်းများစွာ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဣဿာရ - တန်ခိုးကြွကြွ အစိုးရသော။ သက္က-သိကြားမင်း။ မေ-ငါ့အား။ စေ-အကယ်၍၊ ဝရ-အမှန်လိုအပ်၊ ဆုကောင်းဆုမြတ်ကို။ အဒေါ-ပေးလိုအံ့။ ယေနလောဘေန-လိုလောနေကြ၊ အကြင်လောဘဖြင့်။ ပုတ္တေစ-သားသမီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါရေစ-မယားတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဓနဓညံ-ဥစ္စာစပါးကိုလည်းကောင်း။ အညာနိ-တစ်ပါးကုန်သော။ ပိယာနိစ-ချစ်အပ်ဥစ္စာ၊ အဖြာဖြာတို့ကိုလည်းကောင်း။ လစ္စိ-ရကုန်၍။ သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်။ နတပေန္တိ-တော်ပြီတန်ပြီတော်တန်ပြီဟု၊ အတည်ပိုင်ပိုင်၊ မရောင့်ရဲနိုင်ကုန်။ သောလောဘော-ထိုလောဘသည်။ မယိ-ငါ၌။ နဝသေ-မဖြစ်ပါစေသတည်း။

သိကြားမင်း၊ ငါ့အား၊ အကယ်၍ ဆုပေးလိုပါက လိုလိုနေတဲ့လောဘ၊ လောလောနေတဲ့လောဘ၊ လောလို့ လိုလို့မဆုံးတဲ့လောဘဖြင့် သားသမီး၊ မယား၊ ဥစ္စာစပါး၊ အခြားများပြားတဲ့ ချစ်အပ်ဥစ္စာအဖြာဖြာတွေကို ရကြကာ သတ္တဝါတွေဟာ ရသမျှနဲ့ မရောင့်ရဲနိုင်ကြပါဘူး။ လိုလို့ လောလို့မဆုံးတဲ့ အဲဒီလောဘတရားဆိုးကြီး ငါ့သန္တာန်မှာ မဖြစ်ပါရစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းလိုက်ပါတယ်။ ရှင်းရှင်းပြောရရင်တော့ လောဘကင်းရပါစေလို့ ဆုတောင်းလိုက်တာပါပဲ။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- လောဘကင်းဝေး၊ ဆုတောင်းလေး၊ ငါပေးတောင်းဆုဆို၊
- လိုလောနေကြ၊ ထိုလောဘ၊ ကင်းရဝေးရလို။

ဆုထပ်တောင်းရန် ဖိတ်ကြားသံ

၅။ တေသ္မိံ တေ သုလပိတေ၊
 ပတိရူပေ သုဘာသိတေ၊
 ဝရံ ကဿပ တေ ဒမ္မိ၊
 ယံကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။

ရှင်ရသေ့၊ ရှင်ရသေ့ဟာ စကားကို ကောင်းစွာ၊ သင့်တော်စွာဆိုတဲ့ အတွက် ရှင်ရသေ့အား ငါဆုထပ်ပေးမယ်၊ သင်ရသေ့လိုတဲ့ဆု ထပ်တောင်းပါ လို့ ဖိတ်ကြားလိုက်တယ်။

ဒေါသရွှေ့ရင် ဝေးစေချင်

ဘုရားလောင်းကလည်း ဆုထပ်ပြီးတောင်းယူလိုတဲ့အတွက် -

၆။ ဝရဋ္ဌေ မေ အဒေါ သက္က၊
 သဗ္ဗဘူတာန မိဿရ၊
 ခေတ္တံ ဝတ္ထံ၊ ဟိရညဉ္ဇ၊
 ဂဝဿံ ဒါသပေါရိသံ၊
 ယေန ဇာတေန ဇီယန္တိ၊
 သော ဒေါသော န မယိဝသေ။

ဆိုတဲ့ ဂါထာကို ဆိုလိုက်တယ်။

သဗ္ဗဘူတာန-ခပ်သိမ်းများစွာ၊ သက္ကဝါတို့ကို (ပ) အဒေါ-ပေးလိုအံ့။ ဇာတေန-ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ယေနဒေါသေန-အကြင်ဒေါသကြောင့်၊ ခေတ္တံစ-လယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထံစ-ယာကိုလည်းကောင်း၊ ဟိရညဉ္ဇ-ရွှေကိုလည်းကောင်း၊ ဂဝဿံ-နွား၊ မြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒါသပေါရိသံ-ကျွန်

အမှုလုပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဇီယန္တိ-ဆုံးရှုံးပျက်စီးကြရကုန်၏။ သောဒေါသော-
ထိုဒေါသသည်။ မယိ-ငါ၌။ နဝသေ-မဖြစ်ပါစေသတည်း။

သိကြားမင်း၊ ငါ့အား အကယ်၍ ဆုပေးလိုပါက ပြစ်မှားတတ်၊ တို့
တတ်တဲ့ ဒေါသဖြစ်ပေါ်လာရင် လယ်၊ ယာ၊ ရွှေ၊ နွားမြင်း၊ ကျွန်အမှုလုပ်တွေ
ဆုံးရှုံးစေတတ်တယ်။ အဲဒီဒေါသ ငါ့သန္တာန်မှာ မဖြစ်ပါရစေနဲ့လို့ ဆုတောင်း
လိုက်ပါတယ်။ ရှင်းရှင်းပြောရရင်တော့ ဒေါသကင်းဝေးရပါစေလို့ ဆုတောင်း
လိုက်တာပါပဲ။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ဒေါသဖြစ်လာ၊ အရာရာ၊ သူငါဆုံးရှုံးပို့။
- ◆ ဒေါသကင်းဝေး၊ ဆုတောင်းလေး၊ ငါ့ပေးတောင်းဆုဆို။

ဆုထပ်တောင်းပါ ဖိတ်ကြားလွှာ

၇။ ဧတသ္မိံ တေ - ပ - မနသိစ္ဆသိ။

သိကြားမင်းက ဆုထပ်တောင်းပါလို့ ဖိတ်ကြားလိုက်တယ်။

ဘုရားလောင်းကလည်း အောက်ပါဂါထာနဲ့ ဆုထပ်တောင်းလိုက်တယ်။

မျက်စိကိုမှိတ်+နားကိုပိတ်

- ၈။ စရဋ္ဌေ မေ အဒေါသတ္ထ၊
 သဗ္ဗဘူတာန မိဿရ၊
 ဗာလံ နပသေ နသုကော၊
 နစ ဗာလေန သံဝသေ။
 ဗာလေန 'လ္လာပ သလ္လာပံ၊
 နကရေ နစ ရောစယေ။

သဗ္ဗဘူတာန-ခပ်သိမ်း (ပ) အဒေါ-ပေးလိုအံ့။ ဗာလံ-လူမှိုက်ကို၊
 နပသေ-မမြင်ရလို့။ ဗာလံ-လူမှိုက်စကားကို။ နသုကော-မကြားရလို့။
 ဗာလေန-လူမှိုက်နှင့်။ နစသံဝသေ-မပေါင်းဖော်ရလို့။ ဗာလေန-လူမှိုက်နှင့်။

အာလာပသလ္လာပံ-စကားပြောဟောခြင်းကို။ နကရေး-မပြုရလို့။ ဗာလံ-
လူမိုက်ကို။ နစရောစယေ-မနှစ်သက်ရလို့။

သိကြားမင်း၊ ငါ့အား အကယ်၍ ဆုပေးလိုပါက လူမိုက်ကို မမြင်ပါရ
စေနဲ့တဲ့၊ လူမိုက်ကို မမြင်ရရေး ဆုကောင်းပေးပါလို့ ဆုတောင်းလိုက်ပါတယ်။
လူမိုက်ဆိုရင် မတွေ့ချင်ဘူး၊ မမြင်ချင်ဘူး၊ တကယ်လို့ မဖြစ်မနေ တွေ့မြင်
ရရင်လည်း မျက်စိကို မှိတ်ထားပါရစေ၊ ဒီလိုဆိုလိုတာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီတော့ “မျက်စိကိုမှိတ်” ဆိုတာ ပေါ်ပြီမဟုတ်လား (ပေါ်ပါပြီဘုရား)

နောက်ပြီးတော့ လူမိုက်ရဲ့စကားသံကို၊ လူမိုက် ဘယ်နေရာမှာရှိတယ်
ဆိုတဲ့ စကားသံလေးကိုပင် မကြားပါရစေနဲ့တဲ့၊ လူမိုက်ရဲ့စကားသံ မကြား
ရရေး ဆုကောင်းပေးပါလို့ ဆုတောင်းလိုက်ပါတယ်။ လူမိုက်ရဲ့စကားသံ
မကြားချင်ဘူး၊ လူမိုက်ရှိတဲ့နေရာ မသိချင်၊ မကြားချင်ဘူး၊ တကယ်လို့ မဖြစ်
မနေ ကြားရရင်လည်း နားနှစ်ဖက်လုံးကို ပိတ်ထားပါရစေ၊ ဒီလို ဆိုလိုတာ
နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီတော့ “နားကိုပိတ်” ဆိုတာ ပေါ်ပြီမဟုတ်လား (ပေါ်ပါပြီဘုရား)

ဒီတော့ တရားနာပရိသတ်ရေး လူမိုက်ကိုတွေ့ရရင် မျက်စိကို ဘယ်လို
လုပ်ထားရမလဲ (မှိတ်ထားရမှာပါဘုရား)

လူမိုက်ရဲ့စကားသံကိုကြားရရင် နားကို ဘယ်လိုလုပ်ထားရမလဲ (ပိတ်
ထားရမှာပါဘုရား)

ဒီတော့ ဒီနေ့ နာမည်ပေးထားတဲ့ တရားတော်က ဘာတရားတဲ့လဲ။
(မျက်စိကိုမှိတ်+နားကိုပိတ် တရားတော်ပါဘုရား)

တရားပေါ်ပြီနော် (ပေါ်ပါပြီဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ မမြင်ချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။
- ◆ မဖြစ်မနေ၊ မြင်ရချေ၊ မှိတ်လေ မျက်စိကို။

- ◆ လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ မကြားချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။
- ◆ မဖြစ်မနေ၊ ကြားရချေ၊ ပိတ်လေနားတွေကို။
- ◆ မျက်စိကိုမိတ်၊ နားကိုပိတ်၊ ဆိတ်ဆိတ်နေရလို့။
- ◆ လူမိုက်ကိုမြင်၊ ကြားရလျှင်၊ အစဉ်အကုသိုလ်။
- ◆ မျက်စိကိုမိတ်၊ နားကိုပိတ်၊ ရွှေစိတ်အေးမြပို့။

ဘုရားလောင်းရဲ့ တအားကောင်းတဲ့ နောက်ဆုတောင်းတွေက ၊
 လူမိုက်ကို ဘယ်တော့မှမပေါင်းဖော်ပါရစေနဲ့၊ လူမိုက်နဲ့ ဘယ်တော့မှ
 စကားပြောဟောခြင်းမပြုပါရစေနဲ့၊ လူမိုက်ကို ဘယ်တော့မှ မနှစ်သက်ပါရစေ
 နဲ့လို့ ဆုတောင်းတယ်နော်၊ (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ မပေါင်းချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။
- လူမိုက်နှင့်ပင်၊ မပြောချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။
- လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ နှစ်သက်အင်၊ အစဉ်ကင်းရလို့။

မတွေ့ချင်တာ ဟောပြုပါ

သိကြားမင်းက ရှင်ရသေ့ဟာ ဘာကြောင့် လူမိုက်ကိုမတွေ့ချင်၊ မမြင်
 ချင်ရတာလဲလို့ မေးလိုတဲ့အတွက် အောက်ပါဂါထာနဲ့ မေးလိုက်တယ်။

၉။ ကိနုတေ အကရံ ဗာလော၊
 ဝဒ ကဿပ ကာရဏံ၊
 ဧကန ကဿပ ဗာလဿ၊
 ဒဿနံ နာဘိကဓံသိ။

ကဿပ-ကဿပအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့။ တေ-ရှင်ရသေ့အား။
 ဗာလော-လူမိုက်သည်။ ကိနုခေါ-အသို့လျှင်။ အကရံ-ပြုသနည်း။ ကဿပ-
 ကဿပအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့။ ကာရဏံ-အကြောင်းကို။ ဝဒ-ဆိုလော့။
 ဧကန-အဘယ်ကြောင့်။ ဗာလဿ-လူမိုက်အား။ ဒဿနံ-မြင်ခြင်းကို။
 နာဘိကဓံသိ-အလိုမရှိသနည်း။

ရှင်ရသေ့၊ ရှင်ရသေ့ကို လူမိုက်က ဘယ်လိုလုပ်လို့ ရှင်ရသေ့ဟာ လူမိုက်ကို မတွေ့ချင်ရတာလဲ၊ လူမိုက်ကိုမတွေ့ချင်တဲ့အကြောင်းကို ပြောပြ ဟောပြောပြီးလို့ တောင်းပန်တယ်။

ဘုရားလောင်းက အကြောင်းဟောပြ

အဲဒီလို သိကြားမင်းက တောင်းပန်တဲ့အတွက် ဘုရားလောင်းက အောက်ပါဂါယာနဲ့ဆက်ဟော ပြတယ်။

- ၁၀။ အနယ် နယတိ ဒုဓမ္မဓော၊
- အဓုရာယံ နိယုဉ္ဇတိ။
- ဒုန္နယော သေယျသော့ ဟောတိ၊
- သမ္မာဝုတ္တော ပကုပ္ပတိ။
- ဝိနယံ သော နဇာနာတိ။
- သာဓု တဿ အဒဿနံ။

သတ္တ-သိကြားမင်း။ ဒုဓမ္မဓော-ပညာမရှိသူသည်။ အနယ်-နည်းမှန် လမ်းမှန်၊ အကြောင်းမှန်မဟုတ်သည်ကို။ နယတိ-ဆောင်ယူတတ်၏။

အဓုရာယံ-မဆောင်ရွက်သင့် မပြုလုပ်သင့်သောဝန်၌။ နိယုဉ္ဇတိ- တိုက်တွန်းတတ်၏။

ဒုန္နယော-နည်းမှန်လမ်းမှန်၊ အကြောင်းမှန်မရှိသော အရာသည်သာ လျှင်။ (တဿ-ထိုလူမိုက်အား) သေယျသော့-အမြတ်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (တစ်နည်း) သေယျသော-စီးပွားကို ကျင့်ခြင်း၌။ ဒုန္နယော-မသိနိုင် သူသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သမ္မာ-နည်းမှန်လမ်းမှန်၊ အကြောင်းမှန်အားဖြင့်။ ဝုတ္တော- ပြောဆိုအပ်သည်။ (သမာဓော-ဖြစ်လသော်။) ပကုပ္ပတိ-စိတ်ဆိုး တတ်၏။

အာစာရဝိနယံ-လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမကြောင်း အကျင့်ကို။ သော-ထိုပညာမရှိသူသည်။ နဇာနာတိ-မသိနားမလည်။ (ဧတေဟိကာရ ဧတေဟိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ တဿ-ထိုကဲ့သို့သော ပညာမရှိသူကို။ အဒဿနံ-မမြင်ရခြင်းသည်သာ။ သာဓု-ဘေးအန္တရာယ်၊ အသွယ်သွယ် ကင်းရှင်းတတ်သဖြင့်၊ ကောင်းမြတ်လှပေတော့သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား။

သိကြာမင်း၊ လူ့မိုက်ဆိုတာ အကြောင်းမဟုတ်တာကို အကြောင်း
ဟုတ်တာလို့ ယူဆတတ်တယ်။ သူများအသက်သတ်ခြင်း စသည်ကို ပြုပြီးတော့
အသက်မွေးတတ်တယ်။ မိမိသူတစ်ပါးနှစ်ဦးသားလုံးအတွက် အကျိုးမရှိတဲ့
အကျိုးမဲ့လုပ်ငန်းတွေကို ကြံစည်တတ်တယ်။ ပြောတတ်တယ်။ ပြုတတ်တယ်။
လွယ်လွယ်ပြောရရင် ကောင်းကျိုးတွေ ပျက်စီးအောင် ဆောင်ရွက်တတ်
တယ်။

သဒ္ဓါသီလပညာရှိဖို့ မတိုက်တွန်းဘဲ၊ မဆောင်ရွက်မပြုလုပ်သင့်တဲ့
တာဝန်တွေကိုသာ ဆောင်ရွက်ဖို့ ပြုလုပ်ဖို့ တိုက်တွန်းတတ်တယ်။

နည်းလမ်းမှန်အကြောင်းမှန် မဟုတ်တာကိုသာ ပညာမရှိသူက
အကောင်းထင်တတ်တယ်။ လုပ်ရပ်မှားကိုသာ ကောင်းတယ်လို့ ထင်တတ်
တယ်။

သူတော်ကောင်းတွေက အကြောင်းအကျိုးနဲ့ ကောင်းစွာပြောဆိုဆုံးမ
ပေမယ့်လို့လည်း သဘောမကျ၊ အမြဲတစေ အမျက်ထွက်နေတတ်တယ်။

ဒီအလုပ်ဟာ မလုပ်သင့်ဘူး၊ ဒီအပြောဟာ မပြောသင့်ဘူး အစရှိတဲ့
ယဉ်ကျေးအောင်ဆုံးမတာကိုလည်း မလိုက်နာဘူး။

အဲဒီလိုအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် လူ့မိုက်ကို မမြင်ရတာဟာ
ကောင်းတယ်။

လူ့မိုက်ရဲ့စကားကို မကြားရတာကောင်းတယ်။

လူ့မိုက်နဲ့မပေါင်းရတာကောင်းတယ်။

လူ့မိုက်နဲ့မပြောရတာကောင်းတယ်။

လူ့မိုက်ကို မနှစ်သက်ရတာကောင်းတယ်လို့ လူ့မိုက်ကိုမတွေ့ချင် မမြင်
ချင်တဲ့အကြောင်း ဘုရားလောင်းရသေ့က ဟောပြောတော်မူတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ လူ့မိုက်ဆိုတာ၊ မဟုတ်တာ၊ ဟုတ်တာလုပ်တတ်သည်။
- ◆ လူ့မိုက်ဆိုတာ၊ မဟုတ်တာ၊ ဟုတ်တာပြောတတ်သည်။

- လူမိုက်ဆိုတာ၊ မဟုတ်တာ၊ ဟုတ်တာကြံတတ်သည်။
- လူမိုက်ဆိုတာ၊ မကောင်းတာ၊ များစွာလုပ်တတ်သည်။
- လူမိုက်ဆိုတာ၊ မကောင်းတာ၊ များစွာပြောတတ်သည်။
- လူမိုက်ဆိုတာ၊ မကောင်းတာ၊ များစွာကြံတတ်သည်။
- လူမိုက်ဆိုတာ၊ ကျိုးမဲ့သာ၊ များစွာပြုတတ်သည်။
- လူမိုက်ဆိုတာ၊ ကျိုးမဲ့သာ၊ များစွာပြောတတ်သည်။
- လူမိုက်ဆိုတာ၊ ကျိုးမဲ့သာ၊ များစွာကြံတတ်သည်။
- လူမိုက်ဆိုတာ၊ မကောင်းတာ၊ များစွာအားထုတ်သည်။
- မြင့်သောမြတ်သော၊ မြင့်မြတ်သော၊ သဘောသိခဲ့သည်။
- ကြောင်းကျိုးကိုပြု၊ ဆိုဆုံးမ၊ မရမုက်ထွက်သည်။
- ကောင်းစွာဆုံးမ၊ ပြောဆိုက၊ မရမုက်ထွက်သည်။
- မလုပ်သင့်တာ၊ လုပ်သင့်တာ၊ ခွဲကာမသိပြီ။
- လူမိုက်ဆိုက၊ မမြင်ရ၊ နေ့ညကောင်းလှသည်။
- လူမိုက်ဆိုက၊ မကြားရ၊ နေ့ညကောင်းလှသည်။
- လူမိုက်ဆိုက၊ မပေါင်းရ၊ နေ့ညကောင်းလှသည်။
- လူမိုက်ဆိုက၊ မပြောရ၊ နေ့ညကောင်းလှသည်။
- လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ နှစ်သက်အင်၊ ကင်းစင်ကောင်းလှသည်။

နောက်ထပ်ဆုလေးတောင်းဖို့ရေး

၁၁။ တေသ္မိ တေ (ပ) မနသိစ္ဆသိ။

သိကြားမင်းက ဘုရားလောင်းရဲ့စကားကောင်းကြားရတော့ ဆုထပ်
တောင်းပါလို့ ဖိတ်ကြားတယ်။

မျက်စိကိုဖွင့် နားကိုစွင့်

ဘုရားလောင်းက အောက်ပါဂါထာတော်နဲ့ ဆုထပ်တောင်းလိုက်တယ်။

၁၂။ ဝရဇ္ဇေ မေ အာဂေါ သက္က၊
 သဗ္ဗဘူတာန မိဿရ၊
 စီရံ ပဿေ သုဏေ စီရံ၊
 စီရေန သဟ သံဝဿေ၊
 စီရေန'ဇ္ဈာ ပဿဇ္ဈာပံ၊
 တံ ကရေ တံ စ ရောစယေ။

သဗ္ဗဘူတာန - ခပ်သိမ်း (ပ) အာဂေါ - ပေးလိုအံ့။ စီရံ - ပညာရှိကို။
 ပဿေ-မြင်ရလို၏။ စီရံ-ပညာရှိစကားကို။ သုဏေ-ကြားရလို၏။ စီရေန-
 ပညာရှိနှင့်။ သဟ-တကွ။ သံဝဿေ-ပေါင်းဖော်ရလို၏။ စီရေန-ပညာရှိနှင့်။
 တံအာလာပဿဇ္ဈာပံ-ထိုစကားပြောဟောခြင်းကို။ ကရေ-ပြုရလို၏။ တဇ္ဇ-
 ထိုပညာရှိကိုလည်း။ ရောစယေ-နှစ်သက်ရလို၏။

သိကြားမင်း၊ ငါ့အား အကယ်၍ ဆုပေးလိုပါက ပညာရှိကို တွေ့မြင်
 ပါရစေ၊ ပညာရှိကို တွေ့မြင်ရရေး ဆုကောင်းပေးပါလို့ ဆုတောင်းလိုက်ပါ
 တယ်။ ပညာရှိကို တွေ့ချင်တယ်။ မြင်ချင်တယ်။ ပညာရှိကို တွေ့မြင်ရမယ်ဆို
 ရင် ငါ့ရဲ့မျက်စိတွေကို ဖွင့်ထားလိုတယ်။ ဒီလိုဆိုလိုတာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ပညာရှိရဲ့စကားသံကို၊ ပညာရှိ ဘယ်နေရာမှာရှိတယ်ဆိုတဲ့စကားသံကို
 ကြားလိုတယ်။ ပညာရှိရဲ့စကားသံကို ကြားနာရမယ်ဆိုရင် ငါ့ရဲ့နားကို နားစွင့်
 ထားလိုတယ်လို့ ဆိုလိုတာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဒီတော့ တရားနာပရိသတ်ရေ၊ ပညာရှိကိုတွေ့ရမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့
 မျက်စိတွေကို ဘယ်လိုလုပ်ထားရမလဲ။ (ဖွင့်ထားရမှာပါဘုရား)

ပညာရှိရဲ့စကားသံကို ကြားရမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့နားကို ဘယ်လိုလုပ်
 ထားရမလဲ။ (နားစွင့်ထားရမှာပါဘုရား)

ဒီလိုဆိုရင် ဒီနေ့ဟောတဲ့တရားတော်ကို “မျက်စိကိုဖွင့်+နားကိုစွင့်”
 တရားတော်လို့ အမည်ပေးမယ်ဆိုရင်လည်း ရတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ပညာရှိပင်၊ တွေ့မြင်ချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။
- ◆ မျက်စိကိုလည်း၊ အမှန်ပဲ၊ အမြဲဖွင့်ထားလို့။
- ◆ ပညာရှိပင်၊ သံကြားချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။
- ◆ နားတွေကိုလည်း၊ အမှန်ပဲ၊ အမြဲဖွင့်ထားလို့။
- ◆ မျက်စိကိုဖွင့်၊ နားကိုစွင့်၊ အဆင့်မြင့်ရလို့။

နောက်ထပ် ဘုရားလောင်းရဲ့ဆုတောင်းတွေက -

ပညာရှိနဲ့ အတူတကွ ပေါင်းဖော်ပါရစေ၊ ပညာရှိနဲ့ စကားပြောဟော
ပါရစေ၊ ပညာရှိကို နှစ်သက်မြတ်နိုးပါရစေ၊ ဒီလို မဟုတ်လား (မှန်လှပါ
ဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ပညာရှိပင်၊ ပေါင်းဖော်ချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။
- ◆ ပညာရှိပင်၊ ပြောဆိုချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။
- ◆ ပညာရှိပင်၊ နှစ်သက်ချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုဆို။

တွေ့မြင်ချင်တာ ဟောပြောပါ

ဘုရားလောင်းရဲ့ အဲဒီဆုတောင်းတွေကို သိကြားမင်းကြားရတော့
အကြောင်းကိုသိလိုတဲ့အတွက် အောက်ပါဂါထာနဲ့ ဆက်မေးလိုက်တယ်။

၁၃။ ကိန္န တေ အကရံ ဇီရော၊
 ၀၅ ကဿပ ကာရဏံ၊
 ကေန ကဿပ ဇီရဿ၊
 ဒဿနံ အဘိကင်္ခသိ။

ကဿပ-ကဿပအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့။ ဇီရော-ပညာရှိသည်။
 တေ-ရှင်ရသေ့အား။ ကိန္နုခေါ-အသို့လျှင်။ အကရံ-ပြုသနည်း။ ကာရဏံ-
 အကြောင်းကို။ ၀၅-ဆိုလော့။ ကဿပ-ကဿပအနွယ်ဖြစ်သောရှင်ရသေ့။
 ကေန-အဘယ့်ကြောင့်။ ဇီရဿ-ပညာရှိကို။ ဒဿနံ-မြင်ခြင်းကို။ အဘိ
 ကင်္ခသိ-အလိုရှိသနည်း။

ရှင်ရသေ့၊ ရှင်ရသေ့ကို ပညာရှိက ဘယ်လိုလုပ်ဖော်နိုင်လို့ ရှင်ရသေ့ဟာ ပညာရှိကို တွေ့မြင်ချင်ရတာလဲ၊ ပညာရှိကို တွေ့မြင်ချင်တဲ့အကြောင်းကို ဟောပြောပြီးလို့ တောင်းပန်တယ်။

အဲဒီလို တောင်းပန်တဲ့အတွက် ဘုရားလောင်းက အောက်ပါဂါထာနဲ့ အကြောင်းကို ဟောပြောတယ်။

တွေ့မြင်လိုလှ+အကြောင်းပြ

၁၄။ နယံ နယတိ မေဓာဝီ၊
 အဓုရာယံ နယုဉ္ဇတိ။
 သုနယော သေယျသော ဟောတိ၊
 သမ္မာ ဝုတ္တော နတုပ္ပတိ။
 ဝိနယံ သော ပဇာနာတိ၊
 သာဓု တေန သမာဂမော။

သက္က-သိကြားမင်း။ မေဓာဝီ-ပညာရှိသည်။ နယံ-နည်းမှန်လမ်းမှန်၊ အကြောင်းမှန်ကို။ နယတိ-ဆောင်ယူကျင့်သုံးတတ်၏။ အဓုရာယံ-မဆောင်ရွက်သင့်၊ မပြုလုပ်သင့်သောဝန်၌။ နယုဉ္ဇတိ-မတိုက်တွန်းတတ်။ သုနယော-နည်းမှန်လမ်းမှန်၊ အကြောင်းမှန်ရှိသောအရာသည်သာလျှင်။ (တဿ-တို့ပညာရှိအား) သေယျသော-အမြတ်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ တစ်နည်း-သေယျသော-စိပွားကိုကျင့်ခြင်း၌။ သုနယော-အလွယ်တကူ သိမြင်နိုင်သူသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သမ္မာ-နည်းမှန်လမ်းမှန်၊ အကြောင်းမှန်အားဖြင့်။ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သည်။ (သမဇော-ဖြစ်လသော်) နတုပ္ပတိ-စိတ်မဆိုးတတ်။ သော-ထိုပညာရှိသည်။ ဝိနယံ-လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် ပြောဆိုဆုံးမကြောင်းအကျင့်ကို။ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြားနားလည်၏။ တေန-ဆိုအပ်ပြီးဂုဏ်၊ အလုံးစုံနှင့်၊ ကုံလုံပြည့်ဘိ၊ ထိုပညာရှိမျိုးနှင့်။ သမာဂမော-အတူတကွ ပေါင်းဖော်နေထိုင်ခြင်းသည်။ သာဓု-စီးပွားချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သဖြင့် ကောင်းမြတ်လှပါပေတော့သတည်း။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု။

သိကြားမင်း၊ ပညာရှိဟာ နည်းမှန်လမ်းမှန် အကြောင်းမှန်ကို ဆောင်
ယူကျင့်သုံးတတ်တယ်။ မဆောင်ရွက်သင့်၊ မပြုလုပ်သင့်တာတွေကို မတိုက်
တွန်းဘူး။ နည်းမှန်လမ်းမှန် အကြောင်းမှန်တွေကိုသာ အမြတ်လို့ သတ်မှတ်
တယ်။ စီးပွားကိုကျင့်ခြင်းမှာ အလွယ်တကူ သိမြင်တယ်။

ပညာရှိဆိုတာ အကြောင်းအကျိုးနဲ့ နည်းမှန်လမ်းမှန် ကောင်းစွာ
ပြောဆိုဆုံးမလာရင် သဘောကျတယ်။ လက်ခံတယ်။ ဘယ်တော့မှ အမျက်
မထွက်ဘူး။ ပြောဆိုဆုံးမတဲ့သူကို ရွှေအိုးကြီးလာပေးသူလို မှတ်ထင်တယ်။

ပညာရှိဆိုတာ လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုတဲ့ ကျင့်သုံးလိုက်နာရမယ့်ကျင့်ဝတ်တွေ
ကို သိတယ်။ လိုက်နာတယ်။ ကျင့်သုံးတယ်။ အသိကို အကျင့်နဲ့တွဲထားတယ်။
စာအုပ်ထဲကစာတွေကို ရင်အုပ်ထဲပြောင်းထည့်ကာ လိုက်နာကျင့်သုံးတယ်။
စာအုပ်နဲ့ ရင်အုပ်ကို တွဲထားတယ်။ အလိမ္မာစာတွေကို အလိမ္မာရင်ထဲရောက်
အောင် ပို့ဆောင်တယ်။

အဲဒီလို ကောင်းမြတ်တဲ့အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပညာရှိကို မြင်လို
တယ်။ ကြားလိုတယ်။ ပညာရှိနဲ့ ပေါင်းဖော်လိုတယ်။ ပညာရှိနဲ့ စကားပြော
ဟောလိုတယ်။ ပညာရှိကို နှစ်သက်လိုတယ်လို့ ဟောပြောပါတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ပညာရှိကား၊ ကောင်းကျိုးများ၊ စီးပွားဆောင်တတ်သည်။
- မလုပ်သင့်တာ၊ မလုပ်ပါ။ သင့်တာလုပ်ဆောင်သည်။
- မြင့်သောမြတ်သော၊ မြင့်မြတ်သော၊ သဘောသိလွယ်သည်။
- ကောင်းစွာဆိုလည်း၊ လက်ခံမြဲ၊ မျက်လည်းမထွက်ပြီ။
- မလုပ်သင့်တာ၊ လုပ်သင့်တာ၊ ခွဲကာသိမြင်သည်။
- မြတ်ပညာရှင်၊ မြဲတွေ့မြင်၊ အစဉ်ကောင်းလှသည်။
- မြတ်ပညာရှင်၊ ကြားရလျှင်၊ အစဉ်ကောင်းလှသည်။
- မြတ်ပညာရှင်၊ ပေါင်းရလျှင်၊ အစဉ်ကောင်းလှသည်။
- မြတ်ပညာရှင်၊ ပြောရလျှင်၊ အစဉ်ကောင်းလှသည်။
- မြတ်ပညာရှင်၊ နှစ်သက်လျှင်၊ အစဉ်ကောင်းလှသည်။

ဆုထပ်ကာပင်+တောင်းစေချင်

၁၅။ တေသ္မိ တေ (ပ) မနသိစ္ဆသိ။

သိကြားမင်းက ဆုထပ်တောင်းပါလို့ ဖိတ်ကြားတယ်။

နတ်အစာတွေ ပေါ်လာစေ

ဘုရားလောင်းက အောက်ပါဂါထာတော်နဲ့ ဆုထပ်တောင်းလိုက်တယ် -

၁၆။ ဝရဗ္ဗေမေ အဒေါ သက္က၊
 သဗ္ဗဘူတာန မိဿရ၊
 တတော ရတျာ ဝိဝဿာနေ၊
 သူရိယုဂ္ဂမနံပတိ၊
 ဒိဗ္ဗာ ဘက္ခာ ပါတုဘဝေယျံ။
 သီလဝန္ဓောစ ယာစကာ။

သဗ္ဗဘူတာန-ခပ်သိမ်း (ပ) အဒေါ-ပေးလိုအံ့။ တထော-ထိုအခါမှ။
 ရတျာဝိဝဿာနေ-ညဉ့်၏အဆုံး၌။ သူရိယုဂ္ဂမနံပတိ-နေထွက်သောအခါ၌။
 ဒိဗ္ဗာဘက္ခာစ-နတ်၌ဖြစ်သောအစာတို့သည်လည်းကောင်း။ သီလဝန္ဓော-
 သီလရှိကုန်သော။ ယာစကာစ - အလှူခံတို့သည်လည်းကောင်း။ ပါတု
 ဘဝေယျံ-ထင်ရှားဖြစ်စေကုန်သတည်း။

သိကြားမင်း၊ ငါ့ကိုဆုပေးလိုပါက ညဉ့်အဆုံးမှာ နေထွက်လာရင်
 နတ်၌ဖြစ်တဲ့အစာတွေ ထင်ထင်ရှားရှားကြီးဖြစ်ပေါ်လာပါစေလို့ ဆုတောင်း
 တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ဘာပြုလို့ အဲဒီဆုတောင်းရတာလဲဆိုတော့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေကို
 ကောင်းကောင်းလှူချင်လို့နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ရွေးချယ်ပြီးလေ လှူရစေ

နောက်ပြီးတော့ သီလရှိတဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းတွေ ထင်ထင်ရှားရှား ကြီး ပေါ်လာကြပါစေလို့ ဆုတောင်းတယ်။ အဲဒီဆု ဘာကြောင့်တောင်းရတာ လဲဆိုတော့ ကောင်းတဲ့ နတ်၌ဖြစ်တဲ့အစားအစာတွေကို ကောင်းတဲ့အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရွေးလှူချင်လို့ပါပဲ။

ဒီတော့ လှူတဲ့အခါမှာ ကိုယ်လှူမယ့်အလှူကလည်း ကောင်းရမယ်၊ ကိုယ်လှူမယ့်အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း သီလရှိကာ ကောင်းရမယ်နော် (မှန်လှ ပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ နေထွက်သောခါ၊ နတ်အစာ၊ မှန်စွာဖြစ်စေလို့။
- ◆ သီလရှိပြန်၊ အလှူခံ၊ အမှန်လှူရလို့။
- ◆ လှူဖွယ်+လှူခံ၊ ထိုနှစ်တန်၊ အမှန်ကောင်းစေလို့။

ပေးလှူလို့လေ+မကုန်စေ

နောက်ထပ် ဂါထာတစ်ပုဒ်နဲ့ ဆုတောင်းလိုက်ပုံက -

၁၇။ ဒဒတော မေ နခိယေထ၊
 ဒတွာ နာနုတပေယျ ဟံ။
 ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျံ၊
 ဒေတံ သက္က ဝရံ ဝရေ။

သက္က-သိကြားမင်း။ ဒဒတော-ပေးလှူသော။ မေ-ငါ့အား။ နခိယေထ-မကုန်နိုင်စေကုန်သတည်း။

ပေးလို့လှူလို့ မကုန်ပါစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းလိုက်တယ်။

ပေးလှူပြီးပြန် မပူပန်

အဟံ-ငါသည်။ တံ-ထိုအလှူကို။ ဒတွာ-လှူပြီး၍။ နာနုတပေယျ-နောင်တတစ်ဖန်၊ မပူပန်ရလို့။

လှူပြီးရင် နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ရပါလို့၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိရ ပါလို့၊ ဒီလို ဆုတောင်းလိုက်တာနော် (မှန်လှပါဘုရား)

လှူပြီးရင် နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ဖို့၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

လှူပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာမဖြစ်တဲ့သူတွေ၊ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်တဲ့ သူတွေဟာ ကောင်းတာတွေမစားချင်၊ မဝတ်ချင်၊ မသုံးချင်တဲ့စိတ်တွေ ဖြစ် တတ်တယ်တဲ့။

ဒီတော့ ကောင်းတာတွေ သစ်တာတွေ၊ လှူတာတွေ ဝတ်ချင်၊ စားချင်၊ သုံးချင်တဲ့စိတ်တွေဖြစ်အောင် လှူပြီး ဝမ်းမြောက်ဖို့ မလိုဘူးလား (လိုပါတယ် ဘုရား)

ပေးစဉ်လှူစဉ် စိတ်ကြည်လင်

၅၅-၅၅-ပေးလှူဆဲဖြစ်သော ငါသည်။ စိတ္တံ-စိတ်ကို။ ပသာ ဝေယျံ-ကြည်ကြည်လင်လင်၊ ရွှင်ရွှင်ယုယု၊ ထားနိုင်ရပါလို့၏။ ဧတံဝရံ-ထိုဆု ကို။ ဝရေ-ငါအလိုရှိ၏။

လှူနေဆဲ၊ လှူနေချိန်လေးမှာလည်း စိတ်ထဲမှာ ကြည်ကြည်လင်လင် ရွှင်ရွှင်ယုယုလေး ထားနိုင်ပါရစေလို့ ဆုတောင်းလိုက်တယ်နော် (မှန်လှပါ ဘုရား)

ကဲ - လက်လေးတွေလိုက်ဆို -

- ပေးပြန်လှူပြန်၊ မကုန်ရန်၊ အမှန်တောင်းဆုဆို။
- ပေးလှူပြီးပြန်၊ မပူပန်၊ အမှန်တောင်းဆုဆို။
- ပေးလှူစဉ်လည်း၊ ငါ့စိတ်ထဲ၊ အမြဲကြည်လင်လို့။
- ပေးစဉ်လှူစဉ်၊ စိတ်ထဲတွင်၊ ကြည်လင်ရပါလို့။

လိုသောဆုမြတ်+ထပ်တောင်းပါ

၁၈။ ဧတသ္မိံ တေ (ပ) မနသိစ္ဆသိ။

သိကြားမင်းက ဆုထပ်တောင်းခိုင်းတယ်၊ ဘုရားလောင်းက အောက် ပါဂါထာနဲ့ ဆုထပ်တောင်းတယ်။

မလာနဲ့ကွယ် သိကြားရယ်

၁၉။ ဝရဋ္ဌ မေ အဒေါသက္က၊
သဗ္ဗဘူတာန မိဿရ၊
န မံ ပုန ဥပေယျာသိ၊
ဧတံ သက္က ဝရံဝရေ။

သဗ္ဗဘူတာန-ခပ်သိမ်း (ပ) အဒေါ-ပေးလိုအံ့။ မံ-ငါသို့။ ပုန-တဖန်။
နဥပေယျာသိ-သင်သိကြား မကပ်လာပါလင့်။ သက္က-သိကြားမင်း။ ဧတံဝရံ-
ထိုဆုကို။ ဝရေ-ငါအလိုရှိ၏။

သိကြားမင်း၊ သင်သိကြားမင်းဆုပေးလိုပါက သင်သိကြားမင်း ငါ့ထံ
နောက်ထပ်မလာပါနဲ့၊ ဒီလိုဆုတောင်းလိုက်တယ်နော် (မှန်လှပါဘုရား)

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- သိကြားငါ့ထံ၊ မလာရန်၊ အမှန်တောင်းဆုဆို။

မလာစေချင်တာ ပြောပြပါ

သိကြားမင်း၊ ငါ့ထံမကပ်လာပါနဲ့ဆိုတဲ့ ဆုတောင်းတော့ သိကြားမင်း
က အောက်ပါဂါထာနဲ့ မေးလိုက်တယ် -

၂၀။ ဗဟူဟိ ဝတစရိယာဟိ၊
နုရာစ အထနာရိယော။
ဒဿနံ အဘိကင်္ခန္တိ၊
ကီ နု မေ ဒဿနေ ဘယံ။

တာပသ - ရှင်ရသေ့။ နုရာစ - ယောက်ျားတို့သည်လည်းကောင်း။
အထ-ထိုမှတပါး။ နာရိယောစ-မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း။ ဗဟူဟိ-
များစွာကုန် သော။ ဝတစရိယာဟိ-ပေးလှူဒါန၊ ကျင့် သီလမှတ်၊
အကျင့်မြတ်တို့ဖြင့်။ ဒဿနံ-သိကြားမင်းကို ဖူးမြင်ခြင်းကို။ အဘိကင်္ခန္တိ-
အလွန်တောင့်တကုန်၏။ မေ-ငါအား။ ဒဿနေ-မြင်ခြင်း၌။ ကီဘယံ-
အဘယ်ဘေးသည်။ ဟောတီနု -ဖြစ်သနည်း။

ရှင်ရသေ့၊ ယောက်ျားတွေ၊ မိန်းမတွေဟာ ဒါနတွေပြု၊ ၅-ပါး၊ ၈-ပါး သီလတွေ ဆောက်တည်ပြီးတော့ ငါသိကြားမင်းကို ဖူးမြင်ရဖို့ လိုလားတောင့် တကြတယ်။ သင်ကတော့ ငါ့ကို မလာစေချင်တာ ဘာကြောင့်လဲ၊ ငါ့ကိုမြင် ရလို့ သင်ရသေ့မှာ ဘယ်လိုအပြစ်ဘေး ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသလဲလို့ မေး လိုက်တယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ မိန်းမယောက်ျား၊ လူအများ၊ ငါ့အား တွေ့မြင်လို့။
- ◆ သင်ရသေ့ကား၊ ဘာကြောင့်များ၊ ငါ့အားမတွေ့လို့။
- ◆ ငါ့ကိုတွေ့မြင်၊ ဘယ်ဘေးပင်၊ ဖြစ်အင်ပြောပြဆို။

မေ့လျော့တာ+ဘေးဘယာ

အဲဒီလို မေးလိုက်တော့ ဘုရားလောင်းရသေ့က အောက်ပါဂါထာနဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့ဘေးကို ဟောပြောတော်မူတယ်။

၂၁။ တံတာဒိသံ ဒေဝဝဏ္ဏံ၊
 သဗ္ဗကာမ သမိဒ္ဓိနံ။
 ဒိသ္မာ တပေါ ပမဇ္ဇေယျံ၊
 ဧတံ တေ ဒဿနေဘယံ။

သက္က-သိကြားမင်း။ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနံ-လုံးစုံကာမ၊ ပြည့်စုံလှသော။ တာဒိသံ-ထိုသို့သဘောရှိသော။ တံဒေဝဝဏ္ဏံ-ထိုနတ်အဆင်းကို။ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍။ တပေါ-ခြီးခြဲသောအကျင့်သည်။ ပမဇ္ဇေယျံ-မေ့လျော့ရာ၏။ ဧတံ- ဤသို့ မေ့လျော့ခြင်းသည်။ တေ-သင်သိကြားမင်းအား။ ဒဿနေ-မြင်ခြင်း၌။ ဘယံ-ဘေးတည်း။

သိကြားမင်း၊ အလိုရှိတာအလုံးစုံ အကုန်လုံးပြည့်ဝပြီး လှပတင့်တယ်တဲ့ သင်သိကြားနတ်မင်းရဲ့ နတ်အဆင်းကိုတွေ့မြင်ရရင် ငါလည်း သိကြားမင်း ဖြစ်ရရင် ကောင်းမှာပဲ၊ ဒီလိုဆုတောင်းမှုတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို ဆု

တောင်းမှုတွေဖြစ်လာရင် နိဗ္ဗာန်အတွက် ခြိုးခြံကျင့်သုံးနေတဲ့ ငါ့ရဲ့အကျင့်တွေ ပျက်စီးခြင်းဘေး ဖြစ်လာနိုင်တယ်လို့ ပြောပြလိုက်ပါတယ်။

ကဲ - လင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- သိကြားမင်းမြင်၊ သိကြားပင်၊ ဖြစ်ချင်စိတ်ပေါ်ကာ။
- နိဗ္ဗာန်ရည်လင်း၊ ခြိုးခြံကျင့်၊ ဆင့်ဆင့်ပျက်စီးမှာ။
- အကျင့်ပျက်မည့်၊ ဘေးတွေရှိ၊ သင်သိမလာရာ။

သိကြားရာဇာ + ပြန်သွားရှာ

သက္ကော “သာဓု ဘန္တေ ဣတော ပဌာယ န တေ သန္တိကံ အာဂမိ သာမာ” တိ တံ ဝနိတော ခမာပေတွာ ပက္ခာမိ။

သိကြားမင်းက “အရှင်ဘုရား၊ ကောင်းပါပြီ၊ ဒီနေ့ကစပြီးတော့ အရှင်ဘုရားထံ မလာတော့ပါဘုရား”လို့ လျှောက်ထားပြီး ဘုရားလောင်းရသေ့ကို ရိုသေစွာကန်တော့ကာ ပြန်သွားပါတယ်။

ဗြဟ္မာ့ပြည်ဆီ+ရောက်သွားပြီ

မဟာသက္ကော ယာဝဇိဝံ တက္ကဝေ ဝသန္တော ဗြဟ္မာဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဘုရားလောင်းဟာ အသက်ထက်ဆုံး အဲဒီအရပ်မှာနေပြီး ဗြဟ္မာဝိဟာရ တရားတွေ ပွားများကာ သေဆုံးတဲ့အခါမှာ ဗြဟ္မာ့ပြည် ရောက်သွားပါတယ်။

သက္ကော ဣမံဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတော ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သက္ကော အနုရုဒ္ဓေါအဟောသိ၊ အင်္ဂိတ္ထိပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ အဟောသိ” န္တိ။

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားက ဒီတရားတော်ကို ဆောင်တော်မူကာ “ဒါယကာ ယခုအခါ ရှင်အနုရုဒ္ဓါဟာ ဟိုတုန်းက သိကြားမင်းဖြစ်ဘူးတယ်၊ ယခုအခါ ငါဘုရားကတော့ ဟိုတုန်းက အင်္ဂိတ္ထိပညာရှိ ဖြစ်ဘူးတယ်”လို့ ဇာတ်တော်ပေါင်းပြတော်မူလိုက်ပါတယ်။

ဇာတ်ပေါင်းပြကာ တရားပြီးသွားတော့ တရားအမည်လေး မှတ်မိ၊
မမှတ်မိ မေးကြည့်လိုက်ဦးမယ်။

ဒီနေ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို အဓိကအားဖြင့် အသိဉာဏ်ပေး ဟော
ပြောလိုက်တဲ့ တရားတော်က ဘာတရားတော်တဲ့လဲ။ (မျက်စိကိုမှိတ်၊ နားကို
ပိတ် တရားတော်ပါဘုရား)

အေး - ဟုတ်ပြီ၊ မေတ္တာပို့လေးနဲ့ အကိတ္တိရသေ့ဆုတောင်းလေးတွေ
လိုက်ဆိုပြီး တရားသိမ်းကြရအောင်၊

ကဲ - ကဗျာလင်္ကာလေးတွေလိုက်ဆို -

- ◆ ထရားဟောသူ၊ တရားလှူ၊ အပူဝေးပါစေ။
- ◆ တရားဟောသူ၊ တရားလှူ၊ အပူအေးပါစေ။
- ◆ ဟောသူ၊ လှူသူ၊ နာကြားသူ၊ အပူဝေးပါစေ။
- ◆ ဟောသူ၊ လှူသူ၊ နာကြားသူ၊ အပူအေးပါစေ။
- ◆ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ လိုက္ကတ္တ၊ ပြည့်ကာကျန်းမာစေ။
- ◆ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ လိုက္ကတ္တ၊ ပြည့်ကာချမ်းသာစေ။
- ၁။ လောဘဆိုးများ၊ နှလုံးသား၊ ဝေးသွားကြပါစေ။
- ၂။ ဒေါသဆိုးများ၊ နှလုံးသား၊ ဝေးသွားကြပါစေ။
- ၃။ လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ မမြင်ချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။
- ၄။ လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ မကြားချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။
- ၅။ လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ မပေါင်းချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။
- ၆။ လူမိုက်နှင့်ယှဉ်၊ မပြောချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။
- ၇။ လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ နှစ်သက်အင်၊ ကင်းချင်တောင်းဆုချွေ။
- ၈။ ပညာရှိပင်၊ တွေ့မြင်ချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။
- ၉။ ပညာရှိပင်၊ သံကြားချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။
- ၁၀။ ပညာရှိပင်၊ ပေါင်းဖော်ချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။
- ၁၁။ ပညာရှိပင်၊ ပြောဆိုချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။

- ၁၂။ ပညာရှိပင်၊ နှစ်သက်ချင်၊ အစဉ်တောင်းဆုချွေ။
- ၁၃။ နေထွက်သောခါ၊ နတ်အစာ၊ မှန်စွာဖြစ်ပါစေ။
- ၁၄။ သီလရှိပြန်၊ အလှူခံ၊ အမှန်လှူရစေ။
- ၁၅။ ပေးပြန်လှူပြန်၊ မကုန်ရန်၊ အမှန်တောင်းဆုချွေ။
- ၁၆။ ပေးလှူပြီးပြန်၊ မပူပန်၊ အမှန်တောင်းဆုချွေ။
- ၁၇။ ပေးစဉ်လှူစဉ်၊ စိတ်ထဲတွင်၊ ကြည်လင်ရပါစေ။
- ၁၈။ သိကြားငါ့ထံ၊ မလာရန်၊ အမှန်တောင်းဆုချွေ။
- ◆ ဆု (၁၈)ပါး၊ ရသေ့ကား၊ ထူးခြားတောင်းဆုချွေ။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု။

မှက်စိကိုမှတ်+နားကိုပိတ်တရားတော် ပြီးပြီ။

